

EUBOMÍR STANČEK - HOMÍLIE „B“

r. 2004

P. Prof. ThDr. Dr. Ľubomír Stanček PhD., CM

je rímskokatolícky kňaz - vincentín, univerzitný profesor a úspešný slovenský spisovateľ. Napísal viac ako sto kníh, vedeckých a odborných prác; je uznávaným odborníkom v oblasti homiletiky, rétoriky, ekumenizmu a misiológie, a profesorom v odbore Katolícka teológia v Spišskom Podhradí. V minulosti prednášal i na Karlovej Univerzite v Prahe, KUL v Poľsku a Rímskokatolíckej Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. V rokoch 2002 – 2003 prednášal pastorálnu teológiu v Poľsku na postgraduálnom štúdiu v Lubline (Katolícki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.), ktorú do súčasnosti prednáša i vo Vroclave (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna). Je školiteľom doktorandského štúdia na Spišskej Kapitule v študijnom odbore Katolícka teológia v predmetoch: homiletika a rétorika, pastorálna teológia, ekumenizmus, misiológia a duchovný život. Je členom rôznych celoštátnych i medzinárodných vedeckých a odborných orgánov.

O B S A H

Prvá adventná nedeľa „B“	Jn 12,20-33
<i>Povzbudiť veriacich k tomu, že strácanie vedie k zisku.</i>	
Druhá adventná nedeľa „B“	Mk 1,1-8
<i>K adventu patrí dobrá svätá spoveď.</i>	
Tretia adventná nedeľa „B“	Jn 1,6-8.19-28
<i>Pripraviť sa na Sviatky narodenia Pána.</i>	
Štvrtá adventná nedeľa „B“	Lk 1,26-38
<i>Panna Mária - vzor pripraviť sa na Sviatky narodenia Pána.</i>	
Slávnosť nepoškvr. počatia Panny Márie	Lk 1,26-38
<i>Panna Mária vyzýva k nasledovaniu.</i>	
Narodenie Pána „B“	Lk 2,1-14
<i>Dieťa Ježiš nás ochráni.</i>	
Narodenie Pána „B“	Lk 2,15-20
<i>Dieťa Ježiš je darom pre každého človeka.</i>	
Sviatok sv. Štefana, prvého mučeníka, diakona	Mt 10,17-22
<i>Staňme sa nástrojom Ducha Svätého.</i>	
Slávnosť Bohorodičky Panny Márie	Lk 2,16-21
<i>Staňme sa nástrojom Ducha Svätého.</i>	
Slávnosť Zjavenia Pána „B“	Mt 2,1-12
<i>Objaviť poklad - Eucharistiu.</i>	
Krst Pána „B“	Mt 3,13-17
<i>Naše práva a povinnosti nás zaväzujú.</i>	
2. nedeľa v Cezročnom období „B“	Jn 1,35-42
<i>Ježiš - ideál, vzor, príklad.</i>	
3. nedeľa v Cezročnom období „B“	Mk 1,14-20
<i>Uvedomiť si, že žijeme pre Boha a s Bohom.</i>	
4. nedeľa v Cezročnom období „B“	Mk 1,21-28
<i>Uvedomiť si, že sa dá žiť bez hriechu.</i>	
5. nedeľa v Cezročnom období „B“	Mk 1,29-39
<i>Uverme v silu Ježišovho uzdravenia.</i>	
6. nedeľa v Cezročnom období „B“	Mk 1,40-45
<i>Dôvera sa vypláca.</i>	
7. nedeľa v Cezročnom období „B“	Mk 2,1-12
<i>Skôr budeme spasení s inými, ako sami.</i>	
Obetovanie Pána „B“	Lk 2,22-40
<i>Vzbudiť túžbu po Bohu.</i>	
Popolcová streda „B“	Mt 6,1-6.16-18
<i>Povzbudiť k zamysleniu sa nad životom a príprave na Veľkú noc.</i>	
1. pôstna nedeľa „B“	Mk 1,12-15
<i>Povzbudiť k zamysleniu sa nad životom a k príprave na Veľkú noc.</i>	
2. pôstna nedeľa „B“	Mk 9,2-10
<i>Poučiť, že k sláve prichádzame cez utrpenie.</i>	

- 3. pôstna nedeľa „B“** Jn 2,13-22
Uvedomme si, že naše telo je chrám Boží.
- 4. pôstna nedeľa „B“** Jn 3,14-21
Otvorme oči a s vierou pozerajme na svoj život.
- 5. pôstna nedeľa „B“** Jn 12,20-33
Povzbudiť, že strácanie vedie k zisku.
- Kvetná nedeľa, pašie „B“** Mk 11,1-10
Priviesť ľudí k lepšiemu chápaniu hriechu v živote človeka – kresťana.
- Zelený štvrtok** Jn 13,1-15
Povzbudiť k nasledovaniu Krista, ktorý chce byť naším vzorom.
- Veľký piatok** Jn 18,1-19,42
Kristus zomrel, aby sme mali večný život.
- Veľkonočná nedeľa, vigília** Mk 16,1-18
Kristus po svojom zmŕtvychvstaní ustanovil Cirkev ako nástroj spásy.
- Veľkonočná nedeľa** Jn 20,1-10
Veľkonočný čas je na zamyslenie sa nad svojou vierou.
- 2. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 20,19-31
Ako dosiahnuť vieru.
- 3. veľkonočná nedeľa „B“** Lk 24,35-48
Povzbudiť k prežívaniu a šíreniu pokoja.
- 4. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 10,11-18
Poukázať na hodnotu kňazstva a povzbudiť ich k modlitbe za kňazov.
- 5. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 15,1-8
Môžeme hovoriť o sebe, že sme kresťania, keď nežijeme s Ježišom?
- 6. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 15,9-17
Upriať pozornosť na vzkriesenie.
- 6. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 15,9-17
Zamilovať si život podľa Božej vôle, uveriť Božej láske.
- 7. veľkonočná nedeľa „B“** Jn 17,11-19
Povzbudiť k jednote.
- Turíce „B“** Jn 15,26-27; 16,12-15
Byť svedkom zmŕtvychvstalého Krista pred svetom.
- Slávnosť Najsvätejšej Trojice „B“** Mt 28, 16-20
Každý kresťan je povinný hlásať evanjelium.
- Slávnosť Najsv. Kristovho tela a krvi „B“** Mk 14,12-16.22-26
Vzbudiť v ľuďoch väčšiu lásku a oddanosť k eucharistickému Kristovi.
- 12. nedeľa v Cezročnom období „B“** Mk 4,35-41
Aby sme pri búrkach života upriamili zrak na Ježiša.
- Slávnosť sv. Petra a Pavla** Mt 16,13-19
Prehlbiť úctu k Svätému Otcovi.
- 13. nedeľa v Cezročnom období „B“** Mk 5,21-43
Poznať zmysel svojho života a žiť tak, aby sme získali večný život.
- 16. nedeľa v Cezročnom období „B“** Mk 6,1-6

Povzbudiť, aby sme boli prorokmi pre dnešok.

15. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 6,7-13

Poukázať na to, že všetci sme dostali v krste prorocký úrad.

16. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 6,30-34

Priviesť veriacich k uvedomeniu si potreby modlitby.

17. nedeľa v Cezročnom období „B“ Jn 6,1-15

Presvedčiť ľudí o potrebe dôverovať Bohu.

18. nedeľa v Cezročnom období „B“ Jn 6,24-35

Prichádzať k Bohu v modlitbe, aby nás nasýtil svojím životom.

19. nedeľa v Cezročnom období „B“ Jn 6,41-51

Povzbudiť veriacich k prijímaniu ponuky samého Ježiša Krista.

20. nedeľa v Cezročnom období „B“ Jn 6,51-58

Časté a pravidelné prijímanie Eucharistie.

21. nedeľa v Cezročnom období „B“ Jn 6,60-69

Povzbudiť veriacich k pravidelnému prijímaniu Eucharistie.

22. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 7,1-8.14-15.21-23

Poukázať na pokrytectvo vo vzťahu k Bohu.

23. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 7,31-37

Povzbudiť ľudí k správne otvoreniu sa a všímaniu si iných.

24. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 8,27-33

Poukázať na budovanie osobného vzťahu s Kristom.

25. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 9,30-37

Uvedomiť si, že každý, kto má akúkoľvek moc spravovať, riadiť iných, stáva sa služobníkom pre iných.

26. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 9,38-43.45.47-48

Povzbudiť veriacich v boji proti pokušeniu.

27. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 10,2-16

Prehlbiť chápanie jednoty manželov ako Božieho diela a vernosti.

28. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 10,17-30

Priviesť veriacich k tomu, aby si nadobudli správny postoj k hmotným, materiálnym veciam.

29. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 10,35-45

Fenomén misii zasahuje už celý svet.

30. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 10,46-52

Povzbudiť k vytrvalosti v nasledovaní Krista.

31. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 12,28b-34

Ako milovať Pána Boha a blížneho.

32. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 12,38-44

Vzbudiť u veriacich túžbu po viere a veľkodušnosti srdca.

33. nedeľa v Cezročnom období „B“ Mk 13,24-32

Pozerať sa na Ježišove znamenia očami nevinného dieťaťa.

Krista Kráľa – „B“ Jn 18,33b-37

Poukázať na Kristovo kráľovstvo, ktoré je kráľovstvom pravdy.

Prvá adventná nedeľa „B“**n 12,20-33*****Strácanie¹****Povzbudiť veriacich k tomu, že strácanie vedie k zisku.*

V dnešnej dobe vôbec nie je populárne hovoriť o umieraní, o strácaní, alebo dokonca o tom, že sa život nemá milovať. Hovorí sa o radosti zo života, o láske k životu. Ale v každej dobe sa umiera, stráca, človek sa stretáva s neúspechmi, chorobami. A nielen to. Všetci sme tiež stavaní do situácií, v ktorých musíme niečo stratiť, aby sme získali niečo iné.

V dnešnom evanjeliu sme počuli základnú charakteristiku Ježišovho dôvodu existencie, straty ako cesty k zisku. **„Kto miluje svoj život, stratí ho a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život“** (Jn 12, 25).

Ježišove slová z dnešného evanjelia podľa sv. Jána znejú smutne. Pán Ježiš sa pripravuje na svoju smrť a pripravuje na ňu aj svojich učeníkov. Je to zvláštne, že namiesto toho, aby učenici tešili Ježiša, teší on ich. Vysvetľuje im, prečo musí zomrieť. Ak je zrnó zasiate do zeme a odumrie, vyrastie z jeho vnútra klíček, prerazí sa cez hlinu do voľného priestoru. Zrnó prijíma vlahu a svetlo a rastie stále vyššie a vyššie. To predsa nie je nič smutného, keď z jedného zrna vyrastie hneď niekoľko stebiel, ktoré nesú klasy a v každom klase je niekoľko obilných zrníek. To je naozaj dôvod k radosti. Lenže nie hlboko pod zemou v koreňoch každej novej rastliny leží rozpadnuté pšeničné zrnó, ktoré odumrelo, aby z neho vyrástol nový život. Povieme si: keby takéto zrníčko mohlo rozhodnúť, či chce, alebo nechce zomrieť, a nakoniec by si zvolilo vlastnú smrť, z akého iného dôvodu by to urobilo, ak nie z lásky k tomu, čo príde? Keby myslelo sebecky samo na seba, ležalo by v chlade a suchu, celé tvrdé a neporušené a, možno, nakoniec by vyšlo navnivoč. Tento obraz pšeničného zrna, ktoré prináša plody, keď odumrie, sa síce vzťahuje na každého človeka, v kontexte je však zásadnou výpoveďou o Ježišovom postoji. Možno povedať, že to bolo náplňou celého Ježišovho života. On nechcel sebecky udržať sám seba, ale bol pripravený obetovať svoj život. Ukazuje nám, za akých podmienok môže človek získať pravý život. Odpoveď znie nezmyselne: Práve ten, kto „miluje svoj život“, tzn., kto si ho chce zachovať za každých okolností a nevie sa od seba odpútať, stratí ho. Vlastný naplnený život nenájde. Kto oproti tomu „svoj život na tomto svete“, ktorý je neustále ohrozený smrťou „nenávidí“, tzn., že ho nepokladá za najvyššiu hodnotu, ktorú by chcel stoj čo stoj uchovať,

¹ Porov.: BOLIBRUCH, V.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

ten ho získa. Vzdanie sa života je podľa týchto slov skutočne cenou života. Život žije zo sebadarovania a schopnosti vzdať sa seba. To bol zákon Ježišovho života a každý, kto sa s ním vydá na životnú cestu služby znamenajúcu obetovanie života, bude mať podiel na jeho živote.

Veľakrát sme postavení do situácie, že musíme niečo stratiť. Deti, ktoré prichádzajú do školy, zriekajú sa svojej slobody a voľnosti, bezstarostnosti, lebo nastupujú povinnosti a starosti. Kvôli čomu to všetko? Aby sa naučili písať, čítať a počítat. Keď prechádzajú obdobím základnej, strednej a vysokej školy, vždy niečo strácajú. Stráca sa niečo nižšie pre niečo vyššie. Hoci si to hneď neuvedomujú, neskôr na to prídu, že to bolo potrebné. Podobná situácia je v prípade, keď sa mladík rozhodne vstúpiť do manželstva a kvôli tej jednej milovanej stráca všetky iné. Podobne je to aj u dievčaťa. A čo všetko musí zo seba, zo svojho pohodlia, síl a zdravia obetovať matka pre svoje deti. Všetci to dobre vieme. Strata kvôli niekomu inému nikdy nie je stratou.

Zvykneme sa pýtať: Čo z toho mám? Čo mi to prinesie? Aké výhody z toho budem mať? Vyplatí sa to vôbec? Často sme zo všetkého znechutení. Na tieto a im podobné otázky nám dáva odpoveď Pán Ježiš, keď nám hovorí: „Strácanie pre Boha (priamo alebo cez blížneho)“ je tým najistejším prostriedkom, aby sme už tu žili život naplnený, život, ktorý prináša ovocie. Ježišov život sa netočí okolo vlastnej osi. On nielen hovoril, ale aj konal. Nedal sa obsluhovať, ale slúžil; nežiadal, ale rozdával; učil, že **„je blaženejšie dávať, ako dostávať“** (Sk 20,35). Z toho vidíme, že naplnením jeho života bolo zvrchované dobro. Láske k Bohu a k blížnemu dal jednoznačne prednosť pred láskou k svojmu životu. Týmto nám ukázal cestu, a nielen to. Tým, že bol Bohočlovekom, prešiel smrťou ku vzkrieseniu a otvoril bránu nám všetkým. Dáva zmysel nášmu životu, každému trápeniu, bolesti a smrti. Kristus zničil smrť a otvoril nám cestu k Bohu. Z nezmyselného ľudského strácania, ktoré je veľakrát veľkou časťou nášho života - ako je strata zdravia, síl a nakoniec samého života, Ježiš urobil výsostnú cestu, ktorá vedie k naplneniu a životu s Bohom. Človek, ktorý slová o pšeničnom zrne a „o nenávidení“ života na tomto svete prijme celým srdcom, stáva sa človekom, oslobodeným od strachu a navyše človekom, ktorého život prináša ovocie.

O tom, že strácanie má význam, sa môžeme dennodenne presvedčiť, keď si všimame ľudí, ktorí sa dokázali niečoho zrieknuť slobodne, s vierou a radi. Niečoho zo seba, niečoho svojho. Na ich tvárach vidíme šťastie a vyrovnanosť. Na rozdiel od tých, ktorí boli zameraní len na seba a svoje pohodlie. Títo sú zamračení, nešťastní a cítia sa prázdni.

Prežívame čas pôstu, čas odriekania, čas strácania. Nebojme sa, bratia a sestry, straty všetkého toho, čo nám prekáža ísť cestou za naším Pánom a Majstrom. Poďme spolu s ním po krížovej ceste až na Golgotu. Vieme, že sa to oplatí. Využime preto aj čas svätej spovede a pripravme si vnútro na príchod vzkrieseného Krista.

O tom, že strácať s Bohom a pre Boha znamená získavať, nám ukazuje misionár Torey, ktorý o tom píše vo svojej teologickej knihe, keď pôsobil a hlásal evanjelium v Kalkate v Indii.

Po kázni prišiel k nemu vysokoškolák, poslucháč univerzity a povedal mu: „Ja verím, čo kázate o Pánu Ježišovi, lebo je to jasné a krásne. Ale neviem, či sa mám dať pokrstiť.“ Misionár sa pýta: „Ako tomu mám rozumieť?“ Mladík odpovedá: „Študujem na univerzite právo. Môj otec je veľký boháč v južnej Indii a ja som jediný dedič. Keby som sa dal pokrstiť, nedal by mi viac ani halier na štúdium, nemohol by som doštudovať, nemohol by som pracovať ako právnik, ani nijako ináč, lebo som členom brahmanskej kasty, a napokon otec by ma vydedil a stal by som sa navždy žobrákom. Povedzte, duchovný otec, čo mám robiť?“ A misionár mu vraví: „Uvážte, ale dôkladne a hlboko uvážte, čo je viac: byť slobodným synom Nebeského Otca, alebo byť otrokom hmotných dobier tu na svete?“ Mladík si kľakol na kolená, vložil si hlavu do dlaní a premýšľal. Dlhو premýšľal. Napokon vstal a povedal: „Rozhodol som sa za krst.“ A dohodli sa na dátume a hodine krstu. Aj otcovi napísal, kedy bude pokrstený. Otec prišiel, aby sa presvedčil, či obrad bude vykonaný a keď sa to stalo, po krste povedal synovi: „V tejto chvíli si stratil všetko, prestávaš byť mojím synom a dedičom a nedostaneš už odo mňa ani halier.“ A syn pokojne povedal: „V tejto chvíli som získal všetko. Stal som sa synom a dedičom Nebeského Otca a som naplnený nesmiernym šťastím.“²

Udalosť, ktorú sme práve počuli, nám chce poukázať, že bohatstvo a hmotné majetky vôbec nie sú dôležité. Dôležitejšie je niečo iné. Mladík to správne pochopil, veď i napriek tomu, že stratil otca i všetko dedičstvo, získal omnoho viac. To, čo získal, ho urobilo nesmierne šťastným, veď získal Božie synovstvo.

Aj my prosme všemohúceho Boha o to, aby sme vedeli prijať skúšky, v ktorých budeme musieť prijať stratu niekoho alebo niečoho.

Pane Ježišu, vieme, že strata s tebou a pre teba nikdy nie je stratou, ale cestou, ktorá nás privedie do Božieho kráľovstva.

Amen.

² VRABLEC, J.: *V službe slova C.* SÚSCM, Rim : 1991, s. 97.

Druhá adventná nedeľa „B“**Mk 1,1-8*****Vyznávanie hriechov³****K adventu patrí dobrá svätá spoveď.*

Človek vo svojom živote vyznáva rôzne hodnoty. Tie sa menia pod vplyvom prostredia, v ktorom žije, vekom, poznaním... Mnohí mladí ľudia sú vyznávačmi športu, modernej hudby, iní vyznávajú umenie, o niekom možno povedať, že je vyznávačom dobrých kníh, bojového umenia. Dokonca dnes sa bežne stretneme s ľuďmi, ktorí o sebe hovoria, že sú vyznávačmi pozitívnych foriem myslenia. Tak by sme mohli postupne o každom jednom z nás povedať, že je vyznávačom niečoho, že niečo vo svojom živote vyznáva. Pre človeka dnešného sveta už trochu zvláštnie znie „vyznávať svoje hriechy“.

K tomu nás privádza dnešné evanjelium sv. Marka v kázaní Jána Krstiteľa, ku ktorému prichádzala celá judejská krajina i všetci Jeruzalemčania, ktorí „... **vyznávali svoje hriechy a dávali sa krstiť v rieke Jordán**“ (Mk 1,5).

Vyznávanie hriechov nie je nič iné ako jedna z foriem pokánia a pokánie bolo základnou myšlienkou posolstva svätého Jána Krstiteľa. Pochádza z gréckeho termínu metanoia, čo znamená obrátiť sa, zmeniť zmýšľanie. S tým súvisí aj grécky výraz metamorfoun, čiže metamorfóza, vnútorná premena. S pokáním sa stretávame už v Starom zákone u prorokov, ktorí neustále vyzývali vyvolený národ k obráteniu, k rozchodu s hriešnou minulosťou a k vernosti Bohu a zmluve, k plneniu jeho vôle. Vonkajším prejavom pokánia bolo oblečenie sa do vrecoviny, sypanie popola na hlavu, modlitba, smútok, pôst. Vonkajším výrazom pokánia sa však ešte nemusí meniť aj vnútro človeka, to ostáva často nezmenené. Aj Ján pripomínal v mnohom prorokov. Boli na ňom nápadné predovšetkým dve veci: krst, ktorý udeľoval na odpustenie hriechov a od všetkých v národe požadoval pokánie. Toto pokánie má zasiahnuť celý život, má byť novým zmýšľaním, má dôjsť k premene zmýšľania, ktoré prinesie svoje plody viditeľné v konkrétnom živote. „**Viera bez skutkov je mŕtva,**“ napíše neskôr apoštol Jakub (2,26), ktorý bol najprv učeníkom Jána. Nestačí len vonkajšia príslušnosť k vyvolenému národu, ale Ján žiada obnoviť srdce a život podľa nového zmýšľania. Na túto Jánovu výzvu prichádzala k nemu celá judejská krajina a všetci Jeruzalemčania. Evanjelista Marek tak spoznáva v Jánovi toho, skrze ktorého si Boh pripravoval svojho vlastného Syna. Ponorenie do rieky Jordán malo naznačiť pochovanie starého človeka a takto byť pripravený a povstať k novému životu. Obmývanie sa chápalo ako symbol

³ Porov.: BRTOŠ, S.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

očistenia. Voda bola prameňom života a plodnosti. Noemov koráb pri potope, prechod cez Červené more, prechod cez Jordán do zaslúbenej zeme, to všetko sú starozákonné predobrazy krstu. Keď Ján krstil vodou, symbolicky obmýval tých, ktorí vyznávali svoju hriešnosť a uznávali, že sa potrebujú očistiť. My však dnes vieme, že to nestačí k tomu, aby sme boli čistí pred Bohom, pretože voda sama nie je schopná preniknúť do srdca človeka, ak by sa s ňou nespojila Božia milosť. To uskutočnil až Ježiš Kristus, o ktorom už Ján predpovedal, že bude krstiť Duchom Svätým.

V podobnej situácii sa nachádzame dnes aj my. Tak ako Ján Krstiteľ bol prípravou na príchod Ježiša Krista, aj pre nás je toto adventné obdobie prípravou, očakávaním na príchod Božieho Syna. Rozdiel je v tom, že Ján ohlasoval prípravu na príchod toho, ktorého ešte len očakávali, my však už vieme, že naše očakávanie má iný zmysel. Ježiš Kristus je pre nás už známy. Vieme, že svoje božstvo dokázal svojimi slovami, skutkami, znameniami a zázrakmi. Ak ľudia v čase Jána Krstiteľa boli plní očakávania prisľúbeného Mesiáša, my oveľa dôvernejšie poznáme Ježiša Krista. Celý náš život ako kresťanov je sprevádzaný prítomnosťou Ježiša v Cirkvi, medzi nami, uprostred nás. A predsa. Pomenovaní podľa jeho mena, kresťania, akoby sme možno zabúdali, kto skutočne Ježiš pre nás je. Koľko všednosti sme prežili od posledných sviatkov Veľkej noci, od tých slávných veľkonočných udalostí, keď sme si pripomínali tajomstvo umučenia, smrti a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Uponáhľaní v zhone každodenného života, počnúc deťmi a mládežou zavalených školskými povinnosťami, nás dospelými, zaťaženými prácou, vás, milí rodičia, starosťami v rodine, chorých a trpiacich sužovaných rôznymi bolesťami a utrpením, možno si ani neuvedomujeme rýchlosť času, s akým striedame jednotlivé dni. Snáď ani nemáme kedy myslieť na to najdôležitejšie v našom živote, na toho, ktorý sa za nás obetoval, neváhal vstúpiť do dejín života človeka, vziať na seba ľudskú podobu, aby nás zmieril s Bohom a urobil účastnými Božieho kráľovstva. Ježiš Kristus, to je stredobod nášho kresťanského života. Alfa a Omega. Počiatok a Koniec.

Aký je môj vzťah ku Kristovi? Je pre mňa všetkým, má v mojom živote ústredné miesto? Je pre mňa zdrojom, z ktorého čerpám každý deň, posilou vo všetkých situáciách? Ak staviam pred seba tieto otázky, drahý brat, sestra, možno konštatujem, že kdesi tam večer, keď myslím na to, ako som prežil celý deň, alebo vo chvíľach neúspechu, si občas spomeniem na Ježiša. Koľkokrát som v tomto týždni myslel na to, kto je pre mňa Ježiš? Ján vedel o ňom len toľko, že vykúpi Izrael. A aká príprava! Pre nás je to narodenie nášho Pána Ježiša každý rok. Spomienka, alebo skutočné narodenie v mojom srdci a v srdci blížneho? Ak oni vtedy vyznávali svoje hriechy a dávali sa krstiť v rieke Jordán, čo robím ja pre to, aby som sa dôkladne pripravil na jeho príchod v mojom živote, v rodine, škole, na pracovisku? Vyznanie hriechov nie je iste nejaká jednoduchá záležitosť. To človek žaluje pred Bohom sám na seba. Je žalobcom

seba samého. Iste nič príjemného. Ale čo je to v porovnaní s láskou Otca, ktorý miluje i toho najväčšieho hriešnika? Nie je už to obrovská radosť v živote kresťana, že je milovaný Bohom Otcom za každých okolností? My dnes máme k tomu určenú sviatosť zmierenia. Kedysi kresťania, najmä mnísi ako formu pokánia praktizovali vyznávanie hriechov jeden pred druhým. Možno by sme sa dnes hanbili za to, keby sme mali vyznávať svoje poklesky niekomu zo svojho okolia. Ale myslíme na to, že ak nevyznávame svoje hriechy, nie síce pred ľuďmi, ale pred kňazom, naše srdce ostáva zatvorené, že sa v ňom nemôže skutočne narodiť Kristus? Advent je čas, aby sme sa znova zamysleli nad sebou, nad svojím životom, svojimi rodinami: ako je to so mnou, s nami? Dokážem chápať Jánovu výzvu k pokániu, aby som sa skutočne stal otvoreným a hodným Kristovho narodenia?

Často namiesto toho, aby sme prežívali radosť kresťana v našom živote, sme ustarostení našimi povinnosťami, problémami, zhonom, svetskými záujmami, hodnotami tohto sveta, konfliktmi s druhými, čo často môže byť príčinou našich hriechov. Vyznanie hriechov navracia túto radosť. Radosť z otvoreného srdca, nezaťaženeho ničím, pripraveného na vstup Krista.

Henry Neuwen v jednej zo svojich kníh rozpráva tento zaujímavý príbeh. Posledné obdobie som prežíval svoj každodenný život v kolobehu neustálych povinností spojených s prácou, zhonom, dokonca v konfliktoch s tými najbližšími. Trvalo to už dlhšiu dobu. Na nič som nemal čas. Všetko ma to pohltilo, že som sa nedokázal radovať zo života, z tých najobyčajnejších vecí, všetko sa mi zdalo takmer nezmyselné. Keď som to už nemohol ďalej znášať, vtedy sa človek obyčajne zastaví a kladie si otázky, či to má všetko vôbec nejaký zmysel. Aj ja. Hoci som kresťanom, akosi som nemal čas o tom vôbec uvažovať. Nebyť jednej udalosti. Prehádzal som sa po brehu mora so svojím priateľom, s ktorým som sa dostal do konfliktu pre niektoré názory v zamestnaní. Konflikt trval už dlhší čas. Nepridávalo mi to nič k mojej radosťi zo života, ešte viac ma to zarmucovalo. Diskusia medzi nami bola dosť ostrá a vôbec som nevnímal svet okolo, jeho krásu, i keď more vždy musí človeka nejako očariť. Po tvrdej výmene názorov nastala chvíľka ticha. Zrazu ma môj priateľ oslovil: „Pozri, aký nádherný západ slnka.“ Lúče dotýkajúce sa hladiny mora sa začali dotýkať aj mňa. Akú náhlu radosť spôsobil tento západ u oboch. Zabudli sme na svoj konflikt, dokázali sme jeden druhému opisovať svoje pocity z tohto prírodného úkazu. Táto radosť nás posunula do celkom inej situácie. Zvlášť mňa. Tie lúče boli pre mňa novou nádejou. Slnko o chvíľu zapadlo, ale zanechalo vo mne ešte dlho spomienku a predovšetkým nastala zmena. Začal som uvažovať o sebe, o zmysle môjho života. Táto náhla radosť ma znova vrátila k chápaniu radosti kresťana.

Drahí, nebezpečenstvom dnešnej doby je aj to, že človek pre svoju uponáhľanosť ani nezbadá, ako ľahko dokáže opustiť a zabudnúť na to

najzákladnejšie a najpotrebnejšie vo svojom živote, na svoju spásu. Nejaká nezvyčajná udalosť ho však dokáže zastaviť a spôsobiť zmenu. Na prvý pohľad obyčajný západ slnka dokázal zmeniť situáciu človeka, vniesť radosť do jeho života, nový pohľad, nový zmysel... Zapadajúce slnko. Pre nás však jestvuje oveľa významnejšie slnko, ktoré nikdy nezapadá. Tým žiarivým slnkom je sám Ježiš Kristus. On stále svieti na našej životnej ceste, v každom okamihu, v akejkol'vek príjemnej i nepríjemnej situácii, v bolesti, radosti, utrpení i beznádeji. Slnko, ktoré svieti, chce svietiť aj v ľudskom srdci, pretože ono je pre nás „cestou, pravdou a životom“. Ak Ježiš Kristus prichádza k nám a ohlasuje Božie kráľovstvo, to znamená, že prináša i odpustenie hriechov. Ak hovorí, „Božie kráľovstvo je vo vás“, tak ono skutočne v nás je. Jedinou prekážkou jeho rozvoja sú však naše hriechy. Tam, kde je Božie kráľovstvo, tam je iste prítomný aj Kristus. A niet lepšej dvojice, ktorá buduje a rozvíja toto Božie kráľovstvo uprostred tohto sveta, ako človek a Ježiš Kristus. Ak sme v predchádzajúcu nedeľu počuli evanjelium o bdelosti človeka, dnešné evanjelium je konkrétnou odpoveďou na túto bdelosť. Pripraviť sa, uznať a vyznať svoje hriechy, aby som sa skutočne mohol tešiť zo stretnutia s Kristom. Nie však len dnes, počas adventu, ale neustále. To je zmyslom mojej kresťanskej prípravy. To je môj pravý advent počas celého roka. Bdiť, vyznávať hriechy, aby som dokázal byť citlivý na každý lúč pravého Kristovho slnka, na každý lúč jeho nádeje, v dvojici ako priateľ s priateľom, kráčať a prežívať svoje kresťanstvo spolu s Kristom uprostred sveta.

Bratia a sestry, i napriek tomu, že vyznávame v tomto svete toho veľa, nezabúdajme na to najdôležitejšie v našom živote, na vyznávanie hriechov. Modlime sa za seba samých i spoločne navzájom, aby Kristus, pravé svetlo, ktoré nikdy nezapadá, nezapadlo v nikom z nás pre ľahostajnosť voči hriechu.

Amen.

Tretia adventná nedeľa „B“

Jn 1,6-8.19-28

Nezatieniť Krista v živote⁴
Pripraviť sa na Sviatky narodenia Pána.

Ľudia dnešného sveta majú tendenciu si mnohé veci a zásluhy privlastňovať vo svoj prospech. A práve dnešné evanjelium nám ukazuje svedectvo človeka, ktorý si nenárokoval na pocty a slávu tohto sveta. Celý svoj život zasvätil tomu, od ktorého všetko pochádza.

⁴ Porov.: CVENGROŠ, L.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Ján Krstiteľ nám ukazuje, ako má vyzeráť človek, ktorý je poslaný ohlasovať príchod Pána. Osobu Krista nezatienil, ale osvetlil svojím svedectvom: **„Ja som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte cestu Pánovi“ (Jn 1,24).**

Na začiatku evanjelia je spomenutý prorok, ktorý sa volal Ján. Boh ho poslal na tento svet, aby vydal svedectvo o svetle. Ján bol predchodcom, ale aj svedkom, ktorý pripravoval cestu Pánovi. Ešte pred svojím narodením bol zasvätený Bohu. Od svojej mladosti žil na púšti, kde mal čas na premýšľanie a vhodné miesto na sústredenie. Púšť je najtvrdšia skúška pre človeka. Púšť učí sebapoznaniu, hľadaniu a rozoznávaniu potrebného, učí rozoznávať hodnoty, hľadať Boha i seba. Podľa stredovekých umelcov ten, kto nosí v sebe Božieho Ducha, nie je opustený ani uprostred púšte. Pre spravodlivého púšť stráca svoju hrôzu.⁵ A práve tu sa Ján Krstiteľ dopracoval k vrúcnemu vzťahu k Bohu. Tu, na tejto púšti, ďaleko od ľudí, si mohol dať odpoveď na mnohé otázky. V tom čase, keď sa Ján vrátil z púšte, Židia čakali na chvíľu, keď sa niekto objaví a povedie ich do boja proti rímskej nadvláde. Sv. Augustín vo svojej meditácii uvádza: „Ján bol hlas. Ale Pán bol na počiatku Slovo. Ján bol hlasom za istý čas, Kristus je večným Slovom od počiatku. Vezmi slovo – čím ostane hlas? Kde niet myšlienky, tam je len prázdny zvuk. Hlas bez slova dolieha do ucha, ale srdce nezveľaduje. No pretože ťažko rozlíšiť slovo od hlasu, pokladali aj Jána za Krista. Hlas pokladali za slovo. Ale hlas sa priznal, aby neurazil slovo.“⁶ Jánovo svedectvo začalo prehlásením **„Ja nie som Mesiáš“ (Jn 1,21).** **„Som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte cestu Pánovi“ (Jn 1,24).** Ján poukázal na Kristovu veľkosť, znížil sa až k jeho nohám. Povedal: **„Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi“ (Jn 1,27-28).** „Ján videl, kde nájde spásu; pochopil, že je lampou, a bál sa, aby ju vietor pýchy nezhasil.“⁷

Aj my máme úlohu, ktorú mal Ján: volať do púšte, v ktorej žijeme, do púšte srdca, zahádzaných pýchou a hmotárskou zmyselnosťou a ukázať Kristovu veľkosť svojou poníženosťou a pokorou. Práve tento čas adventu nám má dopomôcť, aby sme sa zahľadeli do svojho vnútra, do svojho srdca, kde určite nájdeme miesta, ktoré nám bránia prijať Krista. Vyjsť zo svojho srdca, zo svojho vnútra nie je ľahké. To si vyžaduje veľkú odvahu a vieru v Ježiša. Kto nám ukáže svoje vnútro, svoju púšť? Áno, len my sami a za pomoci i spolupráce Ducha Svätého, modlitbou a prípravou srdca na tento veľký dar ohlasovania radostnej zvesti o Mesiášovi. Advent je tou prípravou a prv ako sa začne naše ohlasovanie, je potrebné, aby sme osobne spoznali Ježiša. Sv. Hieronym

⁵Porov.: STUDENÝ, J.: *Křesťanské symboly*. Olomouc, 1992, s. 240.

⁶KÖRPER, K.: *Prameň z Boha*. 5. Vydanie z r. 1948. Bratislava, 1997, s. 228.

⁷KÖRPER, K.: *Prameň z Boha*, 1997, s. 229.

povedal: „Neznalosť Písma je neznalosť Krista.“ A práve cez Písmo môžeme nadobudnúť vrúcny vzťah k Bohu. Ved' ako by sme mohli vydávať svedectvo o niekom, ak ho nepoznáme? Naše svedectvo si vyžaduje osobnú skúsenosť a živú vieru s Kristom. Ľudia, ktorí nežijú svoju osobnú vieru, ktorí sú ľahostajní k evanjeliu, musia vidieť pri pohľade na nás, koho sme v našom živote postavili na prvé miesto. A tým je pre nás, samozrejme, Ježiš Kristus. Naše svedectvo si vyžaduje, aby sme boli zodpovední, pevní a pokorní v ohlasovaní. Nebojme sa ohlasovať Krista vždy a všade, i keď nám to nebude po vôli, lebo Boh nám zveril veľmi vznešenú úlohu, ktorou je ohlasovanie posolstva spásy – Božieho kráľovstva, Krista Kráľa, a to bez nároku na to, aby nás oslavovali. Každý jeden kresťan má úlohu, ktorú mu zveril sám Kristus, ohlasovať a podávať samotné svedectvo ďalej, nielen účasťou na bohoslužbách v kostole. Bolo by nesprávne, keby sa naše svedectvo viazalo iba na kostol, kde by sme sa tvárili ako najväčší „ohlasovatelia“ a tam, kde by sa od nás vyžadovalo vydať najväčšie svedectvo o pravde a o Kristovi, tam by sme zlyhali.

Naše svedectvo života musí byť rovnaké tak v kostole, ako i v spoločenskom živote a vôbec s každým človekom, s ktorým sa stretieme. Aby i o nás kresťanov platili slová sv. Pavla, ktorý hovorí: poznáte ich po ovocí.

Je to pre nás veľké vyznačenie, že práve my máme túto vznešenú úlohu. Máme tú česť, že smieme nosiť v sebe obraz Krista. Svedectvom nášho života môžeme mnohých pritiahnuť k Bohu. Svet nám nemôže dať to, čo nám dáva Boh. Je dôležité si uvedomiť, že všetko čo máme a čím sme, je darom od Boha.

Postoj pokory, nie pýchy vidíme aj v nasledujúcom príbehu:

Bernard Kolnago bol kedysi divom učenosti, výrečnosti a svätosti. Pre svoje divy bol slávny a všetkými vážený. Tohto kňaza a rehoľníka sa raz opýtal jeho predstavený, čo si pri chvále ľudí a pri svojich neobyčajných daroch Božích o sebe myslí a či niekedy nemá tajné zaľúbenie v sebe samom.

„Počúvajte, môj otče,“ hovoril Kolnago, „keby ste mali v izbe vzácny poklad zo zlata a drahokamov, ktorý by vám nejaké knieža zveril k uschovaniu a opatrovaniu, boli by ste pri pohľade na tento poklad pokúšaný šialenou márnivosťou? Alebo, keby vás iní navštívili a uvedenému pokladu vzdávali obdiv a chválili ho, pokladali by ste sa preto za bohatého a spyšneli by ste preto? Čo je na mne dobrého, to nie je moje, je to majetok Bohom mi zverený. Keď robím niečo, v čom sa javí moc a dobrota Božia, tak si myslím, že je to tak, akoby som zastupoval na javisku osobu, ktorá nič sama od seba nehovorí a nerobí, ani sa tak nespráva, ale robí len to, čo autor alebo divadelný riaditeľ jej nariadil hovoriť a robiť. A preto sa tiež domnievam, že v tom zvlášť spočíva česť a sláva veľkého Boha, že mňa, tak úbohého človeka, ako nástroj k veľkým činom používa.“

Tento príbeh nás povzbudzuje k tomu, aby sme v našom živote dokázali nosiť obraz Krista bez toho, žeby sme zatienili jeho osobu. Svätý apoštol Pavol

v Prvom liste Korint'anom podáva pokorné vyznanie „... z *Božej milosti som tým, čím som...*“ (1Kor 15,10). Uvedomme si, že to, čo je v nás dobrého, je zaiste i našou prácou, ale nie je to len naša zásluha, ale predovšetkým Božia, a preto sa snažme svojím životom i slovom ho ohlasovať.

Drahí bratia a sestry! Nechajme sa viesť podľa príkladu Jána Krstiteľa. Dovoľme Bohu, aby mohol konať cez nás. Veď iba vďaka nemu sme tým, čím sme. Boh nás pozýva k účasti na jeho pláne spásy. A tak sa všetci spoločne modlime: Ďakujem ti, Duchu Svätý, že si ma vybral a vystrojil, aby som vo svojom srdci a skutkoch niesol Ježiša. Pomôž mi byť nádobou, ktorá je hodná tohto vzácneho pokladu.

Amen.

Štvrtá adventná nedeľa „B“

Lk 1,26-38

Verme Bohu ako Mária⁹

Panna Mária – vzor pripraviť sa na Sviatky narodenia Pána.

Deň narodenia Pána je už blízko. Iste sa na Vianoce všetci tešíme a pripravujeme rôznym spôsobom. Najviac sa možno tešia deti na darčeky. I ja sám som plný očakávania z príchodu Mesiáša. Ale, čo ak niečo nevyjde? Častokrát sa nám to v živote stáva. Vtedy sme zvyčajne prekvapení, sklamaní, ba až frustrovaní.

V podobnej situácii bol pred dvetisíc rokmi aj židovský národ. Dlho očakával Spasiteľa a ten nie a nie prísť. Keď však prišiel na svet Ježiš Kristus, zdalo sa im nepochopiteľné, ba takmer nemožné, aby práve tento tesárov syn bol Pánov pomazaný, Vykupiteľ, ktorý má prísť.

Áno, drahí bratia a sestry, „**Bohu však nič nie je nemožné**“ (Lk 1,37)! Potvrdzujú to aj slová anjela Gabriela, ktoré sme počuli v dnešnom evanjeliu.

Boh sa chce spojiť s človekom. Rozhodol sa, že to urobí na spôsob človeka. Hľadá teda vhodnú matku, ktorá by mohla priviesť na svet Božieho Syna. A tak vzhliadol na Máriu z Nazareta, skromnú a nepoškvrnenú dievčinu s čistou dušou a úprimným srdcom a chce jej ponúknuť veľkú hodnotu, ale aj ťažkú úlohu, a to stať sa matkou Spasiteľa. Boh jej to chce ponúknuť!!! Nie vnútiť. A preto posla do Nazareta svojho posla s prosbou o „dovolenie“, aby sa sám Boh mohol vteľiť pod srdce Panny Márie. Mária sa najprv anjelových slov

⁹ Porov.: FUDALY, F.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

naľakala, ale anjel ju upokojil a ona začala nad jeho slovami premýšľať. Má priviesť na svet dieťa utvorené Bohom. Anjel čaká na jej rozhodnutie. Izrael vtedy očakával Spasiteľa, ale nečakal, že príde na svet práve týmto, v ľudských očiach tak obyčajným spôsobom. Lebo Bohu však nič nie je nemožné. Boh nehľadí na to, čo je v ľudských očiach veľké, ale na čisté srdce, ochotné prijať a plniť Božiu vôľu. A preto si Boh z mnohých spôsobov vybral práve tento. Panna Mária v tichosti všetko zvažuje a keďže sa táto vec má dotýkať priamo jej osoby, spytuje sa: „**Ako sa to stane?...**“ (Lk 1,34). Vtedy dostáva odpoveď, po ktorej je už všetko ostatné vedľajšie: „**Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni...**“ a anjel ďalej dodáva: „... **bude to Boží Syn**“ (Lk 1,35). Vtedy Mária povzbudená správou o Alžbete, ktorú Boh svojou všemohúcnosťou urobil matkou v jej starobe, už ani na chvíľu neváha a vyslovuje svoj pokorný súhlas: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1, 38). Takto sa Panna Mária celá a navždy odovzdala do vôle všemohúceho Boha.

Ako veríme my Ježišovým slovám, drahí bratia a sestry!? Veríme tak, ako Panna Mária? Alebo veríme len preto, že máme z toho nejaké výhody? Aká je vlastne naša viera?

Naša viera nech nie je motivovaná len slávnostnou liturgiou, sviatosťou manželstva, alebo kresťanským pohrebom. Naša viera má vychádzať z nášho vnútra, čiže zo srdca.

Čo urobíme s našou vierou, keď prídu v živote skúšky, ťažkosti, trápenia? Ako sa zachováme? Ostaneme verní i v trápeniach, v ťažkostiach? Alebo sa znova budeme otáčať za výhodami a ospravedľňovať svoje konanie a zmýšľanie výhovorkami, ako napríklad: „Aká zlá je dnes doba, ako ťažko je zabezpečiť rodinu, aký luxus je dnes mať dieťa a iné“. Keby bol takto veril Abrahám, keď mal ísť obetovať svojho jediného syna, nedostal by od Boha žiadne prisľúbenia a už vôbec nie zmluvu, uzavretú medzi Bohom a človekom. Ale Abrahám v nádeji proti nádeji uveril celým srdcom a to mu Boh pripočítal ako spravodlivé.

Máriina situácia v čase zvestovania taktiež nebola až taká ľahká. Mária bola počestná žena plná milosti a pokoja, a je takmer isté, že sa svojím životom a čnosťami páčila Bohu i ľuďom. Svätý Lukáš píše, že Panna Mária bola zasnúbená Jozefovi, ktorý pochádzal z Dávidovho rodu (porov. Lk 1,27). Bola teda pred svadbou. A do tohto jej pokojného a skromného života prichádza anjel s Božou zvesťou: „**Počneš a porodiš syna...**“ a dodáva „...**on bude kralovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca**“ (Lk 1,31-33). Ako by sme asi zareagovali my? Možno by sme sa zháčili a začali sa rýchlo ospravedľňovať: Ale prečo práve ja, veď ja som chudobná, či niet lepšej ženy, ktorá by mohla byť matkou Spasiteľa?

Veď ja mám predsa sľub čistoty a okrem toho som zasnúbená s Jozefom, čo na to povie? Uverí mi? A keď mi neuverí? Čo potom? Veď ma ľudia ukameňujú. (V podobných situáciách totiž Židia neverné ženy kameňovali.) A Alžbeta? Veď je to už stará žena. Bude to dieťa vôbec zdravé? Toto boli reálne

nebezpečenstvá, ktoré hrozili Márii, ak prijme Boží návrh. Mária však i cez to všetko uverila Bohu a bola ochotná znášať tieto nebezpečenstvá. Prečo aj my takto neuveríme Bohu? Prečo skôr uveríme farebnej reklame v televízii, predvolebným darčekom na zalepenie očí a uší, alebo sladkým rečiam v bankách typu BMG? Naozaj sme uverili tomu, že budeme v živote spokojnejší, ak budeme používať antikoncepcné prostriedky?

Každý deň na tomto mieste počúvame Božie slovo. Ale Božie slovo nestačí, pokiaľ nie sú uši ochotné ho počúvať. Božie slovo nestačí, pokiaľ nie je srdce ochotné mu uveriť a prijať ho za svoje. Počúvame ho aj srdcom? Panna Mária pozorne počúvala anjelove slová, zachovala ich vo svojom srdci celý život a premýšľala o nich.

Naša viera by nemala byť len povrchná, prejavovaná iba navonok, ale má nás viesť k upriamaniu srdca na Boha, k obráteniu zmýšľania a k bezhraničnej dôvere v Boha.

V mestečku vo výške striech budov istý povrazolezec predvádzal svoje krkolomné kúsky. Artista tlačil po lane fúrik z jednej strany ulice na druhú. Diváci ho obdivovali a nadšene mu tleskali. Po niekoľkých číslach sa artista ľudí nahlas opýtal: „Veríte mi, že sa s týmto fúrikom na lane otočím a vrátim sa na druhý koniec ulice?“ Ľudia ohúrení predchádzajúcimi kúskami nadšene kričali: „Samozrejme, veríme, ukážte nám to!“ A znova zožal veľký potlesk. Ale artista pokračoval: „Ak mi teda tak veríte, ktorý z vás sa odváži prísť sem hore, sadnúť si do tohto fúrika a nechá sa previesť na druhú stranu ulice?“ Medzi divákmi odrazu nastalo veľké ticho a stupňovalo sa napätie. Umelec uprene hľadel medzi divákov a hľadal ochotníka. Tu zrazu, kdesi spomedzi ľudí vybehol malý chlapček a kričal: „Jáá, ja sa chcem previesť po lane“ a už sa aj štvral hore k povrazolezcovi. Diváci s napätím sledovali toto smelé predstavenie. Čakali, ako to všetko dopadne. Keď sa obaja úspešne dostali na druhú stranu a chlapec zišiel dolu, ľudia sa ho zvedavo pýtali: „Ako to, že si sa nebál, veď si mohol spadnúť...“ Ale chlapec spokojne odvetil: „A prečo by som sa mal báť, veď ten artista, to je môj otec.“

Tu vidíme, ako malý chlapec svojmu otcovi nielen veril, ale svoju vieru pokojne potvrdil aj svojím úprimným zmýšľaním a smelým činom. Podobne i Panna Mária uverila aj napriek všetkým nebezpečenstvám, ktoré ju čakali a povedala Bohu: „**Áno, nech sa mi tak stane...**“ (Lk 1,38).

Drahí bratia a sestry! Nech nám vianočný čas, ktorý je už blízko, neustále pripomína bezhraničnú dôveru Panny Márie, s ktorou sa odovzdala Bohu. Nech nás posilní, aby sme zmýšľali a konali podobne aj my. A nebojme sa veriť Bohu naplno. Nebojme sa konať podľa svojej viery, pretože Boh je náš Otec a on je s nami až do skončenia sveta.

Amen.

Slávnosť nepoškvrneného počatia Panny Márie

Lk 1,26-38

Plná milosť¹⁰

Panna Mária vyzýva k nasledovaniu.

Ako by sme reagovali, keby nás niekto oslovil: Milosti plná! Milosti plný! Čo by sme na to povedali?

Drahí bratia a sestry, vžime sa do Máriinej situácie, keď ju anjel oslovil slovami: „**Zdravas, milosti plná, Pán s tebou**“ (Lk 1,28). Vtedy a tam na tom mieste povedal anjel Márii veľkú pravdu. Je úplne bez hriechu.

Milosť, ktorú nosí v sebe, neobmedzuje žiadny hriech v jej duši. Aby mohla byť matkou Spasiteľa, bola od Boha obdarovaná darmi hodnými takej veľkej úlohy. Anjel ju pozdravuje ako plnú milosti. A skutočne, aby mohla dať slobodný súhlas svojej viery, zvestovaniu svojho povolania, bolo potrebné, aby ju úplne viedla Božia milosť.

Cirkev si v priebehu storočí uvedomila, že Mária, ktorú Boh naplnil milosťou, bola vykúpená už od svojho počatia. Dogmou o nepoškvrnenom počatí, ktorú v roku 1854 vyhlásil pápež Pius IX., vyznáva, že: „Preblahoslavená Panna Mária bola v prvej chvíli svojho počatia osobitnou milosťou a výsadou všemohúceho Boha vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského pokolenia, uchránená a nedotknutá od akejkolvek škvrny dedičného hriechu.“

Drahí bratia a sestry, podobne ako Mária aj my dostávame milosť, na to aby sme mohli naplniť svoj cieľ, ktorým je dosiahnutie nebeského kráľovstva. Touto milosťou označujeme kvalitu vzťahu medzi Bohom a človekom. Milosť nie je vec, ale v podstate znamená Boha samého a jeho vôľu voči ľuďom. Božiu milosť od Boha nemôžeme oddeliť, je to osobný vzťah, ktorý Boh vytvára medzi sebou a ľuďmi: pozerá na nich s láskavosťou a dobrotou. Tento vzťah vychádza od Boha: tak ako v Starom zákone Boh miluje izraelský ľud bez akejkolvek zásluhy ľudu, tak isto aj v Novom zákone vytvára Boh vzťah s Máriou, s Ježišovými učeníkmi, ale i s nami a ktorí tento vzťah potrebujeme.

Milosť môže znamenať takisto pôvab a krásu, ktorá je pominuteľná. Mať milosť znamená byť milý, príjemný Bohu i ľuďom, čo sa docieľi poslušnosťou a dôverou Bohu.

¹⁰ Porov.: FLOREK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Tak ako tenista, ktorý potrebuje raketu, aby mohol hrať tenis, alebo ako poľovník potrebuje zbraň a ďalekohľad na vykonávanie svojich povinností, tak aj každý človek potrebuje milosti na dosiahnutie nebeského kráľovstva. Tenista, ktorý trénuje, snaží sa zvyknúť si na túto raketu, aby si ju osvojil a vedel s ňou dobre hrať a odrážať údery súpera. Tak isto musí aj človek spoznať milosti, zvyknúť si na ne, aby vedel s nimi pracovať, odrážať a prekonávať skúšky každodenného života. Strážme si tieto milosti a starajme sa o ne. Zároveň o ne prosme, aby sme mohli pomocou nich čím lepšie prekonávať skúšky, bariéry, ktoré nám život pripravil, či už v manželstve, v starobe, v kňazstve. Pomáhajme aj našim deťom a mládeži spoznávať a používať tieto milosti.

Môže sa stať, že keď tieto milosti nebudeme rozvíjať a správne užívať, zabudneme na ne tak ako v tomto príbehu.

Zdravotná sestra Mária, ktorej záležalo na duchovnej záchrane pacientov, pristupovala k nim v časoch náboženského útlaku s otázkou: „Nechceli by ste sa posilniť?“ Pacient sa obvykle opýtal: „Ako to myslíte?“ Sestra odpovedala: „Keby ste sa chceli posilniť sviatosťou, alebo keby ste sa chceli porozprávať s vaším duchovným, ja vám to zabezpečím.“

Raz zažila takúto udalosť: Pri jednom pacientovi lekári skonštatovali, že jeho život je otázkou už len niekoľkých hodín. Sestra pristúpila k nemu s otázkou: „Pán inžinier, nechceli by ste sa dať posilniť? Viete, to vaše srdiečko je slabé. Skutočne vám chceme pomáhať, ale musíte byť silný...“ Pacient sa jej opýtal: „Ako posilniť?“ „Chceli by ste sa posilniť sviatosťou?“ On odpovedal: „Viete, ja som už veľmi dlho nebol na spovedi. Keď mi zomrela prvá manželka, vzal som si evanjeličku. Potom som prestal chodiť do kostola. To je už veľa rokov...“ A rozplakal sa. Sestra mu na to hovorí: „Viete, práve vás Pán Ježiš veľmi miluje. On prišiel práve pre nás slabých.“ Sestra ho držala za ruku a v duchu sa modlila: Duchu Svätý, daj mu poznať to, čo je v tejto chvíli pre neho veľmi potrebné. Medzitým iná zdravotná sestra, ktorá nebola ani pokrstená a ktorá vedela o podujatiach sestry Márie, cestou do laboratória zbadala na oddelení kňaza. Išla za ním a hovorí mu: „Viete čo, keď pôjdete dole, zastavte sa u nás na koronárke. Myslím, že sestra Mária by vás potrebovala.“ Kňaz príde k dverám, pozdraví a hovorí: „Vaša mladá sestrička ma poslala, že ma budete potrebovať.“ Sestra mu hovorí: „Veľmi...“ a držiac pacienta za ruku, prihovorila sa mu: „Viete, keby ste chceli, kňaz je tu a môže vám podať posilu.“ Pacient na to: „Je tu? Tak nech vojde.“ Bola to otázka niekoľkých minút a pacient zmenil svoj názor. Kňaz pacienta zaopatril, posilnil sviatosťami. Plakal on, aj ostatní. Sestrička, ktorá poslala kňaza, spýtala sa sestry Márie: „Dobre som urobila?“ Sestra jej odpovedala: „Alenka moja, teraz si bola takým Božím nástrojom. Len sa pozri na rozžiarené oči pána inžiniera.“ A hoci to bolo dievča neveriace, malo z toho úžasnú radosť. Od radosti aj ono plakalo. Asi o hodinu vyrovnaný a šťastný inžinier odišiel do večnosti.

Z tohto príbehu poznávame, kde môžeme čerpať milosti. Je to v kostole, pri pristupovaní k svätému prijímaniu, v spoločnej modlitbe v rodine. Veľmi nám musí záležať na tom, aby sme nestratili milosti, bez ktorých sa ťažko žije, ale ešte ťažšie umiera. Tento príbeh sa skončil dobre, ale čo keby sa stala situácia, že inžinierovi zdravotná sestra Mária nepripomenie a neprivedie kňaza...

Drahí bratia a sestry, už vieme čo sú to milosti a prečo bola Panna Mária plná milosti. Poprosme spolu Pannu Máriu týmito slovami: Nepoškvrnené Počatie, ty si bola od počiatku zbavená hriechu a plná milosti, pros za nás u svojho Syna, aby sme aj my pomocou rozvíjania milostí dosiahli večnú spásu.
Amen.

Narodenie Pána „B“

Lk 2,1-14

Dôvera v Boha – nebojme sa¹¹
Dieťa Ježiš nás ochráni.

Jeden z veľkých hotelov, známych po celom svete, si vydáva svoj vlastný časopis. V predvianočnom čísle na čelnej strane časopisu uverejnili veľmi pozoruhodný článok. V článku sa vymenovávajú príznaky našej doby: zemetrasenia, vraždy, lúpeže, kradnutie ľudí, ba aj lietadiel vo vzduchu, revolúcie... a všetko vzbudzuje medzinárodné napätie. Na druhej strane tejto prvej strany sú vyobrazené krásne postavy betlehemských pastierov, ktorí s nádejou hľadajú na betlehemskú hviezdu, v strede ktorej sú jasličky vyžarujúce pokoj.

Dnešné evanjelium, drahí bratia a sestry, sa právoplatne nazýva radostnou zvesťou. Boh posla k ustráchaným pastierom svojho posla, ktorý hovorí upokojujúce slová, ktoré sú adresované aj nám: „**Nebojte sa**“ (Lk 2,10).

Predstavme si situáciu pastierov, ktorí večer sedeli po ťažkej a namáhavej práci pri ohni. Sú to prostí, jednoduchí ľudia, ktorí vo svätej noci bdeli pri svojich ovciach. Určite sa rozprávali i o svojom budúcom Mesiášovi, mali o

¹¹ Porov.: HAMRÁK, C.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

ňom svoju predstavu. Ich očakávania ich naplňali túžbou po politickej slobode, lepšej budúcnosti. Ich predstava sa nezhodovala s prorockými predpovedami, ktorých význam zle chápali. Nečakali Božieho Syna, ktorý bude hlásať lásku, odpustenie, večný život. Židovsko-zelótske očakávania predstavovali Mesiáša ako mocného kráľa či vojvodu, ktorý ich oslobodí spod nadvlády Rimanov a zabezpečí prosperitu a rozvoj židovského národa. K takému zmýšľaniu ich iste podnietilo aj nariadenie cisára Augusta, ktorý vydal rozkaz vykonať súpis ľudu po celom vtedy známom svete.

A keďže každý sa mal ísť zapísať do svojho mesta - čiže do mesta, z ktorého pochádzal ich rod, aj Mária s Jozefom prichádzajú do Betlehema, aby splnili túto povinnosť, pretože Jozef bol Dávidovým potomkom (*porov. Lk 2,4*). Ale nielen preto. Už prorok Micheáš predpovedal, že z Betlehema vyjde ten, čo má vládnuť v Izraeli (*porov. Mich 5,2*). Mesiášske nádeje Starého zákona sa obracali sčasti na ríšu, v ktorej sám Boh vládne ako kráľ, sčasti na kráľa z Dávidovho rodu. V Dieťaťi, čo sa narodilo v Betleheme, sa oboje stalo skutočnosťou: Dávidov Syn je súčasne Božím Synom. Mesiáš Ježiš má vstúpiť do dejín tam, kde začína dávidovská línia. Je tým zdôraznený aj kontrast medzi údajným vládcom sveta Augustom a pravým kráľom sveta Ježišom. Bola to teda doba plná očakávaní, ale aj obáv z budúcnosti.

V tom sa stalo to, čo nikto nečakal. Boh urobil nadprirodzený zásah do života týchto pastierov a tým ich vytrhol z bežného uvažovania. Záchrana sveta sa koná skrze chudobných a slabých a zjavenie nie je určené pre znalcov Zákona, či iným horlivcom pre Zákon, ale pastierom. Boží anjel k nim pristúpil. Zmocnil sa ich strach a bázeň pred tajomným poslom. Možno si vtedy uvedomili, ako sa mýlia a aké "nízke" je ich zmýšľanie o Mesiášovi. Udivení týmto zjavením prepadli panike a zmocnila sa ich úzkosť, ale práve vtedy zazneli slová, ktoré oznamovali pokoj a radosť: „**Nebojte sa**” (*Lk 2,10*).

Drahí bratia a sestry! Pred kým alebo pred čím máme strach? Čoho sa dnes, v dnešnej dobe obávame a čo nám berie náš pokoj a istotu? Akým komplexom menejcennosti trpíme?

Uvedomujeme si skutočnosť, že Ježiš prišiel tak pre belocha ako aj pre černocho, tak pre Američana ako i pre Afgánca? Presne tak, ako prišiel pre kresťana, prišiel aj pre moslima, budhistu, no predovšetkým pre človeka. Božia láska nemá hraníc a prihovára sa ľudským srdciam jednoducho, ale výstižne: „**Nebojte sa**” (*Lk 2,10*).

Boh sa zjavil najprv maličkým. Boh nerobí rozdiely medzi bohatými a chudobnými, medzi známymi a zabudnutými, či medzi vzdelanými a jednoduchými. Práve ich si vyvolil, aby boli prvými zástupcami ľudského pokolenia, ktorým narodenie Božieho dieťaťa prinesie pokoj a spásu a zaženie každý strach. Pri tom nás môže napadnúť otázka: Pre akú zásluhu sa Pánov anjel prihovaril práve pastierom? Veď z nášho pohľadu žili veľmi primitívnym spôsobom života, a predsa dokázali prekonať svoj strach a prijať zvestovanie

Mesiáša. Odpoveď je veľmi jednoduchá. Niet žiadnej ľudskej zásluhy, ani vašej, ani mojej, ktorá by bola hodná príchodu Ježiša do nášho života, do našich dejín. Boh vo svojej nekonečnej láske sa nad nami zmiľoval a vo svojom milosrdenstve nám daroval a obetoval svojho Syna. Teda my všetci, čo sme tu prítomní na slávnosti Božieho narodenia, prekonajme svoj prílišný egoizmus a priznajme, že potrebujeme do svojho života to bezbranné chudobné dieťa - Ježiša, ktorý leží v jasličkách. Darujme mu svoj strach, naše trápenia i bolesti, svoje pocity menejcennosti a verme, že iba on nám ich dokáže premeniť na radosť, pokoj, lásku. V Božích očiach sme vo výhode a to tým, že Boh má zaľúbenie v malých, slabých a jednoduchých ľuďoch. A pri tom nech nám stále zaznievajú slová, ktoré sprevádzajú zvestovanie: „**Nebojte sa**” (Lk 2,10).

Pokoj duše, po ktorom tak všetci túžime, je pokojom, ktorý nám môže dať jedine Boh. Poznáme chvíle vo svojom živote, keď nám dochádzajú sily a zdá sa nám všetko nezmyselné, ba dokonca máme pocit, že sa nedokážeme zmeniť a naďalej žijeme pesimistickým štýlom života, ktorý nám hatí cestu obrátenia z našej hriechnosti.

Ernest Hemingway v jednej zo svojich noviel opisuje život dvoch dobrodruhov, ktorí koncom minulého storočia prišli do Kalifornie, aby pri brehu rieky Sacramento dolovali zlato. Bola to veľmi namáhavá a dosť málo výnosná práca. To, čo cez deň zarobili, večer prepili v neďalekej krčme. Krčma a rieka Sacramento boli životným priestorom týchto dvoch ľudí. A ešte špinavá opustená maštaľ, kde niekedy prespávali.

Za niekoľko rokov klesli tak morálne a kultúrne, že sa z nich stali polodivosi. Prišiel však jeden Štedrý deň. Krčmu skoro zatvorili a títo dvaja už takmer zdivočení ľudia hrešením a nadávkami idú do svojej špinavej maštale. Ako tak nadávajú, že krčmu skoro zatvorili, tu z diaľky počujú akýsi plač. Prídu bližšie a zisťujú, že v priekope pri ceste leží a plače opustené malé dieťa, ktorého sa zbavila nejaká krkavčia matka. Pohľad na plačúce dieťa otriaslo ich divokým srdcom a cit ľudskosti, ktorý už takmer pomaly v nich vyhasol, sa im predral z dna ich drsnej duše na povrch. Berú toto dieťa a odnášajú ho do svojej maštale. Pokúšajú sa mu nahradiť rodičov, starajú sa oň. Je veľmi zaujímavé ako to malé, bezmocné, nepatrné dieťa svojím úsmevom prevychováva srdcia týchto surových a tvrdých ľudí. Jeho noví rodičia sa rozhodli, že dieťa naučia modliť sa, ale už dávno pri svojom spôsobe života naučené modlitby zabudli. A tak začali dieťaťu modlitby hovoriť vlastnými slovami.

Táto vymyslená, ale úprimná modlitba, ktorá vychádzala z hĺbky ich srdiec, od základu mení týchto divokých a morálne zubožených ľudí.

Aj k nám v túto presvätú noc prichádza malé, bezbranné Dieťa v jasliach, ktoré nás svojím pohľadom a úsmevom mení od svojho základu, mení naše srdcia, zmýšľanie a zbavuje nás strachu, egoizmu, pocitu menejcennosti. Je pre

nás balzomom a liekom pre našu dušu. Nebojme sa nechať pôsobiť na seba to malé dieťa Ježiša, lebo máme istotu, že je naším pokojom.

Bratia a sestry! Anjelove slová zvestovania nech sú pre nás realitou. Odovzdajme sa úplne do Božej vôle a nechajme sa precítiť prítomnosťou živého, osobného Boha v tomto malom dieťati Ježišovi. Pri tom majme vždy na pamäti slová jedného múdreho muža, ktorý povedal: „Keby sa Kristus tisíckrát v Betleheme narodil a v tebe nie, ty predsa zostaneš naveky zatratený.”

Amen.

Narodenie Pána „B“

Lk 2,15-20

*Vtelený dar – Ježiš Kristus¹²
Dieťa Ježiš je darom pre každého človeka.*

Pred niekoľkými rokmi bola uverejnená správa. Manželom Moserovcom z Nemecka sa v marci 1986 narodilo šesť detí – šesťročná. Manželka, dvadsaťsedemročná Martina, o niekoľko dní po pôrode zomrela. Po mesiaci zomrel aj jeden chlapček. Otec sa začal starať o tri dievčatá a dvoch chlapcov. Rôzne firmy mu posielali dary, dostal napr. 28-tisíc plienok alebo auto-combi od japonskej automobilky Mazda. Niektorí spolupracovníci s otcom, uvedomovali si, čo to znamená postarať sa o päť detí bez manželky. Prejavy solidarity a spolupatričnosti boli namieste.

Drahí bratia a sestry, milí priatelia! Dnešný úryvok evanjelia nás privádza do Betlehema a jeho okolia. V jednej z maštali sa narodilo dieťa a jemu sa prichádzajú pokloniť pastieri. Oni **„oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli“ (Lk 2,20).**

Určite sa pastierom ani včera, ani predvčerom nesnívalo, že dnešná noc bude pre nich plná vzrušenia a zažijú neobyčajné udalosti. Uťahaní chodením po kopcoch za ovcami, vyčerpaní námahou práce, ktorá je spojená i s pastierstvom, odpočívajú. Zaslúžia si nárok na oddych. Ako by mohli potom zajtra výjsť znova na pastviny? Veď noc má im poskytovať potrebný odpočinok. Mesto sa podobalo daniu na newyorskej burze. Obchodníci sledovali svoje zárobky, Rimania dozerali na poriadok, aby náhodou nedošlo k nečakaným nepokojom, ktoré môžu ohroziť panovnícke postavenie rímskeho vládcu v Izraeli.

¹² Porov.: HAMRÁK, C.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Najvýstižnejšie by som to prirovnal k blížiaccej sa silvestrovskej noci. Pozrime sa na udalosť okolo sčítania ľudu v Betleheme trochu s nadhľadom. Márii a Jozefovi sa nepodarilo ubytovať v meste. Preto nocľah im poskytla jednoduchá maštaľ. Ocitli sa mimo dusnej atmosféry zhonu a ľudského vyčíňania. Azda sám Boh tak učinil, aby sa jeho Syn narodil ďalej od hluku, na mieste nie veľmi pohodlnom a vopred pripravenom, ale o to prijateľnejšom pre darovanie nového života. Je to miesto, kde sa nerušene vníma dar života.

Celá pozornosť človeka sa upriamuje len na tento jedinečný dar. Pastieri museli zostať poriadne užasnutí, veď vidieť anjela bolo znakom mimoriadneho zásahu Boha do života jednotlivca alebo celého národa. Takéto udalosti sa vymykali z rámca každodennosti. Neobvyklá správa je pozoruhodná i osobami, ktorým je určená. Prečo anjeli zvestovali len pastierom na poli a nie i niektorým ľudom, čo sa zdržiavali priamo v rozvášnenom meste? Ktovie, či by vôbec postrehli zvláštnu a pritom radostnú správu, týkajúcu sa narodenia Spasiteľa, Krista? Jedno je isté, pastierom nič nebránilo, aby počuli a pochopili zvesť. Nielenže si anjelovo posolstvo vypočuli, dôležitejšie je ich osobné stretnutie s Novorodencom. Nikto pastierov už nemohol presviedčať o opaku, lebo vracajúci sa **„oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané“ (Lk 2,20).**

Boh otvoril nebo. Stal sa človekom, aby človek porozumel, že nebo je preňho otvorené. Božia náklonnosť a blízkosť k človeku otvára nebo. Som presvedčený, že by sa nenašiel ani jeden z vás, kto by netúžil po „otvorenom nebi“ v pozemskom zmysle: ako je dobré zdravie, vysoký plat, pekne zariadený byt, vydarená dovolenka pri mori... To všetko však nezaručuje pokoj v duši. Určite to sami dobre poznáte zo svojho života. Naopak, veľakrát sa stáva, že i tie najdrahšie veci nedokážu zaplniť prázdno, ktoré cítime vo svojom živote. Opýtam sa vás. Aký dar alebo darček vám urobil obrovskú, nezabudnuteľnú radosť? Alebo položím otázku ináč. Prečo sú v živote dary alebo veci, ktoré okrem svojej obchodnej ceny, častokrát niekoľko tisícovej, majú pre nás inú hodnotu, veľmi osobnú, ktorá sa tak ľahko nedá ani zaplatiť, azda ani vysloviť? V čom to vlastne spočíva? Pokúsme sa spoločne hľadať odpoveď. Veci nadobúdajú zmysel vtedy, ak niečo symbolizujú. Je rozdiel, či si kúpime nejakú vec, alebo ju dostaneme od milujúceho človeka. Nie trhovú cenu veci je dôležitá, ale hodnota milujúceho darcu. Vianoce nám pripomínajú, že tvoj jediný Boh ako milujúci Darca sa k nám skláňa, aby nás obdaroval. Jeho dar, vtelený Ježiš Kristus, je symbolom otvoreného neba pre všetkých ľudí.

Pozemský život Ježiša o tom jasne hovorí. Vianočné sviatky chcú svojim obsahom vyjadriť Božiu blízkosť. V Ježišovi sa otvorila cesta od Boha smerom k človeku a od človeka smerom k Bohu. Ide o ustavičný dialóg a spoločenstvo, ktoré Boh a človek obojstranne uzatvárajú a naplňujú. Ježiš Kristus je v jednej osobe ako pravý Boh verným partnerom človeka a ako pravý človek verným

partnerom Boha. Je zároveň Pánom, ktorý sa ponížil pre spoločenstvo s človekom a služobníkom, ktorý je povýšený do spoločenstva s Bohom. V tejto jednote je Ježiš prostredník medzi Bohom a ľuďmi. V ňom Boh hovorí a človek ho počuje, Boh sa dáva a človek ho prijíma. Pravda Vianoc o vtelení znamená, že Božia sláva žiari na výsosti, ale zároveň na zemi sa pokoj stáva udalosťou medzi ľuďmi dobrej vôle. Tajomstvo inkarnácie Ježiša Krista sa prejavuje v tom, že nechce byť bez človeka, ale s ním, nie proti nemu, ale pre človeka.

Drahí bratia a sestry! Som presvedčený o tom, že podobné myšlienky sa objavili i vo vašich odpovediach. Hoci množstvá ponúk s rozličnými darmi majú svoje miesta nazývané supermarkety alebo obchodné siete, alebo len jednoducho obchody, avšak i dar zo strany Boha možno nájsť na konkrétnom mieste. Čo myslíte, kde je to miesto? Nazdávate sa, že ide o kostol? Správne! Kostol je tým miestom, kde sa nám Boží dar dáva celý, úplne a bezvýhradne. Ale nielen kostol je tým miestom. Okrem neho môžeme byť obdarovaní i všade tam, kde modlitbou prejavíme svoj záujem o Boha. Či už je to vo svojej izbe, cestou do práce alebo školy, v čakárni u lekára alebo pri cestovaní autom, autobusom a tiež vlakom. Modlitbou prejavujme Bohu svoj záujem o dar, ktorého hodnota, lepšie povedané cena, sa nedá ničím nahradiť. Otvorené nebo v prítomnosti Ježiša medzi nami je nevyvrátenou pravdou skutočnosti.

Čo povieť na to, ak vám dám teraz jednoduchú matematickú úlohu. Zložitá by robila ťažkosti i mne. Takže, keby som chcel byť s vami priateľ a ja by som svoje priateľstvo voči vám prejavoval štyrmi hodinami denne a vy svoje priateľstvo voči mne by ste pestovali piatimi minútami, koľko času máme pre seba? Mnohí by ste mi povedali, že päť minút. Niektorí štyri hodiny a päť minút. Správne je päť minút. Keby som mal pre niekoho štyri hodiny a prídem k nemu a sa s ním rozprávam, ale on sa bude venovať knihe alebo autu, alebo televíznemu programu a len päť minút mi ráči venovať, tak tri hodiny päťdesiatpäť minút sú zbytočné pre náš vzťah. Len päť minút, čo sa mi venoval, buduje náš vzťah. Boh má o mňa záujem.

Vtelený Ježiš Kristus je toho dôkazom ako dar. Skúsme pouvažovať. Aký záujem mám o neho ja? Minútový? Alebo ani toľko? Boh má pre mňa čas každý deň 24 hodín nepretržite. Ale keď ja mám záujem o neho iba minútu, iba v tej minúte môžem mať vzťah s Bohom. Vianoce nám jednoznačne predstavujú živý záujem Boha o človeka. Dar Vtelenia Boha je najvýrečnejším potvrdením spoločenstva, ktoré chce mať Boh s každým z nás. Nemusíte mať strach o svoj život. Predpokladaná zmena vám nič nezoberie, ani posedenie pri káve, či poobedňajšiu prechádzku. Ba ani obľúbené programy v televízii. Jedine, čím vás možné obrátenie zasiahne, spočíva v obohatení, ktorého pôvodcom je Boh. On každému dáva dary podľa potreby, lebo nás pozná oveľa dôkladnejšie, než sa my sami poznáme.

Milovaní! Rodine Moserovcom z Nemecka rôzne firmy a organizácie poslali dary. Ľudia boli solidárni, uvedomili si neľahkú situáciu otca, ktorý zostal bez manželky a jedného dieťaťa, s tromi dievčatkami a dvoma chlapcami. Lenže čo by bolo najlepším darom pre spomínanú rodinu? Viac plienok, áut, vecí? Či nie žena, ktorá by sa obetovala, stala sa im mamou a ľúbila ich ako svoje? Je rozdiel dať veci a dať seba. Je rozdiel ponúknuť pár korún a ponúknuť svoj život, svoju prítomnosť. Boh nám nedal veci pre zlepšenie nášho života, dal nám svojho Syna, aby sme mohli prežívať lásku otvoreného neba v Ježišovej stálej prítomnosti medzi nami.

Amen.

Sviatok sv. Štefana, prvého mučeníka, diakona **Mt 10,17-22**

*Svedectvo je dielom Ducha Svätého¹³
Staňme sa nástrojom Ducha Svätého.*

Určite je vám známe, drahí bratia a sestry, že už prvé storočia dejín Cirkvi sú dejinami jej krvavého prenasledovania. Mnohí jednoduchí kresťania, ktorých dnes oslavujeme ako svätých, aj mnoho nám dnes už neznámych veriacich, radšej položili život, akoby zapálili tymian pred obrazmi rímskych bôžikov či inak zapreli svoju vieru v Ježiša Krista. Títo všetci nielen svojim súčasníkom, nielen mučiteľom, ale aj nám, dnešným učeníkom Ježiša Krista, zanechali silné a oslovujúce svedectvo viery. Môžeme sa o ňom dočítať v mnohých životopisoch.

Ale prenasledovanie za vieru nie je len otázka dávnej histórie. Každý z nás mal možnosť vidieť v rôznych filmoch, ak nie priam zažiť, praktiky fašistov počas druhej svetovej vojny, či Štb a NKVD počas komunizmu. Známe sú prípady biskupov – Gojdiča či Vojtaššáka, ktorých hrdinskosť pri mučení posilňovala ich kňazov aj veriacich vytrvať vo viere. Obdivujeme ich. Ale súčasne si povieme, že prežiť toto všetko a vytrvať, ba vydať hodnoverné svedectvo, nemôže byť v ľudských silách. Možno aj vy ste sa už ocitli v situácii, keď ste boli svedkami hanenia Cirkvi, kňazov, veriacich alebo vás samých. Čo ste na to povedali? Vedeli ste, čo povedať? Ak áno, získali ste cennú skúsenosť, nazveme to “neznámeho vnútorného hlasu”. Niektorí povie: Zrazu mi to napadlo, ani neviem ako. Možno ste sa ale cítili trápne. Odišli ste zahanbení, nevediac, čo

¹³ Porov.: HRIC, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

a ako namietat' voči takejto nespravodlivosti a očierňovaniu. Aj to je istá skúsenosť, ktorá nám pomáha pochopiť našu slabosť a potrebu pomoci zhora.

Ježiš hovorí svojim učeníkom: **„Keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, veď to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás”** (Mt 10,19-20).

Ježiš posielal Dvanástich, aby hlásali Božie kráľovstvo, vyhánali zlých duchov a uzdravovali chorých. Posielal ich bez peňazí, náhradných šiat, sandálov či kapsy. Majú zažiť skúsenosť Božej moci. Idú vydávať svedectvo, spoliehajú sa úplne na Božiu starostlivosť. Hľa, paradox sveta! Oni – rybári, neučení, zaznávaní, maličkí tohto sveta majú svedčiť pred veľkými a učenými. Veď v Rímskej ríši, do ktorej patrila v tom čase aj Palestína, sa na popredné miesta dostávali väčšinou len tí, ktorí sa vedeli obracať, dobre rečniť a pochlebovať. Takými boli rímski miestodržiteľia – prokurátori, a takými boli aj saduceji – vládnuci vrstvi zbohatlíkov v Jeruzaleme.

Ak Ježiš upozorňuje učeníkov, že budú prenasledovaní, vysvetľuje im zároveň aj dôvod: aby vydali svedectvo aj pred tými, ku ktorým by sa za riadnych okolností nedostali. Majú ísť k tým, ktorí boli Božou prozreteľnosťou vybraní, aby preverili hodnovernosť týchto svedkov. Jedným dychom však dodáva, aby sa učenici nebáli, lebo to už nebude ich, resp. len ich vec. Boh sa postará, aby o ňom vydali hodnoverné a pravdivé svedectvo. Nemusia si vymýšľať žiadne bájky a veľkolepé reči, ktorými by chceli ohurovať svet, alebo sa zapáčiť tým, ktorí ich zajali. To nie je nič pre nich.

On sám, ich Majster a Učiteľ, je pre nich živým príkladom. Bol iba obyčajným tesárom z Nazareta. Keď teda po rokoch práce v Jozefovej dielni začína učiť, mnohí si v jeho domovine neodpustili poznámku: **„Skade má tento takú múdrosť a zázračnú moc? Vari to nie je tesárov syn? Skadeže má toto všetko”** (Mt 13,54-56)? A sluhovia, ktorí mali Ježiša v Jeruzaleme zatknúť, po návrate povedali veľrade: “Nikdy tak človek nehovoril.” Odkiaľ teda bola Ježišova múdrosť?

Ježiš nebol majstrom slova typu rímskych rečníkov a štátnikov, nepoužíval rečnícke figúry a ozdoby, zvraty, ktoré boli dopredu prešpekulované a prepracované, aby zaujali vonkajšou formou, alebo poukázali na veľkosť rečníka. Ježiš učil jednoducho, a predsa ako ten, ktorý má moc. Jeho slovo malo moc!

Sv. Pavol to v Liste Korint'anom vyjadril takto: **„Moja reč a moje ohlasovanie nespočívali v presvedčivých a múdrych slovách, ale v prejavoch Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci”** (1Kor 2,4-5). **Lebo „Duch je ten, ktorý pozná všetko, aj Božie hlbiny”** (1Kor 2,10).

Duch Svätý je ten, ktorý pôsobil v Ježišovi Kristovi a dával mu takú múdrosť, ktorá nie je len márnou ľudskou múdrosťou, ktorá vojde jedným

uchom dnu a druhým von, ale Božou, ktorá zasahuje srdce človeka, núti ho zaujať stanovisko k svojmu životu, rozhodnúť sa pre život alebo pre smrť. Ten istý Ježišov Duch Svätý, Duch pravdy, bol prisľúbený učeníkom ako ten, ktorý im dá včas poznať, čo a ako majú hovoriť.

Celé skutky apoštolské sú veľkým svedectvom o naplnení tohto prisľúbenia: počnúc prvou Petrovou kázňou na Turíce až po Pavlovo účinkovanie v Ríme. K tomu môžeme prirátat' ešte príklady mnohých mučeníkov a vyznávačov v celých dvetisícročných dejinách kresťanstva. Prvým z nich bol svätec dnešného dňa – sv. Štefan. Robil veľké divy a znamenia medzi ľuďmi, čo bilo do očí mnohým židom a začali ho prenasledovať. **„Ale neboli schopní čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril”** (Sk 6, 10).

Môžete si povedať: Ale veď my už žijeme v demokracii, v slobode. Nás už nemôžu prenasledovať pre vieru. Isteže, je len malá pravdepodobnosť, aby sa situácia tak zvrátila, aby bola Cirkev opäť prenasledovaná ako kedysi. Žijeme dokonca v kresťanskej krajine. Ale... Každý deň sme konfrontovaní s ateistickým zmýšľaním nášho okolia. Dostávame sa do situácií, keď cítime, že máme zaujať stanovisko, postaviť sa na obranu Cirkvi, na ktorú sa útočí, ale buď sa nám nechce, alebo nevieme ako, aby sme sa nevystavili záplave ďalších nadávok. Sv. Pavol upozorňuje Timoteja: **„Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod, ... lebo príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nabháňajú si učiteľov podľa svojich chutí, aby im štekli uši. Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam”** (2 Tim 4,3-4). Ten čas je tu.

Pýtame sa sami seba: Ale čo hlásať? Ako hlásať? Kedy je na to vhodný čas ozvať sa? Vtedy si pripomeňme Ježišove slová z dnešného evanjelia: “Keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, veď to už nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.”

Keď vás vydajú... Naozaj, sme vydaní napospas tomuto svetu, ktorý si utiera ústa o Cirkev a špiní ju. Budeme mlčať? Ako dlho? Je čas otvoriť ústa a prehovoriť. Je čas otvoriť sa Duchu. On je v každom z nás, ktorí sme boli pokrstení. Len ho potrebujeme objaviť. Uver tejto pravde: Si naplnený Duchom Svätým, priam žiješ v Duchu Svätom, ako keď je pohár ponorený do umývadla plného vody. Tá voda nie je len v pohári, ale všade okolo. Tak aj Duch. No nebuďme ako pohár, ktorý o tom nič nevie.

Bratia a sestry! Prichádzajme čím častejšie na sv. omšu a spájajme sa s Kristom v Eucharistii. To je najistejší prostriedok, cez ktorý nám Kristus dáva aj svojho Ducha Svätého. Vezmime Sväté písmo do ruky a čítajme. Nájdime si čas a modlime sa. Spájajme sa s Bohom krátkymi strelnými modlitbami, vzdychmi. To sú všetko prostriedky, cez ktoré zakusujeme a poznávame účinkovanie Ducha Svätého v nás. A buďme pri tom trpezliví, lebo úspechy neprichádzajú hneď. Ochutnajme silu Božieho slova. Ak sa mu odovzdáme, ak podstúpime riziko výsmechu a nepochopenia, verme, že Boh sa nedá vo vďačnosti zahanbiť. Prijmime pre dobro našich blížnych toto riziko, aby aj oni

spoznali, aký dobrý je Pán. Sv. Štefan, prvý svedok a mučeník pre Krista, ktorého narodenie sme včera začali sláviť, dostal za svoju vernosť dar vidieť otvorené nebo a Syna človeka stáť po pravici Boha.

O tom, že Duch naozaj vane kde chce a ako chce, svedčí aj svätý Augustín vo svojich Vyznaniach. Vieme, že to bol človek, ktorý síce prehýril svoju mladosť, ale stále hľadal dokonalosť. Toto hľadanie, či skôr Božia prozreteľnosť, ho priviedla do Milána. Tu sa stretá s miestnym biskupom, sv. Ambrózom. A tento človek naplnený Duchom Svätým, ho svojím životom a kázňami, ktoré mali moc Ducha, privádza k Bohu. O svojej skúsenosti s ním píše takto:

„Horlivo som počúval jeho kázne, ale nie s pravým úmyslom, ale len preto, že som chcel vyskúšať jeho výrečnosť, či zodpovedá povestiam, ktoré šli o nej svetom, či je viac alebo menej slávna, ako sa o nej tvrdilo.” „Hoci som nestál o to, čo Ambróz rozpráva, ale väčšmi o to, ako to rozpráva, jednako so slovami, ktoré som miloval, vnikli do môjho srdca aj veci, na ktoré som nedbal. Nijako som už nemohol rozdeliť jedno od druhého. Keď som otváral svoje srdce, aby som vnímal to, čo krásne povedal, vnímal som i to, čo pravdivého povedal; pravdaže, len postupne.”¹⁴

Som si istý, že Ambróz nekázal len pre Augustína, možno ani nevedel ako často prichádza na jeho kázne. Ale sv. Ambróz bol človek naplnený Duchom Svätým, ktorý bol vnímavý na vnútorné vnuknutia – “toto rob, toto hovor a neboj sa, lebo ja som s tebou”. Pre neho to už nebol len “neznámy vnútorný hlas”, ale hlas Ducha, ktorý vane kde chce a ako chce. Nebojme sa aj my byť nástrojmi a svedkami Božej lásky, ktorá chce prísť k našim blíznym, ktorých stretáme.

Drahí bratia a sestry! Kiež je nám svedectvo sv. Štefana, ktorý položil aj život za Ježiša, pomocou rozhodnúť sa nastúpiť úzku cestu svedectva, otvorenosti pôsobeniu Ducha Svätého. Kiež si Boha a spásu blíznym zamilujeme viac ako svoje pohodlie podľa vzoru toľkých svedkov za vieru – sv. Ambróza, sv. Augustína, bl. Pavla Gojdiča či Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka. Kiež by sme boli schopní prijať slová, ktoré nám Boh vnuká v pravý čas. Preto sa naplňme horlivosťou za Pána – cez sväté prijímanie, čítanie Svätého písma, rozjímavú modlitbu, strelné modlitby, alebo aj inak, ako nám to vnukne Duch Svätý.

Amen.

¹⁴ Porov.: AUGUSTÍN.: Vyznania. V. 14.

Slávnosť Bohorodičky Panny Márie**Lk 2,16-21*****Modli sa a pracuj*¹⁵***Staňme sa nástrojom Ducha Svätého.*

Bratia a sestry! Život človeka žijúceho v dnešnom svete je charakterizovaný neustálym zhonom, ustavičnou prácou, neustálym naháňaním sa... V dnešný sviatok je nám ponúknutá možnosť trochu si od toho zhonu oddýchnuť. Asi každý z nás vie, ako vyzeral čas, čím bol naplnený, kým sme sa zhromaždili v našom chráme. Navariť, vyžehliť oblečenie, aby pekne vyzeralo, keď v ňom pôjdeme na svätú omšu a rýchlo do kostola, aby sme to stihli. Ale položme si otázku: Našli sme si čas vnútorne sa na slávenie dnešného sviatku pripraviť?

Dnešná slávnosť sústreďuje svoju pozornosť na Matku Božiu, ženu, ktorá žila skrytým rozjímavým životom a všetky slová a udalosti Božieho plánu spásy zachovávala vo svojom srdci a premýšľala o nich (*porov. Lk 2,19*).

V evanjeliu sme okrem zvestovania radostného posolstva o narodení Mesiáša anjeli pastierom a následnej poklony pastierov v betlehemskej maštali narodenému Kristovi, počuli aj o postoji Panny Márie, kedy ona všetky tieto slová zachovávala vo svojom srdci a premýšľala o nich. Prečo tento postoj?

V Lukášovom evanjeliu nájdeme tri miesta, na ktorých je Panna Mária vykreslená ako rozjímajúca žena. Pri zvestovaní rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Pri návšteve pastierov, ako sme počuli v dnešnom evanjeliu, a napokon pri nájdení Ježiša v chráme „zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci“. Prečo evanjelista Lukáš použil výraz „zachovávala v srdci“? Srdce v biblickom zmysle je stredobodom duchovného života človeka. Stretávajú sa v ňom všetky mohutnosti človeka. Duch, rozum, vôľa a pocity. V srdci sa Boh dáva poznať a v srdci človek uvažuje o Bohu a jeho veciach. Uvažovať nad vecami v srdci znamená hľbať nad nimi, skúmať ich význam, vidieť v akom sú vzájomnom vzťahu, objaviť všetky ich dôsledky. Uvažovať nad vecami v srdci znamená žiť vnútorným životom, sústavne využívať a zdokonaľovať svoju vnútornú schopnosť napredovať v múdrosti.

Panna Mária poznala slová Starého zákona, kde sa taktiež hovorí, že šťastný je človek, ktorý rozjíma o zákone Pánovom dňom i nocou. Toto rozjímanie o Božom slove prinášalo hlboký zmysel jej životu, o čo sa podelila aj s ostatnými v zmysle bohatstva jej vnútorného života, ktoré každý okolo nej pociťoval. Bol to život, ktorý sa vyznačoval modlitbou a prácou. Bola si

¹⁵ Porov.: JURÍK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

vedomá, že v budúcnosti príde deň, kedy sa pochopí všetko, čo sa zdalo v danej chvíli nejasné a ona všetko to, čo zachovávala vo svojom srdci, odovzdá rodiacej sa Cirkvi.

Drahí veriaci, nielen Matka Božia, ako sme počuli, ale aj božský Spasiteľ, hoci Boh, i on poznal a žil tichým a rozjímovým životom. Či si môžeme tohto nevšimnúť? Všetci dobre vieme, ako vypadajú naše všedné a niekedy i sviatočné dni. Ľudové príslovie hovorí: „Komu sa nelení, tomu sa zelení“. Vieme, že je to pravda. Život, povolanie i zodpovednosť nás o tom dennodenne presvedčajú. Keď sa nebudeme poriadne obracať, nemáme možnosť dôstojne prežiť svoj život a pripraviť podmienky pre život našim potomkom. Táto, dnes tak k životu každého jedného z nás patriaca skutočnosť, však nevyplňa celý rozmer nášho života. Je pravdou, že naše, každému vlastné povolanie, vyžaduje od nás veľa síl a dá poriadne zabráť. Ale je taktiež pravdou, že ak v rozmere nášho života bude chýbať protipól každodenného pracovného nasadenia, ktorým je oddych, čas ticha pre seba, blížneho a Boha, zaplatíme tomuto, do času náhleniu, privysokú daň, pri odpočítaní ktorej nám už veľa pre lístok na ten pomyselný rýchlik do neba neostane.

Bratia a sestry. Čo nám chce vlastne dnešné evanjelium povedať? Je v ňom obsiahnutých viacero skutočností, z ktorých pre náš život nie je ani jedna väčšia či menšia. Všetci pre naše unavené telo a ducha je darom príklad života Panny Márie. Benediktínske heslo hovorí: „Ora et labora!“, Je to stará latinská formulka, ktorá v slovenčine znamená: „Modli sa a pracuj!“ Múdrosť vyslovená v Starom zákone.

V Novom zákone potvrdená a múdrymi ľuďmi, našimi bratmi a sestrami, už pred storočiami pochopená. Múdrosť, ktorá robila, robí a vždy bude robiť človeka schopným prácou posväcovať tento svet a modlitbou pracovať na spásu duše svojej vlastnej i duší našich blížnych. Panna Mária práve v duchu týchto slov viedla svoj život skrytosti. V tomto rozmere svojho života plnila Božiu vôľu, veľký Boží plán spásy, ku ktorému Boh pozýva aj nás. Pozvanie k Božiemu plánu spásy je pozvaním k životu na slávu Boha Otca pre povzbudenie a spásu duší našich i našich bratov a sestier. Takýto zmysluplný život je však možný iba vtedy, keď pracovní, pre život potrebnú stránku, budeme múdro spájať s chvíľami ticha, rozjímania nad našim poslaním v živote, nad postojom k Bohu, blížnym, k sebe samým. Som presvedčený, že všetci cítíme, ako nás životný štýl bez chvíľ tohoto pokojného uvažovania, oddychu pre telo i dušu vyčerpáva, kedy sa nám vo chvíľach ťažkých či menej ťažkých stráca niekedy i zmysel nášho telesného namáhania. A tu stačí tak málo. A práve z toho mála vyvstáva veľký zmysel nášho života. Zmysel, ktorý naplnil život Panny Márie, ktorý naplnil život starozákonného ľudu, život kresťanov od počiatku Cirkvi a dokáže naplniť aj život každého jedného z nás. Zmysel pre život, v ktorom sa navzájom prelínajú modlitba a práca. Iba tak môžeme plnohodnotne naplniť svoj život. A plnohodnotne naplniť život znamená prežiť

ho na oslavu Boha a na spásu našu i našich blízkych. Niekedy nás ruch povinností, práce i zábavy oberá o možnosť dať takýto zmysel tomu nášmu životu, ku ktorému sme od začiatku povolani. A to každý jeden z nás. Iste i zábava i práca aj povinnosti naplňajú náš život a aj nám slúžia, no k celkovej harmónii, ku pokojnému prežívaniu našej existencie bezpochyby patrí aj modlitba a rozjímanie.

Niektó by si azda pomyslel: Rozdelím si čas, kedy sa budem venovať práci, kedy zábave, kedy rodine a kedy modlitbe. Avšak nie o to ide. Nie si rozkúskovať deň a stať sa otrokmi nami naordinovaných časových úsekov. Presvätá Panna viedla rozjímavý život, čo znamená, že vo všetkom, čo robila, videla dar pre Boha i bližných. Takáto práca sa stávala modlitbou a túto modlitbu upevňovala ešte osobným, modlitbou naplnením vnútorným životom. Myslela na Božiu prítomnosť v každej situácii. Vnútorný život sa odráža aj navonok a stáva sa takto nepretržitou modlitbou. Toto je dôležité aj pre nás. Prijasť modlitbu do nášho života ako čokoľvek iné, čím svoj život vyplňame.

Starý príbeh hovorí o starom majstrovi a jeho žiakovi Haikelovi. Majster sa pozeral z okna na námestie. Zbadal Haikela, jedného zo svojich žiakov, ako sa niekam ponáhl'a. Zavolať naňho a pozval ho hore k sebe.

– Haikel, videl si dnes ráno nebo?

– Nie, majster.

– A videl si ulicu, Haikel? Videl si ju dnes ráno?

– Áno, majster.

– A vidíš ju aj teraz?

– Áno, majster, vidím.

– Povedz mi, čo vidíš?

– Ľudí, kone, vozíky, kupcov, ako rozhadzujú rukami, dedinčanov, ako sa zohrievajú, mužov a ženy, ako chodia sem a tam.

– Haikel, Haikel, – pokarhal ho dobromyseľne majster, – za 50 rokov i za 100 rokov tu bude stále táto ulica a stále tu bude takýto trh. Povozy zase privezú kupcov, ktorí budú predávať a nakupovať kone. Ale nebudem tu ani ja, ani ty. A tak sa ťa pýtam, Haikel, prečo bežíš, že nemáš ani toľko času, aby si sa pozrel na nebo?

Bratia a sestry, nebudme ako Haikel a pozrime sa občas na nebo, zrkadlo, v ktorom uvidíme seba samých, bližných i Boha, zmysel nášho každodenného namáhania. Život modlitby a práce, to je život, ktorým Panna Mária žila a ku ktorému povzbudzuje aj nás. Prajem na začiatku nového roku sebe i vám, aby sme spoločne zakúsili radosť z takéhoto života, života v duchu hesla: Ora et labora – modli sa a pracuj.

Amen.

Slávnosť Zjavenia Pána „B“**Mt 2,1-12*****Traja králi a Eucharistia¹⁶****Objaviť poklad - Eucharistiu.*

Sme si vedomí toho, bratia a sestry, že aj my máme tú výnimočnú príležitosť, klaňať sa Dieťaťu Ježiš počas celého roka, nielen na Vianoce?

Drahí bratia a sestry! V dnešnom evanjeliu sme práve počuli, ako mudrci **„vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu. Otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu“ (Mt 2,11).**

Pozoruhodný paradox: kňazi majú Sv. písmo, Božie zjavenie, vedia, kde sa má Spasiteľ narodiť, ale nejdú sa mu pokloniť. Ukážu cestu iným. Naproti tomu traja mudrci, cudzinci, veria cudzej nádeji. Vydávajú sa na dlhú cestu. Vypyťujú sa, hľadajú. Veria v neuveriteľné, nedajú sa pomýliť ani biednym miestom, ani obyčajným chudobným dieťaťom. Uvideli dieťa, padli na zem a klaňali sa mu. Čo všetko je skryté v tejto vete, v tejto poklone! Je to vyznanie viery v Božie Synovstvo tohto obyčajného chudobného Dieťaťa.

V Starom zákone je poklona žiarlivo rezervovaná jedine Bohu. Keď títo ľudia, na prahu Nového zákona, predsa len padajú na zem a klaňajú sa Dieťaťu, vyznávajú tým prítomnosť samého jediného Boha v ňom. Podľa orientálneho zvyku, je so vzdávaním poklony spojené odovzdávanie darov. Mudrci dali Dieťaťu to, čo považovali za najcennejšie: zlato, kadidlo a myrhu.

Niektorí starí cirkevní otcovia vidia v troch daroch mudrcov hlboký symbolický význam. Zlato patrí Ježišovi ako kráľovi. Kadidlo mu darujú preto, lebo je Bohom, ktorého máme uctievať. Myrhu trpkkej chuti priniesli tomu Ježišovi, ktorý ako Vykupiteľ bude raz musieť zomrieť trpkou smrťou na kríži.

Traja králi začali v Betleheme to, čo my konáme pred Najsvätejšou Sviatosťou. V nej je Pán Ježiš prítomný so svojím telom a krvou, dušou a božstvom, presne tak, ako kedysi v betlehemskej maštali. Pozorujme vlastnosti ich adorácie pred betlehenským dieťaťom a vezmime si z toho ponaučenie. Klaňanie mudrcov bolo prejavom viery a holdu lásky vtelenému Božiemu Synovi a také má byť aj naše klaňanie.

¹⁶ Porov.: KATREŇČÍK, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Každý človek vo svojom živote hľadá hodnotu, chce nájsť niekoho (s veľkým N), pred kým by mohol vzdať úctu, pokloniť sa, tak ako traja králi, komu by mohol odovzdať svoje najvzácnejšie dary, svoje schopnosti, svoj život.

Mnohí z nás ho nájdú v ľuďoch, ktorí ich oslovia, ale sú aj takí, ktorí sa sklonia pred prírodou, neživými a živými časťami sveta.

Ale je to tá úplná, dokonalá poklona, úcta, v ktorej oddávame svoj život?

Keď sa narodí nový človek, s úctou a láskou sa skláňame nad jeho nevinnosťou, v mysli nám skrsne myšlienka: Pred kým sa budeš klaňať ty, dieťa nevinné, až dorastieš? V kom alebo v čom, nájdeš Toho, To, ktorému odovzdáš svoj život?

Podľa KKC klaňanie sa (adorácia) je základným postojom človeka, ktorý sa uznáva za tvora pred svojim Stvoriteľom. Oslavuje veľkosť Pána, ktorý nás stvoril, a všemohúcnosť Spasiteľa, ktorý nás oslobodzuje od zla, uznáva Boha za Pána a Vládcu nad všetkým, čo jestvuje, za nekonečnú a milosrdnú Lásku. Adorácia je hlbokým sklonením sa ducha pred Kráľom slávy a úctivým mlčaním pred Bohom, ktorý je vždy väčší.¹⁷

Všetci sme na ceste, všetci hľadáme Kráľa, ktorému sme sa prišli v živote pokloniť. Každý jeden z nás je stvorený k poklone, ale len na nás záleží komu, čomu sa budeme klaňať, vzdávať úctu, prinášať dary. Či nájdeme aj my toho jediného Boha, ktorý jediný je hodný poklony, alebo či si nájdeme modly a budeme sa im klaňať. To je len na nás, na našom rozhodnutí.

Veľa Betlehemčanov videlo v Ježišovi bežné dieťa; no mudrci dokázali v ňom vidieť Dieťa, ktorému sa budú všetci klaňať od chvíle narodenia až po všetky veky. Ich viera ich osobitne vyznamenala, a to tým, že boli prvými medzi pohanmi, ktorí ho velebili, až potom ho spoznal svet, až potom sme ho poznali aj my. Mudrci vedeli, že je Mesiáš, Boh, ktorý sa stal človekom. **„Hľadajte a nájdete“ (Lk 11,9);** Boh sa dá nájsť, spoznať, objaviť i zažiť už tu na zemi.

Ježiš prítomný v Oltárnej sviatosti je tým istým Ježišom, ktorého mudrci našli v Máriinom náručí; Ježiš je prítomný aj vo všetkých ľudských činoch, konaných z lásky k Bohu a blížnemu. Prinášajme mu aj my dary; zlato, jemné zlato našej duše, zlato našich dobrých skutkov. Obdarujme ho tiež kadidlom, ľúbeznu vôňou kadidla, do ktorého pridáme ako tymian naše čnosti: lásku, spravodlivosť, spolaľivosť, vernosť, veľkodušnosť, radosť, pochopenie. Spolu s tromi kráľmi venujme Ježišovi aj myrhu, myrhu našej obete. Obet' nikdy predsa nesmie chýbať kresťanovi. Čo začali králi v Betleheme, to my máme konať ďalej. Pán Ježiš prítomný vo Sviatosti „potrebuje“ zlato, pretože je Kráľ kráľov, „potrebuje“ ho, pretože má právo na lepšiu, skvostnejšiu trón než Šalamún. „Potrebuje“ myrhu, ale nie pre seba, lebo on už dokonal svoju obet' na kríži a zmŕtvychvstanie oslávilo jeho telo a posvätilo jeho hrob. Ale pretože zostáva na oltári obetou za nás, „potrebuje“ trpieť, ale v nás a skrze nás: sme jeho údy, v nás prebýva, ale iba tak, ako mu to umožňujeme, aby bol skutočnou obetou v

¹⁷ Porov.: KKC 2628, KKC 2096.

nás. Tak isto „potrebuje“ kadidlo. Chce kadidlo našich adorácií, aby nám za ne udeľoval svoje požehnanie a milosti.

Denne skladajme naše dary jedinému Bohu, klaňajme sa mu, veď nás každý deň pozýva na stretnutie s ním pri svätej omši; pozýva nás prijať ho pod spôsobom chleba a vína; prijať ho v našom blížnom spolu s kňazom, ktorý koná obeť.

Modlime sa aj my: Láskavý Otče, zhliadni na dary svojej Cirkvi, ktorá ti neprináša zlato, kadidlo a myrhu, ale Ježiša Krista, ktorý sa v týchto daroch sprítomňuje, obetuje a nám dáva.

Mnoho z nás sa podobá mudrcovi, ktorí s vypätím síl hľadajú Ježiša. Aj nám Boh určite ukáže hviezdy, ktoré nám ho pomôžu nájsť, aby sme sa mu prišli pokloniť, dať mu najvzácnejšie dary. Čo ale, ak bude Boh chcieť, aby sme to boli my, jeden pre druhého? Aby sme práve my priviedli blúdiaceho brata, blúdiacu sestru vzdáť úctu, poklonu jedinému Bohu, tomu, ktorý sa nám dnes ponúka v podobe nevinného dieťaťa? Ukážeme tú správnu cestu?

Predstavme si situáciu:

Nejakí vznešení cudzinci sa dozvedia, že medzi nami, katolíkmi, prebýva vo svojej Sviatosti Ježiš Kristus, že my prešťastní v nej máme Kráľa neba i zeme, Stvoriteľa, Vykupiteľa sveta, skratka, nášho Pána Ježiša Krista. Sú plní túžby poznať ho a vzdáť mu poklonu; prídu k nám až z ďalekých krajín, do niektorého európskeho mesta, do niektorého mesta na našom rodnom Slovensku. Nečakala by ich tu skúška, podobne ako mudrcov v Jeruzaleme? Čo zvestuje v našich katolíckych mestách prítomnosť Krista? Chrámy, kostoly, ale veď tie majú aj protestanti, ale aj Židia – čo teda?

Je to naša adorácia, naše prejavy úcty voči Najsvätejšej Sviatosti? Je to naše pokľaknutie pred bohostánkom?

Do chrámu prídu dvaja priatelia, jeden katolík, ale druhý je mohamedán; (ktorý uznáva Ježiša Krista iba za jedného z veľkých prorokov, ktorí boli pred prorokom Mohamedom; no neuznáva ho za Boha, za Pána neba i zeme, Stvoriteľa a Spasiteľa sveta). Počas prehliadky chrámu prídu pred bohostánok, katolík hovorí priateľovi: „Tu prebýva náš Boh, Ježiš Kristus, on je prítomný stále medzi nami.“ No mohamedán mu odpovedá: „Neverím! Tu je prítomný tvoj, váš Boh? Veď keby som ja veril v to, že tu je prítomný môj Boh, padol by som na tvár v tej najväčšej pokore. Ale tvoj prejav úcty ma nepresvedčuje o tom, že tu prebýva váš Boh.“

Milovaní, a aká je naša úcta, naše klaňanie sa Ježišovi, ktorý je prítomný v Najsvätejšej Sviatosti? Sú naše úkony, naše gestá naozaj prejavom hlbokkej úcty a viery voči Kristovi prítomnému v Eucharistii, alebo sú to iba trápne

náboženské úkony, ktoré nám vštepovali rodičia, starí rodičia počas našej výchovy, kňaz na hodinách náboženskej výchovy? Nepohoršili sme nimi niekoho zo svojho okolia, počas svätej omše, počas nanútenej adorácie (aby ostatní videli, že sme tam boli)? Na tieto otázky si musí dať odpoveď každý jeden z nás sám. Jedine my poznáme odpoveď, jedine my vieme, aké naozaj sú.

Traja králi napomenutí vo sne anjelom vrátili sa inou cestou domov. Aj pre nás, bratia a sestry, platí výzva betlehemských jasličiek – vrátiť sa inou cestou.

Od stretnutia s Kristom sa adorátori majú vždy vrátiť inou cestou domov, to znamená, aspoň trochu zmeniť svoju životnú cestu!

Amen.

Krst Pána „B“

Mt 3,13-17

Pripomeňme si svoj krst

Naše práva a povinnosti nás zaväzujú.

Prenesme sa aspoň v duchu na miesto, kde sme prijali sviatosť krstu, ktorá sa stala pre nás bránou k ostatným sviatostiam. Je pravdou, že to bolo už dávno a väčšina z nás si na svoj krst nepamätá, pretože sme ho prijali ako deti. Pripomeňme si, že vtedy do našej duše bol vtlačený nezmazateľný znak, začlenili sme sa do Krista a vtedy, hoci v zastúpení rodičov a krstných rodičov sme zobrali na seba nielen práva, ale aj povinnosti. Uvážme, rodičia a krstní rodičia, či to, čo sme sľúbili pri krste svojich detí, sme splnili? Keď si počas roka vieme nájsť čas na niečo spomenúť, alebo niečo navštíviť, tak pre nás veriacich by to mal byť krst.

A na to nás Cirkev upozorňuje prvou nedeľou nového obdobia v cirkevnom roku, ktoré voláme Obdobím cez rok.

Po krste Ježiša Jánom Krstiteľom v rieke Jordán sa nad hlavou pokrsteného Ježiša zjavil Duch Svätý v podobe holubice a z neba zaznel hlas Boha Otca: „***Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie***“ (Mt 3,17).

Prefácia – pieseň vďaka nám vysvetľuje, že je dôstojné a správne, dobré a spásanosné vzdávať vďaka všemohúcemu a večnému Bohu, že pri krste v Jordáne nám podivuhodnými znameniami zjavil tajomstvo svojho Syna, ktoré Boh Otec dosvedčil hlasom z neba, že jeho večné Slovo – Ježiš Kristus prebýva medzi nami. Duch Svätý, ktorý zostúpil v podobe holubice, posvätil Krista,

svojho Sluhu za kňaza, proroka a kráľa a poslal ho ohlasovať chudobným spásu. Tak ako zástupy anjelov a svätých v Božom kráľovstve, aj my tu na zemi, ako pútnici do nebeskej vlasti si máme uvedomiť význam svojej oslavy Boha, plnenia svojich povinností a to v radostnom duchu.

Boh – človek Ježiš Kristus prijíma pri krste poverenie svojho poslanca. Jánov krst pokánia je začiatok Ježišovho verejného účinkovania, počas ktorého vysvetlí svoje poslanie, že prišiel vykúpiť a spasit' všetkých ľudí a aby smrťou na kríži zadostučinil Bohu za všetky hriechy ľudí.

Krst Ježiša v Jordáne je prelomom v jeho živote. Dovtedy Ježiš žil v tichu Nazareta, nepoznaný v národe, aby teraz vystúpil ako Učiteľ a dokázal svoje božstvo učením, zázrakmi, ale najmä umučením, smrťou a zmŕtvychvstaním. Je to začiatok, na ktorý sa do konca čias bude spomínať. Stáva sa centrom pozornosti, života všetkých ľudí ako náš brat a zároveň ako náš Sudca, naša Cesta, Pravda a Život.

Krst Ježiša nám pripomína náš krst, najväčšiu udalosť v našom živote, kedy sme sa stali deťmi Božími, bratmi a sestrami Ježiša Krista. Ježiš sám po svojom zmŕtvychvstaní dal apoštolom príkaz: „**Krstíte ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého**“ (Mt 29,19).

Krst grécky “baptizein“ doslovne znamená niekoho ponoriť do vody, aby sa vykúpil, osviežil a aby vyšiel z vody zmenený, čistý, zdravý, iný človek...

Evanjeliá i liturgia využívajú toto slovo na vysvetlenie, kým sme sa stali krstom a čo sa v nás vtedy udialo. Krstom sme ponorení do Boha vo večnej rieke jeho života, jeho svätosti a jeho večnej lásky. Ponorili sme sa v Bohu, aby sme následne vynorili sa ako znovuzrodení z Boha, občerstvení, znovuzrodení v nových ľudí. Preto krst voláme “novým zrodením“, “narodením sa z vody a z Ducha Svätého“. Vo chvíli krstu Kristus vliat do našej duše seba samého, svoj život, svätosť i nesmrteľnosť. Aká veľká, svätá a vznešená je vec prijať krst a stať sa kresťanom.

Dnes si uvedomujeme, že ak nežijeme ako kresťania, tak krst nič neznamená pre nás. Nie sme pokrstení pohaniami? Keď nemáme Boha v duši, keď nežijeme, ako sme pri krste sľúbili. Krst má byť pre nás dar, ktorý si máme chrániť, rozvíjať a nad ním bdieť. Keď vo vzťahu k Bohu pri svojich povinnostiach nerastíme, čo nám osoží krst? Krst nás má viesť k Bohu, obohacovať, krstom a jeho záväzkami a právami sa máme blížiť k Bohu. Necítíme výčitku svedomia? Uvedomujeme si, že „**viera bez skutkov je neúčinná**“ (Jak 3,20)? O svoj krst sa máme starať. Svet potrebuje svedkov viery.

V časoch, keď Nemecko vypovedalo vojnu kresťanom, študent ôsmej triedy hovoril pred spolužiakmi, že o niekoľko rokov nebude v Nemecku žiadneho kresťana. Vtedy jeden z jeho spolužiakov povedal len dve krátke slová, ale povedal ich so zápalom a rúzne: „A ja?“

Dnes sme svedkami, že nielen na školách, ale aj v našich rodinách dokážeme jasne a rázne vyznať svoju vieru. Náš vzťah k viere veľa hovorí o povinnostiach a právach voči krstu.

Vzťahy môžeme vidieť na príklade.

Na jednom podujatí pod heslom “Predaj použitých vecí“, z ktorého výnos sa mal použiť na podporu chudobných, stretli sa dve staršie ženy. Jedna práve vychádzala, pretože si všetko prezrela a druhá vchádzala. Prichádzajú sa pýta: „Objavila si tam niečo zaujímavé?“ – „Nič! Škoda strácať čas na prehliadku, všetko je možné odhodiť medzi nepotrebné veci,“ odpovedala vychádzajúca. „Počkaj ma chvíľu, aspoň očkom hodím vo vnútri,“ poprosila prichádzajúca.

Po niekoľkých minútach sa vrátila a čakajúcej priateľke ukazuje starý kríž a hovorí: „Pozri, našla som skutočný poklad! Tento kríž je zo striebra, musím ho vyčistiť, musí byť starý, pretože je neobyčajne majstrovsky spravený.

Žena doma kríž vyčistila a vyzeral skutočne pekne. Zavesila ho na stenu vo svojej spálni. Ale to ešte nie je koniec historky.

V nedeľu prišla k žene dcéra i s malým synom. Po obede, kedy chlapec začal sa baviť, vbehol do spálni babičky. Po chvíli vybehol a plakal. Babka i mama sa znepokojene pýtali, čo sa mu stalo? Prečo plače? Vtedy chlapec ich vedie do spálne, ukáže na kríž a povie: „Je mi tak smutno, že mu nemôžem pomôcť.“

Tri postavy vo vzťahu k tomu istému krížu prezrádzajú tri vzťahy ku krstu. Prvá žena, ktorá na podujatí nevidela nič zaujímavé, predstavuje kresťanov, ktorí sú pokrstení, ale krst pre nich nič neznamená, nič nehovorí, na krst nemyslia, neplnia si svoje záväzky.

Druhá žena, ktorá objavila starý strieborný kríž, predstavuje veriacich, ktorí v krste vidia starú tradíciu. Ku krstu pristupujú zvykovo, patrí to k štýlu života. Občas sa zúčastnia na krste, prípadne o ňom hovoria. Žije sa im vcelku dobre bez aktívneho angažovania sa vo viere. Ignorujú Krista a stavajú sa väčšinou k nemu, ako by ho nebolo. S krstom ich vcelku nič nespája. Občas do kostola, najmä na sviatky...

Chlapec predstavuje kresťanov, pre ktorých je Kristus dôležitá súčasť života. Majú záujem žiť tak, aby si plnili svoje povinnosti. Nielen od Boha si vedia pýtať, prosiť, ale vedia aj ďakovať, odprosovať a svoju vieru nežijú len sviatočne.

Dnes prežívame krst Pána. Berieme dnešnú nedeľu ako výzvu a prehodnocujeme svoj vzťah k daru, ako nielen voláme, ale aj prijímame sviatosť krstu. Je to zároveň naša túžba, aby sme v začínajúcom novom cirkevnom období čo najviac žili z krstu, uvedomovali si svoje povinnosti i práva v spojení s krstom. Amen.

2. nedeľa v Cezročnom období „B“**Jn 1,35-42*****Hľa, Baránok Boží¹⁸****Ježiš – ideál, vzor, príklad*

Drahí bratia a sestry, keď si otvoríte noviny, aby ste si prečítali, čo je nové doma i vo svete, alebo keď si pustíte televízor, zistíte, že tlač a médiá sú plné rôznych na dnešnú vyspelú dobu dosť strašných a smutných správ. Buď sú to rôzne národnostné a fundamentalistické nevraživé boje, rôzne letecké, námorné alebo železničné nešťastia, ale aj rôzne samovraždy a nevysvetliteľné konanie niektorých ľudí. Keď sa niečo stane, každý sa hneď zamýšľa nad tým, prečo sa to stalo, kde sa stala chyba, alebo či sa tomu nedalo nejako zabrániť. Následne nato prichádzajú rôzni analytici so svojimi návrhmi do budúcnosti, aby sa už nezopakovalo niečo podobné a aby sa podobným tragédiám v budúcnosti zabránilo.

Ale položme si otázku. Stačia iba bezpečnostné opatrenia na záchranu ľudí, národov, sveta?

Keby sme položili túto otázku Jánovi Krstiteľovi, určite by povedal, že nie. Jedným z najväčších nebezpečenstiev, ktoré treba odstrániť a proti ktorému treba bojovať aj v dnešnom období, je sila hriechu. Musíme si jednoznačne uvedomiť, že všetci sme hriešni a náchylní na hriech. Jedinou našou záchranou pred týmto nebezpečenstvom je Ježiš, ako sme to aj dnes počuli v evanjeliu: **„Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta“ (Jn 1,36).**

Ježiš počas svojho putovania dostáva rôzne pomenovania. Raz je to Mesiáš, inokedy Syn Boží a v dnešnom evanjeliu sme počuli, ako ho pomenoval Ján. Nazýva ho Božím Baránkom. Tieto slová, ktorými Ján Krstiteľ označuje Krista, mohli by sme povedať, že sú dosť trúfalé, ba až provokujúce Židov, u ktorých slovo baránok znamená niečo významné. Bol to totiž baránok, ktorého krvou natierali veraje dverí na označenie svojich domovov v Egypte a vďaka tomu je pre nich symbolom záchrany od nešťastia a smrti, od otroctva a poníženosti. Židia sa mäsom baránka posilňovali aj počas cesty do zasnúbenej zemi. Potom si každoročne pripomínali tieto udalosti doma vo svojich rodinách, keď zabíjali a jedli jednoročného baránka na pamiatku odchodu z Egypta. Jednoročného baránka tiež obetovali aj ako vďaka vtedy, keď po narodení prinášali svoje dieťa do chrámu. Preto Ján dosť riskoval, keď Ježiša pomenoval pred Židmi dokonca Božím Baránkom.

¹⁸ Porov.: MALČEK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Ako všetci dobre vieme, svätý Ján Krstiteľ je bezprostredným Pánovým predchodcom, ktorý bol poslaný, aby mu pripravil cestu. On už v lone svojej matky pozdravuje Kristov príchod, keď Mária navštívila svoju príbuznú Alžbetu. Ide stále pred Ježišom a vydáva o ňom svedectvo svojim kázaním, svojim krstom na obrátenie a nakoniec svojou mučeníckou krvou. Jánom sa uzatvára cyklus prorokov, ktorý sa začal Eliášom. On je však viac ako prorok. On zvestuje, že potecha Izraela je blízko, je akoby „*hlasom prichádzajúceho Tešiteľa*“.

Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta. Ježiš bol poslaný Otcom sem k nám, aby sa obetoval za hriechy všetkých ľudí, aby nás oslobodil z otroctva, ako kedysi baránok vyslobodil Židov z Egypta a priviedol ich do zasnúbenej zeme. Aj Kristus svojou potupnou smrťou nás vyslobodzuje z temnôt hriechu a ukazuje nám cestu, cestu tým pravým smerom do zasnúbenej zeme k nášmu Otcovi.

Áno, drahí bratia a sestry, Ježiš sa obetoval za hriechy, za môj, tvoj, za hriechy všetkých nás. Odpúšťa nám ich. Ale ako vidíme všade okolo nás, či na pracovisku, či doma, mladí zase v škole, na internátoch, všade ako keby sa sila, veľkosť a počet rôznych zvráteností stále zväčšoval. Preto je veľmi potrebné zamýšľať sa nad týmto fenoménom dnešnej tak dosť sekularizovanej doby a začať sa hneď zaoberať sebou samým a svojimi postojmi. Musíme sa samy seba pýtať, či je náš vzťah k hriechu správny. Nemáme príliš laxné svedomie, a tým náklonnosť si ospravedlňovať aj dosť závažné previnenia a priestupky? Nie sme už pohltení problémom dnešnej doby, a to riadiť sa smerom, tempom a taktikou moderného sveta, ktorý nekompromisne zmetie a odsúdi každého, kto sa nechce prispôbiť podmienkam dnešného života?

Je dôležité uvedomiť si štýl svojho života v našich rodinách, vo výchove svojich detí, vo svojom osobnom príklade voči všetkým okolo nás. Pozerajme a pomenúvajte veci ich pravým menom a nesnažme sa veci zakrývať a hovoriť o nich tak, aby to dobre znelo nielen v ušiach našich, ale aj ľudí okolo nás. Veď, keď my rodičia a vychovávatelia novej generácie, ktorá má byť požehnaním nielen pre nás, ale pre celú zem, nebudeme mladých učiť správne, čo je dobro a čo zlo, čo môžem a čo nie, čo je čnostné, ba až chvályhodné a čo je zavrhujuce, keď my nebudeme dobre formovať ich svedomie, tak môžeme si byť istí, že to budú mať veľmi ťažké pri posudzovaní toho, čo môžu a čo nie.

Aj dnešný „perfektný svet“ a štýl života, ktorý sa preferuje dosť arogantne a cynicky sa pozerá na hodnoty, ktoré boli možno po stáročia uznávané, a ktorých sa držali naši otcovia a starí otcovia. Dostávajú sa na okraj spoločnosti ako niečo smiešne, zaostalé, ba už dnes, vraj, archaické čiže zastaralé a spôsobujúce brzdu dnešného života.

Tak ako sme dnes počuli Jánove slová na adresu Ježiša, keď ho označil Božím Baránkom, je potrebné, aby sme sa aj my kresťania stali takými obetnými baránkami za hriechy svoje, ale aj všetkých hriešnikov, a aby sme sa

stali dobrými Ježišovými bojovníkmi v boji proti hriechu. Možno, že k tomu ani tak veľmi veľa nie je treba, iba sa pridržiavať Ježišových slov a, samozrejme, všetko posilňovať vrúcnou modlitbou a účasťou na Eucharistii.

Bojovať dnes proti hriechu si vyžaduje silnú vieru a odhodlanie niečo aj v boji obetovať.

Ale zamyslime sa nad touto udalosťou, ktorú opisuje istý kňaz Segur v knihe DEJINY.

Vo veľkej tlačnici na ulici rušného mesta stratil otec malú dcérku. Báľ sa, že dieťa zahynie. Koľko sa nachodil, koľko sa nahl'adal, všetko bolo márne. Môžeme si predstaviť zúfanie tohoto otca po strate dieťaťa, keď si predstavoval, čo hrozné sa mu mohlo stať. Čo sa s dieťaťom stalo, kde je, či netrpí...

Po štyroch rokoch hľadania zašiel náhodou do tanečnej budy vandrovníkov a tam na scéne uvidel svoju dcérku, ako vykonávala všelijaké akrobacie na lane. Nevydržal. Jedným skokom dostal sa za ohradu a ako vládľal najmocnejšie zvolal: „Dcéruška!“ A ona nedôverčivo pozrela naňho. Nepoznala ho. Keď sa mu stratila, bola maličké dieťa. Uniesli ju, teraz po krátkom premýšľaní odpovedala: „Ty si môj otec? Nie, môj otec je tu“ - a ukázala na komedianta, ktorý už pribehol k nej, aby ak bude treba, obránil svoju obeť. Nič nepomohlo, dcérka sa nevrátila k otcovi, nepoznala ho, zriekla sa ho.

Ó, ako ťažko je niekedy vrátiť sa k otcovi! Diabol, ktorý kradne duše Bohu, má tisíce spôsobov, aby prekážal návrat k Otcovi. Vábi zdaním blaženosti, uspokojenia, rozprestiera pre rozmanité osídla pokušenia, ktorými tak opantá, omotá dušu, že skoro nieto možnosti vyrvať sa z tejto motanice. Človek skúša, myká sa celý a padá všetko, akoby nadarmo. Veľké šťastie, že náš Otec je dobrý a mocný. Ak sa len rozhodneš vstať, ak vykročíš prvý krok pokánia, najmilší Otec prichodí v ústrety, vystiera svoje náručie, odpúšťa, zabúda.

Drahí bratia a sestry, vidíme, že milosrdenstvo Nebeského Otca je nekonečné. On je s nami trpezlivý a čo je najdôležitejšie, vždy má otvorenú náruč, do ktorej sa môžeme kedykoľvek vrátiť. Budme mu zato vďační a spoločne ho dnes poprosme: Otče, daj nám dnes dostatok síľ v boji proti hriechu, daj, aby sme vždy vedeli rozpoznať, čo je tvoja vôľa, čo je tebe milé a chváľohodné a snažili sa podľa toho aj žiť.

Amen.

3. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 1,14-20*****Božie kráľovstvo je tu¹⁹****Uvedomiť si, že žijeme pre Boha a s Bohom.*

Iste si spomenie každý z nás na svoje detské časy, keď nám rodičia čítali rozprávky. Skoro v každej sa dej odohrával v určitom kráľovstve. V ňom vládne kráľ svojim poddaným, pomáha mu pritom vojsko a v kráľovstve platia určité zákony, ktoré je potrebné dodržať, aby bol v krajine mier.

Aj Ježiš v dnešnom evanjeliu tiež spomína kráľovstvo. Je na začiatku svojho verejného účinkovania a medzi jeho prvé vyhlásenia patria slová: **„Priblížilo sa Božie kráľovstvo“ (Mk 1,15)**. O aké kráľovstvo ide? Kto v ňom vládne a aké zákony tu platia? Predtým, ako budeme hovoriť o Božom kráľovstve, je dôležité si všimnúť prvú časť súvetia a to: **„Naplnil sa čas“ (Mk 1,15)**.

Drahí bratia a sestry! Čo všetko sa môže naplniť? Napríklad nádoba, nádrž priehrady a koryto rieky sa naplňa vodou, ale nie rieka sama, pretože tá stále tečie. Niečo podobného, ako sa zdá, platí aj o čase. Môžeme zaplniť hodinu zábavou, rok štúdiom, život dobrými skutkami. Ale čas ako taký ide ďalej. Bol pred nami a bude po nás. Ale bude večné? Biblia nás učí, že Boh je Pánom času. On je ten, kto tvorí veci a ľudí, a dáva každému istý čas, aby mohol splniť úlohu, ktorú dostal od Boha. Aj izraelský ľud dostal svoj čas: od Abraháma až po Krista. Tento čas je zaplnený veľkými Božími skutkami: vyvolením Abraháma, oslobodením z Egypta, posielanie prorokov. To všetko bolo v Božích očiach dostatočnou prípravou, aby boli Židia schopní prijať Krista.

Preto mal Starý zákon svoj čas, ktorý sa naplnil. Prichádza na svet Ježiš Kristus a v jeho osobe prišlo na zem aj Božie kráľovstvo. Kým starozákonný človek dostal účasť na Božom kráľovstve vierou v jedného Boha, vernosťou zmluve a nádejným očakávaním prisľúbeného Mesiáša, Ježiš oznamuje: **„Božie kráľovstvo je vo vás“ (Lk 17,21)**. Božie kráľovstvo je už tu na zemi, nielen po smrti alebo na konci vekov. Kristus, aby splnil Otcovu vôľu, založil na zemi nebeské kráľovstvo. A Otcova vôľa je povzniesť ľudí k účasti na Božom živote. Robí to tak, že zhromažďuje ľudí okolo svojho Syna Ježiša Krista. Týmto zhromaždením je Cirkev, ktorá je na zemi zárodkom a počiatkom Božieho kráľovstva.

Programom Božieho kráľovstva je všetko objímajúca láska. Nemilujeme len napoly. Milujeme tak, nech to bolí. Pretože zastaviť sa vo chvíli, keď láska začína niečo stáť, alebo radšej vôbec nezačať, pretože to niečo stojí, by

¹⁹ Porov.: MARKO, S.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

znamenal nemilovať vôbec. Táto láska je kameň, ktorý stavitelia svetských kráľovstiev zavrhlí, ale ktorý sa stal uholným kameňom Kráľovstva Božieho. Moc lásky je nezdolná, „**lebo kto padne na ten uholný kameň, doláme sa, na koho však on padne, toho rozdrví**“ (Mt 21,44). Ak sme teda nositeľmi tohto kameňa, vôbec nie sme takí bezbranní, ako sa na prvý pohľad zdá. Sme slabí fyzicky, ale duchovne sme silní. Sme silní, ak sa usilujeme budovať Božie kráľovstvo, ale sme slabí, ak by sme chceli namiesto neho budovať kráľovstvo tohto sveta. Uverme konečne, že ak sa budeme usilovať o šírenie Božieho kráľovstva a jeho spravodlivosti, všetko ostatné nám bude pridané (porov. Lk 12, 31).

Božie kráľovstvo je skutočnosť, ktorá už jestvuje a účinkuje, hoci ešte nedosiahla svoju plnosť. Jeho plné uskutočnenie bude až v budúcom veku. Z toho môžeme vyvodiť, že povolaním človeka na zemi je poznať Boha, milovať ho, oslavovať, konať dobré skutky, a tak budovať Božie kráľovstvo už tu na zemi a očakávať jeho budúce naplnenie vo večnom živote. Toto poslanie máme naplňovať tam, kde sme postavení, pretože miesto, ktoré nám Boh prideliť, je také vznešené, že nie je dovolené opustiť ho. Aby sme práve v tomto prostredí milovali a umožnili Božie kráľovstvo spoznávať aj iným a šírili ho ďalej.

O Božom kráľovstve Ježiš hovorí v evanjeliu mnoho podobenstiev. Prirovnáva ho k horčičnému zrnku, ktoré vyrastie v strom, ku kvasu, ktorý berie žena a zapraví do troch mier múky a nechá celé skysnúť, pokladu skrytému v poli, kupcovi, čo zhŕňa vzácne perly, rybárskej sieti, ktorá spustená do mora zachycuje rozličné druhy rýb. Čo z nich vyplýva pre nás? Máme hľadať, rásť, byť dobrým semenom, teda odovzdať sa rozsievачovi Ježišovi, prinášať úrodu, byť kvasom, slúžiť, rozmnožovať hodnoty, byť svetlom sveta. Z týchto hodnôt by som vybral jednu a to fenomén hľadania.

V prvom rade máme Božie kráľovstvo hľadať. Ježiš nás volá do Kráľovstva a našou povinnosťou je hľadať ho. Hľadanie má byť jednou z našich prvoradých činností. Mnohí z tých, ktorí sa považujú za dobrých veriacich, sa dopúšťajú jedného z najväčších hriechov pýchy. Je to pýcha z pocitu, že spolu s prijatou vierou vlastní všetku pravdu a žijú takmer dokonalým životom. Pripomínajú „dokonalého“ farizeja, ktorý ďakoval Bohu, že nie je ako ostatní ľudia, ako aj onen mýtnik (pozri Lk 18,11). Ježišovi sa protivila takáto povýšenosť a nadradenosť, veď práve túto farizejskú „dokonalosť“, ktorá rada dáva najavo svoje prednosti, odsúdil osemnásobným „**Beda vám...!**“ (Mt 23,13-33), ktoré tak ostro kontrastuje s ôsmimi blahoslavenstvami: „**Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo**“ (Mt 5,3). Ježiš hovorí toto blahoslavenstvo na prvom mieste a nie nadarmo. Je to základné pravidlo pre pochopenie Božieho kráľovstva. Len ten Bohu opravdivo uverí, kto sa všetkého vzdá. Chudobní duchom celú svoju istotu a bezpečnosť, svoj pokoj, nádej i radosť postavili na Bohu a jeho slove. Chudobní duchom nie sú nerozumní. Sú to tí, ktorí sú vždy pripravení prijímať; ľudia pozorní, ktorí vedia vypočuť iných,

ktorí dokážu prijať poučenie aj od najväčšieho hriešnika, aj od bojového ateistu. Sú to poctiví hľadači pravdy, ktorí neodsudzujú nepriateľov, ale usilujú sa pochopiť, čo ich vedie k ich postoju.

Nenašiel som lepší príklad, ako v súčasnosti prežívať Božie kráľovstvo už tu na zemi, akým bola Matka Tereza. Hoci postavou nepatrná žena, srdcom plným lásky. Mohli by sme ju charakterizovať ako manažéra lásky a ktorú celý svet, už nie komunistický ale konzumistický, potrebuje ako soľ. Ona s poplátanými sandálmi na bosých nohách, len s malým šalom a tenkým svetrom – a priam sála z nej oheň lásky. A pritom všetko vo svojom živote pripisovala Bohu. Hovorí: „Všetko bolo dielo Božie. Nič nie je dielo moje. Som úplne presvedčená, že je dielom Božím, že som živá.“ Ježiš bol kráľom jej srdca, konal cez ňu. Bola chudobná duchom, a tak Božie kráľovstvo žila už tu na zemi. Pýtame sa ako? Veľký význam prikladala obeť, ktorá slúži Božiemu kráľovstvu viac ako dlhá práca, učené prejavy alebo diskusie.

Svätý apoštol Pavol v liste Rimanom pripomína: „**Božie kráľovstvo nie je jedlo a nápoj, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom.**“ A Tomáš Kempenský hovorí: „Ak existuje nejaká radosť, má ju človek čistého srdca.“ Teda Božie kráľovstvo najlepšie nájdeme a pochopíme čistým srdcom. Ak chceme mať čisté srdce, musíme urobiť Ježiša stredobodom svojho života a dbať o to, aby všetko, čo konáme, bolo poznačené týmto rozhodnutím. Proste, urobiť Ježiša kráľom svojho srdca. A vtedy spoznáme Božie kráľovstvo už tu na zemi. Pochopíme a zakúsime, že to nie je iba rozprávka, fantázia kňazov a Cirkvi, ale realita, ktorej nebudeme môcť odporovať.

Amen.

4. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 1,21 28

Kristus nás prišiel oslobodiť od diavla a hriechu²⁰
Uvedomiť si, že sa dá žiť bez hriechu.

Drahí bratia a sestry, dnešná doba sa vyznačuje veľkou pluralitou hriechu. Už účinkovanie Ježiša Krista je nám príkladom, lebo on bol poslaný, aby nás vykúpil z otroctva hriechu.

Ježiš Kristus uzdravuje človeka posadnutého zlým duchom.

²⁰ Porov.: MATEJKA, L.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Evanjelium nám hovorí, ako poslucháči v Kafarnaumskej synagóge žasli nad Ježišovým učením. Boli v prítomnosti Ježiša, keď svojím mocným slovom oslobodil človeka od nečistého ducha, ktorý trpel strašným neduhom posadnutosti. Toto oslobodenie človeka od nečistého ducha ich ohromilo, pretože do tej chvíle znamenal nečistý duch najväčšiu a najhroznejšiu moc, s ktorou sa stretli v každodennom živote, lebo vtedy bolo veľa ľudí posadnutých nečistým duchom. Poslucháči v synagóge spoznali, že Ježiš má moc, je mocnejší a zvolali: **„Aj nečistým duchom rozkazuje a poslúchajú ho“ (Mk 1,27b).** A rýchlo sa rozniesol chýr po celej krajine, že prišiel mocný Ježiš, aby oslobodil ľudí od spútania hriechu.

Toto víťazstvo nad nečistým duchom je ďalším dôkazom príchodu Mesiáša, ktorý prišiel, aby oslobodil ľudí od najstaršieho otroctva diavla a hriechu. Ján Pavol II. hovorí, že zlý duch dokáže nielen pôsobiť na materiálne veci, ale aj na ľudské telo, kde zasahuje aj dušu človeka a tu môžeme hovoriť o posadnutosti nečistým duchom. V evanجليách je posadnutosť obyčajne sprevádzaná chorobnými príznakmi. Od čias Kristovho príchodu musí diabol robiť ústupky aj napriek tomu, že má veľkú moc, a jeho prítomnosť je reálna primerane tomu, do akej miery sa človek a spoločnosť vzdáľuje od Boha. Skrze smrteľný hriech sa mnoho ľudí poddáva otroctvu diavla, vzdáľuje sa od Božieho kráľovstva, aby vstúpilo do kráľovstva tmy a zla. Títo ľudia sa stávajú nástrojmi diavla vo svete. Skutočnosť, že Božie kráľovstvo je otvorené pre každého, že Boh má vždy otvorené dvere pre človeka, je dôvodom, že aj dnes veľa ľudí miluje Boha. Milujú ho najviac preto, lebo spásu zavŕšil svojou smrťou a vzkriesením. Tak nám získal večný život, milosť odpustenia hriechov a obrátenia. Prúd Božej milosti sa vlieva do srdca pri každej sviatosti zmierenia. Keď kňaz v zatienenej spovednici robí kríž nad kajúcim hriešnikom, koná sa najväčší div nadprirodzeného sveta. Spájajú sa navzájom dva oceány, oceán našej úbohosti s bezhraničným oceánom Božieho milosrdenstva.

Musíme si zachovať bdelosť, aby sme rozoznávali a odmietali klamstvá pokušiteľa, ktorý neustáva vo svojom rozhodnutí škodiť nám. Vie totiž, že následkom dedičného hriechu máme sklon k zlu, sme zraniteľní vo svojich vášňach a vystavení útokom žiadostivosti a diavla. Celý život človeka sa javí ako neustály zápas medzi dobrom a zlom. Ba človek zisťuje, že nie je schopný sám od seba účinne premáhať úklady zla, takže každý sa cíti akoby spútaný reťazami. Preto musíme prispôbiť patričnú dôležitosť poslednej Kristovej prosbe, ktorú nás naučil v modlitbe Otče náš: **„... zbav nás zlého“ (Mt 6,13).** Svoju žiadostivosť musíme držať na uzde a s Božou pomocou bojovať proti škodlivému vplyvu stále číhajúceho diavla.

Svätý arský farár Ján Mária Vianney hovoril raz deťom príbeh, ktorý si sám vymyslel: Dvojročné dievčatko bolo na poli. Z lesa vybehol vlk. Zubami chytil dievčatko za šaty a ťahal ho preč. Jej otec aj mužovia, ktorí pracovali na

poli, to zbadali. Vzali palice a všetci sa dali do behu za vlkom. Dobešli ho, obklúčili a prinútili zanechať korisť. Úbohé dievčatko zachránili.

Svoj príbeh vysvetlil takto: Vlk predstavuje veľkého nepriateľa našej duše. Dievčatko predstavuje nás a našu slabosť, našu náklonnosť k hriechu. Otec a muži predstavujú Ježiša Krista, nášho záchrancu. Palica predstavuje moc Ježiša Krista, ktorou zachraňuje naše duše vo sviatosti zmierenia. Radosť záchrancov je radosťou Ježiša Krista nad obrátením hriešnika.

Každý z nás by si mal osvojiť nárek proroka Jeremiáša, ktorý má v sebe silný zmysel pre pokánie a zadost'účinenie: „Zdeste sa nad tým, nebesá, zhrozte sa veľmi, preveľmi, hovorí Pán. Ved' dvoch ziel sa dopustil môj ľud: mňa opustili, prameň živých vôd, aby si vykopali popraskané cisterny, ktoré vodu udržať nemôžu.

Bratia a sestry, v tejto zvláštnej historickej udalosti, o ktorej nám rozpráva evanjelium, môžeme všetci vo svetle viery vidieť v posadnutom každého hriešnika, ktorý sa chce obrátiť k Bohu, každého hriešnika, ktorý sa chce oslobodiť od satana a hriechu. Ježiš nás totiž neprišiel vyslobodiť z nadvlády národov, ale zo zajatia duše. Prosme Boha o milosť, aby sme neupadli do nevernosti, do ktorej sa nás opovažuje pobádať ten, čo bol neverný od samého počiatku. Nech nás teda povzbudia slová blahoslaveného pápeža Jána XXIII.: „Aj keď je zlo naozaj smutná realita, tak dnes, ako i včera, predsa nedokáže nikdy - a to dobre vieme - premôcť dobro.“

Amen.

5. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 1,29 39

Ježišova uzdravujúca sila²¹

Uverme v silu Ježišovho uzdravenia.

Milí bratia a sestry! Každý z nás prekonal v živote nejakú chorobu. Ako ovplyvnila moje vnútro? Prijal som ju, alebo som šomral, prečo práve ja som tým človekom, ktorého postihla? Čo robí Ježiš pri stretnutí sa s nemocnou?

„Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala“ (Mk 1,31).

Petrova svokra je pripútaná na lôžko. Niekedy choroba môže spôsobiť, že tých, ktorých sme obsluhovali, musia teraz obsluhovať nás. Nemusí to byť len choroba telesná, ale aj duševná, kedy človek pociťuje úzkosť a utrpenie. Máme

²¹ Porov.: PETROVČÍK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

prosiť najlepšieho lekára, Ježiša, nielen za seba, za svoje fyzické i duševné uzdravenie, ale aj za tých, ktorí to potrebujú ešte viac. K tomu je potrebná úprimná prosba, pokorná, ktorá je možno najlepším liekom na horúčku ducha. Má vychádzať z čistého srdca, plného lásky.

Je namieste pripomenúť si slová Pána Ježiša: **„Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších, mne ste to urobili.“** On sa nám v obetovaní dáva ako príklad hodný nasledovania. Samozrejmosťou pre nás by mala byť pomoc chorým a trpiacim v okolí, na ktorých si málokto spomína. Aj za pohár vody podaný z lásky budeme odmenení, preto budme pozorní a láskaví k tým, čo sú odkázaní na iných. Stačí len trochu námahy a úprimnej snahy, aby človek pocítil lásku a novú motiváciu pre život. O uzdravení vo Svätom písme máme veľa príkladov - žena, ktorá sa dotkla obruby Ježišovho rúcha, stotníkov sluha.

Pán Ježiš prichádza na túto zem nám pomáhať, aby sme mohli medzi ľuďmi liečiť choroby. Cítíme, ako je potrebné liečiť svet v jeho vzťahoch. Ako sa nám páči, keď stretneme človeka, ktorý má rád druhých, keď sa stretneme so srdečnosťou voči nám. Ako sa nám nepáči, keď niekto chce dávkovať srdečnosť po kvapkách. Srdečnosť dávkovaná po kvapkách zabíja a ničí radostnú pohodu. Musíme úplne a spontánne ukázať záujem o človeka vo svojej láske. Ona je najlepší liek na chorobu. K nej je potrebná pevná viera. Ona je pravdou a osvetľuje našu myseľ, chráni ju pred omylom. Lieči naše rany a pozostatky po dedičnom hriechu, kvôli ktorým máme náklonnosť zísť ľahko z cesty. Niekedy je choroba potrebná pre náš duchovný rast. Tu je vždy dôležité skúmať Božiu vôľu. Svoju moc v Novom zákone zjavuje Ježiš najprv zázračnými uzdraveniami, preto prinášali k nemu chorých a posadnutých zlými duchmi a on ich uzdravil. Svoju moc nad bolesťou prejavuje tým, že jej dáva nový zmysel v Božom kráľovstve. Ale najvlastnejšiu odpoveď na tajomstvo bolesti dáva Ježiš svojim umučením a smrťou na kríži. Cez bolesť a utrpenie nás volá Otec do svojej lásky.

Niektorí ležia na ceste z Jeruzalema do Jericha. Čaká na toho, kto mu preukáže milosrdenstvo. Niektorí ležia na ceste smerom na Golgotu. Upadol, je polomŕtvy. Čaká na toho, kto by mu pomohol niesť bremeno. Mnohí ležia na cestách zranení, opustení, stratení, polomŕtvi. Idú cestami poblúdení, rezignovaní, bezmocní, čakajúci. Blížni čakajú a hľadajú na našich cestách tých, čo veria, dúfajú a milujú. Tu jeden po ceste prináša Chlieb. Chlieb pre vás. Chlieb na dávanie, na liečenie, chlieb pre život. Chlieb života. Niektorí sú na ceste - Boh pre vás, pre nás. Na spásu, pre uzdravenie, pre život. Boh lekár, Boh života. Jedno je isté: v utrpení, chorobe človek spoznáva, že nemá v rukách kľúče od tajomstva života a smrti; bolesť ho odkazuje na Niekeho väčšieho. Bolesťná otázka je osobitnou cestou k rozhovoru s Bohom.

V nemocnici na návštevu sa kňaz pýta staršej chorej ženy: „Ako sa máte?“ Pani odpovedá:

„Ťažko, veľmi zle.“ – „Čo vás bolí, čo vás trápi?“ – „Už vyše päť týždňov moje deti neboli pri mne.“ On si myslel, že sa bude sťažovať na bolesti telesné, ale ju bolí to, že si ju jej deti nevšímajú.

Neraz keď nemocnému podáme liek, ešte povie: „Podaj mi ruku!“ Nechce len liečenie svojho tela, ale aj liečenie svojho života, svojej duše.

Keď prišla Matka Tereza do Československa, prišli za ňou dvaja práve zosobášení novomanželia, aby jej dali veľký obnos peňazí. Ona sa ich opýtala: „Vy nepotrebuje peniaze?“ – „Matka Tereza, my sme šťastní. Sú ľudia, ktorí sa nemajú radi a nemôžu sa mať radi, či už pre hlad alebo biedu.“ Potom mladí povedali: „Rozhodli sme sa, že všetky svadobné dary dáme pre chudobných, trpiacich a chorých.“

Pane, ty máš na starosti aj pohodu ľudí, vo svojom synovi Ježišovi Kristovi a v Duchu Svätom nám ju chceš liečiť. Pomôž nám byť menej sebeckými a uvedomiť si, že liečenie ľudskej pohody nie je dovolené len v kvapkovej priazni. Pomôž tým, ktorí nevládzu, sú využívaní, zneužívaní vo svojom okolí, daj, aby nezatrpkli, a nám dodávaj silu, aby sme boli lekármi teplého, príjemného spolunažívania.

Každý z nás vie vyrobiť lieky dobroty a lásky a môže si takto vyskúšať svoje lekárske schopnosti.

Všemohúci Bože, náš Nebeský Otče, ktorý miluješ všetkých a nezabúdaš na nikoho, prednášame ti prosby za celé tvoje stvorenie a za všetky tvoje deti. Spomíname si na všetkých, na ktorých si vložil kríž utrpenia, telesnej choroby a slabosti. Na všetkých, ktorí sú bez príbuzných a bez priateľov, na všetkých, ktorí sa trápia nad utrpením alebo hriechom tých, ktorých milujú, na všetkých, ktorých postihla strata, aby v temných dňoch našli istotu a pokoj v tebe. Prosíme ťa za všetkých, ktorí sú ponorení do svojich vlastných zármutkov, aby sa začali deliť o starosti so svojimi bratmi a spoznali tajomné a požehnané spoločenstvo kríža. Prosíme ťa za všetkých, ktorí sú osamelí a smutní uprostred radosti iných, aby poznali teba ako svojho Priateľa a Potešiteľa. Rozpomeň sa na všetkých, ktorí prechádzajú údolím tieňa, aby spoznali, že vzkriesený Kristus je s nimi a že je svetlom i v čase večera.

Amen.

6. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 1,40-45*****Osobná pokora a dôvera v Boha²²****Dôvera sa vypláca.*

Policaĵti zastavili mladého chlapca na traktore. Policaĵt otvoril dvere. A keď tento mladý muž chcel vystúpiť, zakrútila sa mu hlava, vypadol z traktora rovno na zem. Zdvihol sa, otrepal... Hlava sa mu nezakrútila len tak z ničoho nič, ale mal dobre vypité. Policaĵt sa na neho prísne pozrel a opýtal sa ho: „Čo vám je? Vy ste opitý!“ Chlapec na to: „Nič mi nie je!“ Opitého nič nebolí. Opitý si za ten svet neprizná, že je opitý.

Drahí bratia a sestry, pyšný si za ten svet neprizná, že je hriešny. On všetko robí dobre, všetko vie. Tak ako si opitý neprizná, že je mimo, tak ani pyšný si neprizná svoju slabosť, svoju chorobu, svoju biedu. Je totiž opitý svojou pýchou.

Dnešné evanjelium je zvestovaním Božej moci i dobroty. Boh je mocný a je aj dobrý. Božia moc a доброта sa však môže prejavíť len tam, kde nájde pokorné srdce, dôverujúce Bohu. Takéto je srdce malomocného: **„Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť“ (Mk 1,40).** A čo robí Ježiš? Slovo dostáva jeho moc a доброта: „Zľutoval sa nad ním, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: **„Chcem, buď čistý“ (Mk 1,41)!**

Stretnutie Ježiša a malomocného nie je len tak kdejakým stretnutím. Pozrime sa trochu na okolnosti a hlbšie súvislosti. Najskôr máme pred sebou osobu malomocného. V tom čase bolo malomocenstvo neliečiteľnou chorobou. Takýto človek postupne chradol, údy mu ochabli, až boli úplne nefunkčné. A ako sa správali ostatní voči takto chorému? Malomocní nemali prístup do zaľudnených oblastí ani povolenie používať cesty. Je teda zvláštne, že sa tento malomocný nachádzal v meste. Ako sa tu dostal? Prečo tu šiel? Možno počul o Ježišovi a hľadal celý čas príležitosť, ako sa k nemu priblížiť. Napokon Ježiša našiel a hovoril s ním. Porušil prísny zákaz: s nikým sa nestýkať, s nikým sa nerozprávať! Ale jeho hnala dôvera. Ježiš je jeho nádej, jeho jediná nádej! Výnimočná scéna. Malomocný padol na tvár pred Ježišom a prosil: **„Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“ Padol na tvár** – koľká pokora! A ďalej hovorí: **„... ak chceš, môžeš“** – tu zasa aká dôvera! **„Tu Ježiš vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: Chcem, buď čistý!“** Boží Syn sa dotkol malomocného, ba niektorí sa domnievajú na základe určitých predpokladov, že ho objal.

²² Porov.: SIVONĚ, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Sv. Alfonz hovorí: „Aby bol dom pevný, musí mať dve veci: základ a strechu. Základom našej duchovnej budovy má byť pokora, hlboké presvedčenie, že nič nie sme a nič nemôžeme. Strechou je Božia ochrana, na ktorú sa bezvýhradne spoliehame.“

Človeka tvoria dve základné zložky: telo a duša. Nemôže byť človek bez tela, ako nemožno hovoriť ani o človeku bez duše. Jednoducho, vtedy je človek človekom, keď má telo i dušu. Teraz si položíme nasledovnú otázku: Kedy je človek chorý? Ak o človeku povieme, že je chorý, tak vtedy, ak niečo v ňom nepracuje, nefunguje tak, ako má. Napr. zlomená ruka, ktorou nemôže hýbať a pod. O chorom človeku hovoríme teda vtedy, keď niečo v ňom je choré, keď je chorá nejaká jeho časť. Lenže, čo sme povedali? Človek, celý človek = duša + telo. Nezostávajú preto len pri tele. Tak ako môže byť choré telo, práve tak môže byť chorá aj duša. Ak je choré telo, človek je chorý. Ale aj ak je chorá duša, platí, že človek je chorý.

Myslím, že sa vás nemusím pýtať, či ste už niekedy boli chorí. Všetci sme už nejakú tú chorobu okúsili. Keď už nič iné, tak aspoň obyčajnú chrípku, či choré zuby. Tak napr. zuby: len si spomeňme, ako je to zle, keď nás bolia a ako čím skôr chceme ísť k zubárovi a mať to za sebou. Nechceme byť chorí, ale zdraví. A to je dobre, tak to má byť.

Choré zuby, chorá ruka, ... choré telo. A čo chorá duša? Aha, na ňu akoby sme niekedy trochu zabudli. Lenže aj duša môže byť chorá, práve tak ako telo. Ja však chcem byť zdravý. Chcem byť celý zdravý.

A ako sa volá choroba duše? Všetci ju dobre poznáme, vieme veľmi dobre o čo ide. Hriech. Každého z nás už postihla táto choroba. A ako rôzne sa prejavuje, u každého ináč. Chceme sa liečiť? Ja rozhodne áno. Lebo túžim byť zdravý a to celkom a úplne!

Dobre, ale ako začať liečbu, kde začať...? Ponajprv pacient sám si musí chorobu priznať. Na základe určitých príznakov spoznám, že som chorý. Lebo jednoducho niečo nefunguje tak ako má. Vtedy idem za lekárom a opíšem mu svoj stav. To sme ale opäť pri tele. A čo duša človeka? Kde tu začať? Ako začať liečbu?

POKORA. Ňou treba začať. Ona mi pomôže spoznať sa, dobre sa spoznať. Pokora ako pravda o Bohu, o sebe a o druhých. V pokore spoznávam, že Boh je môj Pán a že je nekonečne dobrý. V pokore spoznávam svoje hriechy a v pokore spoznávam, že iní sú pre mňa darom.

Koľko hriechov nás ťaží, akí len sme chorí. A v chorobe sme smutní. Kto by sa aj radoval v chorobe, keď ho niečo bolí? A či hnev, závisť, klamstvo, lakomstvo, ... nie je chorobou, nie je bolesťou?! Ale ja nechcem byť smutný. Ani Pán Boh nechce, aby som bol smutný. Naopak, radujme sa; „**Radosť v Pánovi je naša sila.**“

Viete, ťažko je liečiť niekoho, kto vám bude stále tvrdiť, že je zdravý. A sú aj takí: hoci je chorý, za ten svet si neprizná, že je chorý, ale on bude hovoriť: „To nič nie je, to prejde.“ A pritom môže ísť o vážnu chorobu. Pri hriechu strácame kontakt s Bohom, ničíme v sebe život. Či to je nič?!

Pyšný verí v svoje sily, a preto padá. Pokorný dúfa iba v Božiu silu, preto stojí pevne, nech sú útoky pokušení akékoľvek prudké. To hovorí sv. Alfonz.

Teda pokora. Snád' najlepšie nám o nej povie život sv. Jána Máriu Vianneyho. To bol muž pokory, kňaz pokory. Známa je korešpondencia arského farára s abbé Borjonom. „Pán farár,“ písal abbé Borjon, „človek, ktorý vie o teológii tak málo ako Vy, by si ani nemal sadat' do spovednice.“ A pokorný Vianney bez váhania odpovedal: „Najdrahší a najváženejší spolubrat, mám toľko dôvodov mať Vás rád. Ste jediný, kto má naozaj poznať. Keďže vidím, aký ste dobrý a láskavý, ako sa ráčite zaujímať o moju osobu, pomôžte mi dosiahnuť milosť, o ktorú už dávno prosím: Keďže som postavený na miesto, ktorého som pre svoju nevedomosť nehodný, chcel by som sa utiahnuť niekam do ústrania a oplakávať svoj úbohý život...“ Niekomu by sa mohlo zdať, že ide o výsmech. Akoby sa Vianney vysmieval zo spolubrata. V tejto odpovedi však niet ani štipky irónie! Iba číry pocit vďačnosti voči spolubratovi, ktorý mu dovolil ukázať sa bez masky – ako úbohý a nevedomý hriešnik.

To bola naozajstná pokora. Pomohla mu prekonať strach tým, že sa odovzdal do Božieho milosrdenstva a v ňom našiel pokoj a rovnováhu. Možno to vyrozumieť aj z nasledujúcich slov: „Jedného dňa som dostal list, v ktorom so mnou zaobchádzali ako so svätým, a zároveň mi prišiel ešte jeden list, plný urážok. Keby som bol dostal iba prvý, bol by som spyšnel, ale druhý bez prvého by ma bol uvrhol do zúfalstva.“ A teraz to hlavné: „Netreba robiť rozruch ani okolo jedného, ani okolo druhého. Človek je tým, čím je v Božích očiach.“

Drahí bratia a sestry, všetci chceme byť zdraví. Chceme žiť naplno. Nedajme sa preto opiť. Opitý je mimo. Keď sa udrie, necíti to. Neprizná si bolesť. Ba neprizná si ani to, že je opitý. Nedajme sa opiť pýchou. Lebo ona nás klame. Pokora, to je liek. Pokorný vie, pozná a chápe... Pokorou sa žije v realite.

Malomocný si kľakol pred Ježišom a na kolenách ho prosil. Takto predstupujeme pred nekonečne dobrého Ježiša.

Nebojme sa povedať Bohu: „Bože, hriešny som. Naozaj, nič viac nie som, len to, čo som v твоjich očiach. Len ty ma môžeš uzdraviť.“ A potom budeme počuť to Božie, spásenosné: „**Chcem, buď čistý!**“

Amen.

7. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 2,1-12*****Pomoc blížnym ako prostriedok na ceste ku spáse²³****Skôr budeme spasení s inými, ako sami.*

Určite sa každý z nás ocitol v situácii, keď bol odkázaný na pomoc blízneho, alebo keď si nevedel s niečím poradiť. V určitých situáciách potrebujeme pomoc od tých, ktorí nás majú radi, alebo im na nás záleží. Takou situáciou je napríklad choroba alebo zdanlivo bezvýchodisková situácia.

Mnohí starí ľudia sú odkázaní na pomoc od svojich najbližších. To si od príbuzných vyžaduje veľa obety. V podobnej situácii bol aj chromý v dnešnom evanjeliu. Bol úplne odkázaný na pomoc svojich blízkych.

K Ježišovi prišli s ochrnutým človekom, niesli ho štyria. A keď ho pre zástup nemohli priniesť až k nemu, odkryli strechu tam, kde bol a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý (porov. Mk 2,3–5).

To, čo motivovalo štyroch mužov, aby priniesli ochrnutého k Ježišovi, bola túžba pomôcť mu a priateľská láska. Táto láska a aj ich viera ich motivovala až ta, že ich nedokázal odradiť ani veľký zástup ľudí, cez ktorý sa nemohli dostať. Neváhali vyjsť na strechu, odkryť hlinené tehly strešnej plochy palestínskeho typu domu, prelomiť strop a spustiť lôžko s ochrnutým priamo pred Ježiša. Tí štyria boli pravdepodobne jeho priatelia alebo známi. Na tom, že chorí boli prinášani priateľmi alebo známymi, nebolo v tej dobe nič výnimočné. Výnimočný je len spôsob, akým sa ochrnutý dostal pred Ježiša. Je zaujímavé, že Ježiš tu nekoná na základe viery ochrnutého, ale s ohľadom na vieru tých, ktorí ho niesli.

Najčastejšie sa snažíme pomôcť tým, na ktorých nám záleží. Sú to naši blízki, súrodenci a aj rodičia, ktorí sú mnohokrát v starobe odkázaní na našu pomoc. Pomoc je veľmi úzko zviazaná s láskou, je to vlastne jeden z prejavov našej lásky. Ježišova pomoc ochrnutému je prejavom jeho lásky k nemu, a to i napriek tomu, že ho nepoznal. Ježiš miluje všetkých. Nebojme sa pomáhať aj my. Plodom pomoci je pokoj a pocit šťastia, po ktorom každý túži. Tým, že niekomu pomôžeme, robíme šťastnejšími nielen seba, ale aj našich blízkych. Pomoc si vyžaduje aj obeť z našej strany. Koľko zdravotných sestier sa obetuje pre chorých. Nie je to jednoduché, ale dá sa to zvládnuť. Treba len byť ochotný a vnímavý na potreby dnešných ľudí. Vo veľkomestách sa mnohokrát stretávame s ľuďmi, ktorí ostali bez domova. Stoja pri verejných budovách

²³ Porov.: SVETLÁK, V.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

a čakajú na našu pomoc. V tejto situácii sa mnohokrát ocitli vlastnou vinou. Bud' sú závislí na alkohole alebo na drogách. O týchto ľudí sa stará charita, ktorá im poskytuje teplú stravu a lôžko. Mnohým stačí dať druhú šancu na lepší život.

Určite poznáte výstredné správanie niektorých mladých ľudí. Prečo sa tak správajú? Určite ste nad tým už premýšľali. Je to preto, lebo chcú upútať na seba pozornosť, chcú nám povedať, že sú tu aj oni a že potrebujú našu pomoc. Koľko je na svete týraných detí a žien. Nebuďme nevšímaví k ich nešťastiu. Niekedy stačí len úsmev alebo pár povzbudzujúcich slov.

Občas sa stáva, že naša pomoc je odmietnutá. Toto poukazuje na našu občasnú neschopnosť prijať pomoc od priateľa alebo známeho. K tomu, aby sme sa mohli rozvíjať, potrebujeme spoločenstvo. Odhodme preč našu hrdosť, lebo mnohé veci sa ľahšie riešia dvom, ako jednému.

Slepého a chromého prekvapil na kraji lesa požiar. Prepadli panike. Slepý sa rozbehol, ale utekal rovno do ohňa. „Nebež tam!“ Slepý sa opýtal: „A kam sa mám obrátiť?“ Chromý na to: „Mohol by som ti ukazovať cestu, ale keďže som chromý, musel by si ma vziať na plecía, aby som ti mohol hovoriť, kade máš ísť a vyhnúť sa hadom a trňom, ohňu a iným nebezpečenstvám, a tak ťa šťastne nasmerovať do mesta.“

Slepý urobil, ako mu chromý povedal a obidvaja sa šťastlivo dostali do mesta. Aj na ceste k Bohu potrebujeme pomoc, lebo iba s pomocou Ježiša môžeme byť spasení.

Aj my sme akoby slepí a potrebujeme pomoc od Ježiša. On nám môže pomôcť len vtedy, ak to my budeme chcieť. On sa nikomu nevnučuje. Ježiš nám tu pomáha cez milosti a sviatosti. Nebojme sa pomáhať a prijímať pomoc, lebo pomocou pomáhaní sa môžeme stávať lepšími a robiť tento svet lepším.

Na rušnej dopravnej tepne v jednom veľkomeste ťažké nákladné auto narazilo do osobného auta a celkom ho pomliaždilo. Mladá žena za volantom prišla o život. Jej malý synček na zadnom sedadle žil, ale bol zaklieštený medzi osobným a nákladným autom, z ktorého odrazu vyšľahli plamene. V tom jeden jediný spomedzi okolostojacich podišiel k horiacemu vraku, prestrčil ruku cez rozbité sklo, hladkal dieťa, prihováral sa mu, povzbudzoval ho, aby sa nabálo. Hasiči potrebovali štyridsať minút na uhasenie ohňa. Po celý ten čas ostal pri chlapčekom, v tej žeravej páľave, hoci všetko mohlo každú chvíľu vyletieť do vzduchu. Chlapec bol zachránený. Mal popáleniny na oboch nôžkach, ale prežil. Slová toho mladého chudého muža, ktorý stál pri dieťati, citovali na druhý deň miestne noviny: „Predsa tam nemohol ostať sám.“

Vedzte, že keď nám bude ťažko a bude sa nám zdať, že nás všetci opustili, neostaneme sami. Vtedy s nami bude Ježiš.

Amen.

Obetovanie Pána „B“**Lk 2,22-40****Osobné spoločenstvo s Bohom²⁴**

Vzbudiť túžbu po Bohu, ktorá vedie k vytvoreniu osobného spoločenstva s Bohom, ktoré je základom správneho a pravdivého života kresťana.

Každých päť rokov majú biskupi povinnosť navštíviť Svätého Otca. Stretnú sa s ním a referujú o živote Cirkvi, z ktorej prichádzajú. V Jubilejnom roku 2000 navštívili Svätého Otca aj biskupi Kanady, ktorým okrem iného povedal, že vo večnosti budeme najviac súdení za to, ako sme zareagovali na podnety Ducha Svätého. Inými slovami, či sme sa usilovali niekedy, aby sme spoznali Božiu vôľu s nami alebo s inými ľuďmi. Zaujíma nás, čo nám chce Boh našim životom a ľuďmi okolo nás povedať? Sme ochotní sa stretnúť s Pánom, byť s ním v modlitbe, aby sme pochopili jeho pravdivú a svätú vôľu?

Drahí bratia a sestry! Dnešné evanjelium nám predstavuje človeka, ktorý sa zaujímal o život okolo seba. Túžil poznať zmysel svojho života, i toho, čo sa to okolo neho vlastne deje.

Písmo hovorí, že **„v Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný a Duch Svätý bol na ňom“ (Lk 2,25).**

Ďalej o ňom Písmo veľa nehovorí. Nepíše, či bol slobodný, alebo mal rodinu, ako sa živil a aký mal vek. Hovorí však, že **„očakával potechu Izraela a Duch Svätý bol na ňom.“**

Zdá sa, že svätopisec zachytil to, čo bolo podstatné. To, po čom možno poznať človeka. **„Bol spravodlivý a nábožný.“** A pravdepodobne to bolo na ňom vidieť, inak by sa o tom svätopisec nezmienil.

Bol nábožný. To ukazuje, ako hovoria Židia, že chodil pred Božou tvárou. Isto sa modlil a mal s Pánom veľmi dôverné spoločenstvo. Vedomie tohto spoločenstva Simeonovi vtlačil sám Duch Svätý, lebo Písmo hovorí, že: **„Duch Svätý bol na ňom a vyjavil mu, že neumrie, kým neuvidí spásu Izraela“ (Lk 2, 25b-26).** A tak bol ako ten, čo drží stráž a bdie.

Bdel v spoločenstve s Bohom, lebo očakával potechu Izraela. Ňou mal byť Mesiáš, ktorý vykúpi svoj ľud.

Jedného dňa prišla jasná odpoveď zo strany Boha. Obdaroval ho prorockou víziou a on poznal, že teraz je čas, kedy prichádza Mesiáš - Ježiš.

²⁴ Porov.: SOPKO, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Simeon a Boh, dve osoby. Boli si veľmi blízki, lebo dokázali vytvoriť spoločenstvo dvoch osôb, ktoré sa milujú. Pre Simeona to bol čas a zároveň miesto, kde pochopil zmysel svojho života. Bol to čas jeho osobnej spásy, v ktorom stretol Boha. Potom sa ho už nikdy nevzdal, nemal dôvod. Boh sa mu zdal natoľko fascinujúci a krásny, že ho neustále priťahoval. Ale ani Boh sa nevzdal Simeona a zahrnul ho svojou láskou v podobe Ducha Svätého, ktorý na ňom spočíval.

Práve spoločenstvo s Bohom bolo tým, kde sa formoval a zároveň lámal jeho život. Ono utváralo jeho charakter, osobnosť. To Boh bol tým, ktorý ho urobil spravodlivým a nábožným. Boh, ukrytý v jeho spravodlivosti a nábožnosti, bol jeho životným štýlom.

Takýto životný štýl však sám v sebe prináša boj o Boha. Vyžaduje si, aby sme sa každý deň rozhodli pre Pána. Úprimne sa spýtajme seba: rozhodol som sa už niekedy vedome pre Boha, napríklad, keď som vstal ráno z postele? Rozhodol som sa niekedy vydať mu svoj život bez toho, aby som vedel, čo prinesie dnešný deň? A tu sme presne v bode, kde bol Simeon. Sme ochotní vstúpiť do spoločenstva s Bohom, alebo sa ho bojíme?

Možno sa bojíme, že vo svojom vnútri budeme počuť hlas, ktorý nám povie: „Odpusť mu, alebo neubližuj mu.” Máme obavy, že „kto vie, čo” bude Boh od nás chcieť a my stratíme, čo tak veľmi milujeme. Stále nás znepokojuje otázka - čo ak? Boh nám zviaže ruky a stratíme svoju slobodu.

Na osobe Simeona vidíme, že vstúpiť do spoločenstva s Bohom znamená vstúpiť do úplne novej reality. Do sveta, ktorého život má vlastné pravidlá. Do sveta, ktorý tento svet nepozná a snaží sa tak konkurovať svetu Božieho kráľovstva, pretože sa mu zdá, že ho ohrozuje. Tou novou realitou je práve živé spoločenstvo s Bohom. To, čo ho robí živým, je sám Duch Svätý. On je osobnou láskou, ktorou sa Boh daruje nám. On je základom tohto spoločenstva.

Typické pre toto spoločenstvo je, že ním Boh sám preniká všetky oblasti nášho života, naše myslenie, konanie, prácu, vzťahy s ľuďmi, naše záujmy, jednoducho všetko.

Tým, že je Boh v tomto spoločenstve prítomný, vedie nás svojím Duchom Svätým vo všetkých oblastiach nášho života. A to je to, čo je nevyhnutné, na čo musíme prísť, prežiť a zakúsiť toto jeho vedenie. Vede nás podobne ako dávno Izraelitov na púšti. Cez deň bol pre nich oblačným stĺpom a v noci ohnivým. Viedol ich a nikdy neopustil, aby mohli vidieť cieľ svojej cesty krajinu Kanaán.

Duch Svätý spôsobuje, že jeho vedenie môžeme zreteľne vnímať a tiež odlišovať od iných vábivých podnetov, ktorých je dnes tak veľa a nie sú od Boha. Tým, že nás Duch vedie, učí nás rozumieť Božiemu hlasu, Božej vôli. Práve tak, ako to dal jasne porozumieť Simeonovi. Spoznal, že je čas, a tak šiel do chrámu. Našiel tam Mesiáša. Učí nás rozumieť Božiemu hlasu, tomu najintímnejšiemu spoločenstvu, ktoré Boh tvorí v našom svedomí. Tu ho môžeme počuť najskôr a najlepšie. Počujeme: „Toto rob, a tamtoho sa vyvaruj!” Vždy zaznieva ako odpoveď na naše dobré i zlé skutky.

Drahí bratia a sestry! Pre človeka a Boha je však vždy jedno miesto rezervé, kde sa môžu stretnúť. Je to modlitba. Ona je vždy vyjadrením túžby, že sa chceme s Bohom stretnúť a byť s ním. Naša viera verí, že Boh je tam prítomný za každých okolností: či sa cítim dobre, alebo zle, či sa mi chce, alebo nechce modliť, či som svieži, alebo unavený. Tu môžem Bohu vyrozprávať svoje radosti i problémy. Rozprávajme s ním naozaj úprimne - on nás predsa pozná najlepšie. Vie, čo prežívame a rozumie nám. Tu v tichu nám odpovedá na naše otázky, lieči rany a uzdravuje. Tu nás potešuje a miluje. Tu nás vedie svojím Duchom. Práve tu formuje a premieňa naše životné postoje. Robí nás vnímavými na znaky časov, vnímavými na potreby ľudí okolo nás. Dáva nám silu, aby sme ho svojím životom ohlasovali každému, s kým sa stretneme, aj keď v skrytosti.

Vypočujte si zaujímavý príbeh. Hovorí o otcovi, ktorý spolu s manželkou vychovávali viacero detí. Najstarší syn, keď dosiahol osemnásť, dal sa na zlé chodníčky. Zapadol do partie, ktorá vymetala zábavné podniky. Syn sa nazdával, že prišiel čas, kedy musí chytiť slobodu do vlastných rúk, a to skôr, ako mu ju otec vezme - tým svojím obmedzeným náboženstvom.

Keď otec videl, ako pomaly ale isto na chlapca neplatí žiadne milé slovo, začal byť bezradný. Vnímaval, že vzťah medzi ním a jeho synom chladne. Bol z toho veľmi zranený.

Toto svoje položenie predkladal Bohu každý deň, znova a znova. Rozprával sa s ním v modlitbe a žiadal radu, aby znova našiel cestu ku svojmu synovi, ktorého neprestal milovať. Ale ako ťažko sa žije, keď sa láska neopätuje! Raz večer sa modlil a premýšľal, ako sa priblížiť k synovi. Zrazu vo svojom vnútri vnímal hlas, ktorý mu hovoril: „Chod' s ním ráno behať.” Veľmi sa zarazil. Vedel, že syn chodí každé ráno behať. No otec bol v rozpakoch. Nebol už najmladší a navyše nosil so sebou pekných pár kil. Šialená myšlienka, ale rozhodol sa ju poslúchnuť.

Ráno sa syn obliekol, že ide behať, ale všimol si, že sa oblieka aj otec. Syn sa pohrdavo zatváril a myslel si, že sa otec azda zbláznil. Otec sa spýtal: „Môžem ísť s tebou?” Syn bez slova vybehol z domu a začal behať. Otec vybehol tiež, ale zjavne nestačil a držal sa vzadu. Po niekoľkých dňoch, keď takto behali, sa raz syn počas behu zastavil a spýtal sa otca. „Prečo to vlastne robíš?” Otec odpovedal: „Pretože ťa mám rád.”

Vtedy sa v synovi čosi zlomilo a objal otca. Stáli tam ticho v náručí. Domyslite si, čo sa v nich mohlo odohrávať.

Bola to láska otca, ktorá ho premohla. Láska, ktorá sa prejavila na prvý pohľad zvláštnym spôsobom - športom. Avšak ten, kto dovolil alebo vymyslel, aby sa láska prejavila i takto, bol Boh. Ale aby sa otec o tomto nápade, o tejto láske za pomoci športu mohol dozvedieť, bolo potrebné spoločenstvo s Bohom. V ňom

mu Duch Svätý ponúkol spôsob, ako získať späť svojho syna. A nielen získať späť, ale aby sa obnovila stratená láska jedného k druhému.

Preto, drahí bratia a sestry, spoločenstvo s Bohom musíme budovať každý deň – nie z vypočítavosti alebo donútenia. Spoločenstvo s Bohom tvorme pre neho samého. Milujme ho, lebo Boh je láska. Uznajme ho za Pána nášho života.

Preto s Bohom často komunikujme v modlitbe, pristupujme ku sviatostiam, aby nás posväcoval svojím Duchom stále viac. Veď on je dušou každého spoločenstva s Bohom.

Drahí bratia a sestry! Aj dnes prijmeme Kristovo telo. Za malú chvíľu vytvoríme to najhlbšie spoločenstvo s Pánom. Nanovo posväť náš život svojou prítomnosťou a bude v nás prebývať. Ak sa mu otvoríme, bude nás viesť a ukazovať nám jeho vôľu, potreby blízkych. Posilňovať nás, aby sme ich milovali. V jeho sile Ducha pochopíme, čo nám chce Boh naším životom a ľuďmi okolo nás povedať.

Spoločenstvo s Bohom je nevyhnutné, lebo v ňom nám Boh zjavuje seba, objasňuje nám zmysel vlastného života a života našich blízkych. Je nevyhnutné, lebo ide o našu spásu. Ide naozaj o Život. Lebo vždy, keď sa rozprávame s Bohom, rozhodujeme sa žiť s ním nielen tu na zemi, ale aj v nebi.

Osobné spoločenstvo s ním - už tam sa začína večnosť. Istý kresťanský spisovateľ napísal, že večnosť sa začína už tu a teraz, že nebo sa začína v nás.

Amen.

Popolcová streda „B“

Mt 6,1-6.16-18

Pôst ako čas prípravy ticha

Povzbudiť k zamysleniu sa nad životom a príprave na Veľkú noc.²⁵

Jeden mudrc mal vo svojej pracovni veľké kyvadlové hodiny, ktoré každú hodinu pomaly so slávnostnou vážnosťou a s veľkým dunením odbíjali čas. „Nevyrušuje vás to?“ pýtal sa študent. „Nie,“ odpovedal mudrc, „lebo každú hodinu ma to núti pýtať sa, čo som urobil za túto hodinu, ktorá práve odbila.“

Bratia a sestry, milá mládež. Pán Ježiš nám v dnešnom evanjeliu hovorí niečo dôležité pre náš každodenný život. Hovorí: **„Dajte si pozor a nekonajte**

²⁵ Porov.: SKOČÍK, O.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2000.

svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 6,1).

Popolcovou stredou vstupujeme do pôstneho obdobia. Cirkev si tento pôstny deň osobitným spôsobom všíma a nariaďuje veriaciim zdržiavanie sa od mäsitého pokrmu a odporúča uzobranosť a rozjímanie. Pri dnešnej svätej omši budeme poznačení popolom na čele. Tento znak je veľavravný a preniká až do podstaty bytia. Ako hovorí i kniha Kazateľ: „***Všetko má svoj čas. Svoj čas má narodiť sa, svoj čas má zomrieť***“ (Kaz 3,2). Prach, ktorý zostane na našom čele, ako znamenie má nám pripomenúť to, že náš pozemský život má svoje ohraničenia. Má určitý limit, ale aj veľkú hodnotu, pretože bude rozhodovať o našej večnosti, o našej spáse či zatretení.

Pôstne obdobie je vhodným časom na zamyslenie sa nad svojím životom, nad svojím vzťahom k Bohu, k blížnemu, k sebe samému i k veciam, ktoré nás obklopujú. Vnútorne presvedčenie, ktoré človek v sebe nosí, zákonite ovplyvňuje jeho správanie. Človek, ktorý uveril Kristovi, by sa mal snažiť žiť tak, ako sám Ježiš.

Ježišov život bol veľmi priehľadný a ľahko čitateľný. To prečo prišiel, tomu aj žil. Nebol to človek špekulácií so zatajeným zmyslom svojho správania. Pre nás ľudí je niečo podobné len málokedy charakteristické. Zvykli sme si na viacero tvárí a používame tú, ktorá nám v tej-ktorej chvíli vyhovuje. Toto všetko nám môže brániť úprimnému pohľadu na blížneho, v ktorom skrze vieru môžeme vidieť samotného Krista. Niečo si myslieť a inak žiť nás vedie k vnútornej rozorvanosti. Na takýto postoj si mnoho ľudí môže zvyknúť, pretože z toho plynú isté výhody, ktoré sú síce v rozpore so svedomím, ale niektorí to ani nezaregistrujú, lebo si takto zvykli konať a už je to pre nich samozrejmé. Urobili si z druhých nástroj svojho egoizmu a ziskuchtivosti, chcú viac a viac a nepoznajú mieru. Čo je pre niekoho samozrejmé, to ešte nemusí byť správne. Dajte si pozor! Ježiš nás vyzýva k opatrnosti a k rozmyšľaniu nad naším životom.

Pri pohľade na iných by bolo iste vhodné pozrieť sa aj na seba samého. Aký mám vzťah k svojmu vnútru? Aký mám vzťah k sebe, taký mám vzťah aj k druhým a k Bohu. Som so sebou spokojný, alebo každý skutok, cez ktorý sa prejavujem, vyvoláva vo mne pocit menejcennosti a frustráciu?

Boh chcel, aby som sa narodil v tejto dobe, v tomto prostredí, rodičom, ktorých som si nevybral, so vzťahom a povahou, ktorá mi bola daná. Obklopuje ma mnoho vecí, ktoré mi majú slúžiť, ale ktoré sa ma nemajú zmocniť. Mám byť od všetkého vnútorne slobodný. Vnúterná sloboda je niečo, čo mi nemôže nikto vziať, je to niečo, čo si môžem vziať iba ja sám, a to vtedy, keď hreším, keď nepozieram na Boha, keď neberiem ohľad na blížnych.

Bratia a sestry! Iste vieme, že je múdrejšie vrátiť sa z kratšej cesty, ako z dlhej. Dlhšia cesta vyryla hlbšiu brázdú do nášho charakteru a je ťažšie ju meniť. Prorok Joel hovorí: „***Obráťte sa ku mne celým svojím srdcom, pôstom a***

nárekom... obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu“ (Joel 2,12). Stíšenie, vypnutie okolitého hluku nám môže pomôcť spoznať Kristove slová, ktoré zaznievajú v našom vnútri. Treba sa odhodlať, zápasit' s hriechom, ktorým nás diabol zvádza. Túžba po svätosti je túžba, ktorá začína v nás rásť. Nebráňme jej svojou lenivosťou, pohodlnosťou, nedajme sa znechutiť, že nás to bude veľa stáť, že nás vysmejú. Túžme zmeniť to čo v nás nie je správne, túžme naplno využiť tento čas milosti, ktorý nám Ježiš ponúka ako dar, ako príležitosť na zmenu, ako príležitosť prežívať naozajstné šťastie.

Bol raz istý mladý muž, ktorý sa pýtal najmúdrejšieho človeka zo všetkých ľudí na tajomstvo šťastia. Mudrc mu poradil, aby sa prešiel po paláci a aby sa po dvoch hodinách vrátil. „Chcem však iba jedno,“ zakončil mudrc a podal mladíkovi lyžičku, do ktorej kvapol dve kvapky oleja. „Chod' sa poprechádzať po paláci s touto lyžičkou, ale tak, že olej nevyleješ.“ Po dvoch hodinách sa mladík vrátil a mudrc sa ho spýtal: „Všimol si si gobelíny v mojej jedálni? A videl si tie nádherné záhrady? A čo povieš na tie vzácne pergameny?“ Mladík sa zahanbil a priznal sa, že nevidel nič. Dával pozor iba na to, aby nevyliat tie kvapky oleja. „Pekne sa vráť a venuj pozornosť divom môjho sveta,“ povedal mudrc. Mladík si vzal lyžičku a vydal sa znovu na cestu. Začal obdivovať všetky umelecké diela. Všimol si záhrady, kvety a hory. Vrátil sa k mudrcovi a podrobne mu rozprával všetko, čo videl. Keď sa pozrel do lyžičky, videl, že je prázdna. „A kde že máš tie kvapky oleja, ktoré som ti zveril?“ pýtal mudrc. „Dobre, poradím ti jedno,“ zakončil mudrc. „Tajomstvo šťastia spočíva v tom, že keď obdivuješ divy sveta, nezabudneš na kvapky oleja v lyžičke.“

Ježiš nechce, aby sme boli farizejmi, aby sme niečo robili iba navonok, preto, aby nás ľudia videli a za to chválili. Chce, aby sme boli pravdiví vo svojom myslení i konaní a aby sme nezabúdali na to, čo je podstatné.

Bratia a sestry! Čas je neúprosný a nedá sa zastaviť. Každou minútou sme starší. Čo je teraz prítomnosťou, za chvíľu už bude minulosťou. Tak ako deň sa skladá z hodín, hodina z minút a minúta zo sekúnd, tak aj náš život tvoria veľké udalosti, na ktoré sa len tak nezabúda, ale i všedné chvíle strávené pri plnení našich povinností, či pri oddychu. Cirkev nám dáva v pôste, ktorý práve začíname, priestor, ale i osvedčené spôsoby, ako si usporiadať život podľa Pravdy, ktorou je Ježiš. Prosme si i pri dnešnej svätej omši o silu a vytrvalosť pre nás samých i pre našich blízkych.

Amen.

1. pôstna nedeľa „B“**Mk 1,12-15*****Pôst ako čas prípravy ticha****Povzbudiť k zamysleniu sa nad životom a k príprave na Veľkú noc.²⁶*

Drahí bratia a sestry, milá mládež, zamysleli ste sa už niekedy nad hodnotou ticha vo svojom živote? Alebo na to ani nemáte čas, tak ako mnoho ľudí dnešnej doby? Je pravdou, že dnes je človek hlboko vo svojom vnútri zasiahnutý hektickosťou tejto doby, ktorá vplýva na jeho zmýšľanie i konanie. Tú dobu však vytvárame my, konkrétni ľudia. Všetko chceme čím skôr urobiť, precestovať, navštíviť cudzie krajiny, aby sme čím viacej videli a spoznali. Preto často nemáme čas na ticho, na pohľad do svojho vnútra, kde by sme spoznali pravdu o Bohu i o sebe. Akoby sme sa báli pozrieť sa na seba, kto vlastne sme a kam smerujeme.

Ktosi povedal, že dnešný človek má panický strach pred tichom a samotou, a preto aj vtedy, keď sa prechádza po hore či parku, berie si so sebou walkman, aby neostal bez spoločníka. Nechce sa zamýšľať nad sebou, nad svojím vnútrom, nad podstatnými vecami vo svojom živote, lebo je to preňho nepohodlné a ťažké. Oveľa ľahšie je zaoberať sa vonkajšími záležitosťami, ktoré však vôbec nie sú podstatné pre človeka.

Evanjelium prvej pôstnej nedele hovorí, ako Duch Boží viedol Ježiša na púšť, kde bol štyridsať dní a satan ho pokúšal (porov. Mk 1,12).

Pre nás, ľudí strednej Európy, je púšť, nekonečná vyprahnutá zem, akási vzdialená. Nemáme s ňou konkrétne skúsenosti. Dnes si ju síce už vieme celkom dobre predstaviť, lebo dostávame o nej mnoho poznatkov z rôznych médií, avšak toto všetko sú len obrazy. Nevieme dostatočne pochopiť život tých, ktorí prežívajú v takomto prostredí svoj život.

Pre Ježiša, a takisto aj pre ostatných, ktorí boli alebo sú s ňou v stálom kontakte, bola a je oveľa bližšia. Svätá zem, miesto kde Ježiš žil, pracoval a učil, sa nachádza uprostred mnohých púští. Je medzi nimi akoby takou oázou života. Pre Izraelitov bola púšť neustálou hrozbou. Chýbala a chýba tam najmä životodárna voda, ktorú piesočný povrch nie je schopný udržať. Preto je toto miesto symbolom smrti a zla. Púšť je miestom prázdnoty a pokúšania, ale zároveň aj pokoja, ticha, prípravy, dozrievania, sebapoznania, očisťovania a Božej blízkosti. Tu človek azda najlepšie môže zažiť svoj osobný kontakt s Bohom. Na púšti ho prestávajú zaujímať nepotrebné veci a zameriava sa na základné hodnoty, predovšetkým na tú najzákladnejšiu, na Boha. Takúto púšť nie je nutné ísť hľadať niekde do Ázie či Afriky. Možno si ju vytvoriť aj

²⁶ Porov.: ŠTEFANÁK, O.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2002.

uprostred mesta, ako to tvrdí aj známy duchovný spisovateľ Carlo Carretto. Môžeme povedať, že púšť to nie je miesto, ale čas. Čas, v ktorom je človek ponorený do Božej blízkosti a intenzívne sa pripravuje na nejakú udalosť vo svojom živote. Je to čas modlitby a meditácie. Vtedy je Boh človeku veľmi blízko.

To však vie aj diabol, ktorý je veľký inteligent, a preto vtedy útočí najviac. On sa angažuje všade tam, kde pôsobí Boh a snaží sa prekaziť jeho plány. Aj preto v očiach Izraelitov bola púšť symbolom vlády satana. Na Deň zmierenia vyvádzali kozla, na ktorého predtým zložili svoje previnenia, práve na púšť, aby tam na mieste zla zahynul.

Biblia však na druhej strane často hovorí o púšti ako o mieste prípravy na dôležité udalosti v živote jednotlivcov i celého národa. Izraeliti putovali po odchode z egyptského otroctva štyridsať rokov po púšti, kým sa očistili od svojich hriechov a boli schopní vojsť do zasľúbenej zeme (*porov. Nm 14, 34*). Mojžiš predtým, ako mu Boh odovzdal tabule zákona, sa štyridsať dní postil (*porov. Ex 34, 28*). Ján Krstiteľ žil takisto v púšti a tu za ním prichádzali ľudia. Aj on pripravoval veľkú udalosť v živote celého ľudstva (*porov. Mt 3,4*). Ježiš sa na svoje vystúpenie a pôsobenie pripravoval pobytom na púšti. Uvedomoval si dielo, ktoré mu Otec dal vykonať na zemi, a preto sa chcel s ním hlboko spojiť na púšti. Ani on nebol ušetrený od pokúšania satana. To dokazuje, že Ježiš bol opravdivý človek. Podľa názorov niektorých biblistov ho evanjelista Marek dáva nepriamo do súvisu s praotcom Adamom. Adam – starý človek – podľahol pokušeniu. Kristus – nový človek – odolal. Tým sa začína jeho mesiášske pôsobenie. Po príprave na púšti sa vracia medzi ľudí a ohlasuje plnosť času a príchod Božieho kráľovstva.

Pýtajme sa sami seba: „Čo pre nás znamená púšť? Čo je púšťou v našom živote?“ Je to možno niečo nepríjemné, čo nás často ťaží. Snáď rozhárané vzťahy, alkohol, drogy, peniaze alebo niečo podobné. Toto všetko pociťujeme vo svojom živote ako určité zlo. Možno sa z toho nevieme vymaniť a častými pádmi sa čím ďalej, tým viac ponárame do tejto našej osobnej bezútešnej púšte. Vidíme za tým silný vplyv zla, ktoré nás tlačí k zemi.

Skúsme sa však na to pozrieť z tej druhej strany. Veď púšť, to nie je len zlo a beznádej, ale aj intenzívna prítomnosť Boha. On nás hľadá práve tu, na tejto našej púšti. Je celkom blízko nás, pri každom poklesku a každej ťažkosti, ktoré na nás doľahnú. Boh vie, že sme slabí a že potrebujeme pomoc. Chce nás uzdraviť z našej biedy, no nám prislúcha, aby sme mu povedali svoje „áno“. Urobme z tejto našej ťaživej púšte prostriedok, pomocou ktorého sa primkneme bližšie k Bohu. Vytvorme si na nej tú druhú púšť, ktorú chápeme ako čas prípravy na nejakú dôležitú udalosť v živote. Bude to pre nás čas, v ktorom sa zbavíme nepotrebných vecí a zameriame sa na svoje vnútro, spoznáme samých seba i naše skutočné, nefalšované potreby, z ktorých prvou a základnou je Boh.

Pre tento účel je dôležité zbaviť sa nadbytočných vecí, ktoré nám zamestnávajú myseľ i veľkú časť nášho života. Pre každého z nás to môže byť niečo iné. Napríklad televízor, klebety, ohováranie, diskotéky a mnohé iné. Je potrebné zamerať sa na to najdôležitejšie: na kontakt s Bohom. Kvôli tomu nie je nutné odísť zo sveta. Túto prípravu môžeme spokojne prežiť aj uprostred mesta. Nevyhnutné je len jedno: upriať svoju myseľ na Boha.

Že je to vhodné a potrebné, o tom sa môžeme aj my sami presvedčiť v osobnej skúsenosti. V živote sa stretávame so situáciami ako sa niekto pripravuje napríklad na svoje povolanie, či inú dôležitú vec, alebo rozhodnutie vo svojom živote. Aj mladíci, ktorí sa chcú stať kňazmi, predtým ako prijímú kňazské svätenie, uberajú sa akoby na svoju pomyselnú púšť, kde sa pripravujú na tento dôležitý moment. Duchovné cvičenia, ktoré sú pre kandidátov kňazstva povinné, slúžia na intenzívne spoznanie seba pred Božou tvárou, v Božej blízkosti. Je to obdobie ticha, keď počúvajú Boha a spoznávajú seba, svoje vnútro, aby tak mohli slobodne a zodpovedne prijať sviatosť kňazstva. Takúto prípravu v tichu môžeme pozorovať aj pri iných príležitostiach.

Ukážeme si, aká dôležitá a užitočná je pre človeka púšť, ktorú chápeme ako čas prípravy, pokoja a ticha, aby mohol spoznať sám seba pravdivo a neskreslene.

K osamelému pustovníkovi prišli ľudia z mesta a pýtali sa ho: „V čom vidíš zmysel svojho života v takom tichu?” Pustovník práve vtedy čerpal vodu z hlbokkej nádrže. Návštevníkom povedal: „Pozrite sa do nádrže! Čo vidíte?” Oni mlčali, lebo nechápali celkom jeho otázku. Po chvíli ich znova vyzval k tomu, aby sa pozreli do nádrže. Oni tak opäť urobili a povedali: „Áno, teraz vidíme seba!” Pustovník im povedal: „Vidíte, keď som predtým naberal vodu, bola rozčerená. Teraz je tichá. A skúsenosť s tichom? Človek vidí sám seba.”

Tento pustovník pochopil život i svoju úlohu v tomto svete. Ticho mu pomáhalo sústrediť sa na základné hodnoty – na spoznávanie seba v Božej blízkosti. Pritom ho nezamestnávali mnohé zbytočnosti, ktoré tak veľmi oberajú o čas dnešných ľudí. On sa v tichu pripravoval na najdôležitejšiu udalosť vo svojom živote, na stretnutie s Pánom. Práve v tichu spoznal aj to, čo je tou najdôležitejšou udalosťou jeho života. To je povzbudenie aj pre nás, aby sme hľadali Boha na našej životnej púšti, v tichu, v ktorom sa on dáva spoznať a odhaľuje nám aj to, akí v skutočnosti sme, čo naozaj potrebujeme a čo nám je viac na prekážku ako na úžitok, bez čoho sa dá v živote zaobiť.

Teraz, na začiatku Veľkého pôstu, chcem vyzvať seba i vás, aby sme sa vedome odobrali na púšť. Bude to náš čas prípravy na úžasnú udalosť Veľkej noci. Ako inak sa môžeme dobre pripraviť na tieto najväčšie sviatky v cirkevnom roku, ako práve tým, že sa viac priblížime k Bohu, ktorý je

základnou hodnotou pre náš život. Hľadáme Boha práve na tej našej životnej púšti, lebo on na nás čaká práve tam. Urobme si viac priestoru na to, aby sme sa mohli častejšie v tichu stretávať s Bohom, ktorý nás vtedy bude môcť vyslobodzovať z našich problémov. Po našom zotrvaní v púšti obdobia pôstu, po našom sebazpoznaní a sebanájdení, budeme môcť oveľa hlbšie a vnútornejšie prežívať to ohromné tajomstvo Kristovho zmŕtvychvstania. Zaiste len pomocou vlastného úsilia by sme toho veľa nedokázali, preto sa vrúcne oddajme Kristovi, ktorý sám nás bude sprevádzať po tejto našej ceste.

Modlime sa: Pane Ježišu, ty si prišiel k nám na tento svet, aby si nám zvestoval pravdu o Bohu i o človeku. Ty si nás vykúpil svojím krížom a zmŕtvychvstaním. Po dňoch štyridsaťdenného pôstu budeme opäť tento rok sláviť tajomstvo Veľkej noci. Chceme sa teraz na to náležite pripraviť, očistiť si srdce od zbytočných žiadostí a zamerať sa na to jediné potrebné, na život v tvojej blízkosti. Ty buď s nami na tejto našej púšti modlitby a ticha, a pomáhaj nám lepšie spoznať teba i seba, a aj to, čo je potrebné pre večný život.

Amen.

2. pôstna nedeľa „B“

Mk 9,2-10

*Sme povolaní k účasti na Pánovej sláve
Poučiť, že k sláve prichádzame cez utrpenie.²⁷*

Bratia a sestry, poznáme to z bežného života, že keď cestujeme do zahraničia, tak niekoľko dní pred odchodom si zmeníme peniaze. Prídeme do banky alebo zmenárne a za slovenské peniaze dostaneme napríklad doláre, euro. Peniaze sa vyplácajú podľa kurzu, ktorý určuje Medzinárodný menový fond a výška valuty závisí od ekonomickej politiky. Bežne však dostaneme menej, ako zaplatíme. A keď už aj sme na dovolenke či pobyte v nejakej krajine, tak kalkujeme pri kupovaní, koľko čo stojí v našej korune.

Aj v dnešnom evanjeliu sme počuli o premenení. Nie však peňazí, ale premenení Pána Ježiša. On sa svojím apoštolom dáva celý. Nekalkuluje, čo ho bude stáť Judášova zrada. Ukazuje im cestu, po ktorej majú kráčať a nezblúdia, ukazuje im seba. On je tá pravá cesta. Vedie cez Golgotu k prázdnemu hrobu.

²⁷ Porov.: ULIČNÝ, M.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2002.

Potvrdil to aj Boží hlas, ktorý hovoril: „*Toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho*“ (Mk 9,7).

Učeníci poznali Ježiša ako človeka, ako svojho učiteľa a majstra, ako divotvorcu, keď rozmnožil chleby a uzdravoval. Ale dnes ho spoznali trochu ináč. Ba dostali sa do rozpakov, lebo ich doterajšia predstava o ňom sa rozplynula. Bola to chvíľa istoty pravosti Mesiáša. Peter, Jakub a Ján boli hlboko zakorení v židovskej tradícii. Preto prítomnosť Mojžiša a Eliáša po boku Krista bola svedectvom jeho pravosti. Najradšej by zostali tam, na vrchu, urobili si stánky, aby zabudli na svoje starosti. Skutočne však význam Pánovho premenenia pochopili až po vzkriesení. Schádzajú z hory Tábor a po zážitku Božej prítomnosti nechápu, čo znamená vstať z mŕtvych a hádajú sa, kto bude mať v Božom kráľovstve účasť po Ježišovej pravici.

Bratia a sestry, možno sa teraz opýtate: Prečo sa v pôstnom období číta evanjelium o Pánovej sláve. Nie je to predsa čas odriekania a askézy? Áno, iste je. Ale práve tým, že máme pred sebou obraz budúcej slávy, vidíme zmysel nášho pôstu. Počuli sme slová Boha, ktorý nám poukázal na svojho Syna. A liturgia dnešnej nedele je receptom, ako túto slávu dosiahnuť. Nasledovaním Ježiša Krista. Aj slová žalmu nám to pripomenuli, keď sme spievali, že pred tvárou Pána budeme kráčať v krajine žijúcich. Všetci sme teda povolaní, aby sme dosiahli Pánovu slávu. A ako ho máme nasledovať? Najlepšou cestou je cesta utrpenia. Cesta, ktorá vedie na Golgotu nášho života. No ona tu nekončí, lebo práve tu sa začína spása.

Zo skúsenosti je nám známe, že dar či predmet, po ktorom sme túžili, a získali sme ho nezaslúžene, nevážime si ho tak, ako keby sme pre jeho získanie mali vynaložiť isté úsilie. Príkladom nám k tomu môžu poslúžiť detské hračky, ktoré po krátkom čase končia v koši, lebo deti si ich nevážia. Alebo auto na skládke haraburdia, ktoré požičal otec svojmu synovi v deň, keď získal vodičský preukaz a chcel sa ukázať pred kamarátmi. A tak by sme mohli pokračovať ďalej.

V podobnej situácii sa ocitli apoštoli účastní Pánovho premenenia, ktorého zmysel pochopili až po zmŕtvychvstaní Ježiša. Aj preto im povedal, keď zostupovali z vrchu, aby o tom zjavení nehovorili nikomu, kým nevstane z mŕtvych. Oni poznali Pána ako človeka, preto im bolo veľmi ťažko porozumieť, že je Synom Boha, že jeho osoba je Božia a nie ľudská. A tak máme výhodu oproti apoštolom my, čo žijeme na svete po zmŕtvychvstaní, lebo poznáme Ježiša ako Boha. Ale ťažšie sa nám možno prijíma skutočnosť, že on, Boh, prijal ľudskú prirodzenosť, ľudské telo. Udalosť z vrchu Tábor je teda aktuálna a rovnako živá aj dnes. Lebo aj dnes sa pred našimi očami premení chlieb a víno na telo a krv nášho Pána. Chlieb a víno, ktoré sú dielom práce a námahy človeka. Tieto dary zeme máme všetci v úcte a vážime si ich. Preto by chlieb nikdy nemal skončiť medzi odpadkami. Aby sme aj dnes mohli priniesť na

obetný stôl tieto dary, bolo potrebné vynaložiť istú námahu, utrpenie. Telo a krv Pána Ježiša má takto pre nás ešte väčšiu hodnotu. Nielenže je prítomný v dare, na ktorom sme museli pracovať, ale je samým telom a krvou Božieho Syna vo chvíli premenenia vo svätej omši.

No nezabúdajme na naše životné kríže a ťažkosti ani v tejto chvíli, ale zverme ich Bohu. Položme na paténu k chlebu a vínu to, čo nás trápi, čo nás ťaží, všetky problémy. Život sa nám možno zdá niekedy nezmyselný. Nechápeme, čo sa to deje okolo nás. Rúcajú sa nám naše všetky plány a predstavy. Pýtame sa, či to tu má ešte zmysel. Najčastejšie je to vtedy, keď nás prekvapí vážna choroba, smrť blízkeho človeka, keď sme opustení alebo prežívame starobu v samote a niet nikoho, kto by nám pomohol, podal pohár vody, keď sa trápime za nevďak, alkohol, ktorý je manželovi bližší ako rodina... To všetko môže byť cesta utrpenia.

O nej hovorí aj jedna rozprávka z knihy Damianova rieka, ktorá má názov: Rozprávka o ceste a mĺnku.

„V údolí pod stromami, pod hladinou malinového listia, vo vejároch papradia stál starý, zabudnutý mĺnik. Je veľmi pravdepodobné, že tadiaľto viedla kedysi cesta,“ hovorieval pán Mlok, ktorý mal dom pod kameňom vedľa mĺnika.

„Či tu bola cesta, je pre mňa vedľajšie, mňa zaujíma, prečo tu ešte ten mĺnik stále stojí.“ „Svet sa predsa zmenil a mĺniky už nič neznamenujú,“ dodala pani Mloková, aby doplnila mužove slová. Užovka, ktorá bola vzdialená príbuzná Mlokovcom, mala záujem o útulnú vilku v ich susedstve, prihovorila sa teda k mĺniku: „Ctihodný pane, počula som, že viedla tadiaľ kedysi nejaká cesta. Neviete o tom niečo bližšie?“ – „Akoby nie, som mĺnik a sám som svedectvom, že cesta viedla tadeto.“ – „Nerobte si zo mňa blázna! Čo mi to chcete nahovoriť! Preplazila som sa celým údolím a viem, čo je to cesta, viem ako vyzerajú koľaje od kolies.“ – „Kým čas plynul, cesta už zarástla trávou. Ja som zostal jediným dôkazom o tejto ceste.“

Užovku už pomaly prechádzala trpezlivosť. „Vašej existencii však chýba logické opodstatnenie, prostý spoločenský úžitok. Načo tu ešte vytrčate!“ – „Bol som stvorený na to, aby som ukazoval cestu. Hoci je cesta dnes zničená, predsa tu niekde je a skrytá pod kobercom machov niekam vedie.“ – „O čo vlastne bojujete! Kvôli komu si odriekate, aký zmysel má vaše utrpenie? Dažde vás podmyývajú, mach sa vám zahryzá do lýtok, prečo si naľahnete ako váš brat kameň? On si vedel nájsť miesto v reálnom svete.“ A užovka si predstavila, aké príjemné by bolo stočiť sa v poludňajšej horúčave pod spadnutý mĺnik. A pokračovala: „Vstúpte si do seba aspoň kvôli mienke okolia! Už samotný fakt, že ste jediný vztýčený kameň na okolí, budí pohoršenie celej spoločnosti. Alebo si myslíte, že máte pravdu a všetci ostatní sa mýlia? Užovka nechala mĺnik v trýznivom rozporení a víťazne odišla. Mĺnik zmietaný v krížoch pochybností

do noci uvažoval: „Všetko, čo vravela užovka, je pravda. Aké ťažké je stáť vtedy, keď všetci ostatní ležia.“ Zdvihol oči a prihovoril sa ku hviezdám: „Hej, hviezdy! Prezradte mi, prečo svietite do temnôt tohto údolia, kde vás žiadne živé oči neužrú?“ – „Nevieme, milník, nevieme nič, iba tušíme, ako tušíš ty. Vieme však, prečo si na zemi, a prečo je dôležité, aby si stál. Štvrt' míle odtiaľ je ďalší milník, ktorý ešte nepadol, a za tým údolím začína stratená cesta. Prechádza lúkami cez brezový háj k jazeru a ústí do záhrad bohatého mesta. Tvoje poslanie má zmysel. Presne o ňom vie len ten, kto stojí nad tebou a vidí viac, ako vidíš ty. Dôveruj hlasu, ktorý ťa pobáda k vernosti.“

Po tejto skúsenosti sa milník upokojil. Naučil sa na svoj život dívať s perspektívy hviezd a to mu dodalo pocit nenarušiteľnej slobody.

Dej pokračuje, ako milník zachránil život zablúdenému mužovi tým, že ostal stáť. A do konca roka údolie pretínala cesta vysypaná kamením.

Je to len rozprávka, ale skrýva v sebe veľkú múdrosť lebo odкрýva zmysel utrpenia, ktorý nám ukázal Spasiteľ na hore Tábor svojím premenením. Čo je nám ťažko alebo nemožné pochopiť dnes, má zmysel, pretože všetci sme zapojení do plánu spásy. Spása je cieľom utrpenia. Až ona v plnosti chápe to, čo sa nám vo chvíľach bolesti a smútku zdá nepochopiteľné.

O chvíľu nastane premenenie Pána do bieleho kúska chleba, do kvapiek vína v kalichu pred našimi očami. Bude v ňom aj naše utrpenie. Ale slovami kňaza sa stane miestom prítomnosti Boha. Otvorme si svoje srdcia a dôverujme hlasu Otca: „**Toto je môj milovaný Syn, v ňom mám zaľúbenie**“ (Mk 9,7), lebo to je ten pravý hlas, ktorý nás pobáda k vernosti.

Amen.

3. pôstna nedeľa „B“

Jn 2,13-22

***Ludská duša je čistý chrám Svätého Ducha**
Uvedomme si, že naše telo je chrám Boží.²⁸*

Všetci iste poznáte staré príslovie: „Z plnosti srdca hovoria ústa“. Skutočne, každý z nás svojimi gestami, vypovedanými slovami či konaním prezrádza to, čím je naplnené jeho vnútro – srdce. A tak srdce môže byť svätyňou, z ktorej vyžaruje pravá hodnota slov, myšlienok, skutkov. Ale môže

²⁸ Porov.: VLASÁK, K.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2002.

byť aj tržnicou prameňom hnevu, nelásky, prameňom neporiadku vo vzťahu k sebe i k blížnemu. Drahí bratia a sestry! Teda čím má byť naše srdce, vnútro?

Ukazuje nám to Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu, keď veľmi jasne a dôrazne vyčíta predavačom ich konanie: „*Nerobte z domu môjho Otca tržnicu*“ (Jn 2,16)!

Ježiš vstupuje do chrámu. Chrám má byť miestom stretnutia medzi Bohom a človekom. Ježiš chrám najskôr očisťuje, vyhadzuje nečisté modly a na ich mieste zostáva on sám a vyučuje. Tí, čo ho počúvajú, stávajú sa živými kameňmi nového chrámu. Ježišovi nešlo len o to, aby urobil v chráme poriadok. Bol to prorocký čin, ktorým sa Ježiš prejavuje ako Mesiáš, ktorý – podľa proroctiev – preberá moc nad chrámom. Táto praktická vonkajšia očista si vyžaduje aj očistu vnútornú. Ježiš chrám nielen vyčistil, ale dal mu celkom nový význam. Nemá slúžiť obetiam, ale modlitbe, teda nie vonkajším obradom, ale osobnému vzťahu s Bohom. Pre nás je teraz chrámom Ježiš sám. Viera v neho nás robí chrámom jeho Ducha, príbytkom Otca i Syna. Novozákonný Boží ľud objavuje potrebu chrámu, miesta, ktoré je posvätné, lebo je tam bohostánok. Potrebuje miesto, ktoré pomáha započúvať sa do Božieho slova, sústrediť sa na modlitbu, sviatosťami nadviazať a živiť spojenie s Pánom. Pre celý ľud Nového zákona je chrámom sám Kristus. Svätosť chrámu závisí od svätosti Boha, ktorý v ňom prebýva. Teda pre nás všetkých je chrámom sám Kristus.

Pôstna doba je výzvou pre nás, aby sme si očistili chrám našej duše. Iba po očiste môže byť naša duša dôstojným Božím chrámom. Aj pre nový chrám zostáva nebezpečenstvo, že sa premení na peleš lotrovskú. Ani v tomto prípade to nezávisí od chrámu, ale od toho, akí doň vstupujeme, čo naplňa naše srdcia. Skúsme si to cez najbližšiu sv. omšu vedome všímať a urobiť vo svojom vnútri dôsledné upratovanie. Skúsme sledovať, kam zalietajú naše spomienky či plány, „pristihnúť sa“, čo hýbe našimi citmi. Či tu Boha počúvame, alebo s ním vyjednávame a kupčíme, sledovať, ako na nás pôsobia ľudské ohľady. Nebojme sa odpovedať si pred sebou samými na otázku, načo sme sem vôbec prišli, za čo konkrétne chceme ďakovať a o čo prosiť. Je dôležité občas si to aj v duši takto ujasniť a roztrieť, alebo dovoľme vstúpiť Ježišovi, aby nám to on sám poupratoval. Nachádzame sa v chráme, v ktorom je prítomný živý Ježiš Kristus. Sme ochotní aj my pripraviť svoje srdce, aby bol v ňom prítomný živý Ježiš? Očistíme svoj chrám vo sviatosti zmierenia. Načerpajme sily, aby keď odídeme, chrám našej duše nebol ohrozený. Odnesme si Božie slovo nielen pre seba, ale rozprávajme o ňom aj s inými. Rozumieme týmto Ježišovým slovám „Nerobte z domu môjho Otca tržnicu“ i my? Je to miesto, kde sa odohrávajú najkrajšie a najúprimnejšie rozhovory Boha s nami, ktorí ho milujeme. Svätýňa je skutočne dom Boha, miestom našich opravdivých stretnutí s Bohom. Chráňme si tie

miesta. Bud'me mu za to vd'ační. Ochraňujme ich v čistote. Žime v tej viere, že to miesto je skutočne spojivom medzi nebom a zemou.

Znečistenie v našej duši vládne vtedy, keď nosíme v sebe ťažký hriech. Kto z nás by bol spokojný s takýmto stavom? Keď si uvedomíme biedu takéhoto stavu, či nezatúžime očistiť sa? Duša sa očistí pokáním. Tento vnútorný návrat uskutočníme dokonalou ľútosťou, keď je spojená s predsavzatím vyznať oľutovaný hriech pri svätej spovedi. Po takomto vnútornom návrate sa naša duša dokonale očistí a stane sa dôstojným Božím chrámom. Táto radosť, že sme v náručí Nebeského Otca, že v našej duši je vrúcny osobný vzťah k Bohu, prevyšuje všetky svetské radosti a všetky radovánky hriešneho života. Je to najväčšie šťastie ľudského života.

Viera, že kresťanská duša je chrámom Ducha Svätého, bola prvým kresťanom samozrejma. Veď sv. Pavol prízvukuje Korinťanom: „**A či neviete, že ste chrámom Božím a Duch Svätý prebýva vo vás?**“

Alexandrijský kresťan Leonidas, keď sa dozvedel, že pre kresťanstvo ho oznámili a že ho budú súdiť, v noci pred svojím uväznením ide do izbičky svojho milovaného dieťaťa Origena a pobožná spiace dieťa na prsia, lebo tam, v jeho duši, sídli Duch Svätý. V myšlienkach prosil pre svojho syna svetlo pravej viery a vytrvania v nej. A Leonidas neprosil nadarmo. Jeho syn stal sa najväčším bohoslovcom východnej Cirkvi.

A bol to Duch Svätý, ktorý to spôsobil, lebo len On dáva svetlo vyššieho poznania, ním osvietený človek žije plným životom v Bohu a bez neho duševný život nedá sa viesť vôbec. Čím je duša pre telo ľudské, čím večné svetlo v kresťanských chrámoch, tým je Duch Svätý pre nás a pre naše telo, ktoré sv. apoštol nazval chrámom Ducha Svätého.

Pane, ty si povedal: „**Nerobte z domu môjho otca tržnicu**“ (Jn 2,16)! Tieto slová adresuješ každému z nás: „Nerobte zo svojho vnútra domov neporiadku, hriechu, znesvätenia. Vyruš nás, Pane, svojím Duchom Svätým, aby sme sa v hriechu nikdy dobre necítili. Aby sme nikdy dlhodobo a ľahkomyselne neostali s naštrbeným vzťahom voči tebe i blížnemu. Pomôž nám pochopiť, že pravý pokoj srdca dosiahneme vtedy, keď budeme živým svätostánkom. Chceme byť nositeľmi tvojej lásky, pokoja, radosti. Pane, daj, aby sme s tvojou pomocou ostali čo najdlhšie vnútorne krásni.“

Amen.

4. pôstna nedeľa „B“**Jn 3,14-21*****Viera v Ježiša prináša večný život****Otvorme oči a s vierou pozerajme na svoj život.²⁹*

Potrebuje dnes vieru? Dnešný svet potrebuje príklady života podľa viery, lebo slovám neverí. Moja viera. Prečo ju máme v sebe rozvíjať? Nestačí, že som pokrstený? Dostali sme ju často od rodičov výchovou. Nie je ako starý nábytok v kúte, na ktorý je najlepšie nesadať? Zhromaždila nás tu Božia láska ako prvých kresťanov, aby sme rástli v poznaní Písma a v sile viery.

Bratia a sestry! „Ved’ Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3,16).

Boh nechcel smrť pre svet, smrť, ktorú si vybral Adam v raji; ale poslal nám nového Adama, Ježiša, aby zničil smrť a daroval nám život. Ján však ďalej konštatuje, že tmy ho neprijali. Ježiš je to pravé svetlo, v ktorom zaniká akýkoľvek náznak tmy. Viera v neho stavia človeka do svetla svojho svedomia, aby žil ako Božie dieťa. Ježiš je darom Boha pre ľudí. Boh zostúpil na zem, aby sme my mohli vystúpiť k nemu.

Hriech vytvoril priepasť medzi nami, ale Ježiš svojou obetou na kríži preklenul túto priepasť víťazstvom nad smrťou. Ten, kto uverí, má večný život, ale tí, ktorí odmietajú Ježiša, lebo „milujú tmu viac ako svetlo“, samy vyslovujú nad sebou súd. V Ježišovi sa Boh sám obracia svojou láskou k ľuďom a čaká odpoveď. Nikto nie je oslobodený od rozhodnutia sa pre Boha alebo proti. Našou odpoveďou je viera, ktorou milujeme Boha a on nás. On dal seba samého a jeho láska je výzvou k nasledovaniu podľa Ježišovho života. Dnešná nedeľa sa volá Nedeľa laetare, čiže Nedeľa radosti. Prečo by sme sa však mali radovať teraz, v pôste? Mnohí z vás sa asi pýtajú: Môže sa kresťan v pôste radovať? Cirkev nám dáva túto nedeľu, aby sme sa hlbšie ponorili do tajomstva Božej lásky a milosrdenstva, lebo každý, „kto v neho verí“ získa večný život. A právu o túto vieru máme prosieť Boha. Jánovo evanjelium je preniknuté láskou. Kríž, ktorý dal človek Ježišovi, premenil svojou láskou na centrum nekonečnej lásky, ktorá zasahuje každého človeka všetkých čias. Kto s vierou vidí kríž, nemôže v ňom vidieť iba drevo a mŕtveho Ježiša. Prví kresťania znázorňovali kríž ako rozkvitnutý strom, ktorý priniesol ovocie. Ovocie života. To, čo Adam pokazil, to Boh napravil láskou a milosrdenstvom. Ale to vidí človek len vtedy, ak hľadá na Ježišovu obetu s vierou. A v tejto viere môžeme dnes povedať: „Raduj sa,

²⁹ Porov.: ŽMIJOVSKÝ, P.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2002.

Jeruzalem, zhromaždite sa všetci, čo ste si ho obľúbili; plesajte a čerpajte z bohatých zdrojov útechy.“

Viera. Bratia a sestry, koľkokrát sme počuli slovo viera, a možno nám už aj zovšednelo. Preto Ján zdôrazňuje: „Kto v neho verí...“, aby nám pripomenul hlavnú podmienku pre získanie večného života. Vieru. Pevnú, odhodlanú, schopnú obetovať aj seba samého pre Ježiša. V každodennom živote sa stretávame so situáciou, kde sa skúša naša viera. Je mylné si nahovárať, že dnešný svet je neveriaci. Ba možno povedať, že viera dnes prekvitá. Každý v niečo verí. No nie je viera ako viera. To skusujeme stále. Do nášho života vstupuje množstvo názorov, zdanlivo tých najlepších riešení. Dnešný supermarket náboženstiev je preplnený. Ako si môžeme vybrať tú správnu cestu? Najlákavejšou je pre nás tá najpríjemnejšia, tá, ktorá nežiada skutky sebazaprenia. Ale život nás učí opak. Koľkí už šli takýmito cestami, a predsa neskôr uznali, že zblúdili. Boh ale miluje človeka a nikoho nenechá vo tme. Dáva milosť viery, ale prečo nie každý odpovie vierou? Prečo ten a ten neuverí, aj keď mu hovoríme o Bohu a o jeho láske k nemu? Je ťažké na to odpovedať. Ale môžeme si to priblížiť na svojej vlastnej skúsenosti.

Predstavme si ten rozhodujúci okamih, kedy sme povedali Bohu: Verím! Je to chvíľa, ktorá zmenila náš život. Dala nám cieľ života, radosť v utrpení. Vtedy sa rozhodlo, či chcem večný život. Ježiš na kríži nás presvedčil o tom, že v ňom je večný život. A my z toho máme mať radosť. Byť kresťanom znamená radovať sa, lebo naším cieľom je Láska a cestou k nej je láska ku každému človeku. Nie sme sami, lebo s nami je Boh, ktorý tak miloval svet. Slovo nás núti sa zamyslieť, ako ja osobne milujem Boha? Čo robím, aby moja viera v neho bola vždy väčšia? Kardinál Ratzinger hovorí, že „naša viera musí byť vzrastajúca.“ Nemôžeme ostať stále na jednom mieste. Tak ako si neobliekame jedny a tie isté šaty, ktoré sme dostali ako deti, tak si musíme stále obnovovať svoju vieru. Ostať na jednom mieste môže, a často sa to aj stáva, viesť k strate viery v Boha. Najprv príde ľahostajnosť, potom pochybovanie a nakoniec nevera. Vyvarujme sa tomuto. Diabol hľadá mnoho spôsobov ako otupiť našu vieru. Nedajme sa odradiť ťažkosťami. Nech v nás rastie horlivosť a láska k Bohu a k blíznym. To nás ochráni pred ľahostajnosťou, chorobou dnešnej doby.

Brat, sestra! Viera je veľmi cenný dar. Mnohí sme ju dostali výchovou od rodičov, iní museli prejsť ťažkou cestou hľadania, no nik nemôže s istotou povedať, že: ja ju nemôžem stratiť.

Paul Claudel, slávny francúzsky básnik a konvertita, napísal: „Mladí ľudia, ktorí tak ľahko opúšťajú vieru, nemajú ani len tušenia, koľko útrap ich bude stáť, aby ju znova získali.“ Stratiť vieru sa dá, ale tiež existuje cesta späť.

Boh je láska a nedovolí stratiť sa nikomu. On je tu stále a čaká. Klope, ale otvoriť musíme my.

Raymond Franz bol 40 rokov v ústredí Svedkov Jehovových a v knihe Kríza svedomia opisuje omyly svojho života. Predtým bol plne presvedčený, že to je tá pravá viera, no neskôr videl protirečenia, ktoré sa konali na ľudoch v tejto skupine. Prežil krízu svedomia, lebo iné veril a iné videl. Bud' verím, že Boh a večnosť existuje, alebo verím, že Boha niet a smrťou sa všetko končí. Bud' verím, že existuje večná blaženosť, alebo verím, že moja túžba po večnosti je márna. Musím si vyvoliť! Čo si zvolíš ty? Slnko, alebo temnú noc? Ja som si už zvolil. Verím, pretože zmysly mi nestačia. Verím, pretože nemôžem prijať myšlienku, že všetko má len začiatok bez konca a bez zmyslu, že celý môj život je cesta bez cieľa.

Istý kňaz hovoril príbeh zo svojej farnosti. Mladý pár sa zobral. Ale on si našiel iné dievča, odišiel od nej a nechal ju s dieťaťom. Po niekoľkých rokoch ovdovel, stratil domov, prácu. Stal sa bezdomovcom. Nakoniec prišiel k prvej žene v zúboženom stave, plný strachu a pocitu viny. Ona ho na prekvapenie všetkých prijala. Keď sa jej pýtal, ako to dokázala, odpovedala: „Keby som nemala vieru, lásku k Bohu, tak určite by som si ťa ani nevšimla.“

Viera. Poklad, ktorý je tak krehký, ale na druhej strane neochvejná sila a opora v zúžení. Jej ovocie je večný život. No potrebuje stále vodu života, ktorou je Eucharistia a Božie slovo. Na to, aby bola účinná, chce celé naše VERÍM!

Kto verí v neho, má večný život. O malú chvíľu vyznáme všetci spoločne Verím v Boha. Zamyslime sa hlbšie nad slovami, aby nám pripomenuli a oživilí v nás osobné Verím. Nech láska, ktorou Boh miluje svet, rozhorí v našich srdciach radosť. Lebo vieme, komu sme uverili a očakávame život večný.

Amen.

5. pôstna nedeľa „B“

Jn 12,20-33

Strácanie

Povzbudiť, že strácanie vedie k zisku.³⁰

Bratia a sestry! V dnešnej dobe vôbec nie je populárne hovoriť o umieraní, o strácaní, alebo dokonca o tom, že sa život nemá milovať. Hovorí sa o radosť zo života, o láske k životu. Ale v každej dobe sa umiera, stráca,

³⁰ Porov.: BOLIBRUCH, V.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2002.

človek sa stretáva s neúspechmi, chorobami. A nielen to. Všetci sme tiež stavaní do situácií, v ktorých musíme niečo stratiť, aby sme získali niečo iné.

V dnešnom evanjeliu sme počuli základnú charakteristiku Ježišovho dôvodu existencie, straty ako cesty k zisku. **„Kto miluje svoj život, stratí ho a kto svoj život nenávidí na tomto svete, zachráni si ho pre večný život“ (Jn 12, 25).**

Ježišove slová z dnešného evanjelia podľa sv. Jána znejú smutne. Pán Ježiš sa pripravuje na svoju smrť a pripravuje na ňu aj svojich učeníkov. Je to zvláštne. Namiesto toho, aby učenici tešili Ježiša, teší on ich. Vysvetľuje im, prečo musí zomrieť. Ak je zrnko zasiate do zeme a odumrie, vyrastie z jeho vnútra klíček, prerazí sa cez hlinu do voľného priestoru. Zrnko prijíma vlahu a svetlo, a rastie stále vyššie a vyššie. To predsa nie je nič smutné, keď z jedného zrna vyrastie hneď niekoľko stebiel, ktoré nesú klasy a v každom klase je niekoľko obilných zrníek. To je naozaj dôvod k radosti. Lenže nie hlboko pod zemou v koreňoch každej novej rastliny leží rozpadnuté pšeničné zrnko, ktoré odumrelo, aby z neho vyrástol nový život. Povieme si: keby takéto zrníčko mohlo rozhodnúť, či chce, alebo nechce zomrieť, a nakoniec by si zvolilo vlastnú smrť, z akého iného dôvodu by to urobilo, ak nie z lásky k tomu, čo príde? Keby myslelo sebecky samo na seba, ležalo by v chlade a suchu, celé tvrdé a neporušené a, možno, nakoniec by vyšlo navnivoč. Tento obraz pšeničného zrna, ktoré prináša plody keď odumrie, sa síce vzťahuje na každého človeka, v kontexte je však zásadnou výpoveďou o Ježišovom postoji. Možno povedať, že to bolo náplňou celého Ježišovho života. On nechcel sebecky udržať sám seba, ale bol pripravený obetovať svoj život. Ukazuje nám, za akých podmienok môže človek získať pravý život. Odpoveď znie nezmyselne: Práve ten, kto „miluje svoj život“, tzn., kto si ho chce zachovať za každých okolností a nevie sa od seba odpútať, stratí ho. Vlastný naplnený život nenájde. Kto oproti tomu „svoj život na tomto svete“, ktorý je neustále ohrozený smrťou, „nenávidí“, tzn., že ho nepokladá za najvyššiu hodnotu, ktorú by chcel stoj čo stoj uchovať, ten ho získa. Vzdanie sa života je podľa týchto slov skutočne cenou života. Život žije zo sebadarovania a schopnosti vzdať sa seba. To bol zákon Ježišovho života a každý, kto sa s ním vydá na životnú cestu služby znamenajúcu obetovanie života, bude mať podiel na jeho živote.

Veľakrát sme postavení do situácie, že musíme niečo stratiť. Deti, ktoré prichádzajú do školy, sa zriekajú svojej slobody a voľnosti, bezstarostnosti, lebo nastupujú povinnosti a starosti. Kvôli čomu to všetko? Aby sa naučili písať, čítať a počítať. Keď prechádzajú obdobím základnej, strednej a vysokej školy, vždy niečo strácajú. Stráca sa niečo nižšie pre niečo vyššie. Hoci si to hneď neuvedomujú, neskôr na to prídu, že to bolo potrebné. Podobná situácia je v prípade, keď sa mladík rozhodne vstúpiť do manželstva a kvôli tej jednej

milovanej stráca všetky iné. Podobne je to aj u dievčaťa. A čo všetko musí zo seba, zo svojho pohodlia, síl a zdravia obetovať matka pre svoje deti. Všetci to dobre vieme. Strata kvôli niekomu inému nikdy nie je stratou.

Zvykneme sa pýtať: Čo z toho mám? Čo mi to prinesie? Aké výhody z toho budem mať? Vyplatí sa to vôbec? Často sme zo všetkého znechutení. Na tieto a im podobné otázky nám dáva odpoveď Pán Ježiš, keď nám hovorí: „Strácanie pre Boha (priamo alebo cez blížneho)“ je tým najistejším prostriedkom, aby sme už tu žili život naplnený, život, ktorý prináša ovocie. Ježišov nielen hovoril, ale aj konal. Nedal sa obsluhovať, ale slúžil; nežiadal, ale rozdával; učil, že **„je blaženejšie dávať, ako dostávať“** (Sk 20,35). Z toho vidíme, že naplnením jeho života bolo zvrchované dobro. Láske k Bohu a k blížnemu dal jednoznačne prednosť pred láskou k svojmu životu. Týmto nám ukázal cestu, a nielen to. Tým, že bol Bohočlovekom, prešiel smrťou ku vzkrieseniu a otvoril bránu nám všetkým. Dáva zmysel nášmu životu, každému trápeniu, bolesti a smrti. Kristus zničil smrť a otvoril nám cestu k Bohu. Z nezmyselného ľudského strácania, ktoré je veľakrát veľkou časťou nášho života - ako je strata zdravia, síl a nakoniec samého života, Ježiš urobil výsostnú cestu, ktorá vedie k naplneniu a životu s Bohom. Človek, ktorý slová o pšeničnom zrne a „o nenávidení“ života na tomto svete prijme celým srdcom, stáva sa človekom oslobodeným od strachu a navyše človekom, ktorého život prináša ovocie.

O tom, že strácanie má význam, sa môžeme dennodenne presvedčiť, keď si všimame ľudí, ktorí sa dokázali niečoho slobodne, s vierou a radi zrieknuť. Niečoho zo seba, niečoho svojho. Na ich tvárach vidíme šťastie a vyrovnanosť. Na rozdiel od tých, ktorí boli zameraní len na seba a svoje pohodlie. Títo sú zamračení, nešťastní a cítia sa prázdni.

Prežívame čas pôstu, čas odriekania, čas strácania. Nebojme sa, bratia a sestry, straty všetkého toho, čo nám prekáža ísť cestou za naším Pánom a Majstrom. Poďme spolu s ním po krížovej ceste až na Golgotu. Vieme, že sa to opláti. Využime preto aj čas svätej spovede a pripravme si vnútro na príchod vzkrieseného Krista.

O tom, že strácať s Bohom a pre Boha znamená získavať, nám ukazuje misionár Torey, ktorý píše vo svojej knihe, že keď hlásal evanjelium v Kalkate v Indii, raz po kázni prišiel k nemu vysokoškolák, poslucháč Kalkatskej univerzity a povedal mu: „Ja verím, čo kázate o Pánu Ježišovi, lebo je to jasné a krásne. Ale neviem, či sa mám dať pokrstiť.“ Misionár sa pýta: „Ako tomu mám rozumieť?“ Mladík odpovedá: „Študujem na univerzite právo. Môj otec je veľký boháč v južnej Indii a ja som jediný dedič. Keby som sa dal pokrstiť, nedal by mi viac ani halier na štúdium, nemohol by som doštudovať, nemohol by som pracovať ako právnik, ani nijako ináč, lebo som členom brahmanskej kasty, a napokon, otec by ma vydedil a stal by som sa navždy žobrákom. Povedzte, duchovný otec, čo mám robiť?“ A misionár mu vraví: „Uvážte, ale dôkladne a hlboko uvážte, čo je viac: byť slobodným synom Nebeského Otca, alebo byť

otrokom hmotných dobier tu na svete?“ Mladík si klakol na kolená, vložil si hlavu do dlaní a premýšľal. Dlho premýšľal. Napokon vstal a povedal: „Rozhodol som sa za krst.“ A dohodli sa na dátume a hodine krstu. Aj otcovi napísal, kedy bude pokrstený. Otec prišiel, aby sa presvedčil, či obrad bude vykonaný a keď sa to stalo, po krste povedal synovi: „V tejto chvíli si stratil všetko, prestávaš byť mojim synom a dedičom, a nedostaneš už odo mňa ani halier.“ A syn pokojne povedal: „V tejto chvíli som získal všetko. Stal som sa synom a dedičom Nebeského Otca a som naplnený nesmiernym šťastím.“³¹

Udalosť, ktorú sme práve počuli, nám chce poukázať, že bohatstvo a hmotné majetky vôbec nie sú dôležité. Dôležitejšie je niečo iné. Mladík to správne pochopil, veď i napriek tomu, že stratil otca i všetko dedičstvo, získal omnoho viac. To, čo získal, ho urobilo nesmierne šťastným, veď získal Božie synovstvo. Aj my prosíme všemohúceho Boha o to, aby sme vedeli prijať skúšky, v ktorých budeme musieť prijať stratu niekoho alebo niečoho.

Pane Ježišu, vieme, že strata s tebou a pre teba nikdy nie je stratou, ale cestou, ktorá nás privedie do Božieho kráľovstva.

Amen.

Kvetná nedeľa, pašie „B“

Mk 11,1-10

Paradox kresťana

*Priviesť ľudí k lepšiemu chápaniu hriechu v živote človeka – kresťana.*³²

Každý z nás počuje počas dňa množstvo slov. Často si ani neuvedomuje, čo to-ktoré slovo znamená, aký má význam. Je to úžasné množstvo slov počas každého jedného dňa. Aj dnes, v túto nedeľu sme počuli toho už dosť, hoci ešte nie je za nami polovica dňa. A každé slovo má však svoj význam. Aj jednotlivé spojitosti medzi nimi. Dokonca tieto slová dokážu vytvoriť určitý príbeh, ktorý má tiež svoj význam. A z neho potom priamo či nepriamo vyplývajú ďalšie slová. Slová nám dokážu povedať toho ozaj veľmi veľa. Aj teraz sme počuli množstvo slov, dokonca sme ich počuli v hudobnom prevedení a tieto slová tiež vytvárajú istý príbeh, udalosť, ktorá nám iste nie je neznáma. Keby sme mali uvažovať nad každým jedným z nich, trvalo by to veľmi dlho. Skúsme sa však zastaviť pri jednom slove, ktoré dnes ani priamo nezaznelo, ale ktoré iste

³¹ VRABLEC, J.: *V službe slova C.* Rím : SÚSCM. 1991, s. 97.

³² Porov.: BRTOŠ, S.: *Seminárna práca.* Spišská Kapitula : 2002.

vyplýva z toho všetkého, čo sme počuli v týchto pašiách. Paradox. Paradox medzi slávnostným vstupom a pašiami.

K tomu nás privádza aj Božie slovo, ktoré nám Cirkev ponúka v dnešnú Kvetnú nedeľu. Paradox medzi koncom slávnostného vstupu: „**Hosana! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Požehnané kráľovstvo nášho otca Dávida, ktoré prichádza! Hosana na výsostiach!**“ (Mk 11,9-10) a koncom pašii, ktoré hovoria o Ježišovom pochovaní (porov. Mk 15, 42-47). A nielen to. Celý stôl dnešného Božieho slova je plný paradoxov.

Paradox, čiže protirečenie. Takéto vysvetlenie nájdeme v najjednoduchšej forme v slovníkoch cudzích slov.

Aké sú paradoxy v dnešných čítaniach?

Prorok Izaiáš jasne píše o týchto udalostiach (porov. Iz 50,4-7). Jednoduchý ľud, ale predovšetkým farizeji, to dobre poznajú, veď všetci očakávajú prisľúbeného Mesiáša. A ako to napokon skončí. Namiesto hosana – ukrižuj ho!

Podobne žalmy dnešnej nedele.

Paradoxy nájdeme v alelujovom verši (porov. Flp 2,6-11): Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť, nepridŕža sa svojej rovnosti s Bohom. Ježiš, Boh, berie si prirodzenosť sluhu. Boh stáva sa človekom kvôli človekovi.

Slávnostný vstup, hosana, požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom a Ježišove utrpenie, spojené so smrťou a pochovaním.

Slávnostný vstup, hoci vieme, že Ježiš sa rád zdržiaval v skrytosti, rád sa utiahol na opustené miesto. Vieme, že pri svojich zázrakoch tým, ktorých uzdravil, zakázal, aby o tom hovorili. A tu vchádza do Jeruzalema v plnej sláve.

Paradox medzi dvoma učeníkmi Judášom a Petrom. Obaja zlyhali. Judáš zradil, Peter zaprel. Ale Peter oľutoval. A ako vieme, Kristus mu zveril Cirkev.

Getsemanská záhrada, Ježiš sa modlí, Peter, Jakub a Ján spia. Jeho najbližší.

Pilátov paradox – nenachádza na ňom žiadnu vinu, predsa prepúšťa Barabáša a Ježiša dáva zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.

Kalváriový paradox: Ježiš, Boží Syn, Mesiáš a ukrižovaný uprostred zločincov.

Najprv mu prestierajú svoje plášte a potom z neho strhávajú jeho vlastný odev a losujú oň. A ešte jeden paradox. A veľmi dôležitý. Stotník pod krížom. Vojak, Riman, po všetkom čo vidí, nakoniec zvolá: „**Tento človek bol naozaj Boží Syn**“ (Mk 15,39). Paradox v tom, že pohan musí potvrdiť božstvo Ježiša Krista.

Radosť, nadšenie, slávnostné víťanie pri jeho vstupe do mesta. Koľko to však trvalo? Veľmi krátko. Kým zvädli zelené ratolesti. Behom piatich dní sa toto nadšené „Hosana“ zmenilo na smutné a bolestné „Ukrižuj ho“. Najprv ho vítajú ako kráľa, neskôr zaznie „Nemáme kráľa, iba cisára“. Aký kontrast medzi zelenými ratolesťami a krížom.

Možno si postavíme otázku, prečo toľko paradoxov? Predsa to všetko malo a má stále svoj zmysel. Aby sa splnili slová Písma, ktoré svedčia o Pravde.

Ježiš po celý svoj život vydáva verné svedectvo o Pravde. Ten, kto rešpektuje pravdu, kto ju starostlivo hľadá, kto jej slúži, kto o nej svedčí, ten má účasť na jeho kráľovstve, o ktorom Ježiš hovorí i samotnému Pilátovi, že nie je z tohto sveta. Svedčiť o pravde, znamená svedčiť o Bohu. A Ježiš k tomu ešte dodáva, keď ako Boží Syn o sebe vyhlasuje: „***Ja som cesta, pravda a život***“ (Jn 14,6). Byť v službách pravdy, nech by to človeku prinieslo aj uponíženie, potupu, neznamená nikdy porážku, ale víťazstvo. Ježiš počas celého svojho pozemského života hovorí o pravde, vydáva o nej svedectvo. Čo je však zarážajúce: práve teraz, počas týchto vrcholných dní, mnohí z tých, ktorí ju majú na dosah, o nej nechcú počuť. Nechcú počuť, že Ježiš je skutočne Kráľom, ktorý prišiel medzi svoj národ, aby ho znova priviedol späť k Otcovi. On vždy ide verne za pravdou, vždy plní poslanie, ktoré mu zveril Otec. A koľko si musí vytrpieť práve pre toto poslanie. Práve teraz, keď verejne dokončuje svoje vykupiteľské dielo. Tri roky chodil pomedzi ľud, tri roky o ňom bolo počuť v celom národe. Dokonca i vladári počúvajú o ňom mnohé správy. Tri roky dokazuje svoju moc, robí zázraky, odpúšťa hriechy, vyháňa nečistých duchov, otvára ľudom oči, aby spoznali, že na ňom sa vyplňujú proroctvá o Mesiášovi. A predsa. Po tom všetkom, čo išli za ním mnohé zástupy, keď vyučoval, i teraz, keď zástup sprevádzajúci ho do Jeruzalema, slávnostne volá „Hosana“, všetko sa to zrazu zmení na bolestné „Ukrižuj ho“.

Možno si povieme, nám by sa to nikdy nemohlo stať. My vieme a vyznávame, že Ježiš vstal z mŕtvych. Vzkriesený Kristus je stále prítomný v dnešnom svete, medzi nami, vo svojej Cirkvi. Chce nás sprevádzať po celý náš život. Od krstu, cez všetky ostatné sviatosti, je prítomný vo svojej Cirkvi a cez ňu sa nám neustále prihovára. Cez toto všetko sa nám prihovára, pouča nás, ako kedysi mnohé zástupy, ktoré šli za ním. Hovorí nám o pravde, aby nás priviedol k Otcovi.

Ale oproti Kristovi je tu na druhej strane dnešný svet. Svet, ktorý sa v mnohom rozchádza od toho Ježišovho. Aj to je istý paradox. A kam patrím ja v tomto svete? Počúvam Krista a idem za ním vždy, aj vtedy, keď mi je nepríjemné počuť a vyznať tú pravdu, ktorú on neustále hlása, tú pravdu, ktorou je on sám? Idem vždy po ceste, o ktorej povedal „***Ja som cesta***“ (Jn 14,6)?

Nosím v sebe vždy život, o ktorom Ježiš povedal „***Ja som život***“ (Jn 14,6)?

To prvé bolestné „Ukrižuj ho“ priviedlo Ježiša na kríž. Aby splnil vôľu svojho Otca a priniesol výkupnú obeť za nás všetkých. Ale dnes, po to všetkom, čo nám je už známe, zaznieva znova. A my často na jednej strane slávnostne voláme to známe „Hosana“ a práve naše hriechy samé volajú to druhé. Každý náš hriech vlastne volá „Ukrižuj ho“.

Dnešnou nedeľou sa začína Veľký týždeň. Koľko dní z celého roka v našom živote by sme mohli nazvať Veľkým týždňom práve pre mnohé paradoxy, ktorých sa dopúšťame ako kresťania? Koľkokrát zaznelo v mojom živote to slávnostné „Hosana“ a koľkokrát „Ukrižuj ho“?

K tým paradoxom na začiatku môžeme všetci pridať ešte jeden, ktorý je z nich iste najväčším. Tým paradoxom i problémom v živote kresťana je vždy hriech. Oveľa horšie je však ešte to, ak si ho nedokážeme uvedomiť. Hriech bude stále znamenať odmietnutie Krista, jeho pravdy. Hriech bude stále volať „Ukrižuj ho“ a nikdy nie „Hosana“.

V Kolíne nad Rýnom na jednom oltárnom obraze je namaľované snímanie z kríža. Stredoveký maliar namaľoval pri päte kríža tiež aj seba, ako súcitne pomáha vyťahovať klince zo svätých nôh Pánových. Na otázku, prečo sa tam namaľoval, odpovedal: „Vo svojom živote som nie raz hriechom Pánovi kliniec do svätého tela vrazil, je čas, aby som ho vytiahol“ (Kazateľna, roč. XXXVI., 1935-36).

Dnešný svet v mnohom pripomína ten paradoxný zástup ľudí, ktorý volá „Hosana“ i „Ukrižuj ho“. Ježiš sám vyhlasuje, že jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta. A práve my, kresťania, hoci žijeme uprostred tohto sveta, máme žiť tak, akoby sme v ňom nežili. To je výzva pre nás, aby sme v svete plnom hriechu žili bez hriechu. Stotník, ktorý tomu všetkému na Kalvárii najprv velil, nakoniec uveril a zvolal: „**On bol naozaj Boží Syn**“ (Mt 27,54). My veríme, a predsa pribíjame. Dnes popoludní budeme mať spoločnú svätú spoveď. Vynikajúca príležitosť odstrániť z nášho života hriech. Povyťahovať z Kristovho doráňaného tela mnohé klince hriechov, ktoré sme mu popribíjali ako rímski vojaci.

Prežime tento Veľký týždeň, a nielen tento bez toho, aby už nikdy naše hriechy nevolali „Ukrižuj ho“! Kristus bol ukrižovaný aj pre naše hriechy. Vzkriesený Kristus nám to stále pripomína. Aby sme mohli byť vzkriesení s Kristom, my sami musíme povstať najprv z hriechu. Odstráňme dnes tento najväčší paradox kresťana.

Amen.

Zelený štvrtok

Jn 13,1-15

Dary Zeleného štvrtku³³

Povzbudiť k nasledovaniu Krista, ktorý chce byť naším vzorom.

Určite väčšina z nás videla film Winetou. Jeho hrdinstvá tak naštartovali mládež a deti, že na druhý deň pri hre každý chcel byť Winetou. Príklad tohoto

³³ Porov.: BALUCH, V.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

románového hrdinu bol tak veľký, že keď ho v treťom diele zabili, deti by najradšej dali za neho na svätú omšu.

Aj v náboženstve máme podobné vzory, ktoré sú hodné nasledovania. Sú to svätci. Svätci nie sú „originály.“ Oni svojím životom napodobňujú Ježiša.

Ježiš sám chce, aby sme ho nasledovali, keď hovorí: **„Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám“ (Jn 13,15).** Keby Ježiš nechcel, aby sme ho nasledovali, určite by to napovedal.

Otázka dneška znie, v čom máme Ježiša nasledovať? Správna odpoveď by bola, že ho máme nasledovať celým svojím životom. Ak upriamime pozornosť iba na dnešný deň, tak sú to tri veci, ktoré nám Ježiš nechal ako dary Zeleného štvrtku.

V prvom rade ide o kňazstvo. Kňazstvo už v Starom zákone bolo stavom prostredníctvom medzi Bohom a človekom. Boh si vyvolil kmeň Léviho, aby zastupoval ľud pred Bohom a prinášal za neho obeť. Kňaz je teda ten, ktorý stojí medzi Bohom a človekom a robí medzi nimi sprostredkovateľa. Títo starozákonní kňazi často zlyhali. Vtedy Boh posielal prorokov, ktorí upozorňovali, že čosi nie je v poriadku. Niektorí si povedia, že aj dnes sú známe také prípady. Bohužiaľ. Pre objektivnosť treba povedať to, že v dejinách, ale aj v dnešných časoch je oveľa viac tých, čo si plnia svoje povinnosti vzorne. V dejinách sú to svätci typu sv. Vincent, sv. Ignác, sv. Ján Vianney...

Čo sa týka kňazstva, je to iba polovica pravdy. Boh už v Starom zákone hovorí: **„Vy mi budete kráľovským kňazstvom, svätým národom...“ (Ex 19,6).** Týmto slovami Boh povolal ku kňazstvu celý izraelský národ. Tak ako boli príslušníci Léviho kmeňa kňazmi vo vzťahu voči Izraelu, tak mal byť celý národ „kňazom“ vo vzťahu k okolitým národom. To, čo bolo povedané o levitskom kňazstve, dalo by sa použiť na dnešné sviatostné kňazstvo. A zasa to, čo platilo o Izraelitoch, môžeme použiť na naše krstné kňazstvo, lebo krstom sme dostali účasť na Kristovom všeobecnom kňazstve. Z toho vyplýva, že každý pokrstený má byť kňazom vo vzťahu k celému svetu, ako mal byť starozákonný Izrael kňazom vo vzťahu k okolitým národom. Starozákonný ľud toto často neplnil a prišli tresty v podobe utláčania okolitými národmi, či dokonca zajatia. Tu nám Ježiš ukazuje model kresťanského života, aby sme nedopadli ako starozákonný ľud.

Druhým darom dneška je Eucharistia. Ona je novozákonnou obetou. A keďže podstatou kňazstva je prinášať obeť, máme k nej vzťah, či už to z pozície sviatostného, alebo krstného - všeobecného kňazstva. Ak tento vzťah k obete chýba, naše kňazstvo sa stáva zbytočným. To znamená, že vtedy si neplníme základnú povinnosť, lebo Ježiš dnes večer povedal: **„Vezmite a jedzte z neho...“**, potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: **„Pite z neho všetci“ (Mt 26,26-27)**, kde dôraz je na tom „všetci“, lebo na inom mieste povedal: **„Kto**

nebude jest' telo Syna človeka, nebude žiť“ (Jn 6,53). Tu vidíme, že prvý dar s druhým je neoddeliteľne spätý.

Posledným a v dnešnom svete dosť nepopulárnym darom dnešného dňa je zástera. Tú nám netreba nejako zvlášť predstavovať. Vieme, že je symbolom služby blížnym. Len by sme si mali s ňou potykať, lebo v ničom sa tak nepodobáme Kristovi ako službou. Ved' on **„neprišiel, aby mu posluhovali, ale aby slúžil“ (Mk 10,45).**

Hovoríme o daroch, ktoré sme dnes dostali od Ježiša. Tieto tri dary sú neoddeliteľné. Zástera je síce dar, na ktorý určití ľudia pozerajú ako na vlka, ale ako kňazstvo nemôže existovať bez obety, tak nemôže byť bez služby. Kňazstvo bez obety je fraška a kňazi bez služby sú výstavné kusy. Ježiš nám v ničom nejde tak príkladom, ako keď slúži.

Niektó si povie: Ďakujem pekne za taký dar. To akoby som dostal do daru lopatu. Radšej by sekla taká fľaštička. Odpoveď je jednoduchá. Fľašou si nič nezaslúžiš, ale službou si zaslúžiš nebo. A o to tu ide.

Raz som mal takú skúsenosť. Pracoval som ako stolár a môj otec ma poprosil, aby som urobil kosisko. Na kosenie sme boli štyria chlapi a jedno kosisko sme museli vždy požičiavať. Dohodol som sa so šéfom a po robote som sa do toho pustil. Keď sa kamaráti dozvedeli, čo robím, vysmiali ma. Hovorili, že drevo, ktoré má na druhom konci kov, smrdí robotou, a tak si vraj mám urobiť stoličku. Od nej nie sú mozole. Ako žart je to dobré, ale na svete nie sme na to, aby sme zhnili pri televízore, na pláži, alebo zomreli na krčové žily od tancovania.

Tu sme na to, aby sme si navzájom pomohli bližšie k Bohu. To znamená rozvíjať dary, ktoré sme dostali až do dokonalosti. Presne tak, ako to robili tí sluhovia, ktorých Pán odmenil za rozvíjanie darov. Lenivého sluhu však stihol trest, ktorý by si nik z nás neprial (porov. Mt 25, 30).

Milovaní, všetci ľudia si pre svoju dôstojnosť Božích detí zaslúžia, aby sme im na základe nášho krstného kňazstva sprostredkovali Boha. Či už modlitbou, obetou alebo službou, to znamená tým, že žijeme svoje krstné – všeobecné kňazstvo. Presne tak, ako to urobil jeden vojak v tomto skutočnom príbehu.

Jozef pochádzal z východného Slovenska a vyštudoval vysokú vojenskú školu na Morave, kde potom aj slúžil. Ako to bolo zvykom za minulého režimu, každý kto pracoval v štátnej správe, mal byť stranícky káder. Jozefovi sa podarilo vyštudovať bez toho, aby do strany vstúpil. Zvedavcov odstavil tým, že sa ešte necíti byť zrelý „takej cti,“ ale že už ten čas prichádza. Nakoniec to prasklo. Jozefa ktosi „bonzol,“ že chodí do kostola. Keďže bolo pred rokom 1989, tak ho zatiaľ nevyhodili, ale ako nábožensky zaťaženého ho preložili do výstrojného skladu. Nesmel byť v kontakte s vojakmi, aby ich „nenakazil.“

Krátko na to sa mu narodilo štvrté dieťa, ktoré si šiel dať zapísať na mzdovú účtáreň kvôli rodinným prídavkom. Pani účtovníčka mu poblahoželala a s povzdychom sa ho spýtala, či si ho dá pokrstiť. Po kladnej odpovedi sa pani Helena rozplakala. Keď skončil prívál slz, priznala sa, že je kresťanka, ale jej muž Peter, major v tých istých kasárňach, je ateista a ona sa bojí ísť s pravdou na svetlo. Tak rada by žila sviatostne. Jozef jej povedal, že nevidí problém, lebo Pán Ježiš povedal: „Ak budete dvaja prosiť o to isté, dostanete to“ (Mt 18,20). Slovo dalo slovo a začali sa za Petra modliť a obetovať. Po niekoľkých týždňoch išla Helenka s pravdou von a Peter, ktorý ju mal rád ako svoj život, jej povedal: „Cítil som, že z teba čosi vyžaruje, ale nemohol som to definovať.“ Ako to skončilo? Z Petra sa stal katechumen, ktorý to bral vážne. Tesne pred novembrom 1989 tajne prijal krst, s manželkou sa cirkevne zosobášili, dali pokrstiť deti, ktorým boli Jozef s manželkou krstní rodičia. Po nežnej revolúcii náš príbeh pokračuje. Keď bol v Čechách obnovený stav trvalého diakonátu, po náležitej príprave bol Peter vysvätený na trvalého diakona. Tu máme príbeh, narežirovaný Pánom Bohom cez človeka, ktorý verne žil svoje krstné kňazstvo, čerpal silu z obety a slúžil ako príklad celému okoliu.

Aj dnes nám život ponúka mnoho príkladov. Nie sú to Winetuovia, Apači... ale sú to ľudia verní Ježišovi, ktorým záleží na tom, aby boli svetlom sveta a soľou zeme (porov. Mt 5,13). Preto podľa slov sv. Vincenta oblečme si dnes Ježišovho ducha, aby sme žili tak ako on, ktorý všade „**plnil vôľu svojho Otca**“ (porov. Jn 4,34).

Amen.

Veľký piatok

Jn 18,1-19,42

Kríž znamenie našej spásy

Kristus zomrel, aby sme mali večný život.

26. marca 2000 v popoludňajších hodinách svetové agentúry zaznamenali: Poobede sa Ján Pavol II. neplánovane vrátil k Bazilike svätého hrobu v Jeruzaleme, aby sa pomodlil v Kaplnke kalvárie. P. Luis Terrato, predstavený baziliky, informoval: O 16. hodine práve skončili modlitby vešpier, keď prišli policajti a informovali ich, že Svätý Otec sa vracia: „Nemohol som tomu veriť. Pápež dopoludnia odišiel bez toho, žeby navštívil Kaplnku kalvárie, ku ktorej sa ide schodiskom so strmými kamennými schodmi. Keď odchádzal, pozrel sa smerom k tomu miestu, avšak vôbec sme si nevedeli predstaviť, že by sa vrátil.“ Správa hovorí, že s pomocou svojich sprievodcov pápež vyšiel po 22

schodoch, ktoré vedú na Golgotu. Keď prišiel na miesto, kde stojí Pieta, nechali sme ho samého a sprievod zostal vzadu. Po 20 minútach modlitby opustil Baziliku svätého hrobu. Podľa P. Terrata výstup na Kalváriu mal pre pápeža osobitný význam.

O Kalvárii čítame inú správu. Evanjelista sv. Ján apoštol, priamy účastník, píše: „**Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali... Pilát vyhotovil nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: Ježiš nazaretský, židovský kráľ**“ (Jn 19,17-19).

Ján Pavol II. v januári až marci Jubilejného roka 2000 sa chcel vydať na cestu viery po stopách Abraháma a Mojžiša. Politické okolnosti mu zabránili navštíviť Chaldejské mesto Úr, ktoré leží dnes v štáte Irak, odkiaľ pochádzal Abrahám, praotec viery. Vo štvrtok 24. februára priletel na svoju 90. zahraničnú cestu do Egypta. V najľudnatejšej arabskej krajine, ktorá je väčšinou moslimská, kde žije len 222 000 katolíkov, čo je 0,34 % obyvateľstva, a kde katolíci sú rozdelení do 7 obradov: koptského, gréckeho, maronického, sýrskeho, armenského, chaldejského a latinského, ho privítali nielen štátni predstavitelia, ale aj predstavitelia moslimov (Veľký šejk Mohammed Sayed Tantawi). Navštívil aj rezidenciu šejka, vládnú budovu a iné centrá duchovného života rôznych cirkví. Na úpätí hory Sinaj navštívil kláštor sv. Kataríny, ktorý patrí pravoslávnej cirkvi. Cieľom jeho cesty bola hora Sinaj, na ktorej Mojžiš od Boha dostal Desatoro.

Svätý Otec Ján Pavol II. povedal: „Viera vedie, aby sme sa stali pútnikmi po stopách Boha. Meditujeme o ceste, ktorou on na svojej ceste v čase prešiel, keď zjavil svetu úžasné tajomstvo svojej vernej lásky k celému ľudstvu. Dnes sem prichádza rímsky biskup s veľkou radosťou a dojatím. Pritiahla ho sem táto posvätná hora, ktorá sa týči k nebu ako majestátny monument udalosti, čo tu Boh zjavil. Tu zjavil svoje meno. Tu dal svoj Zákon, Desatoro, Zmluvy... Boh sa zjavil tajomnými spôsobmi, ako oheň, čo neuhasína. Je to proti ľudskej logike i očakávaniam. Boh, ktorý je zároveň blízky i vzdialený, je vo svete, ale nie je zo sveta. Je Bohom, čo nám prichádza v ústrety, ale ktorého nebudeme vlastniť. On je ten, ktorý je, má meno, ktoré nie je nijakým menom. Ja som, ktorý som...“

26. marca navštívil Svätý Otec Kalváriu.

Veľký piatok, ktorý prežívame, nás vedie svojím obsahom k úžasu, čo cítil Mojžiš na hore Sinaj pred horiacim krom, ktorý horel a nezháral. Ukrižovaný Ježiš rovnako v nás budí úžas. Boh už nezjavuje svoje meno, ale dokazuje nám svoju lásku. Pohľad na ukrižovaného Ježiša je pre nás veriacich korunou radosti, pretože sa nám dostáva potvrdenia o učení, ktoré Ježiš hlásal a ktoré svojou krvou na kríži a svojou smrťou potvrdil. Toto učenie nemôže pochopiť pýcha a múdrosť sveta. Kríž sa stal novým znamením nového života, pretože na kríži je stvorený nový život v Duchu a pravde, pretože na ňom

zvítázila pokora. Pohanovia a Židia chápu túto smrť ako svoje víťazstvo a porážku Ježiša. Podľa sv. Pavla kríž v nás rozecuje pravú lásku. V Prvom liste Korinťanom čítame o vlastnostiach, atribútoch pravej lásky (porov. 1 Kor 13, 1-13). Láska ku krížu nás vedie na cestu k Bohu, k večnému životu. Kríž je znamením viery, nádeje a lásky. Dnes pod krížom si uvedomujeme, že kto by chcel vytunelovať z viery lásku, musí pritom najprv odhodiť kríž a ten je tým pevným bodom, ktorý hľadal Archimedes, keď chcel pohnúť vesmírom.

Čo je to kríž? Je neznesiteľným bremenom, keď ho nedokážeme objasniť a prijať z lásky. Je jarmom otroka, keď sa ho všemožne snažíme pozbaviť. Je bolestnou ranou v našom živote, keď ho nevieme prijať ako nástroj na posvätenie seba a sveta. Je našou porážkou, keď nie je naším víťazstvom!

Na Veľký piatok viac ako inokedy si uvedomujeme význam slov z modlitby Otčenáš „bud' vôľa tvoja“. Josemária Eskriva v knihe Cesta (Trnava, SSV, 1993) nám pripomína, že pravá radosť je v plnení vôle Božej. Božia vôľa prináša radosť a pokoj, keď ju prijímame. Tak Kristovo jarmo je príjemné a bremeno ľahké. A preto si uvedomme, že keď povieme v modlitbe „bud' vôľa tvoja“, prosíme Boha, aby nás vždy učil správne zmýšľať, aby sa naše slová i skutky zhodovali s jeho vôľou. Najmä vtedy, keď naše myšlienky nie sú jeho myšlienkami. Keď nás zachvacujú muky pochybností, keď sa jeho hlas stáva čoraz naliehavším, keď náš život poznačí kríž utrpenia, v hodinách prenasledovania, pokušenia, životného rozhodovania, prehry, choroby, smrti v každodennom živote, doma i v spoločenstve...

Sv. Ján Mária Vianney, arský farár, hovorieval svojim farníkom ako a kde sa naučiť plniť vôľu Božiu: „Križ je najučenejšia kniha, akú môžeme čítať. Tí, čo túto knihu nečítajú, sú neučení, aj keby prečítali všetky ostatné knihy. Skutočne učení sú len tí, čo túto knihu milujú, čo ju pýtajú o radu a o nej rozjímajú. Čím dlhšie je niekto v jej škole, tým väčšími chcú v nej obstať.“

Teológ W. Uhsedel povedal psychológovi Karlovi Jungovi v jeho bibliotéke, keď mu ukázal kríž: Kríž je pre nás rozhodujúci. Človeku pomáha vyrovnať sa s utrpením. Východní ľudia sa snažia utrpenia zbaviť tým, že ho popierajú. Západný človek sa pokúša potlačiť utrpenie drogami. Utrpenie však musíme prekonať tým, že ho vieme a chceme niesť. To sa môžeme naučiť jedine od Ukrižovaného.

Veľký piatok je deň, keď z kríža si môžeme začať pravidelne čítať. Keď vstúpime do školy Ukrižovaného. Keď prijmeme kríž ako najlepšieho učiteľa pre šťastný život.

Nestačí mať len teoretický pohľad na kríž. Čo je kríž, čo chce od nás Ukrižovaný. Prečo Ježiš zomrel. Je potrebné v každodennom živote, vo všedných chvíľach mať správny vzťah k Ukrižovanému.

My si dnes uvedomujeme slová čo povedal sv. Páter Pio: „Kto túži rásť v láske, je pripravený i trpieť.“ My dnes chceme povedať i naopak. Pane, vieme, že kto trpí, je pripravený rásť v láske, ale len vtedy, pokiaľ prijímame kríž, pokiaľ si nájdeme cestu k tomu, ktorý nás chce občerstviť z prameňov spásy.

Prichádzame o mnoho milostí preto, lebo sme ochladli v láske, a nielen my, ale celé ľudstvo. Súčasný nezdravý stav spoločnosti bude prekonaný, keď sa vrátíme ku krížu Krista. Pod krížom, keď sme pokorní, verní, stávame sa pravými ctiteľmi, ale i bratmi a priateľmi Ukrižovaného. Akú dáme odpoveď? Nie zajtra, na budúci týždeň, ale dnes!

Po ceste viery nekráčame len počas Jubilejného roka, alebo len na historické miesta, a len hlava Katolíckej cirkvi. Veľký piatok veriacim znova a znova pripomína, že kríž je znamenie našej spásy. I dnes sa chceme poďakovať Ježišovi, že zomrel, aby sme mali večný život.

Amen.

Veľkonočná nedeľa, vigília

Mk 16,1-18

Tajomné Kristovo telo³⁴

Kristus po svojom zmŕtvychvstaní ustanovil Cirkev ako nástroj spásy.

Položme si otázku: Do čoho, alebo do koho dnešný človek vkladá svoju istotu? Mnohí ju vidia v zamestnaní, v postavení, v kariére, v peniazoch, niektorí i vo svojej rodine a často sme svedkami i toho, že ľudia veria iba sami sebe, pretože už nikomu nedokážu dôverovať. My, čo sme prišli osláviť najväčší sviatok liturgického roka, hľadáme a vždy budeme nachádzať istotu a nádej v zmŕtvychvstalom Ježišovi Kristovi. On je naša Cesta, Pravda a Život. Všetko ostatné nasleduje až potom, lebo iba Boh je absolútne verný.

Drahí bratia a sestry! **„Hľadáte Ježiša Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný? Vstal z mŕtvych. Niet ho tu“ (Mk 16,6).** Takto sa prihovril mladík oblečený do bieleho rúcha k ženám, ktoré prišli k hrobu pomazať jeho telo.

Kristus vstal z mŕtvych, ale apoštoli nemohli tomuto zázraku uveriť. Naposledy boli všetci spolu s Ježišom v Getsemanskej záhrade. Tu sa pripravoval na svoju poslednú úlohu, ktorú mal uskutočniť na tejto zemi. Od tej chvíle, zostal Ježiš sám a už nikto nebol v jeho blízkosti. Vidíme, ako sa strach

³⁴ Porov.: BEDNÁR, R.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

a neistota pomaly vkrádajú do mysle každého z jeho učeníkov. Strach a neistota sprevádzali i ženy, ktoré prišli k hrobu. Avšak mladík, ktorý tam sedel ich posmelil a povedal im: „***Neľakajte sa. Ale chod'te a povedzte jeho učeníkom a Petrovi. Idem pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal***“ (Mk 16,7). Tieto slová Pán hovoril na Olivovej hore. „Keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“ Ježiš opäť povoláva svojich apoštolov k sebe prostredníctvom žien. Pokračuje vo svojom diele založiť na zemi svoju Cirkev. Chce, aby sa Božie kráľovstvo ďalej šírilo medzi ľuďmi. Zanecháva nám svoje učenia prostredníctvom nich a ich nástupcov. Oni všetci sú zjednotení s hlavou Cirkvi, so sv. Petrom, ktorý dostal osobitnú úlohu od Pána. Zhromažďovať jeho ľud, Boží ľud do jedného ovčince. Je jeden ovčinec a jeden Pastier, ako je iba jeden Otec, ktorý je na nebesiach. Cirkev sa stáva pre nás tajomstvom, v ktorej je prítomný zmŕtvychvstalý Ježiš Kristus.

Bratia a sestry v Kristu! Dnes, keď slávime vigíliu zmŕtvychvstania nášho Pána, chcel by som poukázať na zmysel Ježišovho vzkriesenia. Apoštoli uverili, pretože sa im zjavil ako sám predpovedal. Ale on chcel, aby i ďalšie generácie uverili v udalosť Veľkonočnej nedele. Zanecháva Cirkev ako dôkaz svojej prítomnosti medzi ľuďmi. Boh chce, aby bol každý človek spasený. Pred ním sme si všetci rovní. Cirkev je pre nás sviatosť, kde je zastúpený božský i ľudský prvok. Je prostriedkom spásy, kde je prítomný Ježiš Kristus, ktorý v nej žije a pôsobí. Cez ňu nám dáva sviatosti, ktoré sú našou istotou pre spásu. To je istota od samého Božieho Syna. On to tak chcel, aby Cirkev bola akoby mostom medzi človekom a Bohom. Často počujeme slovo sviatosť v kostole, na náukách a väčšina z nás už prijala aspoň jednu zo sviatostí. Sú to posvätné znaky, cez ktoré dostávajú ľudia ovocie vykúpenia. Bez Ježišovho kríža a jeho zmŕtvychvstania by nebolo nič. Sviatosti sú posvätné znaky, ktoré navonok naznačujú, čo Božia milosť spôsobuje v duši. Bez týchto nezmazateľných znakov v nás nemôže existovať Boží život. Oni nás uvádzajú do nadprirodzeného stavu. Krst, birmovanie a Eucharistia uvádzajú do tohto stavu milosti. Eucharistia je najväčší dar od Boha, lebo ňou prijímame do svojho srdca skutočné telo a božstvo Ježiša Krista. Ako často práve v tomto plníme cirkevný príkaz práve do bodky? Aspoň raz do roka sa vyspovedať a prijať Sviatosť oltárnu. Nie je to trochu málo pre náš duchovný život? Sviatosti ďalej poznáme ako nástroje uzdravenia a služby. Oni sú v našom živote nepostrádateľné. Boh vedel, čo osoží človeku, ako bezpečne získa večný život. Tam, kde je Ježiš Kristus, je Cirkev a kde je Cirkev, tam je Ježiš Kristus.

Do nemocnice prišiel na kontrolu mladý kaplán. Počas vyšetrenia sa rozprával s pánom doktorom na rôzne témy o politike, kultúre a nakoniec prešli na náboženskú rovinu. Tu sa lekár obrátil na kňaza a vážne mu povedal: „Tak ako ja vám nemôžem zaručiť, že váš zdravotný stav sa zlepší, tak ani vy mi

nemôžete isto povedať, že budem spasený. Pán kaplán zostal mierne šokovaný. Nedokázal hneď zareagovať, a tak bez vysvetlenia odišiel preč.

Drahí veriaci, kto nám dáva istotu a nádej, že všetko čo konáme, má zmysel a nie je zbytočné? Áno, Ježiš Kristus je našou odpoveďou. On o sebe povedal: ja som Cesta, Pravda a Život. Kto verí vo mňa, bude spasený. Vo veľkonočnom tajomstve Kristus zveril Cirkvi celé bohatstvo Božieho milosrdenstva, ktoré vydobyl uzmiernením Otca. Kristovo zmŕtvychvstanie je definitívnym víťazstvom lásky nad hriechom, triumfom Božieho milosrdenstva nad úbohosťou človeka zraneného hriechom. Cirkev toto posolstvo ohlasuje už dvetisíc rokov a bude ho hlásať až do konca čias.

Amen.

Veľkonočná nedeľa

Jn 20,1-10

***Vidieť a uveriť*³⁵**

Veľkonočný čas je na zamyslenie sa nad svojou vierou.

„Aleluja, radujme sa, Kristus Ježiš z mŕtvych vstal.“ Takto dnes spieva celá Cirkev po celej zemi. Ona je vyjadrením našej radosti. Táto radosť, ktorú dnes prežívame, je však podmienená naším vnútorným a osobným presvedčením zo zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša Krista.

V evanjeliu čítame: „***Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych***“ (Jn 20,8-9).

Keď prišla Mária Magdaléna k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený, veľmi sa naľakala. Rýchlo to bežala oznámiť jeho učeníkom. Oni, celí prestrašení bežali k hrobu, aby sa presvedčili o pravdivosti správy, ktorú priniesla Mária Magdaléna. Keď ta došli, našli ho prázdny a v ňom poskladané plachty, v ktorých bolo zavinuté Ježišovo telo a šatka, ktorú mal na hlave. A práve tu sa stretávame s prvým dôkazom vzkriesenia. Týmto dôkazom sú poskladané plachty, ktoré ostali v hrobe. Keď ich Ján uvidel, napísal o sebe: „***Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych***“ (Jn 20, 8-9). Evanjelista nepíše: „videl a presvedčil sa“, ale „videl a uveril.“ Toto objavenie prázdneho hrobu,

³⁵ Porov.: CVENGROŠ, E.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

bolo pre učeníkov prvým krokom k uznaniu samej skutočnosti zmŕtvychvstania. Hoci sa vzkriesenie v Novom zákone oznamuje ako historická udalosť, nedá sa pochopiť ako iné historické skutočnosti, pretože nepodlieha zákonom nášho sveta v jeho priestore a čase. Prázdny hrob bol znamením, ktoré pochopili až pri stretnutí sa so živým Kristom. Tieto vonkajšie zážitky a vnútorná viera sú neoddeliteľným presvedčením, ktoré dáva zmysel celému poslaniu a životu apoštolov, svedkov Vzkrieseného. Viera dnešného človeka je odkázaná na hodnoverné slovo prvých svedkov.

Drahí bratia a sestry! Vidieť a uveriť. Vo svete sú veci, ktoré môžeme vidieť očami, nahmatať rukami, odmerať, odvážiť, popísať. Sú ďalšie, ktoré môžeme pochopiť rozumom, ako zásady matematiky, iné vychutnať skôr citom, ako krásu prírody, umenia... A existuje ešte jeden celý svet, ktorý možno vnímať iba vierou. Viera v skrytého Boha je a zostane vierou, ktorá hľadá, pýta sa a vždy znova riskuje. Kto naozaj spozná Boha a uverí v neho, toho život sa zmení - vnútorne i navonok. Poznanie Boha je dielom nielen rozumu, ale aj srdca, t. j. celej osoby. Spoznať Boha znamená uznať ho za dôvod a cieľ vlastného života, prijať ho ako jediné a absolútne dobro.

V tichej ulici veľkého Paríža žil známy Max Jacob. Na biedne živobytie si zarábala maľovaním obrazov. Nemodlil sa, nechodil na bohoslužby, nemal na to čas, ale pri práci na obrazoch často premýšľal o tom, či jestvuje Boh, či treba veriť v Boha a ako sa dostať k viere v Boha. A Boh ho za to odmenil nádherným zážitkom. Raz, keď sa vrátil domov z Národnej knižnice, zbadal pri stene, na ktorej visel jeho obraz krajiny, nebeské zjavenie. Uzrel tam stáť postavu zahalenú plášťom. Podľa známych obrazov spoznal, že je to postava vzkrieseného Krista. Ježiš mal pokojnú a žiarivú tvár. Umelec pred ním padol na kolená a zvolal: „Pane, odpusť mi!“ A potom sa mu Ježiš stratil z očí.

Tento zážitok natoľko otriasol mladým umelcom, že požiadal katolíckeho kňaza o poučenie vo viere a o krst. Po svojom krste prežíval umelec najkrajšie chvíle svojho života v hlbokkej viere v Boha. Tak veľmi miloval Pána, že celou dušou zatúžil stať sa kňazom, aby mohol ľuďom ohlasovať, akým šťastím je pre človeka hlboká viera v Boha.³⁶

Radosť, ktorú dnes prežívame zo zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša Krista, musí nájsť konkrétne uplatnenie v našom každodennom živote. Lebo ináč by bola naša radosť iba čímsi povrchným. A práve viera je tým základným fundamentom, ktorým človek odpovedá na Božie volanie, na Božiu výzvu. Hlboká viera a dôvera v Boha nám pomôže prekonať všetky naše životné ťažkosti a krízy. Mnohokrát sa nám zdá, akoby sme boli na všetky naše životné problémy úplne sami. Ale nie je tomu tak! Veď Boh je stále s nami a vie, čo je pre nás najlepšie. Veriť znamená bezvýhradne sa odovzdať Bohu a pustiť sa

³⁶ Porov.: KERUL-KMEC, M.: *Príklady, citáty a myšlienky P-Ž*. Košice : CASP, 2001, s. 299.

spolu s ním na cestu do neznáma. Vzkriesením svojho Syna nás Boh vrcholne uistil o svojej láske k nám. Už v Starom zákone u proroka Izaiáša čítame: „**Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba**“ (Iz 49,15). Čo už môže byť krajším dôkazom, ako práve toto? Záleží len od nás, ako sa rozhodneme. Boh sa vo svojej veľkej láske dáva spoznať každému človeku. Prihovára sa ku každému jednému z nás bez rozdielu. K tomu, aby sme ho mohli prijať, je potrebná veľká otvorenosť a vnímavosť srdca. Naša viera musí byť slobodným a zodpovedným úkonom. Preto uveriť v Boha znamená radikálne sa preň rozhodnúť. Ide teda o základné smerovanie a zmysel nášho života.

Ak sa dnes živou vierou odovzdáme vzkriesenému Kristovi, on si nás tak silno privinie k svojmu srdcu, že ani smrť nás nevytrhne z jeho objatia a budeme s ním večne žiť v láske a radosti u Nebeského Otca.

V noci vypukol v dome požiar. Zdesení rodičia utekali s deťmi z horiaceho domu. V tom matka s hrôzou zistila, že chýba ich päťročný syn. Domnievala sa, že ho vzal otec. Čo robiť? Chce sa vrhnúť do plameňov, ale plamene boli príliš vysoké. Vtom sa otvorí okno na druhom poschodí a chlapec kričí o pomoc. Otec zoženie plachtu, rozostrie ju za pomoci druhých a kričí: "Skoč, chytíme ťa!" Chlapec plače: "Tatí, ja ťa nevidím!" – „Ale ja ťa vidím," kričí otec „a to stačí, skoč!" A dieťa skočí a zachráni sa v náručí otca.

Veriť znamená s odvahou skočiť do otvorenej náruče Otca, ktorý zachraňuje. Viera musí častokrát riskovať. Je potrebné, aby naša viera bola živá, neochvejná a plná dôvery. A hoci sme neboli priamymi svedkami zmŕtvychvstania, predsa nás Ježiš povzbudzuje: „Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili“ (Jn 20,29). Kto sa snaží na svet pozerat' očami viery a hodnotiť ho srdcom viery, v tom sa postupne tento cit stále rozvíja a narastá, a tak sa človek ocitá v celkom novom svete. Vo svete Božej dobroty a lásky. Kto spozná Boha vo svojom živote, vie, že mu vďačí za všetko. Pavol opísal existenciu z viery v zmŕtvychvstanie takto: „**Vo všetkom máme trápenie, ale nesužujeme sa; cítime sa stratení, ale nie bez východiska; prenasledujú nás, ale nie sme opustení; na zem nás hádžu, ale nehynieme! Stále nosíme na tele Ježišovo usmrtenie, aby sa aj život Ježišov prejavil na našom tele. Sme živí, ale stále pre Ježiša sa vydávame na smrť, aby sa aj život Ježišov prejavil na našom smrteľnom tele**“ (2 Kor 8-11). Viera v Boha prináša do života každého človeka veľkú radosť a uspokojenie.

Kristus vstal z hrobu, nie je viac prístupný našim ľudským očiam. No pozýva nás vstúpiť do sveta viery, kde žije naďalej rovnako reálne, len iným spôsobom. Len nehľadáme živého medzi mŕtvymi, rozumom to, čo možno pochopiť len žitou vierou. Blažení boli zatiaľ všetci, čo to objavili. Naša viera je založená na svedectve apoštolov. Záleží len na našom rozhodnutí. Konečným

dôkazom zmŕtvychvstania pre každého jednotlivca je jeho vlastné spoznanie vzkrieseného Krista.

Amen.

2. veľkonočná nedeľa „B“

Jn 20,19-31

Viera³⁷

Ako dosiahnuť vieru.

Malé deti sa pripravovali na prvé sväté prijímanie. Strýko jedného chlapca sa svojho synovca opýtal: „Ako môžeš veriť, že existuje Boh, keď si ho nikdy nevidel?“ Malý chlapec sa zháčil, pozrel sa na strýka a tiež mu dal otázku: „Ako môžeš veriť, že máš rozum, keď si ho tiež nikdy nevidel?“

Bratia v Kristu, pri čítaní dnešného evanjelia sa nám predstavuje podobná udalosť. Počuli sme slová: neuverím, pokiaľ neuvidím a nevložím prst, pokiaľ nevložím ruku. No potom, keď sa zjaví zmŕtvychvstalý Ježiš, splní tieto apoštolove podmienky a hovorí mu: **„Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili“ (Jn 20,29).**

Apoštol, o ktorom je reč, je Tomáš. Tomáš, ktorý nakoniec uznáva, Ježiš vstal z mŕtvych a vyhlasuje ho za svojho Boha a Pána. Po tomto vyznaní Ježiš mierne pokarhal Tomáša, za mylné presvedčenie o tom, že zmyslové poznanie je istejšie ako poznanie z milosti. Tomáš totiž chcel určovať podmienky viery, hoci nežiadal o nič viac, ako sa dostalo ostatným apoštolom pri ich prvom stretnutí so vzkrieseným Pánom. Ako pôsobila milosť na to, že Tomáš uveril, nevieme. Zdá sa, že veľkým nástrojom milosti bol pre apoštola zážitok. Videl Pána s jeho ranami. Ježiš sa nezjavil ako nejaký víťazný triumfátor. Ale ako Baránok, ktorý niesol na svojom tele znamenia svätej obety kríža pre nás. Ježiš ukrižovaný a vzkriesený bol pre Tomáša neprehliadnuteľným znamením, že Boh je milosrdný a mocný.

Viera je Boží dar, nadprirodzená čnosť, ktorú vlieva Boh. Aby sa mohla táto viera vzbudiť, je potrebná predchádzajúca a pomáhajúca Božia milosť a vnútorná pomoc Ducha Svätého, ktorý pohne srdce a obráti ho k Bohu. Otvorí

³⁷ Porov.: FLOREK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

oči mysle a dá všetkým pocit šťastia zo súhlasu s pravdou a z viery v pravdu. Čiže viera nie je dedukcia z ľudských úsudkov, no na druhej strane nie je možné vysvetliť začiatok viery bez rozumu. Je teda dôležité, aby sa prístup k viere hľadal odstránením náboženskej nevedomosti štúdiom, odstránením predsudkov a nejasností, prehĺbením pojmov a poznatkov z Božieho posolstva, predovšetkým v súvislosti so všetkými zjavenými pravdami. Je teda rozdiel medzi začiatkom viery a jej prameňom. Prameňom, ktorým je Božia milosť darovaná bez zásluhy na dôvere v Božie zjavenie, v Božiu múdrosť, v Božiu dobrotu a moc. Túto milosť dá Boh všetkým, ktorí úprimne hľadajú.

Zo skúsenosti vieme, že človek môže vedieť veľa o Pánu Ježišovi, a predsa ešte nemusí mať vieru. Vieru, ktorá v kresťanskom zmysle nie je viera niečomu, alebo na niečo, ale je to viera predovšetkým niekomu. Viera Bohu. A musí to byť i viera človeku. Tomášovi hovorili apoštoli o tom, že videli a boli s Pánom, ale on im neveril. A tak sa musel stretnúť s ním sám. Toto Tomášovo stretnutie so vzkrieseným Ježišom je aj mimoriadny dar. Svedectvo ľudí, ktorí sa stretli s Ježišom a ktorým sa zjavil vzkriesený Ježiš, je prítomné vo Svätom písme a vo viere Cirkvi. Je teda sprístupnené všetkým generáciám, ktoré žijú po Ježišovom účinkovaní na tejto zemi. Nejde tu o to, aby som vedel všetko o Pánu Ježišovi, aby som poznal všetky jeho slová, jeho skutky. Ide tu o to, aby som mal toľko poznatkov, a tak uveril tým, ktorí mi ich dávajú, aby mohla vzniknúť moja viera. Ona bude niesť môj život, ako spojnice medzi mojím človečenstvom a Božím životom. Tým Božím životom, ktorý mi daroval Boh skrze Ježiša Krista. Čiže ide tu aj o život. No nie o život hocijaký, ale o život Boží. Život, v ktorom čo verím, to svojimi skutkami aj dokazujem. Ním za dar viery Bohu ďakujem a blížnemu k jeho dosiahnutiu pomáhám. Tento život má veľa skúšok, kde môžeme svoju vieru stratiť alebo podkopať jej základy. Môžeme pomocou nich aj rásť vo viere. Preto snažme sa stále viac a viac o ňu starať, ďalším štúdiom, modlitbou a prijímaním sviatostí, ktoré sú hlavnými zdrojmi Božej milosti tak potrebnej k viere. Nezabudnime ani na to, že Pán Ježiš povedal aj o ďalšom šírení viery medzi ostatných. Aby sme boli pravými svedkami viery. Lebo Boh dá milosť potrebnú k viere, len či ju ten dotýčný pocíti cez naše slová, cez naše skutky, cez naše postoje. Preto budme zodpovední voči nášmu poslaniu a vďační Bohu za vieru aj tým, že ju budeme podávať ďalej. Veď ani apoštoli si nenechali vieru pre seba, ale hlásali to, čo im Ježiš povedal. Svojimi slovami a skutkami hlásali, aký je to život spojený s vierou. Aký je to život, v ktorom niet viery v Boha, niet viery vo vzkrieseného Ježiša Krista. Apoštoli nielen učili vo viere, nielen žili vo viere, ale svojou mučeníckou smrťou aj potvrdili svoju vieru.

Bratia a sestry v Kristu!

Jedna stará legenda hovorí: Pred mnohými rokmi žil v čínskych horách človek, ktorý sa volal Yu Gung, čo v našej reči znamená „smiešny starec“. Tohto starčeka trápila len jedna jediná starosť ako odstrániť pred dverí svojho domu tu mohutnú horu, ktorá mu bránila vo výhlade a zacláňala mu slnečný jas. Po dlhšej meditácii sa rozhodol, že ju bude spolu so svojimi synmi prenášať lopatou na iné miesto. I dali sa do práce. Keď sa o tomto čudnom predsavzatí dozvedel starec menom Dži Sou, čiže „múdry vek“, vysmial ich a dal im ironické ponaučenie: „Iba blázon sa môže podujat' na takúto šialenú prácu. Ved' je nemožné, aby niekoľko ľudí prenieslo takú mohutnú horu na iné miesto.“ Yu Gung prerušil na chvíľu prácu, vystrel chrbát, obrátil pohľad k slnku a spokojne povedal tieto slová: „Keď ja umriem, ostanú tu moje deti, keď umrú deti, zostanú tu ich deti a takto sa budú meniť pokolenia v stálom kolobehu. Táto hora je naozaj vysoká, ale nie je schopná stať sa ešte vyššou. Naopak, bude o toľko nižšia, o koľko ju my znížime našou každodennou prácou. Prečo by sme to teda nemali robiť?“ Utrel si pot z čela, chytil mocne do rúk lopatu a ďalej bez tieňa pesimizmu deň čo deň prenášal horu, ktorá mu zavadzala. Takýto postoj „smiešneho starca“ dojal Vládcu a jedného dňa poslal na zem svojich nebeských pomocníkov, aby preniesli tú mohutnú horu, s ktorou sa roky pasoval obdivuhodný starec.

Aj každý jeden z nás má takúto horu pred sebou. Táto hora zacláňa nášmu pohľadu na Pána Boha, zacláňa našej viere Bohu. Prečo? Lebo túto horu tvoria naše nedokonalosti, naše nevedomosti, naše hriechy. A my, keď chceme mať pred sebou jasný pohľad iba na Boha, ktorého jas trochu preráža cez túto horu, musíme ju prenášať. Ako? Začneme ju každý deň pomaly prenášať svojimi skutkami lásky, svojou modlitbou, spoznávaním právd a konaním pokánia za svoje hriechy. Aj k nám môže prísť nejaký človek, ktorý nám povie, že je to bláznovstvo. Ved' človek je tak nedokonalý, že niekedy viac hreší ako sa kajá. Alebo môže oponovať tým, že človek nemá šancu byť dokonalý na tomto svete. Má pravdu, ale človek tu nie je sám, má bratov a sestry, ktorí mu pomôžu, a predovšetkým má brata, zmŕtvychvstalého Ježiša Krista. On nám ukázal spôsob prenášania hory a stále nám ju pomáha prenášať. Či už generáciám pred nami, našej generácii, ale i tým, ktoré budú nasledovať po nás. Cez sviatosti, ktoré nám ustanovil, najmä sviatosť zmierenia a Eucharistie.

Bratia v Kristu! V tento veľkonočný čas obracajme sa na zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, aby sme vždy verili, lebo viera hory prenáša. Pane Ježišu, ty si Tomášovi povedal: „Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“ Daj nám silu veriť v tvoju nekonečnú lásku, v tvoje milosrdenstvo, a daj nám silu aj navzájom si pomáhať k tejto viere.

Amen.

3. veľkonočná nedeľa „B“**Lk 24,35-48*****Pokoj vám*³⁸***Povzbudiť k prežívaniu a šíreniu pokoja.*

Jednou z vecí, po ktorých človek najviac túži, je pokoj. Mnohokrát ho vyprosujeme v modlitbách od Boha, očakávame ho každý večer, túžime po ňom hneď zrána. Každému dobre padne pokojne si odpočinúť po dobre vykonanej práci. Pokoj je pre zdravý rozvoj celého človeka veľmi dôležitý. A predsa, na svete je ho tak málo.

Po udalostiach, ktoré sa odohrali v Jeruzaleme, kde bol Ježiš ukrižovaný, boli apoštoli veľmi vystrašení a báli sa každej novej správy. Preto keď im emauzskí učenici rozprávali, čo sa im prihodilo cestou do Emauz, apoštoli boli v takom chaose a vrave, že si vôbec nevšimli, že k nim vošiel ktosi nový. Evanjelista Lukáš nám udalosť opisuje takto: **„Kým o tom hovorili, on sám zastal uprostred nich a povedal im: „Pokoj vám“ (Lk 24, 36).**

Slovo POKOJ zmŕtvychvstalý Ježiš používa ako pozdrav. Je to slovo, ktoré vyvoláva v ľudskom srdci pocit bezpečia a blaženosti. Je zvláštne, že v evanjeliách sa hovorí o pokoji len zriedka. Evanjelista Matúš nám opisuje Ježišovu reč: **„Blahoslavení, tí čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi“ (Mt 5,3-12).** Ak Ježiš v siedmom blahoslavenstve nazýva tvorcov pokoja Božími synmi, neznamená to, že hovorí o pokoji ako ho chápe tento svet. On sám na inom mieste v Písme hovorí, že **„neprišiel priniesť na zem pokoj, ale rozdelenie“ (Mt 10,34).** Pokoj, ktorý dáva apoštolom, je jeho vlastný pokoj, ktorého pôvodcom je on sám. Nie je teda výsledkom ľudského jednania či ľudskej dohody. Je darom zmŕtvychvstaleho Krista a ovocím Ducha Svätého. Je to Boží dar, ktorým Boh naplňa ľudské vnútro. Sám Boh prebýva v tomto pokoji. A práve tam, kde je pokoj, Boh môže konať veľké veci.

Ako Boh prehovoril k Eliášovi v Starom zákone? Nie vo vetre, ani v ohni, či zemetrasení, ale v jemnom a pokojnom vánku (porov. 1Kr 19,12). I rozochvelú Pannu Máriu Boh upokojuje slovami anjela: **„Neboj sa, Mária. Našla si milosť u Boha...“ (Lk 1,30).** A až potom nasleduje to dôležité zvestovanie. V rozlúčkovej reči Ježiš hovorí apoštolom: „Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Nie ako ho dáva tento svet, ale ja vám ho dávam. Nech sa vaše srdce nechveje a nech sa nestrahuje (porov. Jn 14,28). Teraz po svojom zmŕtvychvstaní stojí Ježiš uprostred apoštolov a znova im hovorí: „Pokoj vám.“ Iste Ježiš vyslovil tieto slová srdečným hlasom, ktorý apoštoli veľmi dobre

³⁸ Porov.: FUDALY, F.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

poznali. Keď sa lúčil s ľuďmi, ktorých požehnal nejakým dobrom, často vyslovil slová: „**Chod' v pokoji**“ (Lk 7,50). Keď vysielal svojich učeníkov s poslaním, povedal im: „Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: „**Pokoj tomuto domu**“ (Lk 10,5)! Nuž, ako by mohli apoštoli prinášať pokoj ostatným, ak by ho sami nemali? A tu je dôvod prečo Ježiš hovorí Apoštolom tieto príjemné slová. Prečo im daruje pokoj. V pokoji, totiž, prichádza sám Boh a pokoj je prejavom čistého srdca, lebo iba v čistom srdci človeka môže prebývať Boh. Jedine človek, ktorý vlastní tento pokoj, môže účinne pomáhať svojim bratom a šíriť pokoj i ďalej.

Pápež Ján Pavol II. nás vo svojej encyklike *Sollicitudo rei socialis* vyzýva: „Staňte sa svedkami a tvorcami pokoja a spravodlivosti.“³⁹ Ako my svedčíme o pokoji vo svojom okolí, drahí bratia a sestry!? Ježiš hovorí: „**Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať**“ (Jn 13,35). Ako to vyzerá v našich rodinách? Milujeme sa navzájom? Pokladáme sa vôbec za jeho učeníkov? Ako môže byť pokoj v našich rodinách, v spoločnosti a vôbec medzi ľuďmi, ak chýba v našich srdciach? Uvedomme si, že diabol robí všetko možné, aby vyhnal pokoj z nášho srdca, lebo dobre vie, že len v pokojnom srdci človeka môže pôsobiť Boh. Život kresťana je preto boj. Je to nemilosrdný zápas, ktorý často spočíva v ochrane vnútorného pokoja proti nepriateľovi, ktorý sa nám ho usiluje vyrvať. Cieľom tohto boja nie je však zvíťaziť, stať sa nepremožiteľným, ale hlavne naučiť sa prijímať skutočnosť, že občas padneme. Nestrácajme hneď odvahu kráčať ďalej. Zachovajme si v srdci pokoj a skúsme tiež využiť svoje pády, aby sme sa odrazili ešte vyššie. Je to možné iba vtedy, ak zotrváme v pokoji. Cieľom nášho duchovného úsilia teda nemá byť vždy víťazstvo, ale skôr schopnosť zachovať si srdce v pokoji za každých okolností, ba aj v prípade porážky. Jedine takto budeme môcť dosiahnuť ďalší cieľ, ktorým je oslobodenie sa od pádov, chýb, nedokonalostí a hriešnych skutkov. Nezabúdajme, že tento cieľ nedosiahneme len vlastnými silami, lebo jedine Božia milosť nám pomôže zvíťaziť. Ak príliš často strácame pokoj srdca, hovorí to o našej nedôvere či slabej dôvere v Boha. Staráme a strachujeme sa pre mnohé veci. Veľakrát zbytočne. Kadečo chceme mať do detailov prepracované a pritom zabúdame na to podstatné, na Boha. Nechajme mu aspoň kúsok priestoru, aby mohol cez nás pôsobiť. Mnohokrát sa mu svojím egoizmom priam pletieme do remesla a potom to tak okolo nás aj vyzerá. Človek je vždy len človekom a vždy bude odkázaný na pomoc Božiu. Nech sa usiluje a nadrapuje akokoľvek, sám večný cieľ nikdy nedosiahne. Pokorený egoizmus sa však často uchyluje k alibizmu, teda k večnému ospravedlňovaniu seba samého. Toto však nie je a ani nesmie byť životným cieľom ani postojom kresťana.

³⁹ JÁN PAVOL II.: Encyklika *Sollicitudo rei socialis*, 47 : AAS 80 (1988), s. 582.

Ak chceme v živote rásť, skúsme riešiť veci s Bohom. Prizvime Boha k riešeniu našich problémov a upokojme sa! Modlime sa k Bohu za osvietenie našej mysle, rozumu, aby nám objasnil situáciu, ktorú chápeme ako problém. Uvedomme si, že ticho častokrát upokojí rozvírenú hladinu duše. Boh hovorí v tichu. Modlitbou a pokorným uvažovaním pred Bohom človek skôr dospeje k spoznaniu a prijatiu pravdy o sebe. Ak pokorne hľadá, nájde Božiu vôľu, nie svoju. Až potom zbadá, že veci sa majú celkom ináč. A jeho rozhodnutie bude potom oveľa rozumnejšie ako to, ktoré by vykonal v prchkosti rozbúreného srdca.

Jeden starý indián dával prchkým mladíkom zo svojho kmeňa takúto radu: „Ak si na niekoho nahnevany tak, že ťa smrteľne urazil a rozhodol si sa, že ho zabiješ, aby si zmyl hanbu, najprv si sadni, dobre si napchaj fajku tabakom a vyfajči ju.

Po prvej fajke zbadáš, že smrť, keď to tak zvážiš, je príliš ťažkým trestom za spôsobenú krivdu. Napadne ti „možno by stačilo, keby som ho len poriadne zmlátil.“

Ale skôr, ako vezmeš do ruky nejakú palicu, sadni si, napchaj si druhú fajku a vyfajči ju.

Keď skončíš, zamysli sa, či by hrubé a šťavnaté nadávky nenahradili ten zaslúžený výprask. A keď sa už chystáš tomu, kto ťa urazil poriadne vynadať, znova si sadni a napchaj si tretiu fajku. Vyfajči ju a keď si odplúješ, s tým človekom sa už budeš chcieť zmieriť.“ Naozaj, originálny spôsob výchovy drsných chlapíkov!

Táto rada však môže poslúžiť aj nám, drahí bratia a sestry! Ak vymeníme fajku z príbehu za ruženec, ak vymeníme tabak za sviatosť zmierenia spojenú s úprimnou ľútosťou, účinky tejto fajky mieru sa dostavia čoskoro. A pokoj srdca a úprimnú snahu zmieriť sa doplní a posväťí sviatosť Eucharistie. To sám Kristus a jeho milosť pôsobia v týchto sviatostiach. Preto sa nám cez ne dostáva milosť pokoja. Len tak môže kresťan, ktorý vlastní Kristov pokoj, pokojne žiť, premýšľať, konať a šíriť tento pokoj medzi ľuďmi. Každý kresťan. Každý vo svojom stave nech šíri okolo seba pokoj. Pretože toto je dedičstvo a poslanie, ktoré nám zanechal Pán. Slúženie svätej omše, hlásanie Božieho slova, vysluhovanie sviatostí, to všetko má prinášať pokoj. Pokoj, ktorý má zavládnuť v našich rodinách, v našom národe, na celej zemi. Ak vnímame vojny medzi národmi, vo Svätej zemi, v Rusku, či napäté vzťahy medzi Amerikou a Irakom, nech je to pre nás len výzvou, aby sme sa stále viac usilovali o pokoj v našich rodinách. Lebo v akom prostredí budú vyrastať naše deti, také vzťahy budú šíriť okolo seba. Stav rodiny často odzrkadľuje stav srdca tých, čo v nej žijú. A tu sa to už nedá zakryť, ani ospravedlňovať. Môže sa tiež stať, že dieťa vôbec nezažije doma pokoj. Tak ho bude hľadať inde. V drogách, v alkohole, v samovražde... avšak každá cesta za pokojom, okrem cesty Kristovej, je slepou uličkou. Verím, že po takýchto uličkách nikto z nás netúži.

Pán Ježiš sa prihovára apoštolom slovami: „Pokož vám.“ Tieto slová však nehovorí len im, ale i tebe i mne a všetkým, za ktorých zomrel na kríži. I nám dnes pri tejto svätej omši odovzdáva svoj pokoj. Preto ho pokorne prosme, aby nám na orodovanie Panny Márie, Kráľovnej pokoja, pomohol zmieriť sa so svojimi blíznymi, bratmi, sestrami. Aby nám pomohol očistiť naše srdcia od hriechu a bezpečne nás priviedol k sebe do neba, kde nás čaká večný pokoj a večná blaženosť.

Amen.

4. veľkonočná nedeľa „B“

Jn 10,11-18

Kristus - Dobrý pastier. Kňaz - dobrý pastier⁴⁰

Poukázať na hodnotu kňazstva a povzbudiť ich k modlitbe za kňazov.

Rozmýšľali ste už o zmysle kňazského povolania? Verím, že áno, lebo kňazstvo sa nás bytostne dotýka. Zasahuje do ľudského života nielen veriaceho človeka, pretože sa podieľa na živote a vytváraní spoločnosti.

Svätý Otec Ján Pavol II. rozpráva o dare kňazstva v knihe Dar a tajomstvo. Píše takto:

„Kňazské povolanie je tajomstvo. Je to tajomstvo „úžasnej výmeny“ medzi Bohom a človekom. Človek dáva Kristovi svoje ľudstvo, aby ho využil ako nástroj spásy. Kristus zasa prijíma tento dar a z človeka akoby urobil svoje alter ego – teda druhé ja. Ak nevníkame do tajomstva tejto výmeny, nepochopíme, ako je možné, že mladý človek po počutí slov „Pod’ za mnou!“ sa zriekne všetkého pre Krista, a pritom je presvedčený, že sa na tejto ceste jeho ľudská osobnosť plne realizuje.“⁴¹

Drahí bratia a sestry! Ježišova reč charakterizuje podstatu jeho kňazského úradu cez celú večnosť. „***Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí život za svoje ovce***“ (Jn 10,11) a ďalej hovorí: „***Poznám svoje ovce a moje ovce poznajú mňa...***“ (Jn 10,14).

V staroveku sa pastiermi nazývali králi a vodcovia ľudu. Veľké stáda boli znamením bohatstva a moci. Spasiteľove výroky o mesiášskej starostlivosti i láske k Božiemu ľudu v obrazoch tamojšieho života - pastiera a oviec - boli

⁴⁰ Porov.: HAMRÁK, C.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

⁴¹ JÁN PAVOL II.: Dar a tajomstvo. Bratislava : Nové Mesto, 1997, s. 82.

vtedy veľmi priliehavé a aktuálne. Takýmto obrazom pastiera mohla židovská obec naviazať na dlhú starozákonnú tradíciu a predstaviť si tak Ježišov život ako naplnenie starozákonných zaslúbení a nádejí o mesiášovi.

Ježiš má však na mysli iného pastiera. On nie je tým, ktorému záleží na moci a nadvláde nad druhými. Nepotrebuje pocty, ktoré prináležia svetským panovníkom. On je nad všetkým... Posúva predstavu o pastierovi do roviny služby a lásky. Ježiš – Boh „oblečený do človečenstva“ je pripravený nasadiť a obetovať pre svoje ovce všetko, dokonca svoj vlastný život. Tým sa ukazuje ako dobrý pastier. Nechová sa ako nádenník, teda služobník najatý za mzdu, ktorý koná len svoju prácu a ktorému na ovciach nezáleží.

Ježišov vzťah k svojmu stádu - ľuďom je celkom iný. Ježiš sa neobmedzuje len na rozumové poznanie, teda jednoduchú informáciu o druhom, že existuje, ako to poznáme z každodenného života v bežnom kontakte s ľuďmi. Jeho vzťah je osobný, pretože on pozná každú jednu ovцу po mene. Charakterizuje ho najintímnejšie poznanie človeka a láska k nemu. V Biblii sa toto „poznanie“ označuje ako dianie, ktoré dodáva dôveru a vytvára spoločenstvo. Iba priatelia a ľudia, medzi ktorými je vzťah lásky, môžu v tomto zmysle hovoriť o sebe, že sa poznajú. Taký je Kristus.

Milí bratia a sestry! Aký má byť kňaz? Aj kňaz má poznať svojich veriacich, zaujímať sa o nich, ale to by nestačilo. Kňaz má byť so svojimi veriacimi, žiť s nimi a medzi nimi a k tomu všetkému im má dávať nádej a chuť do života! Byť citlivý na ich trápenia a ťažkosti, no zároveň vedieť prežívať s nimi radosť a šťastie. Aby veriaci mali istotu vo svojom kňazovi, aby sa mohli na svojho kňaza vždy obrátiť, oprieť sa oň. Vtedy bude platiť o kňazovi, že je dobrým pastierom jemu zvereneho stáda. Kňaz – dobrý pastier. Kňaz – druhý Kristus!

Zároveň s touto výsadou si aj my kňazi uvedomujeme svoju hriešnosť, svoje slabosti, svoje nedokonalosti. Ale i napriek tomu sa dobrý kňaz snaží Krista nasledovať, snaží sa ho milovať. Ak si kňaz navždy zachová ideál svojej existencie a nebude hľadať čosi iné, čo mu Krista nenahradí, potom sa nemá čoho báť. Pán, ktorý ho povolal, bude s ním. Ten vznešený ideál kňazstva sa nesie aj v duchu slov, ktoré napísal filozof a teológ Ferko Skyčák vo svojej úvahe o nasledovaní Krista. Znejú takto: „Niet nič na svete, čo by myšlienkové a mravne väčšmi povznášalo ako mystérium života Ježiša Krista.“⁴² A odpoveď na otázku „Čo s nehodným kňazom“?

V dnešnej spoločnosti je populárne rozprávať o chybách a nedostatkoch kňazov. Častokrát sa ani nezamýšľa nad tým, či sú tieto reči pravdivé a opodstatnené. Mnohokrát to nie sú len slová očierňovania zo strany svetskej spoločnosti, ale aj z radov našich veriacich.

⁴² SKYČÁK, F.: *Kritické reflexie filozofa a teológa*. Bratislava : LÚČ, 2000, s. 384.

Svätý František putoval po Lombardii. Obyvatelia jedného mestečka, kňazi i ľud, katolíci i bludári, ponáhľali sa ho privítať. Akýsi bludár sa pretlačil až k Františkovi, ukazoval na miestneho farára a povedal: "Povedz mi, dobrý muž, či môže tento duchovný požadovať ešte dôveru a úctu od svojich ovečiek, keď má pri sebe cudzoložnicu a žije s ňou v neprávostiach?"

Keď to František počul, ihneď pristúpil k tomu kňazovi, pokľakol si pred ním do prachu, pobožkal mu ruky a povedal: „Neviem, či sú tieto ruky naozaj poškrvené, ale keby i boli, nezmenšuje sa tým sila a účinnosť sviatostí, ktoré udeľujú. Tieto ruky sa dotýkali môjho Pána. Z úcty pred Bohom si vážim jeho zástupcov, nech je sám pre seba zlý, pre mňa je dobrý.“

Hodnota Kristovho kňazstva je oveľa väčšia, ako ju človek dokáže vnímať navonok, len cez slová, gestá a život kňazov. A tu je odpoveď na položenú otázku – čo s nehodným kňazom? Náš Dobrý pastier sa nás dokáže dotýkať aj cez nedokonalé prostriedky, či nástroje. Uvedomme si, že aj ten najnehodnejší kňaz keby zachránil, čo len jedinú dušu pre nebeské kráľovstvo, tým splnil svoje poslanie! Nedajme sa preto zvádzať zlobou sveta, ohováraním, očierňovaním našich kňazov! Buďme im oporou v ich zodpovednej dušpastierskej službe. Veď slúžime vám, drahí bratia a sestry.

Dnes, milovaní v Kristu, keď si pripomíname a upriamujeme pozornosť na duchovné povolania, myslime na vzájomné poznanie sa. Na poznanie, ktoré je sprevádzané záujmom pastiera o Boží ľud, ale i naopak, duchovnou starostlivosťou Božieho ľudu o svojho pastiera. Pri vzájomnej harmónii sa nám ľahšie pôjde po ceste do Božieho kráľovstva. Sv. Karol Boromejský raz povedal, že „celé šťastie národov závisí od kňazov.“⁴³ Nepodceňujeme túto skutočnosť, pretože dnešný svet potrebuje svätých kňazov – dobrých pastierov. Prosme Boha za kňazov, prosme o svätých kňazov.

Amen.

⁴³ ČERVENĚ, J.: 7777 myšlienok pre náročných. Vydavateľstvo neuvedené. 1998, s. 147.

5. veľkonočná nedeľa „B“**Jn 15,1-8*****Rozhoduje spojenie s Ježišom⁴⁴****Môžeme hovoriť o sebe, že sme kresťania, keď nežijeme s Ježišom?*

Chápeme, že žiarovka sa bez zdroja nerozsvieti. Auto s prázdnu nádržou sa nepohne. Študent, ktorý nechodil do školy či neučil sa, nemôže postúpiť do vyššieho ročníka.

Staré či nefunkčné veci snád' potešia zberateľa, ale moderný človek túži po kvalitných veciach, aby mu čo najviac poslúžili. Právom bojujeme proti zdevastovaniu prírody i ničeniu životného prostredia. Povieme: Je to predsa samozrejmé.

V živote viery rovnako platia Ježišove slová do konca sveta: **„Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne“ (Jn 15,4).**

Starý zákon často používa symbol vinice a viniča. Vinica je symbol vyvoleného národa (porov. Iz 5,1-7; Jer 2,21; Ez 15,1-8 a iní). Boh je ako jediný vlastník vinice. Boh a národ patria navzájom k sebe. Boh v dejinách dokázal starostlivosť o vinicu a právom čaká aj ovocie. Národ je povinný udržiavať spojenie s Bohom svojím životom, vernosťou a láskou k Bohu.

Ježiš vysvetľuje Božie priateľstvo ako účasť na Božom živote. Na prirovnaní k viniču, kde je dôležité a potrebné, aby ratolesť bola spojená s kmeňom viniča, ak chce prinášať ovocie, Ježiš zdôrazňuje naše spojenie s ním skrze Cirkev. Ako vo viniči prúdi životná miazga, tak aj v Cirkvi prúdi Boží život. Spojením s Cirkvou a skrze ňu dostáva sa všetkým členom životná sila. Vinič s ratolesťami a ovocím sú obrazom Cirkvi. Ježiš poukazuje na význam spojenia s Eucharistiou. Prirovnanie Ježiš hovorí pri Poslednej večeri, pred svojou smrťou, keď ubezpečuje učeníkov, že navždy zostáva s nimi spojený. Spojenie skrze Eucharistiu vysvetľuje pomocou každému známej a prijateľnej veci z prírody – na obraze viničného kmeňa a ratolesti. **„Ja som vinič, vy ste ratolesti“ (Jn 15,5).** Naše spojenie s ním je zárukou duchovnej plodnosti nášho kresťanského života. Ježiš zdôrazňuje naše duchovné spojenie. Deti Božie môžu žiť jedine v neprerušenom spojení s Bohom. Z neho ako božského viniča čerpáme životodarné šťavy božského života. Z Kristovej smrti a zmŕtvychvstania môžeme čerpať a prinášať ovocie vo svojom živote. **„Kto**

⁴⁴ STANČEK, E.: *Evanjelium slovom*. Spišská Kapitula: Kňazský seminár biskupa Jána Vojaššáka – Spišské Podhradie. 2001, s. 107-110.

ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15,5). Ježiš je kmeň, na ktorom rastie kresťan ako ratolesť, a to jedine v spojení s ním cez vieru, v láske a nádeji. Kto sa vzdáľuje od Krista, platia o ňom slová: ***„Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria“ (Jn 15,6).*** Povinnosťou kresťana je zotrvať v spojení s Ježišom. Jedine v spojení s ním máme záruku, že môžeme priniesť ovocie, že získame večný život. Žiť bez spojenia s Ježišom vystihuje prirovnanie k odtrhnutej ratolesť, ktorá vädne a nakoniec končí v ohni. Nestačí len uznávať Ježiša, ale podľa jeho slov žiť. ***„Nie každý, kto mi hovorí: «Pane, Pane,» vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca“ (Mt 7,21).***

Život kresťana má zmysel len v pevnom a istom spojení s Ježišom. Ratolesťi dostávajú životodarnú miazgu od viniča bez svojho pričinenia, ale potom musia prinášať ovocie. Kresťanstvo nemá len vysoké životné ideály, ale právom požaduje od svojich život podľa týchto zásad, predovšetkým skutkami lásky. Neplodnosť lásky v duchovnom živote kresťana je ťažká vina. Ľudský život nie je bezcenný alebo nezmyselný, ak je spojený s vierou a láskou s Ježišom. Spojenie s Ježišom dáva cenu ľudskému životu i vtedy, keby sa zdal neužitočným, nezmyselným, strateným, neúspešným či stroškotným. Uvedomme si, do akých rôznych situácií sa človek môže dostať. A v spojení s Kristom má zmysel aj choroba, neúspech i naše sklamanie... A naopak. Život bez spojenia s Bohom, nech by bol akokoľvek úspešný, slávny a podobne, v Božích očiach je životom bezcenným.

Slová ***„Ostaňte vo mne a ja vo vás“ (Jn 15,4)*** sú výzvou k životu bez hriechu. Jedine hriech odlučuje od Krista a je najväčším nepriateľom našej spásy. Hriech ničí v nás Boží život. Skutky akokoľvek cenné, krásne, vykonané v hriechu, proti Bohu, ktoré sa nezhodujú s vôľou Božou, neosožia. V hodine smrti ich pozberajú a hodia do ohňa, kde zhoria.

Uvedomujeme si svoje ľudské slabosti. Ježišove slová o viniči sú nielen varovaním, ale najmä povzbudením zotrvať v spojení s Kristom. Dar priateľstva s Bohom nosíme v sebe ako poklad v krehkých nádobách, na ktoré musíme dať pozor. Platia slová, že nič tak ľahko neumiera, ako Boh v našom srdci.

Ján si zavesil po návrate z púte kríž nad posteľ. Starší brat ho viackrát našiel pod krížom sa modliť. Po čase začal si uvedomovať svoje nevernosti voči Bohu. Pohľad na kríž mu vyvolával v srdci výčitky. Nielenže sa časom prestal celkom modliť, ale dokonca zložil kríž zo steny. Vtedy sa ho brat spýtal, prečo to urobil. Na to Ján povedal: „Pokiaľ som mal čisté srdce, Boha som mal rád a modlil som sa. Keď som Boha hriechom vyhnal zo srdca, modlitba sa mi stala ťažkou až nepotrebnou a ja cítim až nenávisť voči Bohu, preto som kríž zložil zo steny.“

Hriech v srdci každého z nás robí niečo podobné. Ratolest' nemusí uschnúť naraz. Postupne. Odchod od Boha rovnako nemusí nastať naraz. Čo náš vzťah k Bohu? Modlitba, sviatosti, účasť na omši, iné skutky kresťanského telesného či duchovného milosrdenstva?

Naše kresťanstvo budujme na Kristovi, s ktorým chceme sa viac poznať, viac ho milovať, nachádzať, čo nás spája, vedieť prijímať i ťažkosti i kríže, ale nechceme sa ku Kristovi otočiť chrbtom, nevidieť ho, nepočuť... Uvedomujeme si Ježišove slová: „**On každú ratolest'... ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia**“ (Jn 15,2).

Brat pochopil Jánovu krízu. Nezačal na brata robiť nátlak. Naopak. Otvoril sa pred Jánom. Začal mu rozprávať o sebe. O svojich bojoch, porážkach i víťazstvách. Ján našiel znova silu stretnúť sa s Ježišom vo sviatosti zmierenia. Skrze milosti, ktoré obdržal vo sviatostiach, vrátil sa mu nielen pokoj do jeho duše, ale i sila pokračovať v živote v spojení s Bohom. Ján neskôr sám viackrát pomohol iným k upevneniu vzťahu s Ježišom.

Je to aj náš prípad? Skúsenosť?

Žiarovka sa rozsvieti, keď ju pripojíme k zdroju. Auto sa pohne, keď naplníme nádrž. Študent postúpi do vyššieho ročníka, keď začne študovať a chodiť do školy.

Naša viera nepatrí do zberu starožitností. Viera a veda si neprotirečia. Pohľad na krásnu prírodu hovorí o láske Boha k človeku. Je to samozrejmé nám, ktorí sme uverili Ježišovým slovám: „**Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi**“ (Jn 15,8).

Amen.

6. veľkonočná nedeľa „B“

Jn 15.9-17

Nová dimenzia života⁴⁵

Upriamiť pozornosť na vzkriesenie, ktorým sa otvorili každému nový rozmer života.

Predstavme si, je 31. december – posledný deň v roku. Všade cítiť úžasnú veselú náladu. Každý chce prežiť tento deň v čo naj – atmosfére. Popritom možno niektorí bilancujú. Premýšľajú, čo pekné zažili v uplynulom roku, aké nezabudnuteľné spomienky im zostali, koľko vecí sa podarilo urobiť a v čom

⁴⁵ Porov.: KUPČÁK, R.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula: 2002.

budú musieť pokračovať, či sa zlepšili a podobne. Vzrušenie sa stupňuje, pretože o niekoľko minút odbije polnoc a začne sa nový rok. Ďalší v poradí. Niečo sa skončilo a niečo sa práve začína. S prvými minútami ihneď prichádzajú i zvedavé otázky. Pýtame sa: Aký bude tento rok? Čo nové prinesie? Čo všetko ma stretne počas celého roka? Odpovede zatiaľ nepoznáme, no sú obsiahnuté v 12 nastávajúcich mesiacoch. Som presvedčený, že sa v prvých bezprostredných okamihoch po polnoci každý človek intenzívnejšie zamýšľa nad tým, čo všetko môže nový rok ponúknuť v celej svojej šírke a hĺbke. Otvára sa nová etapa ľudských dejín.

Niečo podobné asi prežívali apoštoli spolu so ženami ráno prvého dňa v týždni, keď prišli k hrobu a kameň bol odvalený. Možno v tom zmätku ani netušili, čo sa deje a aké dôsledky to bude mať na ich život. A prázdny hrob alebo lepšie povedané, samotný vzkriesený Ježiš, im ukazuje nový životný smer.

V evanjeliu sme počuli: **„Mária Magdaléna prišla k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený. Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi a povedala im: odniesli Pána z hrobu a neviem, kde ho položili. Ešte totiž nechápali Písmo“** (porov. Jn 20,1-2; 9).

Spoločenský nepokoj okolo tajomného muža, nazývaného Ježiš z Nazareta, sa dostal pod kontrolu židovských predstavených. Rímska vládnuca strana si tiež mohla vydýchnuť. Obávaný nepriateľ už nebude môcť vplývať na ustarostený, jednoduchý ľud. Aktéri bravúrne vykonanej popravy si blahoželali, pretože zapečatili hrob s mŕtvym telom Ježiša. Verejná mienka o tom, že to bol prorok poslaný Bohom, po určitom čase zanikne. A život v Palestíne bude pokračovať ďalej, ako keby tam ani žiadny Ježiš nikdy neexistoval. Takto by azda mohla vyzerat' hmlistá prognóza dní a rokov budúceho izraelského spoločenstva. Lenže do udalostí, ktoré sa zdali byť podľa pravidiel logiky jednoznačné, vstúpil Boh so svojou pôsobiacou láskou. Udalosti dostali iný spád a priebeh. Keď sa do záhrady Jozefa Arimatejského, kde bolo uložené Ježišovo telo v novom hrobe, vytesanom do skaly, vybrala Mária Magdaléna, vtedy zažiarilo to najkrajšie ráno, aké len mohlo zažiť na Zemi. Jasné ráno zvíťazilo nad tmavou nocou. V Márii to vyvolalo nemý úžas a prekvapenie. Uvidela odvalený kameň a ocitla sa pred otvoreným hrobom. Ako sa s neočakávanou situáciou vyrovnala prvá očitá svedkyňa nedeľnej udalosti? „Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi, ktorého mal Ježiš rád a povedala im: **„Odniesli Pána z hrobu a nevieme, kde ho položili“** (Jn 20,2). Oni určite v tej chvíli ničomu nerozumeli. No nič nenechali na náhodu a pobrali sa v ústrety k prázdnomu hrobu. A čo ich čakalo na mieste tajomnej udalosti? Sklamanie? Alebo strach? Alebo zatiaľ ešte nevypovedaná radosť z vnútorného šťastia? Nevie. No zdá sa, že to, čo uvidela ako prvá Mária Magdaléna a za ňou Peter a Ján a všetci ostatní, ktorí sa prišli v tom čase presvedčiť o skutočnosti

prázdneho hrobu, odchádzali so zmiešanými pocitmi. V hlavách si ukladali ešte horúce spomienky a slová svojho Učiteľa. Hoci on sa stratil, slová Písma dávali jednoznačnú nádej, že jeho život bude pokračovať i po smrti. Z bojazlivého tušenia sa postupne každým ďalším stretnutím so Zmŕtvychvstalým, budovala veľkonočná viera a smelé presvedčenie, že Ježiša nikto z hrobu neodniesol preč, ale že on naozaj vstal z mŕtvych k novému životu.

Všimnime si, k čomu nás privádzajú evanjeliá Veľkej noci. Pavol hovorí, že **„Kristus zomrel za naše hriechy, bol pochovaný, na tretí deň vstal z mŕtvych...“** (1Kor 15,3-4) a na koniec vyhlasuje, že **„naša viera bez Kristovho zmŕtvychvstania by bola márna“** (1Kor 15,14). Ľudia, ktorí ešte aj dnes považujú istotu prvej kresťanskej generácie za podvod, zabúdajú na príliš veľa vecí zo začiatkov kresťanstva, kedy nechýbala ani krv, ani mučenie prvých ohlasovateľov zmŕtvychvstalého Krista. Brieždenie toho prvého dňa v týždni znamenalo začiatok prvého dňa kresťanstva. Po ňom nasledovali ďalšie dni, potom ďalšie, až do posledného dňa, kedy slnko viac nezapadne. Apoštoli sú svedkami Kristovho zmŕtvychvstania: videli Zmŕtvychvstalého na vlastné oči. Kristus sa im ukázal ako živý. Prázdny hrob nie je až takým presvedčivým dôkazom, akým sa stali zjavenia Ježiša na miestach, kde predtým zhromažďoval ľud, aby mu hovoril o novom živote. Základom veľkonočnej viery teda nie je prázdny hrob, ale stretnutie so zmŕtvychvstalým Ježišom. Hlavnou príčinou tejto viery je Pán, ktorý sa zjavuje.

Každá liturgická slávnosť v Cirkvi je skutočnou aktualizáciou tajomstva, ktoré sa slávi. Liturgia má tendenciu, aby veriaci opäť prežili určitú udalosť vykúpenia. Keď sa zamýšľame nad veľkonočným tajomstvom, objavujeme v ňom mimoriadne bohaté posolstvo, ktorým je posolstvo života v Kristovi. Veľká noc je slávnosťou radosti a slobody, ktorá nám otvára novú dimenziu života. Pred Kristom sa človek nachádzal v moci diabla, hriechu a smrti. Kristovo zmŕtvychvstanie nás oslobodzuje z tohoto otroctva a dáva nám slobodu Božích synov a dcér, čiže slobodu podstatne vnútornú, ktorá sa však účinne prejavuje v každej oblasti ľudského správania a konania.

Keď sa písalo v novinách o zavraždení Martina Luthera Kinga, často sa citovali slová jeho manželky: „Náboj, ktorý zabil môjho manžela, otca štyroch detí, nezabil lásku, ktorú manžel ohlasoval. Teraz ja a moje deti budeme z tejto lásky žiť.“⁴⁶

Táto myšlienka Kingovej manželky azda dostatočne vystihuje situáciu, v ktorej sa nachádzali učenici Krista. Hoci prežívali smútok z Ježišovej smrti, odvalený kameň a predovšetkým stretnutie so živou osobou Krista im pomáhali

⁴⁶ Miron Kerul' – Kmec, *Príklady, myšlienky a citáty K-O*, CASP s. r. o., Košice 2000.

zbavovať sa pocitu prehry a sklamaní, aby odteraz sa v nich mohlo vytvárať niečo podstatne iné, niečo, čo obohatí celú ľudskú existenciu.

Veľká noc nás povzbudzuje k tomu, aby sme pouvažovali o svojom vzťahu ku Kristovi. Aký je a či sa dá ešte vôbec hovoriť o nejakom vzťahu. Toto uvedomenie si nás potiahne k obnove srdca a k vedomému rozhodnutiu budovať jednotu s Bohom možno i cez dennú modlitbu, cez chvíle strávené čítaním Sv. písma, kedy sa Boh osobne dotýka nášho vnútra i keď to necítíme. Ďalšími prostriedkami môže byť naša účasť na sv. omši, kde sa Boh osobitným spôsobom stretáva s človekom, aby ho posilnil a zároveň uistil, že je tu pre nás a kvôli nám. Ak nastane aspoň nepatrná premena nášho srdca, potom začneme okolo seba vytvárať spoločenstvo lásky. Staneme sa tvorcami niečoho, čo tento svet nevyhnutne potrebuje a to je radosť a sloboda nového života, ktorú Ježiš priniesol svojím zmŕtvychvstaním. Znovu a znovu sme vyzývaní vnášať tento rozmer veľkonočného posolstva do ľudského života. Chceme teda, aby následkom premeny nášho srdca okolie zbadalo čosi nové, čosi revolučné, čo prinieslo Kristovo zmŕtvychvstanie?

Veľká noc, to je prechod, cesta. Prechod z jedného stavu života do druhého, cesta z otroctva na slobodu, z tmy ku svetlu, z bolesti do radosti, zo smrti do života. Tí, ktorí prijali Ježiša a uverili v neho, on sám sa im stal životom. Prešli zmenou. Neveríte? Poviem vám, milovaní v Kristu, jeden príbeh, ktorí sa udial už dávno. Príbeh o „odvalenom kameni“.

Ten človek sa volal Šavol a bol veľmi mrzutý. Keď v Jeruzaleme začal pohon na Ježišových stúpencov, Šavol prenasledoval rodiať sa kresťanské spoločenstvá, schvaľoval, keď týchto ľudí na smrť kameňovali, bez zábran vnikal do domov, odvliekol z nich mužov a ženy a dával ich do väzenia (porov. Sk 8,1-3). Od jeruzalemského veľkňaza si vyžiadal listy do Damasku, aby odtiaľ mohol stúpencov Krista, mužov i ženy, v putách priviesť do Jeruzalema. Ale ako šiel a blížil sa k mestu, zrazu ho zalialo svetlo z neba. Padol na zem a počul hlas, ktorý mu hovoril: „**Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?**“ **Celý zmätený sa zmohol len na otázku: „Kto si, Pane?“ A ten hlas mu odpovedal: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ“** (Sk 9,4-5)! Nič viac a nič menej. Tam bol neskorší Pavol po prvý raz postavený zoči-voči Kristovi. Už nikdy na to nezabudol. Stále sa na to bude odvolávať. Neustále bude zdôrazňovať Cestu, ktorú nenávidel a po ktorej nevedomky kráčať. Udalosť Veľkej noci však žije. Je v slzách, do ktorých vlieva nádej, je životom napriek zdaniu smrti. Je v našej nemohúcnosti ako moc, ktorá si dovoľuje byť slabou, pretože je neporaziteľná.

Zmŕtvychvstaním preniklo do sveta čosi nové, čo ovplyvnilo životy najprv apoštolov a prvých kresťanov a potom postupne všetkých, ktorí sa rozhodli nasledovať zmŕtvychvstalého Ježiša. Vďaka ich svedectvu dnes môžeme i my veriť a vytvárať spoločenstvo okolo živého Krista. Ako nový rok

nám otvára perspektívu budúcich dní, tak aj zmŕtvychvstanie otvorilo pre človeka novú dimenziu života.

Skúsme teda, všetci spoločne, napredovať po ceste veľkonočného posolstva, po ceste radosti a slobody a tým zjavovať okoliu naše životné smerovanie so zmŕtvychvstalým Ježišom.

Amen.

6. veľkonočná nedeľa „B“

Jn 15,9-17

***Ostat' v Ježišovi*⁴⁷**

Zamilovať si život podľa Božej vôle, uveriť Božej láske.

Vážení páni a dámy, ak chcete poznať víťaza dnešnej súťaže, ostaňte nám verní pri televíznych obrazovkách i naďalej. Asi takto nejako sa nás snažia moderátori rôznych programov udržať pred televíziou, či pri počúvaní rádia a získať si našu priazeň. Ich popularita je závislá na sledovanosti ich relácií. Podobne nás oslovujú v reštaurácii: Dúfam, že ste boli spokojní a prídete zas, že nás budete odporúčať svojim známym. Každá z týchto udalostí je pasiou pre oči, uši či chuťové bunky, ale nikdy nás dokonale nenasytí. Platí tu príslovie: Zíde z očí, zíde z mysle. Príde niečo krajšie, príťažlivejšie, čo si získa naše sympatie, a na to staré zabudneme, alebo nás to už nezaujíma. Pretože v nás je túžba po niečom hlbšom, čo nám svet nedokáže dať – túžba po pravej, nefalšovanej láske.

Ježiš nám dnes ponúka uspokojenie tejto túžby, keď hovorí: **„Ako mňa miluje Otec, tak ja miluje vás. Ostaňte v mojej láske“ (Jn 15, 9)!** To je dnešná Ježišova výzva i pozvánka: „Ostaňte v mojej láske!“

Iba v tejto 15. kapitole Ježiš opakuje až osemkrát, aby učeníci **„ostali v jeho láske“** (v. 4 - 10). Z prečítaného úryvku evanjelia sv. Jána nám vysvitajú dve podstatné vlastnosti tejto Božej lásky: bezhraničnosť a nezištnosť.

V prvom rade je to Otcova láska, láska podľa Otcovej miery. Ved' hovorí: **„Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás“ (Jn 15,9).** Táto Otcova miera lásky je v skutočnosti bez miery a bez hraníc – ide až do krajností, až po darovanie toho najvzácnejšieho čo mal – vlastného Syna. **„Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale mal život večný“ (Jn 3,16).** Ostat' v tejto láske teda znamená prijať jej bezhraničnosť.

⁴⁷ Porov.: HRIC, M.: Homília na seminári. Spišská Kapitula : 2002.

Súčasne je to láska nezaslúžená, nezištná, ktorá nehľadá na to, komu sa preukazuje, ani si nekladie vopred žiadne podmienky typu: Budem ťa milovať ak... Urobím to, ak... Rovnako sa správa a darúva dobrým aj zlým. Sv. Pavol píše: „**Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici**“ (Rim 5,8). Teda boli sme Boží nepriatelia. „**Ved' on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posielá dážď na spravodlivých i nespravodlivých**“ (Mt 5,45). Božia láska je jediným dôvodom, prečo Boh stvoril tento svet a nás v ňom, prečo nám dal rozum, slobodnú vôľu a stvoril nás na svoj obraz a podobu (porov. Gn 1,26). Z lásky si vyvolil izraelský národ a napokon k nám skrze neho daroval svojho Syna, ktorý nás vykúpil. Práve na kríži a vo veľkonočné ráno sa Božia láska ukazuje najmarkantnejšie ako zdroj života. Božia láska, ktorá je bez miery a podmienok, je jediným pravým prameňom života.

Drahí bratia a sestry! Ježiš nás vyzýva ostať v Božej láske, ktorá „**je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali**“ (Rim 5,5). Uvedomujeme si to? Krstom sme vošli do tejto Božej lásky. Vošli sme poväčšine ako malé deti. Nik z nás si to nezaslúžil.

A teraz sa vás pýtam: Čo alebo kto nás môže odlúčiť od Božej lásky?

Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto nás obžaluje? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto nás odsúdi? Vari Kristus Ježiš, ktorý za nás zomrel, ba viac - ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás? Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč?

Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi (porov. Rim 8 31-39). Nič na svete, žiadny človek, ani anjel, ani diabol nás nemôže oddeliť od Boha. Diabol nás môže len pokúšať.

Je len jedna vec, ktorá v nás ničí večný život. A to je hriech. Naše osobné, vedomé a dobrovoľné odmietnutie Boha a jeho príkazov, ak ide o veľkú vec, v nás zabíja život. Znenávidíme hriech! Zamilujme si Božie prikázania!

Zachovávať jeho prikázania je prejavom zotrývania v Božej láske, ktorú si, takpovediac, privlastňujeme a v jej sile konáme. Naše skutky sú spoluprácou s Božou láskou. Som Božím spolupracovníkom. Je to úžasné povýšenie pre každého z nás.

Požiadavka zachovávať prikázania nám ukazuje, že v Božej láske nejde o žiaden sentiment alebo city. Naša láska má byť konkrétna, vyjadruje a prejavuje sa konkrétnymi skutkami, ktorých cieľom je oslava Boha, dobro blížneho i naše vlastné. To je jediná cesta do večnosti. Je to cesta každodenného odriekania sa seba a služby blížnym. Milovať až po polozenie svojho života neznamená len

mučenícku smrť, ale znamená aj darovať sa v drobnostiach dňa. Navariť polievku, pomôcť starším, plnenie si povinností školských či pracovných. Byť verný sebe, svojim zásadám, obhajovať pravdu. To všetko, len tak letmo spomenuté, si vyžaduje od nás obetu a námahu, ktorú nazývame láska. K sebe, k iným a k Bohu.

Až keď uveríme, že Boh nám chce dobre, až vtedy si zamilujeme jeho príkazy a budeme podľa nich žiť. Žiť pre druhého je požiadavka, ktorú od nás Ježiš musí požadovať, lebo vie, že len tak budeme mať pravý život.

Priblíži nám to aj nasledujúci príbeh.

V strede mora sa z ikry vyľiahla malá rybka. Postupne rástla a začala sa osmeľovať aj ďalej od svojho rodiska. Zisťovala, že je to krásne takto si plávať kdekoľvek sa jej zachce. More jej poskytovalo dostatočný priestor, aby bola šťastná. Nič jej nechýbalo. Raz sa zatúlala až ku pobrežiu. Ako tak vyskakovala, zistila, že aj tam vonku, v cudzom kraji, ktorý doteraz nevidela, je všetko veľmi podobné. Sú tam skaly, piesok, rastliny, rovnako ako vo vode, dokonca krajšie a pestrejšie. Aj tam žijú podobné tvory ako ona, len sa pohybujú po štyroch končatinách. A čo bolo najlákavejšie – svietilo tu slnko, bolo teplo a vo vzduchu, ktorý je redší ako voda, sa jej pohybovalo lepšie, bola rýchlejšia. A naša rybka začala byť zo dňa na deň nespokojnejšia a nešťastnejšia. Hovorila si: „Tam hore je lepšie a ja tu takto živorím.“ Už ju nedokázali potešiť veci, ktoré ju kedysi uchvacovali. Ani jej spoločnícky jej to nemohli vyhovoriť, že tam hore neprežije, že to nie je nič pre ňu. A tak sa jedného dňa odhodlala a vymrštila sa na breh. Začala sa hádzať po rozpálenom piesku pláže. Hoci si to nechcela priznať, postupne zisťovala, že je v pasci. Nemôže sa pohybovať, slnko ju vysušuje a postupne slabne. Všetko, čo sa jej zdalo také lákavé, ju zradilo, ukázalo sa v pravom svetle. Už začala ľutovať svoju nerozumnosť, no nič jej to nepomáhalo. Nepokojná a strápená čakala na istú smrť. A určite by tam bola zahynula, keby sa more nad ňou nezľutovalo, poslalo veľkú vlnu, ktorá ju vtiahla späť.

Aké poučenie sa tu pre nás skrýva? Tou malou rybkou je každý jeden z nás. More je Božie milosrdenstvo, Božia prítomnosť, jeho Láska. Hladina mora, skaly, to sú prikázania, ktoré nás chránia od zla a vymedzujú, „kde je ešte bezpečné“ sa pohybovať. Svet nad hladinou je svet bez Boha, ktorý sa navonok ukazuje ako krásny, ale v skutočnosti je prázdny ako pozlátko, ako obal bez obsahu.

Aj my sme sa narodili z vody a z Ducha Svätého v krste, pretože nás Boh miloval už pred stvorením sveta. Odvtedy žijeme v jeho prítomnosti, rastieme ponorení do jeho milosrdenstva, v ktorom sa doslova kúpeme. No aj my si to tak žalostne málo uvedomujeme a pramálo vážime. Poškuľujeme po svete bez Boha, kde je všetko krajšie a ľahšie, pretože tu neplatia morálne zásady. Často sa

cítíme menejcenní pre svoju vieru, obmedzovaní Božími príkazmi, ktoré nás chránia pred zlým. Vtedy odmietneme Boha a chceme žiť svoj život, tak ako sa nám páči a prekročíme pomyselnú hranicu zo života do smrti. Určitý čas sme možno spokojní a šťastní, ale čoskoro zistujeme, že to nie je ono. Sme nešťastní a podráždení. Nechceme si priznať vinu, hoci vieme, že sme duchovne mŕtvi. Čaká na nás jediná perspektíva - večná smrť – nebezpečenstvo nikdy nevidieť Boha z tváre do tváre.

Ale je aj iná cesta: ľútosť, uznanie vlastnej bezmocnosti, cesta obrátenia a pokánia. Až keď voláme k Bohu a robíme pokánie, Boh sám nás vracia do života milosti, iba on má tú moc, lebo Bohu, ktorý je Láska, nič nie je nemožné (porov. Lk 1,37). Vracia nás späť do mora svojej lásky.

„Ostaňte v mojej láske!“ (v. 9) znie celým dnešným úryvkom z Jánovho evanjelia. Ba je to prosba a výzva celého evanjelia. Prijmime, drahí bratia a sestry, túto Ježišovu prosbu. Boh nás prosí. On nám neponúka chvíľkové potešenie, nechce na nás budovať svoju popularitu, ako tento svet. Ježiš nič z toho nepotrebuje. Iba chce, aby sme prežili šťastný a plnohodnotný život už tu na zemi a potom vo večnosti. Túži, aby sme už tu na zemi zakusovali radosť Božej prítomnosti (KKC 218; 735, Hrbata, J.: *Perly a chléb, II. díl. Český Těšín : Cor Jesu, s. 527-528*).

A tak sa modlime:

Pane Ježišu, verím a vyznávam, že ty si môj jediný Pán a Boh. Celkom sa ti oddávam a prosím ťa, daj, aby som sa už nikdy nevzdialil od teba ťažkým hriechom, ale stále viac žil podľa tvojej vôle.

Amen.

7. veľkonočná nedeľa „B“

Jn 17,11-19

Aby boli jedno⁴⁸
Povzbudiť k jednote.

Bratia a sestry, iste si ešte spomínate, veď nie je to v podstate ani tak dávno, na prelomový rok 1989, na takzvanú zamatovú revolúciu. V tom čase dosť rezonovalo v našich uliciach aj heslo: V jednote je sila. A skutočne, toto heslo pohýnalo ľudí k dosiahnutiu slobody. Jednoducho ich zjednocovalo v boji za spoločnú ideu.

⁴⁸ Porov.: JURÍK, J.: Homília na seminári. Spišská Kapitula : 2002.

V dnešnom evanjeliu sme počuli veľkňazskú modlitbu nášho Pána, keď okrem iného hovorí: „**Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my**“ (Jn 17,11b).

Prečo táto prosba? Pán Ježiš bol tesne pred umučením, o ktorom vedel, že má prísť. Judáš ho zradil a Pán, uvedomujúc si krátkosť času, ešte povzbudil učeníkov a vyslal svoju modlitbu k Otcovi. Prosil o jednotu, lebo vedel, akú škodu dokáže spôsobiť nejednotnosť spoločenstva pri vykonávaní misie, ktorou ich poverí. Prosil o radosť a to úplnú, lebo videl smútok srdca apoštolov, ktorý na nich zaľahol po jeho zatknutí. Vedia, že svet, ktorého kniežaťom je diabol, teda svet zla, ich bude nenávidieť pre jeho slovo, ktorého poslami sa stanú, vedia toto, prosil Otca, aby ich v službe slova ochránil pred zlým. Pán videl túžbu Izraela po pravde, ale vedel, že pravdu, ktorú priniesol, ľud neprijme. Aspoň nie za jeho pozemského účinkovania. Ľud radšej prijal nepravdu a tmu namiesto svetla pravdy. Preto prosil za apoštolov, aby ich Otec posvätil pravdou, lebo náročnosť misie, ktorú im zveril a ktorá spočíva v hlásaní pravdy si vyžaduje obrniť sa proti nepravde, proti útokom Zlého. Situácia, ktorá sa približovala mala byť a aj bola veľmi ťažká a Pán Ježiš chcel posilniť svojich nasledovníkov v pravde a ochrániť pred Zlým. Tak isto vedel, že vydržať môžu vtedy, keď si budú navzájom oporou, keď budú jedno srdce a jedna duša v jednom spoločenstve.

Aby boli jedno. Drahí bratia a sestry. Keď tu spoločne slávime najsvätejšiu obeť, vytvárame spoločenstvo, ktoré je pokračovaním spoločenstva prvých svedkov evanjelia. A to je dobre. Veď Pán Ježiš povedal: „**Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi**“ (Mt 18,20). V spoločenstve sa stretáme s ním a v spoločenstve nás naplnia silou potrebnou k ohlasovaniu jeho mena. V spoločenstve sa navzájom povzbudzujeme do poslania, ktoré zveril už apoštolom a ku ktorému sme povolaní aj my. Sv. Gregor Nyssénsky, biskup a učiteľ Cirkvi, vo svojej homílii píše: „To, čo dosahuje spásu, je jednota, keď sa všetci spoja medzi sebou.“ Aj z vlastnej skúsenosti vieme, že pre dôstojný život potrebujeme jeden druhého. O čo viac je potrebné spoločenstvo pre takú vec, ako je spása, ktorú máme dosiahnuť a sme poslaní svedectvom slova a života ju ohlásiť vo svete. Ale musíme vedieť, že len v jadre zdravé spoločenstvo je schopné vykonávať a napredovať v tomto misijnom poslaní. Vytvoriť takéto spoločenstvo, zdá sa, je dosť ťažké. O tom nemusím azda nikoho z nás presviedčať. Nuž, zamyslime sa trochu nad touto skutočnosťou.

Živé a zdravé spoločenstvo sa prejavuje dvoma spôsobmi: navonok a vnútorne. Navonok ho môžeme vidieť, keď sa poobzeráme teraz vôkol seba. Sme tu malí, dospelí, starší a najstarší. Vytvárame jednu veľkú jednotu. A tak to má byť. A ak si ešte pamätáte, aj pri príležitosti majstrovstiev sveta v hokeji sme mali možnosť vidieť jednotu, ktorá zavládla medzi nami. Pre mňa osobne to bol

úžasný vnútorný pocit vidieť, ako sa vytvorilo spoločenstvo národa, ktoré horlilo za spoločnú vec. Teraz však, pár mesiacov po tejto udalosti vidím, že už nie sú tak jednotní, ako boli predtým. A tu je potrebné spomenúť vnútorný aspekt spoločenstva, ktorý sa odzrkadľuje navonok. Tento vnútorný aspekt by sme mohli znova definovať slovami biskupa Gregora Naziánskeho, keď hovorí: „A tak jednotou Ducha Svätého spojení vo zväzku pokoja, stanú sa všetci jedným telom a jedným duchom skrze jedinú nádej, ku ktorej sú povolani.“ Vnútorná jednota je teda jednota ducha. No, čo to znamená byť jednotný v duchu? Nič iné, drahí bratia a sestry, ako láska, ktorou horeli apoštoli, prví kresťania, a tak až podnes, láska, ktorou sa máme milovať i my. Ján evanjelista v prvom liste píše: **„Keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá. A že ostávame v ňom a on v nás, poznávame podľa toho, že nám dal svojho Ducha“** (Jn 3,12-13). To je duch jednoty. Preto je potrebné vytvárať túto jednotu v duchu lásky, lásky, ktorá spája a zjednocuje naše srdcia v našom misijnom poslaní. A tak vidíme, že jednota znamená milovať jeden druhého takou láskou, s akou náš Pán vysielal svoju veľkňazskú modlitbu za nás k svojmu Otcovi. Nikdy nebudeme jednotní, ak sa nebudeme tolerovať so svojimi chybami i nedostatkami. Niekomu možno prekážajú chyby na blížnom, aby ho mohol mať rád a inému zasa robí problém niekomu odpustiť, čoho sa ten druhý dopustil. Sú rôzne situácie, ktoré nám dávajú dôvody, aby sme pretrhli putá jednoty medzi sebou a niekedy je naozaj veľmi ťažké túto jednotu nenarušiť. Ale či je môj hnev, pýcha či neschopnosť odpustiť viac ako jednota, ktorá vedie k spásu? Bratia a sestry, ako by sme mohli byť jednotní v tom, čo veríme a hlásame medzi ľuďmi z poverenia Kristovho, keď nieto pokoja a lásky medzi nami, keď nieto jednoty? Či si azda niekto myslí, že ja sa budem starať o svoju spásu a ostatní, najmä tí, ktorých nemám moc v láske, nech sa spasia ako chcú? Nie tak, bratia a sestry. Sme jeden ľud, jedno stádo v jednom ovčinci. Preto sme priam predurčení na jednotu. Sv. Ján na inom mieste píše: **„Ak hovoríme, že máme s ním spoločenstvo, ale chodíme vo tme, luháme a nekonáme pravdu. Ale ak chodíme vo svetle, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu“** (1Jn 1,6-7). Preto budujme jednotu medzi sebou, jednotu privádzajúcu k spásu. Darujme si viac lásky, milujúcej a odpúšťajúcej lásky. V tomto je naša sila. Sila, ktorá si podmaňuje svet, sila, ktorá je schopná spasiť svet, sila jednoty. Tento vnútorný aspekt našej jednoty sa odzrkadlí aj navonok. A naše svedectvo pred svetom bude pravdivé.

Zaiste aspoň niektorí poznáte príbeh o Svätoplukovi a jeho synoch. Svätopluk bol mocné knieža, vládca Veľkej Moravy. Mal troch synov. Pred smrťou im chcel odovzdať vládu nad krajinou. Vedel, že krajinu udržia vcelku iba vtedy, keď budú držať spolu. Preto im ukázal príklad s prútmi a hovoril: „Tieto tri prúty, to ste vy.“ Spoil prúty dokopy a kázal im aby ich skúsili zlomiť. Čo ako oni toto skúšali, nepodarilo sa im to. Potom im dal, každému do

ruky po jednom prúte a prikázal im urobiť to isté. A každý svoj prút poľahky zlomil. I povedal im: keď boli prúty spolu nezlomili ste ich. Tak aj vy, keď budete držať spolu, nik vás nepremôže. No ak sa rozídete, nepriateľ vás zlomí, ako ste aj vy zlomili prúty, keď boli po samom. Čo nasledovalo zrejme viete. Synovia kým držali spolu boli nepremožiteľní. Keď sa však po čase rozdelili a každý chcel vládnuť sám nad svojim územím, nepriateľ mal dosť síl aby ich zlomil, premohol.

Bratia a sestry, nerobme tú istú chybu ako Svätoplukovi synovia. Inak neobstojíme. Ak nebudeme jednotní, naše svedectvo neobstojí a moc zlého nás zlomí. Veď aj sám Pán, i keď pri inej príležitosti, hovorí slová, ktoré sú veľmi vážne a dôležité a majú čo povedať aj nám. On hovorí: **„Každé kráľovstvo, vnútorne rozdelené spustne a nijaké mesto ani dom vnútorne rozdelené neobstoja“** (Mt 12,25).

A tak, nebojme sa jednoty. Chce to svoje obete, obete lásky a porozumenia navzájom. Inak neobstojíme ani pred Pánom, ani pred svetom. O chvíľu budeme v spoločných modlitbách počuť prosbu o lásku a jednotu všetkých veriacich. A túto lásku a jednotu vyprosujem vám i sebe, aby sa navonok odrážal duch jednoty, ktorý je a bude v našich srdciach na svedectvo a spásu svetu, spásu, ku ktorej nás Pán povolal. V tom nech nám Boh a Pán pomáha.

Amen.

Turíce „B“

Jn 15,26-27; 16,12-15

Byť svedkom Ježiša Krista⁴⁹

Byť svedkom zmŕtvychvstalého Krista pred svetom.

V jednom kláštore, ktorý bol známy v celej Európe svojou slávou, nastala kríza. Nemali žiadne nové povolania. Aj v cirkevnom svete sa stratil záujem o ich služby. Zostalo tu len niekoľko starších osôb, ktoré tu rezignujúco čakali na smrť. Opät sa rozhodol, že pôjde na Ďaleký východ k mudrcom, aby tam našiel nejaké riešenie. Po dlhých ťažkostiach našiel pustovníka a a vyložil mu celú bolesť kláštora: „Je to trest za hriechy alebo malovernosť rehoľníkov?“

⁴⁹ Porov.: KATRENČÍK, M.: Homília na seminári. Spišská Kapitula : 2002.

Pustovník mu dlho neodpovedal, preto opät znova rozpovedal situáciu. Po ďalších pokusoch pustovník zostal mlkvy.

Až po niekoľkých dňoch mu do ticha povedal: „Medzi vami je jeden z vás Mesiáš.“ A pustovník sa opäť pohrúžil do meditácií. Opäť sa vracal s myšlienkou: „Predsa len je Mesiáš tu na zemi, a dokonca v našom kláštore. Kto to len môže byť?“ Na každom nachádzal chyby. Nemohol nájsť nikoho súceho. S týmito myšlienkami prišiel medzi svojich a všetko vyrozprával. A dodal im: „Neviem, kto z vás je Mesiáš, ale niekto to musí byť. Pustovník to predsa povedal. A podľa toho sa aj správajme.“ Bratia ostali v podobných myšlienkach ako opät.

Po krátkom čase sa život v kláštore zmenil, začala tam panovať radostná a skoro sviatočná atmosféra. O živote v kláštore sa šíril celkom iný zvuk. Ich srdcia naplnila ozajstná duchovná radosť.

V evanjeliu dnešnej slávnosti hovorí Ježiš svojim učeníkom: **„Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo. Ale aj vy vydávate svedectvo, lebo ste so mnou od začiatku“ (Jn 15,26-27).**

Už v Starom zákone Boh chcel, aby jeho ľud bol svätý: **„Bud'te svätí, lebo ja, váš Boh, som svätý“ (Lv 19,2)** a prisľúbil vnútornú svätosť, svätosť schopnú premeniť srdce človeka, svätosť, ktorá bude pretvárať človeka v Kristovho svedka. A to sa stáva na Turíce: „Otec poslal ako prvý dar veriacim Ducha Svätého, ktorý završuje jeho dielo vo svete a všetko posväcuje“ (Štvrtá eucharistická modlitba).

V ten deň, keď na apoštolov zostúpil Duch Svätý, prijalo krst asi tritisíc ľudí, tí ktorí boli v tom čase v Jeruzaleme. Oni sa stali prvými členmi Cirkvi; oni sa stali prvými svedkami zmŕtvychvstalého Krista, ktorý vystúpil na nebesia k Otcovi a zoslal sľúbeného Tešiteľa. Apoštoli, spolu s prvými členmi Cirkvi začali vydávať svedectvo. Turíce priniesli pre učeníkov pomoc a svetlo zhora a radikálne zmenili ich životné postoje. Z bojazlivých a ustráchaných apoštolov Duch Svätý vytvoril nových ľudí, ktorí sa nedajú zastrašiť, ktorí poslúchajú viacej Boha ako ľudí a všade tvrdia, že nemôžu nehovoriť o tom, čo videli a počuli o Ježišovi Kristovi. Mocne pôsobiaca sila Ducha Svätého podnecovala apoštolov k pravdivému svedectvu. Ježišova láska a prisľub, že ostáva s nimi v Duchu Svätom, bola pre nich hnacou silou. Aj vedomie prirodzenej lásky má úžasný vplyv na ľudský život.

V deň Turíc sa Kristova Veľká noc završuje vyliatím Ducha Svätého, ktorý je zjavený, daný a udelený ako božská osoba. V ten deň je plne zjavená Najsvätejšia Trojica. Od toho dňa je Kráľovstvo, ktoré Kristus ohlasoval, otvorené pre tých, čo v neho veria. Duch Svätý svojím príchodom, ktorý neprestáva, uvádza svet do posledných čias, do obdobia Cirkvi, do zdedeného, ale ešte nezavršeného kráľovstva (porov. KKC 731-732).

Všetko, čo sa odohralo v tých veľkonočných dňoch, zaväzuje každého z apoštolov budovať novú éru, ktorá sa začala veľkonočným ránom. Nezaväzuje len apoštolov, ako očitých svedkov zmŕtvychvstania a zoslania Ducha Svätého.

Aj my sme povolaní stať sa jeho svedkami! Čo to vlastne znamená vydávať svedectvo o Kristovi? Katechizmus Katolíckej cirkvi pripomína: „Byť Kristovým svedkom znamená byť svedkom jeho zmŕtvychvstania, patriť k tým, čo s ním po jeho zmŕtvychvstaní jedli a pili“ (KKC 995).

Ale položme si ďalšie otázky: Nestačí svedectvo apoštolov ako základov Cirkvi? Nestačí to, že Spasiteľ prebýval medzi nami ako jeden z nás? Nestačí to, že Spasiteľ prebýva stále medzi nami? Je potrebné ešte naše svedectvo?

Áno, je veľmi potrebné! Lebo krstom sa stávame Božími deťmi a ako Božie deti sme povinní pred ľuďmi vyznávať vieru, ktorú sme dostali od Boha prostredníctvom Cirkvi. Ak chceme zostať verní, práve táto vernosť je prvotným predpokladom na ohlasovanie Evanjelia a poslania Cirkvi vo svete. Aby posolstvo spásy ukázalo pred ľuďmi svoju silu pravdy a vyžarovania, musí ho potvrdzovať svedectvo života kresťanov. Toto svedectvo kresťanského života a dobré skutky konané v nadprirodzenom duchu majú silu priťahovať ľudí k viere a k Bohu; dáva nám odpoveď Katechizmus Katolíckej cirkvi (porov. KKC 2044).

Svetlo milé, vzácny plameň, z neba schádza oheň na zem k učeníkom Kristovým. Plní srdce, jazyk hostí, pozýva nás ku svornosti srdc a k slovám príhodným (porov. Liturgia hodín: Hymnus na posvätné čítanie – Zoslanie Ducha Svätého).

Prví kresťania si boli vedomí, že ich naplnil Duch Svätý, že skrze nich hovorí a koná Duch Ježiša Krista, toho Ježiša, ktorý za nás zomrel, bol pochovaný, tretieho dňa vstal z mŕtvych, vystúpil na nebesia; že sú plní jeho darov. Do mravne upadajúceho a duchovne vyprázdneného grécko-rímskeho sveta priniesli kresťania plný život: život v Duchu Svätom.

Tešiteľ, ktorého poslal Pán, nás pripravuje pre Boha. Lebo ako zo suchej pšenice nemôže bez vody vzniknúť jedno cesto, ani jeden chlieb, tak sme sa ani my nemohli stať jedno v Kristovi Ježišovi bez vody z neba. A ako suchá zem, ak nedostane vlahu, nerodí, tak ani my, čo sme boli predtým suchým stromom, nikdy by sme neboli priniesli ovocie života bez dažďa slobodne daného zhora, píše svätý biskup Irenej (porov. Liturgiu hodín, svätca).

Ježiš aj nám daroval svojho Ducha vo sviatosti krstu i vo sviatosti birmovania, aby nás naučil pravde, aby skrze nás hovoril svetu, aby sme sa stali svedkami samého Boha. Aj naše srdce by mal naplňovať Duch, aby hovorili naše ústa z jeho plnosti; no nie hovoriť bez zmyslu, len tak „akože máme dar reči“, ale je naším poslaním hovoriť o úžasných skutkoch, o veľkých skutkoch Božích. Ako kresťania musíme byť ľuďmi Ducha, musíme byť duchovným človekom, aby sa vyplnilo naše poslanie; byť svedkom Ježiša Krista a zároveň pretvoriť tento svet na dôstojný chrám Ducha Svätého, pretvoriť tento svet, v ktorom vládne Kristova láska.

V srdci, ktoré síce verí v Boha, ale je v ňom plno vecí tohoto sveta, v takom srdci nemá miesto Duch Svätý. V takom srdci nemá miesto Kristova láska. Trnie dusí jeho dary, zabraňuje rastu lásky.

Na ostrov Madeira sa neopovážil človek vstúpiť. Rástli tam jedovaté buriny a byliny, jedovaté hady a divé zvery tam mali úkryt. Ale našiel sa istý smelý človek, námornícky kapitán Ján Konzalo, ktorý v jeden deň, keď zúril strašný víchor, vystúpil na tento ostrov, podpálil všetku burinu, takže o niekoľko hodín bol celý ostrov v plameňoch a všetko na ňom ľahlo popolom. Od toho času sa ostrov premenil na opravdivý raj, ktorý poskytuje Európe najmä cukor a rozličné chutné ovocie (Katolícke kázne, ročník XIII./1937).

Podobnú zmenu spôsobí Duch Svätý v ľuďoch svojím nebeským ohňom. Vyplieni z ich sŕdc všetku burinu hriechov a premení ich na voňavú záhradu čností.

Ešte pred týždňom sa muži na deviatke veľmi smiali. Dostali nového pacienta, malého, zakrpateného muža s poranenou rukou. Tento muž si kľakol k lôžku a modlil sa. Okolo neho sa ozýval smiech. To však muža vôbec nerušilo. Potom vytiahol z vrecka ruženec a zavesil ho nad svoju posteľ. Tu sa jeden ozval: „Na obesenie je ešte času dost.“ Všetci sa opäť zasmiali. Položil si veľkú modlitebnú knižku na nočný stolík. Sused sa ho spýtal, či by mu nepožičal tento román. Znova sa ozval smiech.

Pred týždňom však tento smiech zanikol. Prečo? Priniesli starého muža. Rakovina jazyka! Väčšiu časť jazyka už nemal. Len malý zbytok trčal neforemne v ústach a strašne zapáchal. Nemocného dali na osobitnú izbu, ale zápach bolo cítiť až na chodbu. Muži si zapchávali nosy, keď išli okolo. V noci bolo počuť z tejto izby plač. Starý muž sa cítil veľmi bezmocný a opustený. Tu prišla sestra: „Muži, nepozreli by ste sa chvíľami na starca? Pena mu stále vychádza z úst, ale on si ju sám nemôže utrieť. Je už trocha pomätený a slabý.“

Tu nastalo úplné ticho. Potom vstal malý, zakrpatený muž zo svojho lôžka. Znelo to ako niečo samozrejmé, čo hovoril: „Sestra, ja zostanem pri ňom. Dajte moju posteľ do jeho izby. Budem tam aj spať.“

Bolo to pred týždňom. Malý, zakrpatený muž chodil denne do kaplnky na sv. omšu. Muži ho videli, ako kráča cez dvor. Držal modlitebnú knižku a ruženec mal pootáčaný na ruke, ale žiaden sa mu už nesmial. Videli v tejto duši znamenie Kristovo a duch posmechu zmizol.

Len Boh dáva pravý pokoj, pravé šťastie, veľké a trvalé. Ostatné, sotva uchopené, hneď zmizne. Pokiaľ si človek neoblúbi čisté duševné radosti, nebude naozaj šťastný a nebude v ňom prebývať Duch Svätý. Nestane sa nikdy svedkom Ježiša Krista, svedkom, v ktorom prebýva Ježišov Duch, svedok naplnený Duchom Tešiteľom. Nikdy sa nestane svedkom, ak nebude mať srdce,

v ktorom bude prebývať ozajstná duševná radosť; tá radosť, ktorá naplnila apoštolov počas Turíc, tá radosť, ktorá ich pohýnala vo vydávaní svedectva o Ježišovi Kristovi, až na mučenícku hrdinskú smrť. Nikdy nebude šťastný ten, kto nedovolí, aby Kristus prebýval stále s ním a s nami ako jeden z nás.

Amen.

Slávnosť Najsvätejšej Trojice „B“

Mt 28, 16-20

Ohlasujte evanjelium⁵⁰

Každý kresťan je povinný hlásať evanjelium.

Z verejného a politického života poznáme funkciu veľvyslanca, diplomata, štátneho tajomníka. Ich úlohou a poslaním je zastupovať a hájiť záujmy a postoje určitej krajiny, alebo skupiny. Tí, v mene ktorých sú poslaní, im určujú presné úlohy, dajú im na to primerané prostriedky a plní dôvery v ich schopnosti očakávajú splnenie svojich požiadaviek. Od tých, ktorí prijali tieto významné posty, sa vyžaduje pevné presvedčenie o správnosti a užitočnosti vecí, komunikatívnosť, otvorenosť, schopnosť osloviť a získať človeka.

Niečo podobné sa odohráva aj v dnešnom evanjeliu. Ježiš zavola učeníkov na vrch a tam im povedal: „**Chod'te teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Duchu Svätého**“ (Mt 28,14).

Vyslanie učeníkov do sveta tvorí záver Matúšovho evanjelia. Skončil sa príbeh Pánovho utrpenia, smrti a vzkriesenia. Tam, kde Ježiš začal svoje veľké a večné dielo spásy, kde žil a pôsobil, tam sa má uskutočniť koniec jeho pozemskej životnej dráhy. Pri rozlúčkovom zjavení na vrchu v Galilei sa vzkriesený Ježiš zjavuje ako Syn človeka, ktorému je daná všetka moc. Z tejto plnej moci dáva svojim učeníkom misijné poslanie a prisľubuje im svoju trvalú prítomnosť. Učeníci majú tri úlohy: ísť, učiť a krstiť.

„Chod'te teda!“ Vyslanie nie je predbežné, ohraničené, prechodné a jednorazové, ale je definitívne, stále a trvalé. Národne ohraničená obmedzenosť synagógy sa zmenila na univerzálnosť Cirkvi.

„Učte ich!“ Ježiš vyzýva učeníkov, aby menili ľudí. Aby ich reči neboli nič iné ako volanie k nasledovaniu. Ježišov nasledovník je človek, ktorý sa s plnou vážnosťou priklonil k Pánovi a mieni to celkom vážne so snahou o posvätenia s plnou ochotou dať sa mu k dispozícii.

⁵⁰ Porov.: KNÁPIK, F.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

„Krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého!“ Výraz v „mene“ znamená prevedenie pokrsteného človeka do vlastníctva Otca, Syna a Ducha. Božia skutočnosť sa rozvíja v jednom mene trojnásobne. Krst má oproti Jánovmu krstu nový význam. Byť pokrstený znamená byť celý Kristov, aby sme s ním vstali k novému životu.

Liturgia dnešnej slávnosti Najsvätejšej Trojice nám predkladá práve tento misijný rozkaz v mene trojjediného Boha. Pripomína nám, že Trojica nie je nejaké samo v sebe spočívajúce tajomstvo, ďaleko od človeka, ale, že Boh od začiatku vyslovil svoje Slovo do stvoreného sveta a v Slove, ktoré vyslovil, bola sila jeho Ducha. V sile trojjediného Boha sa bude udeľovať krst až do konca časov.

Kristova Cirkev, ako spoločenstvo pokrstených veriacich, dostala vznik i poslanie, aby ohlasovala vo svete pravdu evanjelia. Cirkev nemôže v tomto ohľade mlčať. Zvlášť v dnešnej dobe, keď médiá a verejná mienka zotierajú rozdiel medzi dobrom a zlom a ponúkajú človeku falošné hodnoty. Často sa v mene slobody propaguje násilie, mravná neviazanosť, drogy, potrat, eutanázia. Akoby zlo víťazilo nad dobrom.

Cirkev preto dnešným evanjeliom vyzýva všetkých svojich členov, aby ohlasovali svojím životom a slovom, že Boh a jeho stelesnená vôľa - Ježiš Kristus spolu s Duchom Svätým sú pre všetkých najbezpečnejšou istotou, najvyšším zákonom, maximálnym dobrom a tak, aby sme odstraňovali zo sveta mnohorakosť zla a budovali pokoj a spravodlivosť.

Nie je ľahké ísť proti prúdu, proti väčšine. Stáť na strane pravdy, aj keď je to nevýhodné a nepopulárne, si vyžaduje úsilie a námahu. Keby to Cirkev nerobila vcelku, alebo v jednotlivcoch, zrádzala by samú seba a marila by zmysel i dôvod svojej existencie.

„Chod'te teda, učte všetky národy a krstite...“ (Mt 28,14).

Možno dostávame niekedy chuť odsúvať tento odkaz na elitu biskupov, kňazov, katechetov, ktorí sú teologicky vzdelaní a sú za to aj platení. Zbavme sa toho pokušenia, lebo celá Cirkev je misijná. Niet kresťana, ktorého by sa nedotýkal tento príkaz. Kto prijíma Kristovo meno a jeho ducha, ten preberá aj jeho poslanie vo svete – sprostredkovať každému Božie myslenie a chcenie. Niet pre nás kresťanov na svete väčšej úlohy, ako všemožne sprostredkovať ľuďom Krista. Nie je možné, aby niekto prijal evanjelium a nestal by sa jeho svedkom a hlásateľom.

Zomreli filozofi, politici, štátnici, ktorí chceli urobiť človeka šťastným a ponúkali svetu riešenie problémov. Je tu len jeden uholný kameň, na ktorom sa dá založiť a budovať jednota ľudského myslenia a to Kristovo evanjelium, vždy živé a účinné.

Ježiš nás v dnešnom Božom slove nabáda, aby sme radostnú zvesť ohlasovali celému svetu, všetkým ľuďom. Svet, do ktorého sme poslaní, je častokrát zameraný proti nám. Má výborné možnosti, ako nás prostredníctvom masmédií

prekričať, umlčať, izolovať. Že sa mu to darí, o tom nikto nepochybuje. Správy v televízii, rozhlase, novinách sú priamym dôkazom boja proti Cirkvi. Naša odpoveď na útok nie je proti ľuďom. My všetci sme pri krste vypovedali nepriateľstvo len zlu, ktoré je vo svete, a ktoré sa rýchlo šíri. Tam, kde nemôžeme pôsobiť aktívne, reagujeme aspoň pasivitou. A preto nekupujeme otravu a nebudíme hlúpejši ako potkany, ktoré ju dostávajú zadarmo. Platí to najmä o našich deťoch, ktoré kvôli nášmu pohodliu nechávame sedieť pri nevhodnom programe, na ulici, v zlej spoločnosti.

Neposlúcha misijný príkaz ten, kto nevyužije všetky možné prostriedky na šírenie evanjelia. Kristus nechce, aby sme svet zavalili množstvom kníh a množili prázdne reči o Bohu a iba v tomto videli svoj apoštolát. On nám kladie na srdce v prvom rade svedectvo nášho kresťanského života.

Pavol VI. v encyklike *Evangelium nuntiandi*, Ohlasovanie evanjelia v dnešnom svete, píše: „Radostná zvesť sa má hlásať predovšetkým svedectvom vlastného života. Kresťan alebo skupina kresťanov sa snaží chápať druhých ľudí v spoločnosti, ktorých žije. Vľúdne s ním zachádzajú, zaujímajú sa o ich život a osudy a usilujú sa s nimi o všetko, čo je šľachetné a dobré. Okrem toho má z nich vyžarovať prostým a nevťieravým spôsobom ich viera v duchovné hodnoty, ktoré presahujú ostatné bežné hodnoty. Takýmto tichým svedectvom títo kresťania vyvolávajú v srdciach tých, ktorí ich pozorujú, niektoré nevyhnutné otázky, ako napríklad: Prečo sú takí? Prečo žijú takým spôsobom? Kto, alebo čo ich k tomu podnecuje? Prečo sa o nás zaujímajú? Takéto svedectvo je už tichým, ale predsa veľmi silným a účinným hlásaním radostnej blahozvesti.“

Ako sa o to konkrétne usilovať, ukazuje aj táto udalosť zo života.

Pavol je statočný a zodpovedný otec rodiny. Po príchode z roboty ho s radosťou čaká usmiata manželka a štyri deti. Na pracovisku si ho vážia ako šikovného a usilovného robotníka. Medzi kolegami má rešpekt a úctu.

Pri istej príležitosti dostali chlapi úlohu: ísť nákladným autom do lesa a vyrúbať niekoľko malých briez. Pri ceste späť zastavili na lúke a začali nakladať drevo, ktoré ležalo pekne narezané a naukladané vedľa cesty. „Nepôjdu predsa domov s prázdny autom.“

Pavol sa nepridal. Uvedomil si, že ide o krádež. Keď odmietol spoluprácu, chlapi ho začali prehovárať: „Kto nekradne, okráda rodinu.“

Pavlov jednoznačný postoj voči siedmemu Božiemu prikázaniu spochybnil konanie chlapov. O malú chvíľu plní rozpakov prestali nakladať drevo.

V duchu sa jeden druhého pýtali: „Prečo takto konal, prečo sa nepridal?“ Jeden z kolegov nahlas konštatoval: „Je kresťan, chodí každý deň do kostola.“

Nič napínavé a mimoriadne, ale pritom aký nádherný príklad ohlasovania evanjelia.

Ako je to s našou úlohou a poslaním ohlasovať Krista? Nezhrozili by sme sa vlastných slov, keby sme mali povedať pravdu o sebe, ako hlásame evanjelium? Keby sme si museli priznať, že sa málo staráme o to, či sa Božia blahozvesť aj naším pričinením posunie kúsok ďalej.

Majme odvahu a povedzme si, ako je to v skutočnosti s nami. Ak vyznieva toto zistenie v náš neprospech, rozhodnime, čo spravíme. Či zanecháme evanjelium s celým jeho radostným posolstvom, alebo svoju hriešnu pohodlnú lenivosť.

Dokážme sebe i Bohu, že sme si vedomí zodpovednosti, ktorú máme pred ním i ľuďmi za dary a možnosti, ktoré nám dal práve na to, aby sa evanjelium aj našou snahou dostalo ku každému stvoreniu.

Kristus nám k tomu prisľúbil svoju pomoc. „Ja som s vami po všetky dni vášho života až do skončenia sveta“ (Mt 28,20). Využime ponúkanú pomoc a prosíme pri tejto svätej omši o milosť, aby sme verne plnili poslanie misijného rozkazu a tak si raz zaslúžili večnú odmenu v nebi.

Amen.

Slávnosť Najsv. Kristovho tela a krvi „B“ Mk 14,12-16.22-26

***Láska a pokora človeka vo vzťahu k absolútnej Láske a Pokore⁵¹**
Vzbudiť v ľuďoch väčšiu lásku a oddanosť k eucharistickému Kristovi.*

Život dnešného človeka je veľmi rôznorodý. Vidíme a sme svedkami, ako nám každý nový deň prináša mnoho prekvapení. Či už v zamestnaní, v rodine, deti v škole, alebo aj pri športe sa dennodenne stretávame s rôznymi novými životnými situáciami, ktoré na nás osobitne zapôsobia. Majú akúsi vnútornú hĺbku a silu, ktorou sa neopakovateľne a nezabudnuteľne vryjú do nášho vnútra, do nášho srdca. Určite sa už každý jeden z nás stretol s takýmto pocitom, pocitom plným chvenia i radosti, ale niekedy aj smútku i výčitiek. Vy všetci, mladí i starí, ste vo svojom živote určite zažili situáciu, ako vám schválne niekto, na kom vám nesmierne záleží, ublížil svojím postojom alebo názorom. Okúsili ste tú trpkosť a horkosť zo zrady. Boli ste sklamaní a zúfalí, ale keď si dotýčny uvedomil svoje zlyhanie, prišiel za vami s pokorným srdcom, s „malou dušičkou“ so slovami plnými ľútosti z toho, čo spôsobil. A vy ste vtedy nemohli

⁵¹ Porov.: MALČEK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

urobiť nič inšie, ako s láskou otvoriť svoju náruč, a možno, aj so slzami v očiach mu povedať, že je to už zabudnuté.

Áno, tu vidieť tú opravdivú kresťanskú lásku a zároveň aj pokoru človeka, ktorý vie zabudnúť na všetko, čo bolo zlé a s láskou prijať toho druhého.

Drahí bratia a sestry, dnešná perikopa evanjelia nás svojím obsahom akoby chcela vrátiť do Veľkého týždňa. Priblížila nám udalosti Poslednej večere, večere lásky a pokory, keď Ježiš stoloval so svojimi učeníkmi. Evanjelista Marek nám to sprítomňuje slovami: **„Vtedy, keď jedli, vzal chlieb a dobrorечil, lámал ho a dával im, hovoriac: Vezmite, toto je moje telo! Potom vzal kalich, vzdával vd'aky, dal im ho a všetci z neho pili. A povedal im: Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých“ (Mk 14,23-25).**

Ešte viac tieto Ježišove slová zdôrazňuje alelujový verš, v ktorom sme spoločne spievali: **„Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba, hovorí Pán. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky“ (Jn 6,51).**

Dnes je slávnosť Kristovho tela a krvi, alebo ľudovo povedané, Božie Telo. Zasluby na zavedení tohto sviatku mala svätá Juliána, rehoľná sestra. Ona mala hlbokú úctu k Oltárnej sviatosti. Raz pri modlitbe mala videnie: v žiarivej kráse videla mesiac a na jeho kruhu jedno tmavé miesto. So slzami vrúčne prosila Pána Ježiša, aby jej toto znamenie objasnil. A objasnil takto: „Mesiac predstavuje Katolícku cirkev a tmavá škvrna na ňom je chýbajúci sviatok na uctenie Oltárnej sviatosti, ktorá má byť na celom svete oslavovaná na pamiatku jej ustanovenia, lebo Zelený štvrtok ponára veriacich viac do rozjímania o mojom umučení.“ A Pán poveril sestričku, aby tým oboznámila svet. Juliána prosila Pána, aby s tým poveril učeních a svätých kňazov. Keď videnie stále trvalo, až po 20-tich rokoch v plači a modlitbe oznámila to zjavenie dominikánskemu provinciálovi Hugovi, arcidiakonovi Jakubovi a arcibiskupovi Róbertovi. Všetci sa tomu potešili a biskup už v roku 1246 ustanovil tento sviatok vo svojom biskupstve. Neskoršie pápež Urban IV. sviatok Kristovho tela a krvi zaviedol pre celú Cirkev. Bolo to v roku 1264.

Pán Ježiš hovorí: „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba.“ Práve tento chlieb, Eucharistia, je prameňom a vrcholom celého kresťanského života. Dnešný deň si pripomíname udalosť vtelenia, kedy Kristus ostal naveky so svojím milovaným ľudom, prítomný v chlebe a víne. Dnes oveľa glóriznejším spôsobom zvelebujeme Boha prítomného v Eucharistii. Vzdávame mu verejný kult, berieme ho do ulíc našich miest a dedín. V Najsvätejšej Sviatosti máme to najväčšie bohatstvo, aké sme mohli dostať. V nej je prítomný živý Kristus, v nej sa nachádza duchovné dobro Cirkvi. Ona je súhrnom celej našej viery. V Eucharistii sa spája najväčšia Láska s najväčšou Pokorou.

Ježiš je skutočne prítomný v Eucharistii. V tomto akte, ktorý vykonal pri Poslednej večeri, vidno jeho nekonečnú lásku k nám a zároveň aj jeho pokoru,

v ktorej on, Vládca a Pán, zostal tu medzi nami hriešnymi, aby sme sa aj my raz mohli s ním radovať Túto radosť z jeho prebývania medzi nami sme vyjadrili pred evanjeliom oslavným chválospevom Sekvencie: „Chváľ, Sione, Spasiteľ, chváľ Pastiera Živiteľa, v hymnách piesňach hlas svoj zvýš.“

Boh naozaj prebýva medzi nami. Dnešný deň prichádzame s veľkou láskou, ale aj pokorou. Padáme na kolená ako nehodní služobníci s prosbou o odpustenie našich slabostí, našich nedokonalostí a prehreškov, ale zároveň mu aj ďakovať za všetky dobrodenia a dary, ktorými nám dennodenne robí život radostným a krásnym. Vieme, že Ježiš nás nepošle preč, neztratí nás pre naše chyby, ale on sa teší z takejto chvíle, z chvíle, keď sme pri ňom. Má radosť z otvorenia brán v našich srdciach, z toho, že sme začuli jeho klopanie a hlas. Prichádzame k Láske, lebo táto Láska k nám je nekonečná, je milosrdná. On veľmi trpezlivo a pokorne na nás čaká. Sme tu, aby sme sa s ním rozprávali, aby sme mu ukázali a povedali, čo všetko pre nás znamená. Práve dnes so zrakom upretým na neho mu veľakrát s pokorným srdcom šepkáme: „Klaniam sa ti vrúcne, Bože večitý, pod spôsobom chleba z lásky ukrytý.“ Áno, my to hovoríme preto, lebo ho milujeme. Veríme, že on je prítomný v Najsvätejšej Sviatosti. Chceme mu to dokázať aj tým, že ho budeme sprevádzať po uliciach našej dediny. Chceme s láskou a nebojácne preukázať našu vieru, našu oddanosť. Chceme za ním kráčať a nasledovať ho ako jeho učeníci. Aspoň na chvíľu mu preukázať oddannosť za jeho lásku k nám a poďakovať sa za to, že sa nám zanechal v Eucharistii.

Drahí moji, ale nielen dnes máme spievať Kristovi piesne našej lásky a oddanosti. Nielen dnes máme byť dobrí, milí, úprimní. To nestačí. Snažme sa každý jeden deň prežívať s Kristom. Máme sa mu klaňať nielen tu pred Najsvätejšou Sviatosťou, ale v každej našej modlitbe, v každom skutku, slove, pri každej činnosti.

Príkladom v úcte k Eucharistii nám je francúzsky generál Sonis. Bol pýchou francúzskej armády, ale rovnako aj pýchou Katolíckej cirkvi, ako verný a nebojácny katolík v plnom slova zmysle. Keď bol ešte mladým dôstojníkom, išiel raz po námestí okolo svojej posádky a proti nemu išiel kňaz zaopatrovat' nemocného. Ako náhle spoznal dôstojník, že kňaz nesie Najsvätejšiu Sviatosť, kľakol do prachu na obidve kolená a klaňal sa svojmu Pánovi vo Sviatosti. Práve v tej chvíli šla v otvorenom kočiari mladá dáma. Vidiac známeho dôstojníka v uniforme kľáčať na zemi s odkrytou hlavou, hlasno sa zasmiala. Dôstojník pozdvihol hlavu, pozrel dáme prísne do očí a pohrdavo za ňou zavolať: „Tomu sa ty smeješ?!“ Svetáčka po týchto slovách zbledla a rýchlo odišla.

Tu v postoji generála vidieť opravdivú lásku a pokoru. Generál, ktorý bol uznávaný aj medzi svetskou vrchnosťou, sa aj napriek výsmechu nebál

preukázať svoju oddanosť ku Kristovi. Týmto svojím skutkom ukázal, že Krista miluje každú minútu, každú hodinu, každý deň vo svojom živote.

Drahí bratia a sestry! Aj my milujme Krista po všetky dni nášho života. Buďme šťastní, že on nám vždy odpustí našu zradu. Vždy nás čaká a privinie do svojej otcovskej náruče ako márnotravných synov. Možno, že niekedy nás víta so slzami v očiach za to, čo sme urobili, ale vždy nás čaká s láskou. Boh sa od nás nikdy nevzdialí, Boh je s nami nesmierne trpezlivý, Boh nás bude vždy nekonečne milovať. A preto mu dnes, my jeho nehodní služobníci, vyjadríme túto vdácnosť pokornou modlitbou: Pane Ježišu, vo vznešenej Oltárnej sviatosti zanechal si nám pamiatku svojho predraženého tela a krvi. Prosíme ťa, pomáhaj nám, aby sme ho vždy uctievali s takou vierou a láskou, aby sme vždy pociťovali účinky tvojho vykupiteľského diela, lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

Amen.

12. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 4,35-41

Búrky života⁵²

Aby sme pri búrkach života upriamili zrak na Ježiša.

V historických filmoch, ktoré znázorňovali životopis známych moreplavcov, akými boli Krištof Kolumbus, Marco Polo, Vasco de Gama, bolo možné vidieť plavbu veľkých lodí. Pri dobrodružných plavbách, ktoré podnikali s cieľom objaviť novú zem alebo nový ostrov, častokrát ich na mori zastihla veľká búrka. Strhol sa veľký vietor, vlny sa dvíhali do niekoľkometrových výšok a valili sa na loď, niekedy sa loď aj naplňala a hrozilo, že stroskotá. Kapitán lode z celého hrdla vykrikoval rozkazy, ktoré bolo treba vykonať na záchranu lode. Náborníci museli s veľkým vypätím síl zápasiť s týmito živlami prírody, aby si zachránili holý život. Vtedy sme si možno pomysleli, že my by sme nikdy nevstúpili na loď, alebo ako dobre, že dnes už máme lepšie a dokonalejšie dopravné prostriedky, ktoré nás dopravujú do určeného cieľa.

Podobnú situáciu zažili apoštoli spolu s Ježišom v dnešnej časti Božieho slova: búrku na mori.

⁵² Porov.: MARKO, S.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

Evanjelista Marek opisuje niektoré črty dnešného evanjelia tak názorne, že sú za tým zrejme správy očitých svedkov. Celý deň mal Ježiš bohato naplnený zvestovaním Božieho kráľovstva a ohlasovaním Božej lásky a milosrdenstva na brehu Genezaretského jazera. Počúva ho ako vždy veľký zástup ľudí, a preto Ježiš vstupuje na loď a odtiaľ hovorí k ľudu. Keď sa zvečerilo, Ježiš prikazuje apoštolom, aby sa preplavili na druhý breh. Nerobili sa nijaké prípravy na plavbu po jazere, lebo ho vzali tak, ako bol na lodi. Ježiš teda vedel, čo má prísť. Unavený a ustatý po námahách dňa zaspí. Búrka ich zastihla v podvečer alebo v noci. Mali to veľmi ťažké, keď si uvedomíme, že električky ešte nebolo, nemali si čím posvietiť, čiže bola slabšia viditeľnosť. Učeníci vidia, že sú krajne ohrození živlami. Spoznajú svoju bezmocnosť. Ale rovnako sa ich dotýka a znepokojuje skutočnosť, že spiaci Majster ich necháva napospas záhube. Zobudia ho a vyčítajú mu to. On svojím mocným slovom utíši obrovské rozpútanie prírodných živlov. Potom pokarhal učeníkov, nie však pre ich neúctivý tón, ale pre ich nedostatok viery, pre ich strach a zúfalstvo.

Veľa ráz sme počuli alebo čítali túto evanjeliiovú udalosť. A dnes nám ju Cirkev znova predkladá. Prečo? Táto udalosť má aj obrazný zmysel a v tomto zmysle sa odohráva v živote každého človeka. Je to búrka života. Kto z nás by ju nepoznal? Kto z nás nepocítil vonkajšie trápenie alebo vnútornú úzkosť. Sám Pán Ježiš hovorí: „**Každý deň má dosť svojho trápenia**“ (Mt 6,34). Niekedy sa nám zdá, akoby Boh o nás nedbal, akoby mu na nás nezáležalo. Mnohí dnešní ľudia trpia pocitom, akoby sa Boh vzdialil z tohto sveta a nechal ho napospas divým búrkam ľudskej zlovôle.

Na okraji oázy rástla mladá palma. Jedného dňa išiel okolo človek, ktorý rád všetko ničil. Uvidel malý stromček, vzal ťažký kameň a položil ho do koruny stromu. Potom išiel ďalej. Palma sa pokúšala všetkými možnými spôsobmi túto záťaž zhodiť, ale bez výsledku. Kameň sedel pevne v jej korune. Palma sa nechcela tak ľahko vzdať: zapustila silno korene do zeme, išla čoraz hlbšie do zeme, aby si zabezpečila pevnú oporu. Tak narazila na vodnú žilu, odtiaľ čerpala silu a vzrast. Až teraz zbadala, že rastie. Zakrátko sa stala najväčšou a najkrajšou palmou na okolí. Po rokoch prechádzal tadial' znova ten istý človek a chcel vidieť dielo svojej skazy. Predstavoval si, že nájde nejaký malý stromček. Zrazu sa k nemu schýlila najkrajšia palma, ukázala mu kameň a povedala: „Ďakujem ti, človeče. Tvoja záťaž ma urobila silnou.“⁵³

Drahí bratia a sestry! Hovorí sa, že čo ťa nezabije, to ťa posilní. Je v tom kus životnej pravdy. V každej životnej búrke je dôležité, aby sme sa nevzdali, ale ako táto palma, hľadali v živote posilu a pevnú oporu, vodu, z ktorej by sme mohli piť. A tá opora je Boh. On volá: „**Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa**

⁵³ MISIJNÝ KALENDÁR na rok 2003. Nitra : SVD, s. 79.

namáhate a ste pret'ažení a ja vás posilním“ (Mt 11,28). On je tá sila, ktorá nám pomôže rásť aj s tým kameňom, aby sa z nás stali duchovne veľkí ľudia. Práve cez všetky druhy búrok nám Boh chce ukázať, ako mu na každom z nás záleží. Predstavme si, že by ten kameň palma nemala. Veľmi ľahko by sklĺzla k tomu, že svoj rast a krásu by pripisovala sebe. A to je v každom z nás. Pripisovať svoje schopnosti a danosti našej šikovnosti, a nie Bohu. Aký dôležitý je pre každého takýto „kameň“, alebo aspoň kamienok, ktorý by nás tlačil v topánke a upozorňoval na Božiu lásku. Cez tento kamienok zistujeme, že on je jediný zdroj, odkiaľ môžeme čerpať silu pre náš život a duchovný vzrast. Zistujeme, že bez neho nemôžeme urobiť nič, že Boh nás tak miluje, ako by sme boli jediní na tejto zemi. Lebo jeho láska udržiava svet v existencii.

Často sa stáva, že Boh v našom živote dopustí búrku, aby nás upozornil na náš spôsob života. Svojou pýchou a sebeckým spôsobom života zabláňame Bohu, aby sme boli jeho nástrojom, aby konal cez nás, takže ako dobrý Otec nás na to upozorní. Pritom roznieti lásku, ktorá sa nezastavuje u seba, ale upúta sa na Boha. Mohli by o tom rozprávať mnohí ľudia.

Napríklad v živote svätého Jána Kapistrána čítame, ako on našiel Boha a akú životnú búrku pri tom prežil. Od malička bol síce vychovávaný k viere v Boha, ale bral ju na ľahkú váhu. Pálilo mu to v hlave, preto vyštudoval právo a stal sa ako 26-ročný prvým sudcom mesta Perugia, čo bolo významné postavenie. Pri obrane mesta sa dostal do zajatia v tmavej veži. Tu si premietol celý život a pýtal sa Boha: „Prečo? Čo som učinil také trestuhodné, že ma toto postihlo?“ Odtiaľ sa pokúsil o zúfalý útek, no nevyšlo mu to, popritom si ešte zlomil nohu. Vrhli ho do tmavej pivnice naplnenej po lakte kalnou vodou, kde ho železnými reťazami postojacky pevne prikuli o skalú. Tri dni a tri noci znášal bolesti, zlomená noha ho bolela do zbesnenia. Nikto mu nenosil ani ješť ani piť, strážcov sa zmocňovala hrôza, keď ho počuli vykrikovať. Nakoniec ho vyslobodili, lebo sa báli, že by im zomrel a nedostali by žiadne výkupné. Počas zotavovania v ňom prebiehal vnútorný boj. Vnútorný hlas mu povedal: „Čo chceš ešte pretrpieť, kým sa mi celkom oddáš? Tvoja cesta nemôže viesť naspäť do prázdna a ničoty.“ „Nemôžem, nemôžem. Svet ma potrebuje,“ volal Ján. Vnútorný hlas opäť volal: „Boh ťa potrebuje: Svet pôjde svojou cestou aj bez teba!“ Postupne hrozné rozbúrenie v duši opadlo. Ján sa rozhodol pre Boha a dušu mu zaplavila hlboká radosť. Stal sa z neho apoštol Európy, ktorý pomohol mnohým ľuďom k spáse.⁵⁴

Každá búrka raz skončí. Vo filmoch sme mohli vidieť, že po každej búrke bol záber na tichú a pokojnú hladinu. Pokoj nám chce dať aj Boh. Nebojme sa, že by nás niekedy v živote sklamal. Kristus nikdy nespí. Skôr sa modlíme, aby sa prebudila naša spiaca viera v toho, ktorý vždy bdie nad nami. Amen.

⁵⁴ Porov.: HÜNERMANN, W.: (?).

Slávnosť sv. Petra a Pavla**Mt 16,13-19*****Apoštolí - naše vzory na ceste svätosti⁵⁵****Prehlbiť úctu k Svätému Otcovi.*

Milovaní, čo pre vás znamená dnešný sviatok? Aký význam má vo vašom živote a čím vás dokáže obohatiť? Skúsme sa zamyslieť nad týmito stĺpmi, ktorých nám Cirkev predkladá ako vzory svätosti.

V evanjeliu sme počuli svedectvo apoštolov o Ježišovi Kristovi. Na otázku, za koho pokladajú ľudia Syna človeka, učeníci odpovedali: „**Jedni za Jána Krstiteľa, niektorí za Eliáša, iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov. A za koho ma pokladáte vy? Šimon Peter odpovedal: Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.**“ Ježiš mu ďalej odovzdáva dôležitú úlohu, keď hovorí: „**Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva. Čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi**“ (Mt 16,13-19).

Niektorí z nás sa môžu v tejto chvíli zamyslieť nad Petrom, prečo práve jeho si Ježiš vybral. Učenika, ktorý ho zapiera vtedy, keď sa naňho najviac spolieha. Na tomto príklade nám Ježiš dokazuje, že pre neho je každý človek dôležitý a nezáleží na tom, akým životom žil. On ako Syn Boží vidí do srdca každého z nás. Vie o našej budúcnosti. A preto práve v Petrovi videl svojho nástupcu v Cirkvi, pevný základ, ktorý povedie kormidlo loďky do prístavu aj napriek búrkam, ktoré ju budú ohrozovať. I keď na jednej strane zlyháva, na druhej strane je to odvaha alebo skôr veľká horlivosť Petra za svojho Majstra. Musí pochopiť a naučiť sa, čo chce Boh a nie, čo chcú ľudia. Keď pozeráme na účinkovanie Petra v Cirkvi, aktuálne sú tu slová Pána Ježiša: Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica, oborili sa na dom, ale dom sa nezvalil, lebo mal základy na skale, ktorú si Pán vybral s jej slabosťami, chybami a k tomu ešte chudobného rybára. Kristova Cirkev je spoločenstvo veriacich, pokrstených s rovnakými právami a povinnosťami. Rozdelení sú v službe a v úradoch na stav kňazský a laický. Vo svete hľadajú a ohlasujú Boha a silou príkladu pretvárajú svet ako kvas cesto. Najvýraznejším znakom v Cirkvi je pápežstvo obdarené autoritou od Boha.

⁵⁵ Porov.: PETROVČÍK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spaišská Kapitula : 2002.

Nedávno pri vystúpení jedného cirkevného hodnostára v televízii, položil rozčúlený kritik veriacim otázku: Prečo nevystúpite z takejto Cirkvi, kde je šéfom tento človek?

Možno aj takéto otázky si kladli Petrovi súčasníci, keď sa dozvedeli, kto ich má viesť v budúcnosti. Človek, ktorý zapochybuje, je na pohoršenie. Keď sa zamyslíme v dnešnej dobe, či to nie je tak isto ako pred dvetisíc rokmi: ľudia plní kritiky na adresu Cirkvi a pápeža. Tieto slová môžu pochádzať iba od veriacich, ktorí nežijú Ježišove posolstvá lásky, pravdy, odpustenia. Ich základ je postavený skôr na piesku a racionálnom zmýšľaní. Ved' nakoniec, Kristus prišiel na tento svet nie kvôli spravodlivým, ale hriešnikom, ktorí potrebujú uzdravenie. Aj Peter v pokore prijíma ukrižovanie tak, ako to opisuje Klement Rímsky a pripomína, že nechcel zomrieť ako jeho Majster, lebo si to nezaslúžil.

Milí bratia a sestry, nesmieme zabudnúť ani na druhého apoštola Pavla, učiteľa a priateľa pevného spoločenstva založeného v Ríme (Pavol VI). Jeho život pred obrátením spôsobil kresťanom veľké utrpenia, nechal ich zatvárať vo väzniciach a mučiť za vieru. Ako príklad nám môže poslúžiť kameňovanie diakona Štefana, prvého mučeníka. Pavol, znalec písma, múdry farizej je pri obrátení pokorovaný až do prachu zeme. Po spoznaní Ježiša mení svoj život a stáva sa jeho verným a oddaným služobníkom až na smrť.

Karol Gounod patrí medzi najslávnejších hudobných skladateľov, ktorí sú pýchou Francúzska. Cez celý svoj život si zachoval vieru svojej mladosti a nikdy sa ňou netajil a ani nehanbil sa ju vyznať. Keď ho r.1975 zasiahla smrteľná choroba, hovoril: „Dokončil som svoju životnú cestu a s takou radosťou čakám, až sa budem môcť vrátiť k svojmu Bohu.“ Často vravieval: „Smrť je odchod do života.“

Milovaní, jeho slová nás môžu povzbudiť na ceste svätosti podobne ako aj myšlienka dnešného svätého apoštola Pavla: „Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval“ (2 Tim 4,7).

V nemocnici čaká malý chlapec na operáciu. Má strach. Je medzi cudzími ľuďmi a plače. V tom príde jeho otec na návštevu: „Neboj sa, ja som pri tebe,“ snaží sa dodať odvalu chlapcovi. Dieťa sa uspokojí. „Ocko, keď budeš vždy pri mne, nebudem mať strach. Zostaneš tu?“ Otec prisvedčí: „Budem vždy s tebou.“ Lekár dovolil, aby bol pri operácii, aby pozeral cez sklo. Ešte prv, ako mu dali narkózu, pozeral chlapec na otca. Kým usnul, šeptal si: „On je tu, nesmiem mať strach.“

Tento príklad je o veľkej dôvere. Tu istú dôveru vložil Ježiš Petrovi do rúk, aby sprevádzal Cirkev.

Drahí bratia a sestry! Za koho pokladáme my Syna človeka v dnešnej dobe? Nie je pre nás iba nejakým posluhovačom, ktorého potrebujeme, keď nám zateká do topánok, keď sme chorí a nevieme si rady? Vtedy sa snažíme dať ho na prvé miesto v svojom živote. Keď sa nám darí v práci, poďakujeme sa za to, že sa o nás aj v tejto oblasti stará? Skúsme so sv. Petrom a sv. Pavlom prosiť Ježiša o vytrvalosť vo viere, o posilu v pádoch, aby sme napredovali v duchovnej oblasti a spolu s nimi raz oslavovali Boha vo večnej blaženosti v nebi.

Amen.

13. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 5,21-43

Spolupracovať na svojej spáse

Poznať zmysel svojho života a žiť tak, aby sme získali večný život.

Čas prázdnin a dovoleníek je potrebné správne a vhodne využiť nielen pre telesné zrekreovanie, oddych, načerpanie nových síl, spoznanie nových miest a ľudí. Tento čas mnohí využívajú aj na duchovné ciele. Niekoľko dní strávených v tichu na duchovných cvičeniach vo vhodnom prostredí je vzpruhou tak pre telo i dušu po roku zhonu, práce či štúdia. Iní po tieto dni aspoň častejšie si nájdu viac času na iné myšlienky, ktoré súvisia so zmyslom života, cieľom a poslaním človeka na zemi. Tichý večer či ranné brieždenie je na to vhodné. Primeraná kniha pomôže zamyslieť sa, zvážiť, prehodnotiť život. Kto chce, nájde si človeka, s ktorým si porozpráva o veciach a udalostiach, ktorým je potrebné s pribúdajúcimi rokmi života venovať serióznu pozornosť. Bezpochyby je potrebné uvedomiť si v spojení so svojím životom jeho koniec, smrť.

Evanjelium prvej nedele prázdnin a dovoleníek ponúka povzbudzujúce a radostné Ježišove slová. Žene, **„ktorá mala dvanásť rokov krvotok a veľa si vystála od mnohých lekárov a minula celý svoj majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie“ (Mk 5,25-26)**, Ježiš povedal; „Tvoja viera ťa uzdravila.“ (Mk 5,34). A uzdravil chorú ženu.

A Jairovi, ktorý Ježiša prosí: **„Dcéрка mi umiera,“ (Mk 5,23)** Ježiš povie; **„Neboj sa, len ver“ (Mk 5,36)**, a vzkriesi mu mŕtvu dcérku.

Tieto zázraky evanjelista sv. Marek akoby spojil dovedna. Aby sme správne pochopili túto časť evanjelia, je potrebné zamyslieť sa nad slovom „zázrak“. Zázraky samy osebe nie sú presvedčivými dôkazmi božstva Ježiša,

najmä pre kriticky a vedecky zmýšľajúceho človeka. Takí ľudia boli aj v časoch Ježiša. Ježiš konal zázraky, o tom nemožno pochybovať. Podstatné na zázrakoch nie je to, že sa deje čosi nemožné alebo neobyčajné, ale že sa v prebiehajúcom znamení prihovára človeku Boh. Skutočné hovorenie však nejestvuje, ak nik nepočúva; a kde chýba viera, Ježiš nerobí nijaké zázraky. „Ježiš sa pýta učeníkov na mori, keď utíšil búrku: **„Ešte stále nemáte vieru“** (Mk 4,40)? Zázraky sa dejú vždy, aj dnes, len ich treba vidieť, keď sme ich účastní. Nesmieme ich hľadať tam, kde je hurhaj, nie tam, kde sa síce čosi deje, čomu sa možno diviť, ale nič, čomu možno veriť. Načo taký zázrak, keď nemá čo povedať? Boh nerobí nič len tak.

V dnešnom svete sú ľudia, čo milujú Krista vrúcnou láskou napriek ľadovému chladu okolo nich; ľudia, čo sa obetujú za druhých bez toho, aby o tom hovorili. Uzdravenie chorej ženy a vzkriesenie dievčaťa je výzvou pre nás urobiť všetko preto, aby sme uverili v Ježiša ako Spasiteľa, keď Ježiš sám chce túto vieru v nás podporiť, rozvinúť v nás, poučiť. Pre toho, kto Krista nepozná a kto v neho neverí, je text evanjelia obtiažny až nezrozumiteľný a tam sa nedá nič robiť. Vystáva otázka. Čo to znamená pre kresťana dnes, ako podporiť vieru?

Na prekvapenie sa to dá povedať veľmi jednoducho. Ježiš neprišiel na svet preto, aby liečil, aby mŕtvych kriesil, ale preto, aby nás uviedol do synovského vzťahu k Bohu Otcovi, aby nás priviedol k prijatiu spásy: **„Ja som prišiel na to, aby mali život a aby ho mali hojnejšie“** (Jn 10,10). Nový život, vzkriesenie, život s Otcom sú cieľom, prečo Ježiš prišiel na svet. Uzdravenie od moci zla je neodmysliteľným sprievodným znamením, často opakovaným na ceste k tomuto cieľu.

Vzkriesenie Jairovej dcéry je obraz moci, ktorá v Ježišovi prišla na zem. Moci, ktorá vzkriesi človeka naveky mŕtveho skrze hriech k večnému životu. Skrze Ježiša a jeho moc môžeme pochopiť, prečo sme na svete, čo je náš cieľ, poslanie.

Uzdravenie ženy je taktiež obrazom uzdravenia, ktoré je možné získať od Ježiša a jedine skrze vieru a nie na nejaký dotyk. Telesné uzdravenie je obrazom uzdravenia toho základného v človeku, totiž obrazu Boha, ktorý človek má v sebe a ktorý ho s jeho Stvoriteľom spája.

Pre Židov bolo uzdravenie od krvotoku oslobodením kultovej nečistoty, to znamená, že žena sa mohla začať zúčastňovať úkonov v chráme.

Evanjeliá sú výzvou, aby sme uverili v Krista ako Jairus či žena a vo svojom živote dať sa viesť silou Ducha Svätého v každodenných udalostiach.

Aj v tieto dni si môžeme uvedomiť, že nech by sme dbali o svoje zdravie, starali sa o svoje sily, neurobili nič bez poradenia sa so špecialistami medicíny, hygieny, hoci by sme prestali fajčiť, zriekli sa pitia alkoholu, prestali jesť sladkosti či masné, hoci by sme začali chodiť načas spať, športovali, jedli zdravo, len vitamíny, pravidelne chodili do hôr či k moru, predsa príde deň, keď

nevieme dňa a ani hodiny, a nech to znie akokoľvek ťažko a nepríjemne, zomrieme.

Boh nám dal rozum, aby sme si podmanili svet i seba. Sme povinní dbať na svoje zdravie tela, ale aj duše. Okrem toho, máme sa naučiť vložiť svoju nádej do Boha. Ježiš je ten, ktorý zvíťazil nad smrťou. Slová proroka Izaiáša sa naplnili: „**Zničí smrť navždy a Pán Jahve, zotrie slzu z každej tváre**“ (Iz 25,8). Počas verejnej činnosti prejavil svoju moc nad smrťou iných, keď vrátil v mestečku Naim jediného mŕtveho syna matke, ktorá bola vdova (porov. Lk 7,11-15). Rovnako v Betánii pri Jordáne Marte a Márii vzkriesil mŕtveho brata.

Nemal pravdu Frederik Nietzsche, keď nazval kresťanstvo spoločenstvom smútku a strašenia smrťou, že rozpráva o umieraní a umŕtvení. Je pravdou, že Cirkev pripomína, a právom: „Pamätaj človeče, že prach si a na prach sa obrátiš,“ ale Cirkev pripomína radosť z Kristovho zmŕtvychvstania spevom „aleluja“.

Kresťan musí mať radosť i vtedy, keď denne prijíma svoj kríž a nasleduje Ježiša. Nie obyčajnú radosť, len prirodzenú, zmyslovú či rozumovú, ale radosť z viery, radosť, ktorá je uistením večného života, ktorú Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.

Zázraky k tomu človek nepotrebuje. A predsa, čo všetko sa udeje zvláštne v živote človeka a nenazve to zázrakom! Snáď len v srdci si ešte viac uvedomí zmysel svojho života, aby ho plnšie, opravdivejšie, vernejšie žil.

Zaujímavú príhodu opísala v Katolíckom týdeníku pani. Spomína, ako v Prahe cestovala na pohyblivých schodoch. Babička pred ňou padla a zvalila aj ju zo schodov. Píše: „V tom okamžiku mojich päťdesiat kilogramov živej váhy niekto zozadu chytil a mocnými rukami postavil späť na schody. Keď som sa otočila, videla som za sebou muža stredného veku vo svetlých šatách. Zmätené som sa poďakovala. Usmial sa, ľahko kývol hlavou. Keď som prišla na vrch, chcela som sa mužovi poďakovať. Za mnou nik nebol. Čo som v tej chvíli pocítila, bolo: vdaka, anjel strážny.“ A žena nehovorí o zázraku, ale zážitok ju ešte viac utvrdil, aby svoju vieru opravdivo prežívala.

Čas dovolení a prázdnin by nemal byť časom, kedy si urobíme od Boha prázdniny. Práve naopak. Nestíhame počas roka veci duchovného života tak, ako by sa patrilo. Niečo si z duchovného života prečítať, vykonať si duchovné cvičenie, viac o sebe, svojej viere, živote popremýšľať. A práve v čase, ktorý začína, môžeme dovoliť Ježišovi, keď ho o to budeme s vierou prosiť, aby nás uzdravil ako ženu: náš krvotok – to môžu byť naše zlozvyky, ľahostajnosť, netaktnosť,... prípadne to môže byť vzkriesenie, keď už dlhší čas žijeme v hriechu, ktorý nás robí pred Bohom mŕtvymi.

Amen.

16. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 6,1-6****Prorok dnes⁵⁶***Povzbudiť, aby sme boli prorokmi pre dnešok.*

Spomínam si na jednu prednášku profesora Tyrola, keď sme hovorili o prorokoch. Vtedy situáciu výstižne preniesol na našu dobu, vsadil ju do súčasnosti. Spomínal, že dnes chýbajú proroci. A platí to aj o Slovensku. Potrebujeme prorocký hlas; niekoho, kto by nám povedal, čo robiť. Muž, ktorý by žil s Bohom, ktorý by počúval Boží hlas a chcel hovoriť to a len to, čo chce Boh. Podobne nám to spomínal aj p. prof. Chalupecký na hagiografii. Zdá sa, že chýbajú osobnosti, chýbajú kňazské osobnosti. Myslím na človeka, ktorý by dokázal tak hovoriť, žeby triafal úplne presne, aby jeho slová boli jasné a priame, vznešené, no pritom jednoduché a skromné, a ako také, aby veľmi nevtieravo, no o to hlbšie vchádzali do ľudských sŕdc.

Ježiš dnes sám seba označuje za proroka, keď hovorí: „Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti, medzi jeho príbuznými a v jeho dome“ (Mk 6,4). On je viac ako prorok, to my dobre vieme. Prišiel domov, medzi svojich, ale oni ho neprijali. „Počúvalo ho mnoho ľudí“, spomína Sv. písmo. A ich reakcia? „Skade to má tento? Aká to múdrosť, ktorej sa mu dostalo, a zázraky, čo sa dejú jeho rukami“ (Mk 6,2)?! Čudovali sa, ba pohoršovali sa na tom, čo Ježiš hovoril.

Proroci vždy mali svoje miesto uprostred ľudu, hoci väčšinou neboli vítaní. Hovorili totiž pravdivo, hovorili k veci, jednoducho tak, ako to chcel Boh. Pravda sa však niekedy veľmi zle počúva, to poznáme. V Starom zákone existovalo veľké množstvo prorokov: Samuel, Nátan, Eliáš, Ezechiel, Daniel, Zachariáš, Micheáš... V Novom zákone najväčší z prorokov, Ján Krstiteľ, verný posol Boha, hovoril pravdu a vieme, ako skončil.

Najskôr sa však bližšie pozrime na samotný termín. Prorok – z gréc. prophéta - pro = pred a phéta = hovoriť. V hebrejčine: 1) navi = hovoriť, 2) rove = vidieť.

Videc je ten, ktorý vidí aj také veci, čo ostatným uniknú.

V širšom slova zmysle prorokom je ten, kto hovorí v mene Božom. Proroci sú tí, ktorí tlmočia Božiu vôľu. V Starom zákone to boli ľudia, žijúci na základe veľkej blízkosti s Bohom a tlmočenia Božej vôle. Prorok rozpráva pre prítomnú dobu, ale jeho proroctvá sa týkajú aj budúcnosti.⁵⁷

⁵⁶ Porov.: SIVONĚ, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2002.

⁵⁷ Porov.: Vlastný archív: Poznámky ku prorockým knihám na hodinách Starého zákona s p. prof. Antonom Tyrolom.

Možno je to trochu odvážne tvrdenie, ale myslím, že každý z nás - ak Pán Boh dá, že budeme kňazmi - bude aj prorokom. Ak sa chceme stať kňazmi, chceme sa stať Božími mužmi, jeho služobníkmi. Máme tlmočiť Božiu vôľu, máme hovoriť o Bohu a v mene Boha. Veľmi pekne to vyjadruje Jean Guitton vo svojich dialógoch s Pavlom VI.: „Stáva sa dnes, a bude to čím ďalej tým častejšie, že ľudí, ktorí veria vo veci neviditeľné, bude treba na to, aby viditeľné veci boli milované správnym spôsobom.“⁵⁸ My sami však najskôr potrebujeme mať vieru, akýsi vnútorný, hlboký cit pre neviditeľné. Nezískame ho len tak odrazu, z ničoho nič. Iste je to Boží dar, ale my na ňom máme s Bohom spolupracovať a pestovať ho v sebe. A tak myslím, že byť v seminári, to znamená učiť sa životu s Bohom a v Bohu, aby sme sa stali jeho poslami.

Aký teda má byť Boží muž kňaz – prorok dnešnej doby?

Myslím, že práve taký istý, ako boli starozákonní proroci, no zároveň trochu iný. Lebo my už poznáme Krista. Proroci Nového zákona, to sú svätci. Máme byť svätí. Iba svätec dokáže hovoriť v mene Božom, ba viac, on zjavuje a sprítomňuje ľuďom Božiu lásku a dobrotu v každom svojom geste, slove, vo všetkom, čo robí. A tak v osobe kňaza, Kristovho proroka, prichádza medzi ľudí sám Kristus. Čo to však znamená táto svätosť? Často o nej počúvame? Každý nám hovorí, že do neba sa nič nesväté nedostane, a predsa zdá sa mi, že tieto slová neberieme dosť vážne. No Božie povolanie k svätosti platí a neustále zaznieva v našich srdciach; je to volanie dneška po Božích posloch, po prorokoch, ktorých život bude zjavením sa Boha v tomto svete.

Dnešok volá po mužoch modlitby. Kto sa modlí, žije s Bohom. Každý náš deň by mal byť celý posvätený modlitbou. Vlastne, deň by mal byť modlitbou, ved' modliť sa máme stále. Vieme, že modlitba je rozhovor s Bohom. A v rozhovore platí, že jeden počúva a druhý hovorí. Ako veľmi dôležité je, aby sa náš zrak neustále upieral k Bohu; neustále žiť v jeho blízkosti, vnímať jeho slová, poznávať jeho vôľu, niekedy tak tajomne zahalenú. Donedávna som si kládol otázku, prečo Boh nevyslyší moje prosby; stále som o niečo prosil a očakával, že to Boh tak urobí. V poslednej dobe sa mi však zdá, že nie Boh by mal mňa vyslyšať, ale je by som mal vyslyšať jeho. Totiž, On ku mne hovorí, pozýva ma, aby som sa zapojil do jeho plánu. Preto ho mám počúvať, aby som poznal jeho vôľu a vedel, aké je moje miesto v jeho pláne. A tak sa pýtam: Kto má koho počúvať? Boh mňa? A nie skôr ja jeho? Ved' kým On je vševediaci, ja nič neviem; kým On je všemohúci, ja vnímam u seba vždy znovu a znovu svoju úbohosť. Kým On je svätý, ja som tak hriešny; kým On nekonečne miluje, ja sám len veľmi máličko dokážem milovať. Ako môžem poznať Boha, ak sa s ním nestretnem? Môžem prečítať obrovský kopec kníh, skrípt, hoci aj na dva metre, isté je, že jedno stretnutie s ním je oveľa, oveľa viac. V stretnutí s ním totiž poznávam jeho samého, poznávam seba, tak ako ma vidí Boh, a napokon

⁵⁸ GUITTON, J.: Dialógy s Pavlom VI. Rím: SÚSCM, 1969, s. 43.

poznávam Boží zámer so mnou, teda poznávam Božiu vôľu. A len tak môžem byť prorokom – svätcom dneška, keď budem poznať Boha, seba a Boží plán so mnou. Ako je to dôležité v dnešnej uponáhľanej dobe: zastaviť sa, stíšiť, počúvať... Len tak môžeme byť prínosom pre svet a ľudí v ňom. Boží muž sa nenechá strhnúť prúdom; kráča slobodne – napriek prekážkam – tam, kde ho vedie Boh. Žije v tomto svete, ale nie je z tohto sveta.

Dnešok volá po mužoch činu. Nemožno zostať len pri modlitbe. A ani nezostaneme, lebo toho, kto sa modlí, Boh povoláva k skutkom lásky, ku konaniu dobra. Tak sa stávame budovateľmi Božieho kráľovstva. Kto buduje svoju svätosť, buduje Božie kráľovstvo. Svätosť je ako krásny dom. Je to dom, ktorý si buduješ ty s Bohom a v ktorom spolu bývate. Je to váš dom – spoločný – tvoj a Boží. Samozrejme, že postaviť si takýto dom, to stojí námahu a mnoho potu. Veď to nie je hocijaký dom, je to svätosť, krásny palác – dom pre Boha. A napokon, veď nebo sa dobýja násilím. Tým, že každý buduje svoj dom, svoju svätosť, budujeme spoločne Božie kráľovstvo. Teda: konať, pracovať, budovať Božie kráľovstvo prácou na sebe a skutkami lásky. Apoštol Pavol hovorí: „Viera bez skutkov je mŕtva.“ Muž Boží je muž modlitby, ale aj činu. Ktorý prorok nebol činný? Ktorý si založil ruky a nič nerobil? A čo novodobí proroci, naši svätci? Ako veľmi Boží vyvolenci milovali iných; s koľkou láskou sa skláňali nad chorými, chudobnými i chorými. Len si spomeňme na sv. Františka, sv. Don Bosca alebo na ešte nedávno pôsobiacu Matku Terezu. To boli ľudia činu; milovali Boha, milovali všetkých, a preto konali. Neboli ich slová a ešte viac skutky prorockým hlasom pre ich dobu?

Keď hovoríme o konaní, hovoríme aj o zodpovednosti. Sme zodpovední za každú dušu, ako pastier za každú ovečku. Chceme ísť do neba. A naozaj, príde ten čas, že si nás Boh povolá. A my budeme chcieť ísť do neba. Budeš stáť pred nebeskou bránou a budeš chcieť ísť dnu. Tam pri bráne bude sv. Peter. „A ty chceš ísť do neba sám?“, položí ti otázku sv. Peter. „Prepáč, veľmi ma to mrzí, ale to nejde. Do neba sa sám ešte nikto nedostal. Tu chodia celé partie.“ A ešte k tomu, ty chceš byť kňaz. Kňaz – a sám do neba? Nemožné. Môže pastier prísť na salaš bez oviec? Čo by mu povedal bača? Poslal by ho hľadať ovce. Učme sa od Ježiša, Dobrého pastiera: On nechá deväťdesiat deväť oviec a ide za jedinou, ktorá sa stratila.

Dnešok priam kričí a prosí o mužov lásky. Nemožno konať bez lásky. Bez lásky ja naše konanie nezmyslom. A tak naozaj, my sa máme modliť, počúvať Boží hlas, máme aj konať a byť činní, ale pred tým všetkým musí byť láska. Bez lásky to nemá zmysel.

„Lebo je pravdou, že ani my kňazi nie sme dišpenzovaní od povinnosti milovať. Milovať celým naším bytím, celou našou ľudskosťou ako synovia človeka. Milovať tak, ako miloval Kristus – panenský muž.“⁵⁹ Kňaz je

⁵⁹ GILSON, G.: *Diecézny kňaz v pastoračnej službe*. Spišské Podhradie – Spišská Kapitula: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka, 2001, s. 62.

zaviazaný láskou voči osobe, ktorú stretne. Nijaká osoba nemá byť pre neho anonymnou. „Musí byť spôsobilý stretnúť živého Krista v stvoreníach.“⁶⁰

Hovoríme, že svätosť je náš dom, ktorý budujeme spolu s Bohom. Predstavte si, že si mladí ľudia postavili dom. Práve láska ich dala dokopy a láska je príčinou toho, že si budujú spoločný dom. A keby medzi nimi nebolo lásky? Čo z takého domu? Odíde buď muž alebo žena a dom zostane prázdny. Len prázdna škatuľa, nič viac. Svätosť bez lásky = prázdna škatuľa. Taký dom len chátra. Známy gospelový spevák Richard Čanaky v jednej zo svojich piesní má asi takýto text, kde hlavnou myšlienkou je, že môžem robiť čokoľvek, môžem byť dobrý spevák, môžem byť vzdelaný, šikovný športovec, môžem dokázať všetko možné, aj tak „bez lásky som iba smiešny klaun“.

Dnešok potrebuje mužov obety. Keď hovoríme o láske, treba spomenúť aj obeť. Láska a obeť nedokážu žiť jedna bez druhej. Láska bez obety neexistuje, ako ani nie je možná obeť bez lásky. Sú to dve sestry, dokonca dvojčičky. Rodia sa spolu; keď sa rodí láska, hneď za ňou prichádza aj obeť. Kto chce byť kňazom, chce milovať a kto chce milovať, chce sa obetovať. A obeť nám dnes akosi nevoní. Milovať chceme, ale obeť...

Obeť si žiada aj veľkú pokoru; dokázať prijať aj pohrdnutie, nepochopenie, výsmech, ľahostajnosť... Kňaz je milujúci otec svojich veriacich. A milujúci otec sa pre svoje deti dokáže obetovať. Niekedy ho možno aj nepochopia, možno ním aj pohrdnu, vysmiejú ho... Boží muž však vie, v mene koho hovorí; vie, kto ho posielal. A preto sa nemôže dať odradiť. Lebo ho posielal Boh, ktorý miluje všetkých. Ako by som ja mohol nemilovať tých, ktorých on miluje. Môžem byť odmietnutý, nepochopený... na mne nezáleží, záleží len na tom, aby som plnil Božiu vôľu. A Božou vôľou je, aby každý bol spasený.

Vo vlaku došlo k nasledovnému rozhovoru. Istý muž, otec rodiny, jednoduchý chlap v montérkach, cestoval domov z roboty. Hľadal si voľné miesto, keďže bol dosť unavený po celodennej práci. Po dlhšom hľadaní si sadol do kupé k uhladenému mužovi. Na prvý pohľad bolo vidieť, že je to muž z vyššej spoločnosti, bol totiž elegantne oblečený, mal na sebe košeľu s kravatou, sako a čítal noviny. „Môžem si prisadnúť?“ opýtal sa skromne muž. „Nech sa páči,“ odvetil čítajúci pán. Chvilu len ticho sedeli. Keď vlak prechádzal neďaleko kostola, skromný otec si sňal z hlavy čiapku a prežehnal sa. Oproti sediaceho pána takéto gesto podráždilo, lebo začal veľmi znevažovať Cirkev. Potom sa pustil aj do kňazov: „Načo sú títo kňazi?! Čo oni robia?! Sú to darmožráči.“ A podobne oplzlo sa vyjadroval na adresu kňazov. Muž sa snažil obhajovať kňazov, ale asi to bolo márne, lebo rozhorčený podnikateľ ho vôbec nepočúval a plný nenávisti ešte viac nadával. Ďalej už robotník mlčal, hoci veľmi ťažko znášal to, čo tu počúval. Vtedy vlak vošiel do tunela, kde bola tma. Zrazu bolo

⁶⁰GILSON, G.: Diecézny kňaz v pastoračnej službe, 2001, s. 63n.

počuť rýchly pohyb a buchot i tlmený výkrik. Robotník bol ináč silná konštrukcia. A v tej chvíli chytil pod hrdlom milého pána a začal ho dusiť. Po chvíli ho však pustil. Vlak vyšiel von z tunela. Predtým elegantne vyzerajúci pán mal teraz vytiahnutú košeľu, rozviazanú kravatu a bol celý červený. Nechápavo krútil hlavou a zmohol sa len na: „Čo to robíte?!“ Vtedy mu silný muž, ktorého pohľad však bol plný pokoja a dobra hovorí: „Pýtate sa, načo sú kňazi, tí darmožráči? Nuž vedzte, že keby mňa jeden z tých darmožráčov nevychoval, už by ste neboli medzi živými.“

Mnohí nás nepochopia a možno odmietnu, ba budú na nás nadávať, ako pán vo vlaku. My sa však nemôžeme vzdať. My máme milovať. Lebo nás posielala milujúci Boh. Len tak budeme svedkami Boha, Božími mužmi, prorokmi. Jedni nás budú chváliť, iní haniť. Asi by sme sa mali menej starať o to, čo hovoria ľudia a snažiť sa zapáčiť Bohu, ktorý si nás povolal. Len keď sa budeme chcieť vo všetkom páčiť jemu, budeme o ňom svedčiť a všetko v nás bude hovoriť o jeho milosrdenstve, lebo prorok dnešnej doby je hlavne ten, ktorý zjavuje Božie milosrdenstvo.

Dobre to vyjadruje Ján Mária Vianney, najväčší prorok medzi kňazmi 19. storočia. Spomína: „Jedného dňa som dostal list, v ktorom so mnou zaobchádzali ako so svätým, a zároveň mi prišiel ešte jeden list, plný urážok. Keby som bol dostal iba prvý, bol by som spyšnel, ale druhý bez prvého by ma uvrhol do zúfalstva. Netreba robiť rozruch ani okolo jedného, ani okolo druhého. Človek je tým, čím je v Božích očiach.“

Drahí bratia! Dnešok volá po prorokoch. Dnešok prosí, žiada si mužov modlitby, mužov činu a mužov lásky i obety. Boh počuje volanie dneška a miluje ľudí dneška. Preto nás povoláva. Aby sme rozprávali o ňom, aby sme sprítomňovali – všade, kde sme – jeho milosrdenstvo a lásku. Kde sú dnes proroci? Ja verím, že sedia tu, predo mnou.

Prosme teraz spoločne najvyššieho Proroka a Veľkňaza:

Milosrdný Ježišu, ty si na zemi bol mužom modlitby, činu, lásky i obety. Urob aj z nás svojich prorokov. Daj, aby celý náš život, naše slová i skutky prinášali zvesť o Bohu a jeho nekonečnom milosrdenstve.

Amen.

15. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 6,7-13

Sme poslaní ohlasovať Ježiša svedectvom života⁶¹

*Poukázat na to, že všetci sme dostali v krste prorocký úrad ohlasovať
Pána Ježiša svojimi slovami a skutkami.*

Jeden muž každú nedeľu ráno hovorieval svojej žene: „Chod' do kostola a pomodli sa za nás oboch.“ Priateľom potom vravel: „Ja nemusím chodiť do kostola, moja žena tam chodí aj za mňa.“ Raz v noci sa mu prisnilo, že so svojou ženou stál pred nebeskou bránou a čakal, kým sa otvorí. Brána sa pomaly otvárala a počul hlas určený jeho žene: „Ty môžeš vojsť za obidvoch.“ Žena vošla a brána sa zatvorila. Mužovi prišlo tak zle, že sa prebudil. Najviac prekvapená bola však jeho žena, keď jej v nedeľu ráno povedal: „Dnes idem do kostola s tebou.“⁶²

Stať evanjelia priamo nadväzuje na evanjelium z predchádzajúceho týždňa, keď Ježiš prišiel do svojej vlasti, Nazareta, ale nemohol tam urobiť zázrak, lebo sa na ňom pohoršovali. Bolo by pochopiteľné, keby bol Ježiš na nedôveru a na odmietnutie, s ktorým sa stretol, reagoval ako zranený a sklamaný. Bolo tomu však naopak: Ježiš putoval ďalej po mestách a dedinách v blízkosti svojho domovského mesta.⁶³ Dokonca: **„zvolal Dvanástich a začal ich posielat' po dvoch. Dal im moc nad nečistými duchmi. Oni šli a hlásali, že treba robiť pokánie“ (Mk 6, 7.12).**

Pán Ježiš posielal svojich učeníkov, aby sami zakúsili radosť z apoštolátu. Doteraz boli iba pozorovateľmi a svedkami účinkovania svojho Majstra. Teraz majú priamo od neho misiu - poslanie hlásať pokánie a svoje slová potvrdzovať skutkami. Neponechal ich však na ľubovôli, ako budú chcieť naplniť toto poverenie. Dal im na cestu celkom jasné inštrukcie: majú chodiť po dvoch, okrem palice si na cestu nesmú brať ani chlieb, ani kapsu, ani peniaze a ani dvoje šiat. Dokonca ich usmerňuje, ako konkrétne sa majú zachovať, keď budú prijatí alebo odmietnutí.

Všetci Dvanásti sa však počas ohlasovania stretli s kladným prijatím, ako o tom svedčí evanjelista Marek hneď v nasledujúcich perikopách svojho

⁶¹ Porov.: ULÍČNÝ, M.: Homília na seminári. Spišská Kapitula : 2003.

⁶² FERRERO, B: *Kruhy na vode*. Don Bosco, Bratislava, 2002, s. 11.

⁶³ Porov.: PORSCHE, F.: *Malý stuttgartský komentár. Nový zákon. Evangelium sv. Marka*. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 1998, s. 75.

evanjelia. Dosiahli dokonca to, že sa o Ježišovi hovorilo i v najvyšších kruhoch až na dvore Herodesa.⁶⁴

Poslanie ohlasovať Pána Ježiša však nedostali iba apoštoli a ich nástupcovia biskupi a kňazi. My všetci sme krstom prijali účasť na Kristovom kňazskom, kráľovskom a prorockom poslaní. Vydávajme svedectvo o svojej viere navonok. Nielen slovami, ale aj skutkami. Nestačí sa zhromaždiť raz v týždni v chráme na bohoslužbu a tváriť sa, „akože mám s Pánom Bohom všetko v poriadku.“⁶⁵ Veď práve my, katolíci, sme často najväčšou príčinou toho, že tí, ktorí žijú v našom okolí, nepoznajú z našich skutkov a životných postojov Pána Ježiša.

Prorok Amos, o ktorom sme počuli v prvom čítaní, je pre nás vzorom v plnení prorockého úradu. Hoci žil v dobe, kedy boli v Palestíne navonok pokojné časy, predsa, keď Pán ho posielal, ide a vyčíta mocným sociálnu nespravodlivosť, ktorej sa dopúšťajú voči slabým, a neúprimnú vonkajšiu pobožnosť bez skutočnej lásky. Varuje svojich súčasníkov, aby nepodliehali sebaklamu a neboli si príliš istí pred Božím súdom. Jeho varovný hlas bol preto nepríjemný a pôsobil ako narušiteľ pokoja.⁶⁶

Bratia a sestry, či nevidíme podobnosť dnešnej doby s dobou, v ktorej žil prorok Amos? Aj dnes sú hlboké rozdiely medzi bohatými a robotníkmi. Aj dnes vonkajší život kresťanov nie vždy zodpovedá evanjelióvemu posolstvu Pána Ježiša.

Božie slovo je aktuálne pre všetky časy. Prorocké slová znejú aj v našich ušiach. Záleží však iba na nás, aký postoj zaujmeme k tomu, čo počujeme a poznáme a k tomu, ako budeme konať.

Apoštoli, ktorých Pán poslal po dvoch, presvedčili svojimi skutkami a slovami obyvateľov Galilejského kraja. Aj my sme apoštolmi dnešných čias. Máme po ruke prostriedky a milosti, aby naše svedectvo a naše postoje boli opravdivé.

Spisovateľ Oscar Wilde vo svojich poviedkach upriamoval pozornosť práve na svedectvo života a všimol si chudobných. Nech nás povzbudí príklad z rozprávky o Šťastnom princovi.

Vysoko nad mestom stála na veľkom stĺpe socha Šťastného princa. Bol celý pozlátený tenkými plátkami rýdzeho zlata, v očných jamkách mal zasadené dva jagavé zafíry a na rukoväti meča sa mu leskol červený rubín. Všetci ho nesmierne obdivovali.

Jedného večera letela nad mestom lastovička. Jej druhovia a družky sa už pred šiestimi týždňami odsťahovali do Egypta, ale ona sa tu zdržala. Letela už

⁶⁴ Porov.: PORSCH, F.: *Malý stuttgartský komentár. Nový zákon. Evangelium sv. Marka*. Kostelní Vydří : 1998, s. 76.

⁶⁵ Inšpiroval ma Max Kašparů knihami *Sedmero zastavení u klíčové dírky* a *Věroměr*.

⁶⁶ Porov.: HRBATA, J.: *Setba a žně*. Nakladatelství arcibiskupství, Olomouc, 1991, s. 266 - 267.

celý deň a práve keď sa ocitol nad mestom, začala uvažovať, kde sa ubytuje. Vtom zbadala sochu na veľkom stĺpe a ubytovala sa rovno medzi chodidlami Šťastného princa. No práve, keď si chcela hlávku ukryť pod krídlo, padla jej na ňu veľká kvapka. „To je čudné, na nebi ani obláčika, hviezdy sú jagavé, a predsa prší. V severnej Európe je veru čudné počasie.” Vtom spadla ďalšia kvapka. Lastovička sa pozrela hore a uvidela, že oči Šťastného princa sú plné slz. Pocítila k nemu súcit a opýtala sa ho: „Kto si a prečo plačeš?”

„Som Šťastný princ. Keď som bol ešte živý a mal ľudské srdce, nevedel som, čo sú slzy, lebo som býval v paláci bez starostí, kam má smútok vstup zakázaný. Moji dvorania mi vraveli Šťastný princ a ja som naozaj bol šťastný, keď zábava a radovánky znamenajú šťastie. Tak som žil a tak zomrel. A teraz ma postavili sem, tak vysoko, že vidím všetku biedu a ohavnosť svojho mesta, a hoci mi srdce spravili z olova, nemôžem sa ubrániť slzám.

Ďaleko odtiaľto je ulička a v nej stojí chudobný domček. Jeden oblok je otvorený a cez neho vidím ženu, čo sedí pri stole. Má vychudnutú, ustaranú tvár a drsné, červené ruky, celé dopichané od ihliel, pretože je krajčírka. V kúte v posteli leží jej chorý synček. Má horúčku a potreboval by liek, ale matka mu ho nemá za čo kúpiť. Lastovička, neodniesla by si rubín z rukováti môjho meča? Nohy mám pripevnené k podstavcu a nemôžem zísť dolu.” Lastovička sa zdráhala, pretože pomaly začínala zima, a ona už dávno mala byť v Egypte, ale princ ju uprosil a lastovička sa stala jeho poslom.

Nielenže zanesla rubín z meča pre chorého chlapca, ale aj obidva princove oči - jagavé zafíry, ba aj všetko zlato z princovho tela olúpala, aby ho zanesla chudobným.

Keď starosta mesta zakrátko prechádzal so svojim sprievodom okolo sochy Šťastného princa a zbadal, aký je ošarpaný, bez rubína a zafírov a pri jeho nohách uvidel mŕtveho vtáka, dal sochu odstrániť z dôvodu, že keď nie je krásna, nie je ani užitočná. Rozdrvili ju a roztavili v peci. Ale puknuté srdce Šťastného princa sa roztaviť nedalo. A tak ho vyhodili na smetisko, kde ležala aj mŕtva lastovička.

Tu prikázal Stvoriteľ jednému zo svojich anjelov, aby mu priniesol dve najvzácnejšie veci na svete. A anjel mu priniesol olovené srdce Šťastného princa a mŕtvu lastovičku. „Správne si vybral, lebo táto lastovička mi bude večne spievať v rajskej záhrade a Šťastný princ ma bude velebiť v mojom meste zo zlata.”⁶⁷

Drahí bratia a sestry, je to iba rozprávka, ale jasne hovorí o tom, že skutky človeka nemožno ničím nahradiť. Je to naša úloha, ktorú sme dostali v krste a naše poslanie. A Pán odmení všetky naše činy. Dokonca aj pohár vody podaný človeku neostane bez odmeny.

⁶⁷ Porov. WILDE, O.: *Šťastný princ*. Klasické príbehy. Mladé letá, Bratislava, 1997, s. 7 - 18.

Boh tak ako oslovoval prorokov, tak oslovuje aj nás. Nik nemôže za nás vykonať to, čo sa žiada, aby sme vykonali my sami. V úvodnom príklade si muž sám uvedomil svoju zodpovednosť za svoje skutky. Prosme teda pri tejto svätej omši o posilu do nášho života. Aby sme vo svojich rodinách, v školách a na pracoviskách, boli ozajstnými apoštolmi.

Pane, ty mi dávaš seba za pokrm. Rozmnož vo mne tvoju lásku, aby som ti ostal verný nielen vo chvíľach, kedy cítim radosť z tvojej prítomnosti, ale aj vtedy, keď sa treba rázne rozhodnúť alebo konať.

Amen.

16. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 6,30-34

Modlitba⁶⁸

Priviesť veriacich k uvedomeniu si potreby modlitby.

Kardinál Ratzinger sa v nedávnej minulosti zaoberal stratou schopnosti hľadať Boha v modlitbe a kresťanskej meditácii. Tomuto problému sa stále viac ľudí snaží čeliť uvádzaním východných meditačných cvičení. Zdá sa, že aj mnohí kresťania stratili vzťah ku kresťanskej tradícii. Niektorí takzvaní moderní kresťania úplne odmietajú modlitbu. Považujú ju za zbytočnú stratu času. Proti tejto vnútornej prázdnote potom bojujú chorobnou sociálnou aktivitou. Túto skutočnosť by sme nemali brať ako výčitku, ale ako varovný signál.

Ježiš nám na otázku, či je potrebná modlitba a kontemplácia, odpovedal dostatočne jasne. V dnešnom evanjeliu sme čítali jeho slová, ktoré adresoval apoštolom, keď sa vrátili zo svojich misijných ciest. Potom, ako mu vyrozprávali, čo učili a robili, povedal im: „***Pod'te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite***“ (Mk, 6,31a).

Vidíme jeho starostlivosť o svojich učeníkov. Boh je skutočným a dobrým pastierom nielen pre Boží ľud, ale aj pre jeho pastierov. V prvom čítaní z knihy proroka Jeremiáša pozorujeme, ako sa stará o vyvolený národ. Izraeliti sa nachádzali v zajatí v Babylone. Bolo to pre nich veľmi ťažké. Zvlášť im chýbal Jeruzalemský chrám, ktorý v minulosti býval centrom ich náboženského, ale aj spoločenského života. Zároveň pociťovali opustenosť zo strany Boha, pretože nemali medzi sebou pastierov, ktorí by boli pre nich oporou v ťažkých časoch zajatia.

⁶⁸ Porov.: ŠTEFAŇAK, O.: Semestrálna práca. Spišská Kapitula : 2003.

Do tejto situácie zaznieva Boží hlas skrze proroka Jeremiáša: „**Dám im pastierov, ktorí ich budú pásť. Už sa nebudú pásť, ani strachovať a ani jedna ovca sa nestratí, hovorí Pán**“ (Jer 23,4). Boh vidí biedu svojho ľudu a nenecháva ho napospas svojmu osudu. Naopak, jeho osud mu veľmi leží na srdci. Vie, že ovce bez pastiera sa potratia, a preto im dáva prísľub nových vodcov.

Aj v Ježišovej dobe potrebovali ľudia vodcov a pastierov. Preto poslal svojich učeníkov, aby učili a uzdravovali. Aj dnes hovorí evanjelista Marek o ich návrate. Ježiš mal radosť z ich pastoračného pôsobenia, no zároveň vedel, že takto by sa veľmi rýchlo vyčerpali. Preto im povedal: „**Pod’te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite**“ (Mk, 6,31a). Vidíme, že Ježiš sa stará nielen o ľud tým, že mu posielal pastierov. Leží mu na srdci aj život samotných pastierov.

Po prvých úspechoch v apoštoláte im chce zabezpečiť ticho a pokoj. Tým sleduje odpočinok tela, ale aj duše. Ježiš najlepšie vie, aké potrebné je uzobrané premýšľanie v modlitbe. Aj on sám často čerpal silu zo stretnutí so svojím Otcom v tichu a samote. Boli to preňho vždy požehnané chvíle. Ježiš vie, že uzobraná modlitba je nevyhnutne potrebná tak pre život apoštolov, ako aj pre všetkých ľudí.

Priatelja, necítimie niekedy aj my ťarchu každodenného života? Kde hľadáme posilu? U Ježiša, či niekde inde? Uvedomme si, že Ježiš každého z nás potrebuje v diele apoštolátu. Sme povolaní pracovať pre Božie kráľovstvo. K tomu potrebujeme dostatok síl a tie môžeme nájsť jedine v modlitbe. Vo chvíľach intenzívneho spojenia s Bohom akoby nám vlieval svoju múdrosť a silu. Pri prameni múdrosti spoznáme pravdu a tá nás uchráni od rôznych pomýlení v každodennom živote aj v apoštoláte.

Načas môžu naše apoštolské úsilia fungovať aj bez modlitby, avšak pôjde to len veľmi ťažko a bez želaného úspechu.

Na stretnutí mládeže spod Braniska s otcami biskupmi Františkom a Andrejom zaznela aj takáto otázka: „Čo mám robiť, keď mi nechutí modliť sa?“ Otec biskup Andrej odpovedal takýmto obrazom: „Niekedy na dedine chodili chlapi kosiť trávu zavčas rána. Vtedy sa najlepšie kosilo, pretože nebolo tak horúco ako potom cez deň. Teda ranný čas bol pre koscov veľmi vzácny. Škoda bolo stratiť čo len desať minút. Preto aj tepanie kosy, ktoré trvalo okolo dvadsať minút, sa zdalo zbytočným mrhaním času. Na druhej strane však ten, kto nebol ochotný tých dvadsať minút obetovať, veľa potom nepokosil. Ťažko sa mu kosilo a v konečnom dôsledku spravil ešte menej ako tí, ktorí ten čas boli ochotní obetovať.

Modlitba je tiež obrazným tepaním kosy. Ak nemáme chuť modliť sa, je to asi preto, že nám pripadá zbytočným mrhaním času. Avšak bez stretnutia sa s Bohom na začiatku dňa, to pôjde len veľmi ťažko. Modlitbou akoby sme si naostrili svoju myseľ a srdce, aby sme cez deň boli vnímaví na Božie vnuknutia.

*Náš každodenný život i život apoštolátu bude preniknutý Božou prítomnosťou. “
Toľko myšlienky otca biskupa.*

Položme si otázku. Čo očakávam od Ježiša v stretnutí s ním v modlitbe? Očakávam vôbec niečo, alebo beriem modlitbu len ako splnenie si povinností? Ježiš nás vyzýva k premýšľaniu o ňom a s ním. Nestačí len prijať kresťanstvo, naučiť sa niečo o Bohu na náboženstve v škole. To sú len prvé kroky. Po nich má nasledovať neustále prehľbovanie kresťanského života. A to najmä cez chvíle modlitby.

V živote prichádzajú mnohé situácie, keď sa ľudské sily búria. Napríklad, keď treba odpustiť, prijať prehru, ak sa veci nedejú podľa našej vôle. Odkiaľ máme vtedy čerpať silu? Nebuďme ako zmätené a hlúpe ovce, ktoré si myslia, že nikoho a nič nepotrebuju, a preto sú bez pastiera. Ježiš má zdroj, ktorý nás posilní a chce, aby sme z neho čerpali. Chcime to aj my. Ak to pochopíme, budeme plní radosti spolu so žalmistom spievať: **„Pán je môj pastier, nič mi nechýba: pasie ma na zelených pašienkach. Vodí ma k tichým vodám, dušu mi osviežuje“** (Ž 23,1–3a).

Aké dobré a užitočné je spojenie činného apoštolského života so sústredenosťou mysle v modlitbe, vidíme aj na príkladoch mnohých svätcov starších i novších čias.

Jedným z nich je aj pomerne novodobý svätec, Richard Pampuri. Žil na prelome dvadsiateho a dvadsiateho prvého storočia v severnom Taliansku. Vyštudoval medicínu a začas pôsobil ako lekár v Morimonde. Je obdivuhodné, akú veľkú hodnotu pripisoval životu modlitby a ako nádherne ho dokázal spojiť s rušným životom lekára. Gabriel Rusotto, postulátor v kauze jeho blahorečenia, v rozsiahlom spise o cnostnom živote brata Richarda uvádza tieto myšlienky: „Richard Pampuri nám svojím životom ukazuje, ako sa oboje – modlitba a pomoc druhým – dopĺňa a dá spojiť. Ako lekár mohol s dobrým svedomím pokladať svoj vzťah k Bohu za dostatočne realizovaný v službe trpiacemu človeku. Bol si však vedomý skutočnosti, že núdznemu blížnemu môže poslúžiť až po osobnom stretnutí sa s Bohom. Láska k Bohu a láska k blížnemu boli preňho jedno a to isté. Jedno nemohlo byť bez druhého. „Ako by sme mohli milovať Boha a pritom sa nestretávať v láske?“ Tieto slová napísal sestre do Egypta. Láska k Bohu bola pre neho jednotiacim a spoločenstvo tvoriacim putom, ale predovšetkým silou umožňujúcou znášať utrpenie.“⁶⁹

Preňho bola modlitba nevyhnutnou súčasťou života. Z nej čerpal posilu pre svoje niekedy často hrdinské činy. Ved' odkiaľ by sa v ňom vzalo toľko obetavosti, koľko sa zračí z nasledujúcej epizódy z jeho života:

⁶⁹ Porov.: MUTSCHLECHNER, N.: *Lekár, ktorý si zvolil Boha*. Bratislava : LÚČ, 2002, s. 59.

„Raz k nemu prišla do ordinácie stará žena, ktorá mala nepekné vyrážky. Richard Pampuri jej predpísal masť, ktorú si mala dva razy denne vtierať do pokožky hlavy. Keďže to žena sama nemohla robiť, obrátil sa na jej rodinu s prosbou, aby vec vzali do svojich rúk. Keď však po čase zbadal, že neposlúchli jeho pokyny, chodil dva razy denne k pacientke sám, kým jej vyrážky úplne nezmizli. Robil to i napriek množstvu ďalších povinností.“⁷⁰

Drahí veriaci, vidíme, aký krásny život sa dá vytvoriť pri spojení každodennej činnosti s opravdivou modlitbou. Iste aj my by sme chceli, aby sa náš život stal krásnou súhrou. Spoznali sme, čo je k tomu potrebné. Odhodlajme sa teda nasledovať toto naše poznanie.

Prosme spoločne nášho Pána o ducha modlitby: Pane Ježišu, ty si prameň života a svätosti. Chceš nás v modlitbe obdarovať svojimi milosťami. Daj nám srdce ochotné a vnímavé na potreby našej doby. Pritiahni nás k sebe, prenikni našu činnosť, aby sme všetky podujatia s tebou začínali a s tvojou pomocou aj dokončili.

Amen.

17. nedeľa v Cezročnom období „B“

Jn 6,1-15

Dar z lásky

Presvedčiť ľudí o potrebe dôverovať Bohu.⁷¹

Predstavme si, že sme na Brehu Tiberiadského mora. Nachádzame sa vo veľmi veľkom dave. Počúvame Ježiša a jeho slová sa dotýkajú nášho najhlbšieho vnútra. Hladia ho. Samozrejme, ani nevieme, ako beží čas. Pomaly začíname cítiť hlad. Niektorí možno rozmýšľajú, ako si zoženie jedlo a iní ani na hlad nepomyslí. Sme hladní a myslíme si, že ten tajomný muž, ktorý si hovorí Ježiš, ani na to nemyslí. Či chceme, alebo nie, vytrháva nás zo sústredenia. V duchu si pomyslíme, že v našej dobe by sa to nemohlo stať. Všade na väčších pútiach sú stánky s jedlom. Ale musíme si priznať, že toto stretnutie nebolo predvídané a bolo akosi napochytro. Je logické, že sme si zabudli stravu. Nikto nerátal s tým, že to bude také dlhé. A tu zrazu

„Ježiš vzal chleby, vzdával vd'aky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli“ (Jn 6,11).

⁷⁰ Porov.: MUTSCHLECHNER, N.: *Lekár, ktorý si zvolil Boha*, 2002, s. 59.

⁷¹ Porov.: SVETLÁK, V.: *Seminárna práca z homiletiky*. Spišská Kapitula : 2003.

Veľký div, zázrak? Dal im chlieb, nasýtil ich nielen duchovne, ale aj telesne. Niečo také nie je v dejinách spásy nové. Také niečo sa stalo aj v Starom zákone. V prvom čítaní Elizeus predkladá stovke chlapov dvadsať jačmenných chlebíkov. Tí sa najedli a ešte aj zvýšilo. V inom prípade Starého zákona izraelský národ na púšti Sin repce, že je hladný. Boh sa postaral o svoj ľud. Dal im mannu a prepelice. Vidíme, ako sa Boh stará o svojich verných. Nenechal ich hladných, ale postaral sa o nich. V celých dejinách Izraela môžeme vidieť starosť Boha o svoj ľud. Skúsme si ešte raz pripomenúť, koľko bolo pri Ježišovi ľudí. Bolo ich 5000...⁷² Všetkých nasýtil. Neostal nik hladný. Toto rozprávanie o rozmnožení chleba vyzýva veriacich, že s týmto Pánom je možné aj to, čo je ináč nemožné.⁷³ Poukazuje na to, že Ježiš na nás myslí a pomáha nám. On nechcel, aby ľud bol hladný. Boh nenecháva svoje stvorenie osamote. V každom okamihu ho udržiava pri živote, dáva nám schopnosť konať a vedie nás k cieľu (porov. KKC 301). Boh sa stará i o tie najmenšie potreby svojich detí, preto nebuďme ustarostení (porov. KKC 305).

Všetci vo chvíli rozmnoženia boli odovzdaní do Božích rúk, dôverovali Bohu, že sa o nich postará. Koľkí z nás sa dokážu odovzdať do Božích rúk? Koľkí sme ochotní mu dôverovať?

Mladý muž skúšal svoju dôveru k Bohu tak, že sa vybral pešo a bez stravy do vzdialeného mesta. Spoliehal sa len na Pána. A skutočne, nebolo dňa, v ktorom by nemal čo vložiť do úst. Až v jeden deň šiel cez veľký les. Celý celučičký deň nič nejedol a začínal si pomaly zúfať. „Pane, kde si? Vidiš, že som hladný.“ Až neskoro večer našiel na ceste neotvorenú čokoládu. Bola len trochu roztopená. Pán sa o neho postaral.

Predstavme si, ako sa tam tá čokoláda dostala. Pravdepodobne niekomu vypadla. Len tak náhodou. A on ju tam našiel, keď bol hladný, tiež len tak náhodou. Keď sa na to pozrieme z iného uhlu pohľadu, prideme na to, že to nebola len náhoda. Boh dal kvôli nemu do pohybu iné veci. Nieкто tade musel ísť pred ním. Pri vybaľovaní mu vypadla čokoláda. Nevšimol si ju. O niečo neskôr šiel tadiaľ ten mladý muž a našiel ju tam. A to všetko len kvôli tomu, aby nesklamal dôveru mladíka. Boh nechce sklamať ani nás. Ten mladík veril. Veril, že mu Boh pomôže. Viera je to, čo nás otvára dôvere v Boha, pretože viera a dôvera spolu súvisia. Ak neverím, nedôverujem. Ak dôverujem, verím. Treba mu len veriť, odovzdať sa do jeho rúk i za cenu toho, že nebudem vedieť, čo ma v najbližšej budúcnosti čaká. Ani zástup ľudí nerátal s Ježišovým darom chleba. Verili v jeho zázračnú moc. Dôverovali mu, verili mu, že ich uzdraví. Keď Ježiš

⁷² Porov.: PAUL – GERHARD MÜLLER: *Evangelium sv. Lukáše*. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1998, s. 89.

⁷³ Porov.: FELIX PORSCH: *Evangelium sv. Jana*. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1998, s. 55.

toto môže, prečo by to nemohol aj Boh v našom živote? Určite niektorí z vás to zažili. Pocítili Božiu starostlivosť o seba vo chvíľach, keď im bolo veľmi ťažko.

Len v pokore sa dokážeme úplne odovzdať do Božích rúk a dôverovať mu. Naša vôľa nás môže doviesť na nesprávnu cestu. Iba Boh vie, čo je pre nás dobré. Bohu sa oplatí dôverovať. Koľkokrát sme sa spoľahli na seba a prišli sme na to, že to nebolo správne? Koľkokrát sme poblúdili a museli sme sa vrátiť späť? Keby sme šli s Bohom, tak by sa nám to nestalo. Ak chceme poznať Božiu vôľu, musíme sa mu otvoriť, musíme s ním pestovať určitý vzťah, ktorý sa zakladá na láske. K láske nás musí privádzať dôvera a nič iného ako dôvera, povedala sv. Terézia z Lisieux.⁷⁴ Keďže Boh nás miluje, nechce nám ublížiť, ale sa nám snaží pomôcť. On vždy vie, čo nám prospeje a čo nám uškodí. Nechce nám ublížiť, ale sa o nás stará. Bdie nad nami a ponúka nám pomoc. Ak milujeme, Boh koná cez nás, lebo on je láska. Ak milujeme, aj druhí milujú nás. Ak milujeme, rozvíjame sa a nachádzame nový zmysel života. Ak milujeme, Boh pôsobí cez nás, lebo je v nás. Aj Ježiš miloval. Aj on bol vnímavý na potreby ľudu, ktorý ho počúval. Kto miluje, ten dôveruje. Kde nie je láska, tam nie je ani dôvera. Len v dôvere sa dokážeme odovzdať do Božích rúk a prekonať strach. Prekonať strach sa dá len vtedy, keď ho vyvážim dôverou.⁷⁵ Keď dôverujem Bohu, nemám z Boha strach, lebo viem, že mi chce len to najlepšie. Bdie nado mnou. Čo sa mi môže stať, keď Boh je so mnou? Ved' nie je nič horšie, ako ísť proti Božej vôli. On nás nasmeroval na nebo a chce, aby každý z nás bol spasený. Len v spojení s ním nezablúdime a budeme šťastní.

Ak nám niečo nevychádza, nereptajme na Boha, že nás nechal tak. Nenechal. On pripravil pre nás niečo lepšie. Nestážujme sa, že sa o nás nestará. Stará sa o nás. Čo ak chce pomôcť cez teba? Tu je otázka, nakoľko si otvorený vôli Božej a vnímavý na jeho hlas vo svojom vnútri.

Odovzdajme sa do Božích rúk a dôverujme mu. On nám vždy chce dobre. Prekonajme strach dôverou a nebojme sa budúcich vecí a hlavne, nebojme sa Boha. On nad nami bdie a stále sa o nás stará. On len chce, aby sme mu dôverovali.

„Muž videl v lese líšku, ktorá prišla o nohy. Divil sa, ako to zviera mohlo prežiť. Potom zbadal tigra s roztrhanou antilopou. Tiger sa nažral a zbytok prenechal líške.

Muž sa divil Božej добрote a povedal si: „Aj ja si kdesi na tichom mieste odpočiniem, budem dôverovať v Pána a on mi dá všetko, čo potrebujem.“ Tak prežil viacero dní, no nič sa nestalo a chudák už bol blízko smrti, keď v tom

⁷⁴ Porov.: M. D. MOLINIÉ: *Odvaha mít strach*. CDK, Brno, 1996, s. 121.

⁷⁵ Porov.: ANSELM GRÜN: *Nebe začíná v tobě Moudrost Otců pouště pro dnešní dobu*. ZVON, Praha, 1997, s. 78.

počul hlas: „Hej, ty tam, čo si na nesprávnej ceste, otvor oči pred pravdou! Nasleduj tigrov príklad a neber si už za vzor mrzáčku líšku!“

Na ceste stretol malé dievčatko, oblečené v tenkých šatách, mrzlo a triaslo sa zimou a nemalo nádej, že mu niekto dá niečo zjesť. Muž sa rozhneval a povedal Bohu: „Ako si to mohol dopustiť? Prečo proti tomu nič neurobíš?“

Boh nejaký čas mlčal. Potom v noci odrazu povedal: „Urobil som niečo proti tomu. Stvoril som teba.“⁷⁶

Boh stvoril teba. On ťa pozýva k spolupráci. Boh ťa, brat, sestra, používa ako nástroj jeho lásky. Nebuďme nevšímaví a buďme vnímaví na jeho hlas. Citliví na to, čo práve od nás chce. Vnímaví na utrpenie druhých. Tak sa nestane, že budeme bez pomoci Boha. Dôverujme mu a zbytočne sa netrápme. On vždy vie, prečo.

Buďme otvorení Bohu, nech koná cez nás. Nech cez nás pomáha tým, ktorí to práve teraz potrebujú. Nech cez nás rozmnožuje svoje dary. Ved' ako inak môže Boh pomáhať, ak nie aj cez nás.

Ak sme v stave posväcujúcej milosti, dokážeme počuť Boží hlas a byť jeho poslušným nástrojom. Vtedy Boh môže niekomu cez nás pomôcť. A nestane sa, že začneme obviňovať Boha z ľahostajnosti nad ľudským osudom. Buďme pokorní, a tak dokážeme dôverovať a odovzdať sa do Božích rúk. Takto sa otvoríme Bohu a nebudeme poslúchať naše ego, ktoré má tendenciu prehlušiť Boží hlas v nás.

Teraz sa skúsme pohrúžiť do modlitby a spoločne poprosiť Pána o dôveru a byť pohotoví sa stať jeho nástrojom.

Pane, pomôž nám, ako si pomohol zástupu, ktorý si nasýtil chlebom. Naplň nás dôverou, aby sme sa dokázali odovzdať do tvojich rúk, aby sme boli poslušným nástrojom v tvojich rukách. Pomôž nám otvoriť sa tvojim milostiam, aby sme dokázali spoznávať tvoj hlas a byť vnímaví na potreby blížnych, aby sme dávali a nič neočakávali. Tak ako ty pri rozmnožení chleba. Pomôž nám, aby sme milovali a verili, lebo len láska a viera plodia dôveru a odovzdanosť do tvojich rúk a pomôž nám, aby sme nestrácali nádej, lebo cez ňu ti môžeme dôverovať.

Amen.

⁷⁶ RICHTEROVÁ, M.: *Mozaika radosti II.*, LÚČ – vydavateľské družstvo Bratislava, 1998, s. 40.

18. nedeľa v Cezročnom období „B“**Jn 6,24-35*****Chlieb života***

Prichádzať k Bohu v modlitbe, aby nás nasýtil svojím životom a dal nám, čo potrebujeme pre opravdivý život viery.⁷⁷

Reklama. Dnes taká veľmi obľúbená a žiadaná. Dobré sa na ňu pozerá. Má za úlohu zachytiť diváka či poslucháča a vzbudiť dojem, že to, čo prezentuje, je také fantastické, že už nemôže dlhšie čakať a musí po danej veci: parfémie, vysávači, žehličky, CD, okamžite siahnuť. Isto poznáte známu reklamu na malinovku 7 UP: „Imidž je nanič. Ak chceš viac, nasleduj svoj smäd, nasleduj svoj inštinkt, ktorý ti hovorí: „Musím to ochutnať, zažiť tú fantastickú chuť.“

V evanjeliu sa Ježiš predstavil ľudu v Kafarnaume. **„Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6, 35).**

Ježiš si tým však nerobil lacnú reklamu, lebo vedel, že jedine on môže uhasiť smäd a dať to „viac“. Ešte predtým zástupy zažili udalosť s chlebmi, čo ich lákalo znovu vidieť Ježiša a zažiť viac. A tak **„nastúpili na lod'ky, prišli do Kafarnauma a hľadali Ježiša“ (Jn 6,24b).**

Ľudí fascinovalo, čo zažili pri jednom z prvých stretnutí s Ježišom. Hovoril im do duše, čo ich oslovovalo a čo potrebovali počuť a navyše ich nasýtil chlebom, aby nepoomdlievali na ceste a vládali byť s ním. Čo ich tak veľmi ťahalo za Ježišom, že odišli od práce a bežných starostí a nič ich nezastavilo? Uvažujme spolu.

Ľudia hľadali Ježiša preto, že sa im dal najesť bez toho, aby si to nejako zaslúžili a im sa to pozdávalo, lebo možno pocítili, že Ježiš by mohol byť tým, ktorý im pomôže prekonať ich biedu, chudobu? Alebo ho hľadali preto, že zažili, ako Ježiš urobil pred nimi zázrak, keď vzdával vďaky Otcovi, a tak rozmnožil chlieb pred ich očami? Ježiš vedel, prečo prišli a povedal im to priamo: **„Veru, veru, hovorím vám, nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa“ (Jn 6,26).** Ježiš im tak ukazuje, že nasýtenie nepochopili ako znamenie.

Podobne ako vtedy Izraeliti na púšti boli v strachu, lebo nevedeli, čo budú jesť a obávali sa, že na púšti zahynú. Bola to ťažká chvíľa, lebo nemali v podstate nič, ale mali Mojžiša, ktorý hovoril s Bohom. S Bohom, ktorý ich nikdy

⁷⁷ Porov.: SOPKO, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

nenechal napospas, ale ich vždy viedol. Tu Pán povedal Mojžišovi: „**Hľa, ja vám zošlem chlieb z neba ako dážď**“ (Ex 16, 4). Boh splnil, čo prisľúbil. Večer prileteli prepelice a ráno zase zem pokryla manna. Mojžiš im povedal: „**To je chlieb, ktorý vám dáva jesť Pán**“ (Ex 16,15b).

To, že Boh zoslal Izraelitom mannu, aby nezahynuli na púšti a Ježiš, že rozmnožil chleby, aby nasýtil zástup, bolo predovšetkým znamením, ktoré má hlboký duchovný význam. Jednoducho by sme mohli povedať, že Boh ide cez vonkajšok do vnútra. Cez oči chce preniknúť do srdca človeka. Boh na púšti chcel nasýtením dať Izraelitom istotu, že je s nimi, aby nanovo uverili v neho. Nasýtením chcel Ježiš pripraviť ľudí, aby uverili v neho ako Božieho Syna, Mesiáša, ktorý má prísť. Preto sa Ježiš predstavil ako „**Ja som chlieb života...**“, lebo tak môže o sebe hovoriť iba Boh, ktorý sa takto predstavil Mojžišovi v kríku: „**Ja som, ktorý som**“ (Ex 3,14a).

Vtedy na púšti Boh daroval Izraelitom mannu. Dal im chlieb z lásky, aby nezahynuli. Teraz ľudu podobne daroval chlieb. Rozdiel je však v tom, že tým chlebom je sám jeho Syn, Ježiš Kristus. Ježiš to sám povedal: „Ja som chlieb života.“ Ježiš sa dáva ako chlieb, nie preto, aby ľudia nezahynuli od hladu, ale aby nezahynuli na duchu. Ale aby poznali pravdu, aký je ich Boh. Aby poznali jeho vôľu celú, že on chce svojou prítomnosťou prežiarit celý ich život a darovať im pokoj. Ešte vtedy však netušili, že to nebude pokoj podľa ich predstáv, a teda, že to nebude Boh, akého by chceli, akého si predstavovali.

Je úžasné, keď človek zatúži po Bohu. Áno, túžba, akýsi hlad po Bohu je základ. Boh však nechce zostať iba pri tom. On chce našu túžbu naplniť. Chce nás nasýtiť, aby sme neboli hladní. Dnes sme počuli: „**Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť**“ (Jn 6,35).

Odkiaľ sa berie ten zvláštny hlad? On je dôkazom, že nás stvoril Boh vo svojej láske. Ten hlad nás odkazuje na neho. A preto vieme, že nech zjeme čokoľvek, nebudeme syti. Je to hlad, ktorý môže utíšiť iba sám Boh. Preto, keď vystúpil pred zástupy, oni na to zareagovali, lebo nikdy tak človek nehovoril. Ježiš im totiž ohlásil slovo od Otca, ktoré potreboval počuť každý človek v jeho dobe, ale ktoré potrebuje počuť i každý človek dnes. To slovo je nemenné, trvá naveky. Osobne sa dotýka každého človeka. Ved' sám Ježiš povedal svojim učeníkom: „Všetko, čo vidíte, sa raz pominie, ale moje slová sa nepominú.“

Teda zástupom Ježiš hovoril to, čo potrebujeme počuť i my všetci: „**Ja som chlieb života...**“ (Jn 6,35). Zástupy potrebovali život. Ježiš im ho ohlásil, ba čo viac, jeho slovo má takú moc, že keď ho ohlasoval, zároveň v ľuďoch spôsobovalo život. Nádherne sa pripodobnil chlebu, ktorý denno-denne požívame a bez ktorého si život ani nevieme predstaviť. Teda Ježiš je predovšetkým chlebom. Keď hovorí, že nás nasýti, znamená to, že nám dáva

samého seba za pokrm so všetkým, čo k nemu patrí: jeho osobu, slovo, jeho život, v ktorom je ukrytá jeho láska, pochopenie, odpustenie, jeho vzťah k nám.

Ježiš nás chce nasýtiť jeho vzťahom k nám. To nám dáva život. Sám to hovorí: **„Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať...”** (Jn 6,35). Vzťah medzi dvoma osobami sa môže vytvoriť iba vtedy, keď jeden vyjde smerom k druhému. Ten, ktorý vyšiel ako prvý, dáva najavo, že o toho druhého stojí a že mu na ňom záleží. Ježiš je nám príkladom, lebo ku človeku vyšiel ako prvý, a tak sa mu dal poznať. Vyšiel a nikde neodchádza. Je stále tu vo svojom Duchu. Čaká na každého z nás a volá každého po mene, aby mu vydal svoj život do jeho rúk. Aby ho mohol nasýtiť. Ježiš tu ale dáva jednu podmienku: **„Kto prichádza ku mne...”** (Jn 6,37).

Hovorí: „Ak ma chceš poznať, musíš prísť ku mne. Musíš vyjsť zo seba a zastaviť sa, aby si ma mohol vnímať.“ To chce niekedy odvahy, aj keď si myslíme, že sme silní a nič nás nezloží. To chce chuť zažiť Ježiša na vlastnej koži. Ale musíme k nemu prísť. Vedome sa odhodlať vykročiť k nemu. Ako sa to robí? Dnes žijeme veľmi dynamicky a ak chceme prísť k Ježišovi, musíme sa počas dňa odhodlať k tomu, že s tým sekneme a stíšime sa. Úprimne vyznáme Ježišovi, že chceme byť s ním a že ho chceme poznať, aký vlastne je.

Ježiš veľmi dobre vedel, na čom stojí každý vzťah medzi Bohom a človekom, preto vzápätí hovorí: „Je dobré, že si sa rozhodol prísť ku mne, ale musíš mi veriť. Hovorí: „Kto verí vo mňa...” Vyznali sme Ježišovi, že ho chceme poznať a byť s ním. Nadovšetko však musíme veriť, že on prichádza tam, kde sme ho pozvali. Že prichádza do času, kedy sa modlíme. Že prichádza do modlitby, aby bol s nami. Musíme veriť, že on prichádza a máme tak možnosť sedieť pri jeho nohách a nechať sa ním vyučovať ako vtedy zástupy. I keď ho, pravda, nemôžeme vidieť očami a počuť ušami. Jeho Duch hovorí k srdcu. Dnešnou rečou by sme mohli povedať, že je to vyššia forma komunikácie, ktorou sa však Boh a človek navzájom rozumejú. A čo sa vtedy stáva? Prišli sme k Bohu a on nás nakŕmil, uverili sme v neho, a prestali sme žízniť. Stretlo sa jeho: „Žízňim“ s našim hladom. Boh nás celých prenikol, posvätil. Každou takouto chvíľou nasýtenia nás zároveň premieňa na seba a stávame sa tak podobnými jemu.

Až tu vo svetle tohto stretnutia opravdivo spoznáваме, kým sme v Kristovi. V jeho svetle sa môžeme pozrieť do nášho vnútra, aby sme videli, čo v nás je. Čo nás pohýňa konať, tak ako konáme, čomu holdujeme, čo nás priťahuje. A naopak, vidíme aj svoju slabosť, hriechy, ktoré nás zraňujú a robia smutnými. Kladú prekážky medzi Boha a nás, a tak nás Boh, hoci my žíznime, nemôže úplne nasýtiť.

Sv. Ignác z Loyoly hovorí o troch skupinách kresťanov ako sú ochotní prísť ku Kristovi a nasledovať ho. Do prvej skupiny patria tí, ktorí by radi odovzdali celý svoj život Bohu, avšak nikdy k tomu nevyužijú žiadne prostriedky, ktoré majú k dispozícii. Sú nerozhodní a bez disciplíny. Ich

oblúbenou vetou je: „Chcel by som... Želal by som si...“. Mohli by sme ich nazvať ľuďmi „želajúcimi si“. Človek ťažko prichádza k Bohu, aby sa stal jeho učeníkom.

Druhú skupinu tvoria ľudia, ktorí Bohu vyznávajú, čo všetko pre neho robia. Často ide o ľudí, ktorí majú veľa energie a horlivosti za Pána, avšak v ich srdci sú stále ešte oblasti, ktoré potrebujú obrátenie. Títo ľudia naozaj robia veľa pre Pána, ale ich mottom je: „Ja sám ti, Pane, poviem, čo pre teba vykonám a urobím to podľa svojich vlastných predstáv...“ Títo ľudia sa už stali Pánovými učeníkmi, ale nevedia ešte dobre rozoznávať, čo si Boh od nich žiada.

Do tretej skupiny patria tí, ktorí sa postavia pred Pána a povedia: „Pane, povedz mi, čo mám robiť. Počúvam. Nevieť, čo budeš odo mňa žiadať, a preto ťa prosím o tvoju pomoc a silu vo všetkom, z čoho mám strach, pretože sa cítim slabí. „To sú ľudia, ktorí vykročili k Bohu vo viere. Dovolili Bohu, aby z nich urobil učeníkov, ktorí vedia počúvať. Boh sám sa stal najväčšou motiváciou pre ich vôľu.⁷⁸

Niečo veľmi podobné zažili aj zástupy ľudí. Hľadali Ježiša, aby mohli byť s ním. Ale je vidieť, že ich hnali zážitok, ako sa pri Ježišovi nasýtili. Síce hľadali Ježiša, ale bol to ich Ježiš. Ľudí zaujalo Ježišovo svedectvo, no ešte si nestihli uvedomiť, že on je Boh. A tak ho chceli otestovať, či hovorí pravdu. Povedali mu: „Aké znamenie urobíš, aby sme videli a uverili ti?“

Myslím si, že radi prichádzame k Bohu, lebo on nám dáva všetko, čo potrebujeme. Avšak často prichádzame k nemu iba vtedy, keď niečo potrebujeme. Chceme, aby naplnil naše túžby a to nám postačí. Potom budeme spokojní. Predstavte si však, že kedykoľvek by ste sa stretli s človekom, ktorého máte radi, vždy by to bolo len kvôli tomu, že od neho niečo potrebujete. Podstatné je, že nám vyplní našu prosbu. Lenže kde tu má miesto milé slovo, povzbudenie, ktoré sa dáva zadarmo? Láska daná zadarmo, ktorá buduje každý vzťah medzi človekom – láska bez podmienok. A presne pred tým Ježiš vystríhal ľudí zo zástupu, ktorí ho vyhľadali, lebo sa nasýtili chlebmi.

Ale náš vzťah k Bohu vo viere sa nesmie zredukovať iba na to, že Boha budeme hľadať iba vtedy, keď niečo potrebujeme. Totiž chciet' uspokojiť v prvom rade svoje potreby spôsobuje, že neberieme ohľad na to, čo nám hovorí Boh – jeho slovo. Pripravil pre nás veľa, ale často sa o to pripravujeme. Chce nám dať svoj život, ale my rozhodneme, čo chceme, lebo je to náš Boh. Potom nosíme v sebe taký obraz o Bohu a s tým aj k nemu pristupujeme. A tak možno častokrát, aj keď nevedome, stavíme medzi seba a Boha prekážky, ktoré nám bránia, aby sme zachytili impulzy jeho ducha. Dynamika tejto doby nesie v sebe práve túto zákernosť, že nás otupuje a my, aj keď veľmi chceme, lebo veríme Bohu, nie sme schopní vnímať duchovné veci. Sme akoby slepí a ani nevieme z čoho.

⁷⁸ KERUE – KMEC, M.: *Priklady, myšlienky a citáty (K-O)*. Casp spol. r. o., Košice, 200, s. 282.

To však neznamená, že nemáme alebo nemôžeme Boha prosiť o naše potreby: zdravie, dobrú prácu, bývanie, jedlo a pod. Nesmieme však zabudnúť, že podobne ako zástupom, aj nám Ježiš hovorí: „**Nezháňajte sa za pomínutelným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá syn človeka**“ (Jn 6,27). „**Ja som chlieb života...**“ (Jn 6,35). Ja nie som len ten, čo ti môže naplniť tvoje túžby. To by bolo málo. To nie som celý ja. Ja som „viac“. Ja som chlieb života a dávam ti život, ktorý som priniesol od Otca. Je to pokoj a radosť v Duchu Svätom. Je to viera, nádej a láska, predovšetkým láska, ktorou ťa milujem, víťazstvo môjho kríža, ktoré ti zverujem. To je to „viac“, ktoré ti dávam.

Som presvedčený, že každý, ako sme tu, sme hladní. Hladní po radosti, po úteche, po zmysle života. Chceme „viac“, než len uhasiť svoj smäd a nasledovať inštinkt. Teraz máme jedinečnú príležitosť, lebo za chvíľu aj pred nás príde Kristus v Eucharistii a predstaví sa: „**Ja som chlieb života**“ (Jn 6,35). Už to nie je len Kristus, ktorý sa pripodobnil chlebu, aby pozornosť zástupov upriamil na seba, na svoju osobu, ktorá jediná je prameňom života. Ale prijmem Krista, ktorý sa podobne ako apoštolom dal za pokrm v podobe chleba a vína, do ktorých sa aj skutočne a opravdivo sám vložil ako Boh a človek, lebo sa stali jeho telom a krvou.

Spolu so sv. Františkom prosme o dar Božieho života v nás: „Pane, osviet temnotu mojej duše. Daj mi pevnú vieru, istú nádej, dokonalú lásku a hlbokú pokoru. Daj mi prísť k tebe, aby som ti stále viac veril. Daj mi prísť k tebe, aby som poznal tvoju vôľu, ktorá je pravdivá a svätá. Daj mi to, čo najviac potrebujem. Daj mi tvoj život, lebo ty si „chlieb života“.

Amen.

19. nedeľa v Cezročnom období „B“

Jn 6,41-51

Ponuka Ježiša Krista

Povzbudiť veriacich k prijímaniu ponuky samého Ježiša Krista, ktorý nám dáva seba samého.⁷⁹

Prednedeľným som mal možnosť rozprávať sa s mladými dievčatami. Už dlhšiu dobu chodievam k nim na stretnutia, kde sa snažíme poznávať seba samých a milujúceho Boha. Ešte pred tým, než máme stretnutie, je sv. omša a po nej adorácia. Veľmi sme chceli, aby mladí prichádzali na túto sv. omšu

⁷⁹ Porov.: SIVONĚ, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

a adoráciu, ale... Neviem, asi sa im to nezdalo byť potrebné. Nevedel som, ako ich priviesť k Ježišovi v Eucharistii. Raz po stretnutí im takto hovorím: „Všetko je dobré, som rád, že som s vami, že tu prichádzate, len jedno ma mrzí: keby som vás videl v kostole na adorácii a na sv. omši, bolo by to veľmi dobré.“ A oni na to: „Práve dnes sme chceli ísť, ale... vydusilo nás.“ Moc som nerozumel a tak som sa pýtal, čo sa vlastne stalo. Išlo o to, že dostali novú miestnosť, aby sa tam mohli stretávať, ale je tam kachľová pec a ony sa pokúšali v nej zakúriť. A nejako im to nevyšlo. Na chvíľu som sa zamyslel a potom som im povedal to, čo by im asi každý z vás, čo milujete Ježiša, povedal: „Viete, dievčatá, príd'te vyúdené, zasmrdené, dotrhané,... ale príd'te! Ježišovi je to jedno, aké príd'te, hlavne vás chce mať pri sebe.“ Boh má rád spomínaných mladých, Boh nás všetkých miluje. A o tom to je. Nik nedá týmto chlapcom a dievčatám to, čo im dá on. On vie, čo potrebujeme, najlepšie to vie.

A tak som potom uvažoval nad ponukami: na jednej strane Ježiš so svojou ponukou a na druhej strane mnoho ponúk, ktorých sa nám denne dostáva. Stačí si na chvíľu zapnúť televízor alebo prečítať noviny a sme zasypaní ich množstvom: od jednoduchej zubnej pasty, cez rôzne kozmetické výrobky, pracie prášky, chladničky, až po perfektne vybavené autá, o ktorých však väčšina z nás môže len snívať. Ale asi je dobre, že je to tak, však? Lepšie, keď si takúto parádu nemôžeme dovoliť. Okrem toho sa nám ponúkajú aj rôzne služby a pod. Napr. aj priateľstvo, ktoré je ponukou vzťahu a mnohé iné ponuky. Niektoré sú dobré, iné menej dobré a sú aj zlé.

Dokážu však tieto ponuky uspokojiť človeka? Som spokojný, keď už mám to, čo mi bolo ponúkané? Ani zďaleka nie. Úprimne povedané, „ponuky sveta“ – keď tak môžem nazvať všetky na nás každodenne sa valiace ponuky – vôbec nie sú schopné uspokojiť nás, nasýtiť nás, naplniť nás; ani zďaleka nie je svet s tým, čo ponúka, schopný niečoho takého. Čo teda je to, čo dnes potrebuje človek? Čo hľadáš? Čo ťa uspokojí? Čo naplní tvoj život a dá mu ten správny cveng? Toto sú životné, existenčne dôležité otázky. A na ne treba hľadať odpovede. Kde ich hľadať? U koho iného, ak nie u Krista, ktorý život dáva a ktorý sám je život.

A Ježiš nám dnes hovorí: **„Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ (Jn 6,51).**

Môžeme tu vidieť viaceré konštatovania: Ježiš používa pre seba označenie „Ja som“, čo má veľký význam. Toto úvodné označenie sa skladá z dvoch prvkov:

a) „Ja som“ - súvisí so starozákonným **„Ja som, ktorý som“** (Ex 3,14), ktorým nazval Boh sám seba pred Mojžišom. Len si spomeňme na toto stretnutie sa Mojžiša so živým Bohom v ohnivom plameni. Mojžiš videl, ako ker horí, ale nezhára. Aký zvláštny jav! „Prečo trňový krík nezhorí?“ kládol si

otázku a priblížil sa ku kriku. A vtedy počul Pánov hlas: „Mojžiš“ a ešte raz „Mojžiš“! Aké tajomné Božie volanie. A Mojžiš odpovedá: „Tu som.“ Potom mu Pán Boh hovorí: „Nepribližuj sa sem! Zobuj si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem svätá!“ A pokračoval: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba.“ A Mojžiš si zakryl tvár, lebo sa bál hľadiť na Boha. Pri tomto stretnutí Boh zjavil Mojžišovi aj svoje meno: **„Toto povieš Izraelitom: »Ja som« ma poslal k vám“** (porov. Ex 3,14)! Aj Ježiš hovorí: „Ja som“. Týmto konštatovaním jasne vyslovuje, že On je Boh - ten, ktorý je.

b) Nasleduje pojem vystihujúci spásu - „živý chlieb“.

Po sebaoznačení nasleduje pozvanie, resp. výzva pre nás. Ježiš hovorí, že on je „živý chlieb z neba“. Teda on je ten chlieb, ktorý je živý a dáva život, čo aj sám vyslovil, keď ďalej hovorí, že ten, kto ho bude jesť, „bude žiť naveky“. Ponúka sa nám tu živý chlieb, ktorý zostúpil z neba a my môžeme žiť naveky, pravda, ak z neho budeme jesť.⁸⁰

Áno, ste tu pozvaní, resp. sme pozvaní a stojíme pred ponukou. Ponuka pochádza od Krista. Jeho ponuka je iná, úplne odlišná od ponúk sveta okolo nás. Dobré sú nám známe jeho slová: „Ale ja nedávam, ako svet dáva.“ Dáva ináč. V čom je teda jeho ponuka iná? Čo odlišuje Božiu ponuku od tých ostatných?

V prvom rade ponúka a dáva seba samého. Ježiš hovorí: **„Ja som živý chlieb...“** (Jn 6,51). „Ja som“. „Ja som a som tu pre vás.“ Ale poďme hlbšie: Kto je teda ten, ktorý sa nám dáva v spôsobe chleba? Aký je Kristus?

a) Ten istý včera, ako aj dnes.

My vieme, že je to Boží Syn. A treba si uvedomiť jednu veľmi dôležitú vec. Nám to kedysi jeden kňaz hovoril asi takto: Kristus je len jeden. Nie sú dvaja Kristovia, len jeden jediný. Čo to znamená? Ten istý Kristus, ktorý sa narodil v Betleheme v chudobnej maštali, ktorý si povolával apoštolov, ktorý robil zázraky, ktorý uzdravoval, vyhánal zlých duchov, ktorý vyučoval zástupy, ktorý napokon za nás trpel a zomrel na kríži, lebo nás veľmi miluje, ten istý vstal z mŕtvych a ten istý je prítomný a dáva sa nám v Eucharistii. Prečo? Lebo je živý. Však, ak niekto vstane z mŕtvych, tak nie je mŕtvy. A ak nie je mŕtvy, tak je živý. A tak ten Kristus, živý Kristus, ktorý pred dvetisíc rokmi zomrel na kríži, lebo nás tak veľmi miluje a ktorý vstal z mŕtvych, lebo je taký mocný, že to môže urobiť, ten istý sa nám dáva. To je on – „ten istý včera, dnes a naveky“. Dnes sa nám teda dáva On, Boží Syn.

b) Ten, ktorý nás veľmi miluje.

Ako veľmi, to vidíme, keď pohliadneme na jeho kríž. A takýto, nás milujúci, ktorý dal za nás svoj život, nám ponúka seba.

c) Ten, ktorý je mocný.

A nielenže nás miluje, ale je aj veľmi mocný. Veď je to Boží Syn. Spomeňme si na to všetko, čo vykonal na zemi: uzdravoval, nasycoval, vyhánal

⁸⁰ Porov.: PORSCH, F.: Evanjelium sv. Jána, Malý stuttgartský komentár. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, r. 1998, s. 58.

zlých duchov, dokonca kriesil mŕtvych, a napokon aj sám vstal z mŕtvych. Je mocný? Ako môžeme vidieť, obdivuhodná je jeho moc. Veď, kto z ľudí toto môže? Nik. Iba Boh. A tak v chlebe nám dáva seba – mocného a tak veľmi nás milujúceho. Kto okolo nás ponúka seba samého okrem Ježiša? Ponúka seba a celého, takého, aký je, so všetkou svojou mocou a láskou.

Dáva zadarmo.

Nič nie je zadarmo. To dnes veľmi pociťujeme. Ponúkame ti to a to, ale zaplať si. Netýka sa to len hmotných vecí. Napr. aj naše vzťahy. Si mi priateľom, ak si pre mňa užitočný, ináč... Alebo, urobím pre teba to a to, ale ak mi ty tiež pomôžeš. Treba však povedať, že sú aj ľudia, ktorí dávajú zadarmo. Aj keď my sami len veľmi ťažko dokážeme dávať tak naozaj úplne nezištne. Iba Ježiš dáva úplne, dáva zadarmo, nezištne. Dáva seba a nič za to nechce. Len aby sme ho s láskou a pokorou prijali.

Dáva záruku večnosti.

Všetko, čo sa nám dnes ponúka, je dočasu. Nech je to čokoľvek, je to dočasu. Tak napr. vidíš v televízii reklamu: Holiaci strojček – dvojité čepel', vydrží dvakrát viac, pre rýchle a kvalitné oholenie, každý moderný muž by ho mal mať. „Každý moderný muž? To som aj ja,“ pomyslíš si a na druhý deň už sa holiš novým gilletom. Oholiš sa ním ešte trikrát a potom už nevieš, či sa holiš, alebo... Radšej sa vrátiš k svojej značke – ASTRA. Tak to je. Všetko je len dočasu. Po čase to zhrdzavie, pokazí sa, zničí, až je to nanič. A Kristova ponuka? „Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky.“ Je to záruka večnosti. Kristus dáva seba a sľubuje večný život.

Za svoju ponuku položil život.

Znie to dosť neuveriteľne, však? Je to ozaj veľká vec, keď Ježiš dáva seba, nechce za to nič, naopak, sľubuje večný život. Je to tak krásne, až sa nám nechce veriť. A predsa je to tak. Často sa nám stáva, že v dôvere prijmem ponuku, potom však zistíme, že skutočnosť je úplne iná, než ako nám bolo povedané, resp. predkladané. A my zistíme, že sme boli oklamaní. A to nemáme radi. Nik z nás nechce byť oklamaní. Verte mi, ani ja nie. Možno sa aj pýtate: „Prečo by som mal veriť farárovi, ktorý mi hovorí o Kristovi a prichádza s jeho ponukou? Je ozaj pravdivá Kristova ponuka?“ Ako teda obстоjí Kristova ponuka živého chleba? Kde je záruka, že sa nám tu hovorí pravda?

Hľadáš záruku? Pohliadni na kríž. Kríž a na ňom pribitá Láska je zárukou toho, že Ježiš to so svojou ponukou seba samého myslí vážne. Jeho ponuka má jediný motív – lásku. Je to ponuka z lásky. Kríž svedčí o tom, ako veľmi nás Ježiš miluje. Ten, kto ťa miluje, nebude ťa klamať. Ten, kto pre teba je ochotný dať život, určite ťa nechce klamať.

Ako veľmi nás Ježiš miluje? Totálne, celkom, bezhranične. Ešte aj keď zomiera na kríži, nestačí mu to, ba ešte v tejto pre neho tak ťažkej chvíli nám dáva veľké dary, ako je odpustenie: „*Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji*“ (Lk 23,43). Takto odpúšťa kajúcemu lotrovi. Z kríža nám dal aj svoju matku: „*Žena, hľa, tvoj syn!*“, hovorí matke a učeníkovi hovorí: „*Hľa, tvoja*

matka“ (Jn 19,26-27)! Keby som ja za iných zomieral, myslel by som si, že už som urobil všetko, čo som mohol urobiť pre nich. Či to už nestačí, že za iných zomieram? Ale náš Pán sa na kríži takto nepýta. Ešte aj na kríži nemyslí na to, že urobil dosť, ale aj z kríža nám dáva obrovské dary. Tak nás miluje. Láska na kríži – Kristova láska je totálna láska. Nepozná hraníc. A ja by som bol veľmi nerozumný, keby som neveril niekomu, kto ma tak veľmi miluje.

Ježiš prichádza so svojou ponukou, ponukou seba samého; pozýva nás k sebe, volá teba, mňa, všetkých, ako sme tu. Niekedy asi musíme byť v koncoch, úplne na dne, aby sme si uvedomili, že potrebujeme Ježiša.

P. Gereon Goldmann, OFM, napísal vlastný životopis. Volá sa Svetlo kríža v tieni kríža. V ňom opisuje svoje zážitky z druhej svetovej vojny. V tom čase bol františkánskym bohoslovcom a mal skončené iba filozofické štúdiá. Vo vojne pracoval ako sanitár, takže sa staral o ranených. Videl však mnohých umierajúcich, z ktorých mnohí zomierali bez nádeje a sami. Každý deň hľadel do očí smrti. V mnohých však videl aj túžbu po Kristovi, avšak ako bohoslovec v tom čase nemohol nosiť pri sebe Eucharistiu. Napokon si však toto povolenie veľmi zaujímavo vyslovene vynútil u jedného talianskeho biskupa. A tak nosil sv. prijímanie vo vojenskej prilbe a dával ho umierajúcim. Raz sa strhol zvlášť prudký boj. K pátrovi dokrivil jeden ranený a hovoril, že dole pred mestom to vyzerá strašne. „Leží tam veľa súperových i našich ranených,“ konštatoval. Páter - sanitár sa spýtal šoféra: „Tak čo, Müller, ideme?“ – „Samozrejme,“ odvetil. A tak znova zliezli - teraz už bez vojakov – k bojovej línii. V ľavej ruke držal prilbu s hostiami, v pravej vlajku Červeného kríža.

Keď dorazili dole, bolo to ozaj hrozné: obrovský rachot, samé strely, granáty, jednoducho strašná mela. Ešte pár minút padali strely, ale potom nepriateľ zbadal vlajku Červeného kríža: „Stop firing! – Zastaviť paľbu!“ Zrazu bolo ticho, všetko zamĺklo, nepadol viac ani výstrel. Páter pomaly prechádzal pomedzi nepriateľskú líniu a kričal po nemecky, po anglicky, po francúzsky a po taliansky: „Prinášam vám telo Pána!“ Všetci hľadel na zastavujúci tank a páter Gereon so svojím vzácnym nákladom vystúpil. A potom rozdával sv. prijímanie každému, kto oň požiadal. Potom prichádzali aj zdraví a rovnako prosili o sv. prijímanie. Na celom fronte bol pokoj, z oboch strán sa všetci nemo prizerali tomu, čo sa tu dialo. Keď vyčerpal zásoby, povedal: „Teraz ma môžete zajať.“ Ale oni odvetili: „Vráťte sa, priniesli ste nám Pána!“ Bola to zvláštna polhodina mieru uprostred vojny, ktorý priniesla Sviatosť oltárna. Do tvrdého boja prišiel Kristus so svojou ponukou a priniesol seba i pokoj.

Potom sa diali zaujímavé veci. Pátra predvolali pred hlavného generála, ktorý ho hneď povýšil. Hovorí mu: „Goldmann, vy musíte byť v spolku s diablom, že ešte žijete. Robíte tie najbláznivejšie veci, a predsa sa vám nikdy

nič nestane!“ Tu sa z ničoho nič ozval sanitárny šofér a hovorí: „Pane, to nie je pravda! Nie diabla, ale Boha nosí pri sebe!“ Pritom šofér nebol vôbec katolík.⁸¹

Toto robí Kristus, Boží Syn, keď prijmem jeho ponuku. Len aby sme ho nepotrebovali iba vtedy, keď je nám už naozaj zle; on chce s nami nielen plakať, ale aj tešiť sa.

Ježiš Kristus nás pozýva, pozýva nás k životu s ním. Ponúka nám seba samého. Na začiatku som spomínal rozhovor, ktorý som mal s mladými o návštevách Eucharistie. V Eucharistii sa nám dáva Kristus, Boží Syn, ktorý sa pre nás stal človekom. A treba povedať a je jasné, že jeho ponuka je iná, ako to, čo sa nám dennodenne ponúka. Je to pozvanie jeho samého k nemu, pozvanie k tichu, pozvanie k mlčaniu, k nemu... pozvanie k láske. A je na každom z nás, ako naň odpovieme.

Nakoniec nech prehovorí niekto, kto je ozaj kompetentný hovoriť o Kristovi a o láske. Matka Tereza. Žena, ktorá bezvýhradne prijala Ježiša do svojho života. Hovorí: „Kde získame radosť z lásky? V Eucharistii, vo sviatosti prijímania. Ježiš sa stal chlebom života, aby nám dal život. Je tu vo dne – v noci. Ak chcete naozaj rásť v láske, vráťte sa k Eucharistii, vráťte sa k adorácii.⁸²

Amen.

20. nedeľa v Cezročnom období „B“

Jn 6,51-58

Eucharistia – chlieb života

Časté a pravidelné prijímanie Eucharistie je posilou pre prirodzený i nadprirodzený život.

Básnik R. Tagore v jednej poviedke opisuje stretnutie žobráka s kráľom. Biedny, vyhladovaný a unavený žobrák sa stretáva s kráľom, ktorý ide oproti nemu v zlatých šatách. „Teraz zaiste aj pre mňa nadíde šťastie,“ myslí si žobrák. „Keď kráľ uvidí moju biedu, zaiste ma obdaruje. Nebudem musieť už viac žobrať.“

Žobrák ostal stáť na kraji cesty a čakal na bohatú kráľovskú almužnu. Kráľ sa skutočne zastavil pri žobrákovi, ale na veľké prekvapenie žobráka, nedáva mu zlaté mince, ale naopak, kráľ otvára svoju ruku k žobrákovi a prosí: „Čo mi môžeš podarovať?“ Žobrák je taký zaskočený, že svoju ruku strčí do svojho vreca a podáva kráľovi za hrst múky. Kráľ múku prijal, poďakoval sa

⁸¹ Porov.: GOLDMANN, G., OFM: *Svetlo kríža v tieni kríža*. Bratislava: Vydavateľstvo Serafin, r. 1992, s. 95.

⁸² *Počúvaj, čo hovorí láska – myšlienky Matky Terézie*. Zostavili: Mária Majerníková a Anna Kolková. Bratislava: Vydavateľské družstvo LÚČ, 1999, s. 37.

a odišiel. Aké veľké prekvapenie zažije žobrák, keď si ide večer pripraviť večeru. Vo svojom vreci nájde hrudu zlata. Presné takú veľkú, koľko múky podaroval kráľovi. Žobrák sa nahneval na seba, že kráľovi nedal celé vrece. Zaplakal, že premárnil jedinečnú príležitosť stať sa bohatým. Hovorí sa, že žobrák zostane vždy len žobrákom.

Realita života býva často podobná. Nie sme skúpi, keď nás pozýva Boh cez Cirkev na návštevu Sviatosti oltárnej, na poklonu, na sväté prijímanie?

Boh chce dať mieru natrasenú, natlačenú, pretekajúcu každému skrze svoje milosti, lásku, všetko, čo potrebujeme pre duše a telá a – ako sa správame? Nie vypočítavo? Pre Boha počítame minúty, vyčleňujeme presne čas, vyhovárame sa, špekulujeme...

A Ježiš i dnes nám hovorí: **„Moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom“ (Jn 6,55-56).**

Ježišova reč je jednoduchá, ale priama, nepoužíva nijaké cudzie slová, ani zložité vety. Nemožno povedať, že Ježiš zámerne hovorí nejasne alebo zaobalene. Ježiš nepodáva len informácie, ale jeho reč je konkrétna, zrozumiteľná, hovorí ako ten, kto má moc, kto je pravda, kto miluje všetkých ľudí. Hovorí jasne o sebe samom: **„Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ (Jn 6,51).** Ježiš kladie na všetkých požiadavky. Musia uveriť v jeho osobu, ale aj skutočne požívať chlieb, o ktorom on sám hovorí, že tým chlebom je on sám. Aj keď jeho slová znejú tvrdo, sú však pravdivé. Pretože to hovorí ten, ktorý je pravda. **„Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň“ (Jn 6,54).** Nie je tu miesta na pochybnosti, či je to možné, pretože Ježiš sám pri Poslednej večeri veci vysvetlí apoštolom. Tí po Ježišovom nanebovstúpení schádzajú sa na posvätnú hostinu, tajomstvo smrti a vzkriesenia Pána Ježiša. Od začiatku Cirkvi k Ježišovým slovám pristupuje zodpovedne, praktizujúc v živote slová: **„Kto je tento chlieb, bude žiť naveky“ (Jn 6,58).**

Ján apoštol na Ježišových slovách poukazuje na význam a potrebu prijímania Eucharistie. Eucharistia je pre kresťana dôležitým pokračovaním krstu. Prvý kresťania preto vždy berú účasť na lámaní chleba. Mať účasť na Eucharistii je prejavom kresťanského života. Keď krst sa chápe ako brána ku kresťanskému životu, tak Eucharistia je potrebná pre udržanie a rast kresťanského života. Eucharistia sa nemôže chápať ako vec či udalosť pre slávnostné chvíle, ale pre všedné dni života. Kresťan čerpá silu v Eucharistii pre svoj život. Eucharistia je dar, ktorý v ňom účinkuje a spôsobuje, že spojenie s Kristom pretrváva. Eucharistia je neodmysliteľný dar Krista pre upevnenie, rast nášho života, aby sme mohli žiť večne. Eucharistia v človeku spôsobuje, že Ježišov život v nás je

cennejší ako čokoľvek iné, čo na zemi môžeme získať skrze Eucharistiu. Potom zvíťazíme i nad každým zlom. Prijímaním Eucharistie rastie v nás viera v Krista. Eucharistia sa v živote nestráca, dokonca aj keď je nám znova odpustené pri sviatosti zmierenia, keď sme spáchali hriech, nové prijímanie Eucharistie nás obohacuje.

Dar Eucharistie dostávame ako liek pre naše ľudské slabosti, posilu do bojov a zápasov, nádej v hodine smrti... Vieme, že nová, zdravá krv je nádejou na nový život. Ľudská krv sa dnes nedá nahradiť a ťažko v budúcnosti sa bude dať vyrobiť umelá krv. Život prichádza od darcu krvi. Často tí najbližší dávajú svoju krv chorým. Je to prejav lásky, vďačnosti, úcty...

Rovnako je to pri transplantácii. Matka darovala rohovku svojho oka synovi, očiam ktorého hrozilo oslepnutie. Otec dcére daroval obličku, pretože ináč by zomrela. Brat dal bratovi kostnú dreň, aby mu predĺžil život.

A Ježiš? Či on nám zanechal niečo menej? Ježiš myslí na našu večnosť. **„Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň“** (Jn 6,54). Často si neuvedomujeme, že je ohrozené nielen naše telo, telesné zdravie, ale aj naša duša, náš večný život. Ježiš priam volá: **„Ako mňa poslal živý otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa“** (Jn 6,57). Chceme hľadať lepší elixír života? Eucharistia je najlepší elixír, ktorý nás ochráni pred večnou záhubou.

A nielen nás. Príkladný vzťah k eucharistickému Kristovi často oslovuje aj neveriacich a tých, čo majú k Eucharistii iný vzťah ako kresťania katolíci.

O sv. Františkovi Saleskom, ženevskom biskupovi, sa povrávalo, že často celú noc adoroval pred bohostánkom. V jeho životopise môžeme čítať príbeh, ktorý vyrozprávala veriaci kalvínska. Ukryla sa v kostole, do ktorého údajne biskup chodieval. Povedala si: „Ak je to pravda, že biskup katolícky dlhé hodiny kľací v tichu pred oltárom a modlí sa, stanem sa katolíčkou.“ Hovorí o tom, že v tichu celú noc sledovala biskupa, ako sa nábožne modlil. Keď ráno odchádzal z kostola, aby sa s nikým nestretol a nikto nevedel, že bol celú noc v kostole, poprosila biskupa o prijatie do katolíckej Cirkvi. Biskup ju vtedy poprosil, aby o tom nikomu, pokiaľ on bude žiť, nepovedala.

To, že sa dá čerpať sila z eucharistickej poklony, je skúsenosť mnohých. Výzva a memento aj pre nás. Kto priklakne k čistej a pramenistej vode, ktorá vyviera zo studničky, ten sa nielen osvieži, ale aj posilní, poteší... Keď to dokáže voda zo studničky, a je len dielom Božím, o čo viac Boh adorujúcich odmení v tomto a iste i vo večnom živote.

Neurazíme sa, keď si uvedomujeme, že nesmieme byť „takými vypočítavými žobrákmi“. Pri každom stretnutí s eucharistickým Kristom Boh chce nás obdarovať nielen pre život na zemi, ale aj pre večný život. Amen.

21. nedeľa v Cezročnom období „B“**Jn 6,60-69**

Moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj
*Povzbudiť veriacich k pravidelnému prijímaniu Eucharistie.*⁸³

Každý z nás potrebuje k tomu, aby mohol plniť svoje každodenné povinnosti, pravidelný spánok a stravovanie. Určite mi dáte za pravdu, že jedným z pokrmov, z ktorých sa človek nepreje, je chlieb a práve perikopa dnešného evanjelia nám hovorí o chlebe, o chlebe živom, ktorým je sám Pán Ježiš.

Necítim sa niekedy ako tí Židia, ktorí nepochopili význam Ježišovho svedectva? ***„Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ (Jn 6,51).*** A na inom mieste hovorí veľmi vážne slová: ***„Veru, veru, hovorím vám, ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život“ (Jn 6,53).*** Každá veta tohto evanjelia je veľmi vhodnou na hlboké rozjímanie a meditáciu o tajomstve Eucharistie.

Je pravdou, že toto myslenie Ježišovej prítomnosti a dávania sa pod spôsobom chleba a vína sa nedá pochopiť ľudským rozumom. Je to skôr o vnútornom vzťahu, hlbokej viere a veľkej milosti, ktorá sa človeku dostala ustanovením Eucharistie na Zelený štvrtok. Niekedy je ozaj potrebné zamyslieť sa nad tým, ako prijímame Ježiša do svojich srdc. Preto pristupujme podľa možnosti s veľkou bázňou a čím častejšie na Baránkovu hostinu, aby sme mohli čerpať z prameňa živej vody, zo studne, ktorá nikdy nevysychá. Tento prameň je stále pripravený uhasiť náš smäd. Skúsme si uvedomiť Ježišovu hlbokú pokoru a poníženosť, že sa znížil ten, ktorý je cesta, pravda a život. Možno slová dnešného evanjelia znejú v jednej časti prísne, ale je to pre naše dobro. Tu vlastne vidíme, ako Ježišovi veľmi záleží na našej spáse. On ako väzeň lásky nás stále čaká v Eucharistii, aby sme mohli stále čerpať posilu pre našu spásu.

Ku kňazovi prišiel človek, ktorý sa nemohol zmieriť s katolíckou náukou o prítomnosti Krista v Eucharistii. Pýtal sa: „Ako môže byť v takom malom kúsku prítomný tak veľký Boh?“ Kňaz zobral zrkadlo a dal sa pozrieť tomuto pánovi doňho. Potom ho hodil na zem a ono sa rozbilo na veľa kusov. Povedal mu: „Vidíš sa v každom kúsku a pritom sa nedivíš. Preto sa nediv, že Kristus je celý a súčasne prítomný všade, kde sa uchováva Eucharistia.“

⁸³ Porov.: PETROVČÍK, J.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2003.

V prvom čítaní sme počuli o múdrosti, ktorá pozýva na hostinu. Hostinou je vlastne múdrosť sama. Kristus nás ale pozýva na väčšiu hostinu. Božia múdrosť a Božie slovo stali sa človekom, aby boli pre nás chlebom života. Vie niekto z vás povedať o jedálnom lístku po smrti? Rozmýšľali ste niekedy o tom? Pán Ježiš nám ponúka takýto jedálny lístok. „Kto mňa prijíma, bude žiť naveky.“

Svätý Tomáš Akvinský hovoril, že Eucharistia je cieľom všetkých sviatostí (sv. Tomáš A. III q. 63a5). Eucharistia buduje Cirkev a buduje ju ako opravdivé spoločenstvo Božieho ľudu, ako zhromaždenie veriacich, vyznačujúcich sa tým istým znakom jednoty, na ktorej mali účasť apoštoli a prví Pánovi učeníci (Ján Pavol II.: RH).

V dnešnej dobe, kedy je svet nasiaknutý liberalizmom, konzumným životom, prichádzajú choroby, ktoré ničia človeka, jeho zdravie, narušujú psychiku a harmóniu života. V médiách sa môžeme dozvedieť o rôznych liečiteľoch, ktorí nám ponúkajú návod na riešenie týchto problémov cez horoskopy a rôzne liečiteľské metódy. Pravidelne sa propaguje v novinách aj kontakt s týmito ľuďmi. Preto veriaci by si mali dávať pozor na tieto aktivity, lebo niekedy aj svoje posledné úspory dajú na tieto účely, len aby boli zdraví. Najlepším liečiteľom a liekom je sám Spasiteľ, ktorý nás môže uzdraviť zo všetkých duševných a fyzických chorôb a pritom nás to nestojí nič, iba úplná dôvera, odovzdanie sa do jeho rúk a prijatie jeho vôle. Keď máme doma kvet, musíme ho pravidelne polievať. Potrebuje vodu, slnko. Keby sme tak nekonali, určite by vyschol. O čo dôležitejšie je pravidelné prijímanie Eucharistie, ktorá je znakom večného života. Je najlepšou náplastou na všetky naše choroby.

Pán Ježiš nám predkladá v dnešnom evanjeliu návod na večný život. Ním je on sám. Nechajme sa ním viesť. Pane, ak prijímam teba, budem žiť večne v tebe. Odpusť mi moju povrchnosť, chcem si ťa viacej všímať, chcem ťa mať viacej rád. A hlavne po sv. prijímaní sa chcem viac zamyslieť nad tým, ako prežívam tvoju prítomnosť v mojom srdci. Pomáhaj mi v tom.

Amen.

22. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 7,1-8.14-15.21-23

Viera srdca

Poukázať na pokrytectvo vo vzťahu k Bohu.

Iste sa mnohým z nás prihodila v živote situácia, keď sme pri rozhovore s iným pocítili, že dotyčný nie je voči nám úprimný, že nás ťahá za nos a strúha pretváрку. Taký človek nás dokáže odpúdiť pre nízkosť pokrytectva a pre

masku, ktorú si dotýčny nasadil. Takouto životnou skúsenosťou aspoň zistujeme, aké to je smiešne, keď človek neprichádza pred Boha preto, aby sa mu klaňal, ale pre tisíc iných dôvodov – ukázať sa pred inými ľuďmi, pochváliť sa novým oblečením, pretože to mám prikázané, alebo chcem vidieť známeho, ako sa v kostole správa, atď. A pritom Boh o nás všetko vie, vidí do každého srdca a do každej mysle.

Ježiš počas svojho verejného účinkovania zažíval takéto situácie skoro na dennom poriadku. Farizeji, z ktorých priam páchlo pokrytectvo, číhali na Ježiša, len aby mohli poukázať na jeho chyby a na svoju zbožnosť. Popritom väčšinou bazírovali na ľudských príkazoch a náukách a Božie príkazy odsúvali na vedľajšiu koľaj.

Ježiš ich však poznal veľmi dobre, pretože bol Bohočlovek, čo oni nepredpokladali. Aj v dnešnom evanjeliu, ktoré sme práve počuli, im na ich pokrytectvo odpovedá: “Dobre o vás, pokrytcoch, prorokoval Izaiáš, ako je napísané:

„Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko od mňa” (Mk 7,6).

V tejto Ježišovej odpovedi je vyjadrená základná definícia pokrytectva. A keď sa pozrieme hlbšie na dnešný text, zistíme aj jeho príčiny – viac dbať na to ľudské, ako na Božie. K farizejom, ktorí bývali v Galilei, prišlo niekoľko farizejov a zákonníkov z Jeruzalema s cieľom vypočúvať Ježiša. Prišli teda úradne vysokopostavené rozhodujúce osobnosti z hlavného mesta. Veľmi skoro zistili, že v kruhu učeníkov sa všeobecne prestupujú obyčaje predkov. Za Ježišových a aj dávno pred jeho vystúpením platil v Izraeli okrem Mojžišovho zákona, obsiahnutého v Starom zákone, ešte aj iný zákon, ktorý mal rovnakú hodnotu ako Písmo, takzvané ustanovenia predkov, čiže tradícia. To, čo vedúci učitelia povedali k slovám Biblie na vysvetlenie, povýšili ich potomkovia na Božie prikázanie. Časom tieto ustanovenia predkov nadobudli takú dôležitosť, že zatlačali Božie prikázania.

Dôležitá časť tradície predkov sa týkala zákona o čistote. Zákonníci prikazovali umývať si ruky pred každým jedlom. Evanjelista Marek, keďže píše pre kresťanov z pohanstva, podrobne opíše farizejov, aby vec objasnil. Pojem o čistote sa však chápal jednostranne - predovšetkým tela. Farizeji a zákonníci celkom zabudli, že čistota musí mať miesto aj v duši človeka.

Zaujímavý je aj Ježišov postoj voči pokrytectvu. Sme svedkami Ježišovej ostrej a otvorenej reči, ktorú adresuje farizejom a učiteľom zákona. Je podivuhodné, že takýto tón nikdy u Ježiša nenájdeme, pokiaľ hovorí s colníkmi, neviestkami, hriešnikmi. Tých sa vždy ujíma milosrdne a veľkoryso. Neodohnal od seba Máriu Magdalénu, ani cudzoložnú ženu, ale nikdy neprestal zatracovať pokrytcoch. Myslím si, že je to hodné povšimnutia.

Bolo by však zbytočné rozprávať a uvažovať o pokrytectve farizejov v Ježišovej dobe, keby sme nevyužili túto stať Písma k vlastnému spytovaniu

svedomia a k zamysleniu sa nad sebou samým. Položme si najskôr otázku, kto je pokrytec. Je to človek vnútorne rozdvojený – iný je, ináč chce vyzerat'. Chce byť dobrý aj vo vlastných očiach, a preto vyhľadáva situácie, kde sa utvrdzuje, aký je dobrý a spravodlivý. Chce upútať pozornosť svojím vonkajším skutkom, aby zakryl špinu svojho vnútra. Hľadá len seba a predstiera, že hľadá dobro. Je falošný až do hĺbky svojho srdca. Pokrytectvo druhých odsudzuje, aby zatienil svoje pokrytectvo. Koľko charakterov pokrivilo, koľko zla skryto spôsobilo v rodinách, v spoločnosti, vo svete.

Preto si musíme uvedomiť, že každý z nás je vystavený pokušeniu pokrytectva. Kto z nás môže povedať, že sa ho netýkajú Ježišove slová: „***Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je d'aleko odo mňa***” (Mk 7,6). Koľko i našich modlitieb je nesústredených, vlažných! Koľkokrát i my v modlitbe vyslovíme Božie meno nadarmo, bez účasti srdca, mechanicky a stereotypne! Koľko slov vyslovíme bez toho, že si uvedomíme, k čomu sa v nich zaväzujeme! Koľkokrát svojím zlým príkladom dávame iným možnosť povedať o kresťanoch: To sú iba obyčajní pokrytci! Chodíme do kostola, na rôzne náboženské podujatia, púte, rozprávame veľmi zbožne, no nedbáme o prirodzené Bohom dané povinnosti v dome a zamestnaní, starostlivosť o deti a chorých, o svedectvo viery, teda povinnosti vyplývajúce z nášho stavu. Lebo pravá zbožnosť je niečo zmysluplnejšie než len “umyté ruky”. Má vychádzať z úprimného srdca, z nášho vnútorného presvedčenia.

A ako zistíme, či máme v srdci pravú vieru, ktorá nikdy nezradí svoje zásady a je na kilometre vzdialená od pokryteckej a povrchnej viery? Myslím si, že merítkom je, ako sa človek zachová pri životných ťažkostiach. Lebo nič nedokáže zmeniť človeka, ktorý je úprimne veriaci. Je ako skala uprostred rozbúreného mora. Aj keď ho ponížujú, ohovárajú, posmievajú sa mu, pokladajú za pokrytca, za falošne zbožného, nič ho nemôže obráť o pokoj duše. Miluje iných tak, ako ich miloval vtedy, keď o ňom pekne hovorili. Neprestáva im robiť dobre, zastávať sa ich.

Svätý Ján Mária Vianney spomína prípad jedného mladíka, ktorý bol príkladom čnostného života. Často chodil na sv. omšu a sv. prijímanie. A tak sa stalo, že iný začal naňho žiarliť, akú úctu u ľudí vzbudzuje. Jedného dňa, keď boli obaja v spoločnosti známeho, ktorý mal krásne zlaté hodinky, žiarlivec ich vzal z jeho vrecka a vložil ich do vrecka mladíka, ktorý si to ani nevšimol. Keď to nenápadne vykonal, spýtal sa priateľa, či by mu neukázal svoje hodinky. Ten si myslel, že ich má vo svojom vrecku a veľmi sa prekvapil, keď ich tam nenašiel. Nikto nemohol vyjsť z izby skôr, kým všetkých neprehľadali. Našli ju vo vrecku mladíka, ktorý bol vzorom čnosti. A hneď začali všetci kričať, že je zlodej, začali mu vyhadzovať na oči jeho vieru, považovali ho za pokrytca a falošníka. Mladík sa nemohol brániť, keď ich našli v jeho vrecku. Nepovedal nič, všetko to pretrpel a prijal ako z Božích rúk. Vždy, keď vychádzal z kostola po

svätej omši a svätom prijímaní a prechádzal cez cestu, všetci sa mu vysmievali, že je pokrytec, falošne zbožný a zlodej. Trvalo to dosť dlhý čas. Napriek tomu všetkému si aj naďalej plnil náboženské povinnosti: spovede, prijímania, všetky svoje modlitby, ako keby všetci preukazovali tú najväčšiu úctu. Keď prešlo niekoľko rokov, ten, ktorý bol skutočným zlodejom, ochorel a pred všetkými prítomnými sa priznal, že on sám bol príčinou všetkého zla, ktoré sa povravelo o tom mladíkovi, že to bol ozajstný svätec, a preto mu zo žiarlivosti vložil hodinky do jeho vrečka, aby ním všetci pohrdali.

Koľkí z nás by sa zachovali ako tento mladík, keby sme boli podobne skúšaní? Bolo by nás veľmi málo. Koľko kriku, hnevu, pomstychtivých myšlienok, ohovárania, zlorečenia a snád' aj súdne predvolanie. Prečo sa tak správame? Z jedného dôvodu. Pretože naša viera je často vierou rozmarnou, zvykovou, tradičnou, pokryteckou. Slúžime dobrému Bohu len vtedy, keď všetko ide podľa našich predstáv a plánov. A pri ťažkostiach strácame vieru ako jarné kvietky, ktoré spáli prvý mráz. Snažme liečiť túto chorobu duše myšlienkou na Boží súd, kde bude všetko odhalené a celému svetu prezradené. A sekerou na tento jedovatý koreň pokrytectva, ako aj na všetko zlo, je pokora, ktorá nás odpútava od nás samých a dáva nám pravdivý obraz o sebe. Prosme pri tejto svätej omši o pravú vieru, ktorá sa zakorení hlboko v našom srdci a tak mohli oslovovať Boha svojím srdcom, klaňať sa mu vnútorne, nielen oslavovať ho svojimi ústami. Môžeme tak urobiť pri svätom prijímaní. V pokore mu odovzdajme svoje srdce, aby nás zbavil každého pokrytectva a aby sme mu slúžili v Duchu a pravde. Vtedy Boh, ktorý vidí do nášho srdca, bude mať v nás zaľúbenie.

Amen.

23. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 7,31-37

Otvorenosť srdca

Povzbudiť ľudí k správne otvoreniu sa a všímaniu si iných.⁸⁴

Život je zmena. Myslím si, že tento výrok netreba nikomu podrobnejšie predstavovať. Všetci ste sa s ním stretli, či už v rozhovoroch s priateľmi a kolegami, alebo ste o ňom aspoň počuli. V súčasnej modernej dobe sa s ním v spoločenskom živote dosť otvorene „šermuje“. Niektorí z vás s ním prišli aj do určitej konfrontácie, hlavne keď si uvedomíme hektickosť a rozmanitosť

⁸⁴ Porov.: MALČEK, J.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

životného štýlu ľudí dnešnej doby. Keď pozorujeme to naháňanie sa z jedného miesta na druhé, nepretržité vybavovanie mnohých záležitostí bežného dňa, zistíme, že tento výrok je za posledných pár rokov ozaj ako šitý na súčasnú generáciu. Na jednej strane je veľmi chvályhodné sledovať, ako nám moderné výdobytky techniky umožňujú rýchlejší, kvalitnejší a jednoznačne lepší prenos informácií a aj osobných stretnutí. Ale, keď sa podrobnejšie zamyslíme nad týmto nastupujúcim trendom, prichádzame na to, že človek sa pomaly nevie ani zastaviť, oddýchnuť si, jednoducho vypnúť a venovať sa sebe, svojim najbližším, priateľom, známym alebo tým, ktorí to potrebujú. Akoby sa vytrácal ten duch vzájomného porozumenia a hlavne uvedomenia si byť tu aj pre tých druhých, vedieť s nimi pobudnúť určitý čas, venovať im ho, byť tak správne otvorený, mať otvorené srdce pre svoje okolie.

Sv. Marek prezentuje jednu z mnohých fascinujúcich zázračných udalostí Krista, pri ktorých urobil Ježiš pred očami ľudí úžasné divy a skutky. Zachytáva nám zázrak uzdravenia hluchonemého z jeho choroby. Dominantou vetou celého evanjeliového textu je veľmi jednoduchý, ale o to dôležitejší Ježišov výrok: **„Effeta,“ čo znamená: „Otvor sa“ (Mk 7,35)!**

Slovo „Effeta,“ ktoré je akoby centrálnym slovom dnešného úryvku evanjelia, je aramejského pôvodu a znamená: Otvoriť sa, byť prístupný. V tomto jednoduchom Ježišovom výroku je účinná a sprostredkovaná jeho Božia moc i múdrosť. Ale keď sa ešte spätne vrátime ku všetkému tomu, čo predchádzalo tento Kristov výrok k zázračnej udalosti uzdravenia, uvedomíme si, že aj v živote tohto postihnutého človeka nastal zrazu obrovský zvrät, nastala zmena celého jeho doterajšieho života. Prehovoril. Rozviazal sa mu nemotorný a spútaný jazyk a sluchom začal vnímať všetky zvuky vo svojom okolí. Predstavme si, akú neopísateľnú radosť musel prežívať z toho, že počuje a rozpráva. V tej chvíli bola celá jeho osoba naplnená chválou a zvelebovaním Pána. Nepochybne mu prichádzali na um také slová, aké sme dnes i my spievali v responzóriovom žalme **„Chváľ, duša moja, Pána cez celý môj život“** (Ž 146,1-2). Chorý doteraz bol pre svoju chorobu, ktorá sa v tej dobe považovala medzi ľuďmi za Boží trest, iba odstrkovaný a opovrhovaný. Bola to určite obrovská zmena nielen pre neho samého, ale aj pre ľudí, ktorí sa tam nachádzali, ktorí to na vlastné oči videli, ale aj pre všetkých, ktorí ho už dlhé roky poznali ako hluchonemého. Lenže, Ježišovo božské pôsobenie neostalo iba pri tomto zázračnom otvorení jeho zmyslových ústrojov. To by bolo veľmi málo a Ježišovi nikdy nešlo iba o telesné uzdravenie. Ježišovi vždy ide hlavne o duchovné uzdravenie, o vnútorné otvorenie sa pre neho, o pretvorenie srdca človeka. A toto božské pôsobenie naozaj preniklo do celého postihnutého človeka, priam do všetkých ľudí, ktorí tým viac Ježišovi začali veriť a s väčším obdivom hovorili i rozhlasovali: **„Dobre robí všetko: aj hluchým dáva sluch a nemým reč“** (Mk 7,37). Týmto Ježišovi nielen stúpla (dnešným slovníkom

povedané) popularita alebo dôveryhodnosť, ale ľudia si otvorili aj srdcia pre jeho poslanstvo, pre prijatie Božej náuky, ktorej hlavným poslaním je láska k Bohu a k blížnemu.

Otvorenosť a prístupnosť srdca je to najzákladnejšie a najpotrebnejšie pre každého človeka. Samotný Ježiš nám to nielen pripomínal, ale aj svojím príkladom v každej situácii dokázal. On sám je dokonalým príkladom otvorenosti srdca voči každému jednému z nás. Nerobí rozdiel medzi ľuďmi, prijíma a skláňa sa tak k hriešnikom, ako aj k spravodlivým. Je pozorný, chápaný, vie sa vcítiť a vžiť do kože toho druhého. Nikoho neobíde bez povšimnutia, každého kto ho pozdraví, venuje mu aspoň chvíľu času.

Aj dnešná doba, dnešný svet nutne potrebuje ľudí s veľkým srdcom, v každej oblasti života, tak na poli rodinnom, pracovnom ako aj spoločenskom. Je nesmierne dôležité, aby sa sociálne princípy, o ktorých sa toľko rozpráva, či princíp solidarity – vzájomnej pomoci medzi ľuďmi, ale aj princíp subsidiarity – pomoc zo strany vyššej autority, zakorenili a udomácnili v nás všetkých, tak ako sa nás to osobne dotýka. Veď o čo by bol život radostnejší a veselší, keby aj zamestnávateľ vedel pristupovať ku svojim zamestnancom nielen s pohľadom a postojom nadriadeného, ktorý od svojich podriadených vždy len nekompromisne a surovo vyžaduje plnenie si svojich povinností, ale aj ako človek, ktorý sa vie so zamestnancami porozprávať o rôznych problémoch, požiadavkách, vie byť pre nich prístupný. Tento problém otvorenosti a pozornosti, takého spolucitenia je dosť značný aj v našich rodinách. Často prichádzajú chvíle, keď si nemáme navzájom čo povedať, keď nemáme čas jeden na druhého. Zaujímá nás iba náš svet, ktorý nás dokonale pohltí. Neinteresuje nás, či náhodou niekto v rodine nemá nejaký problém, či sa nepotrebuje porozprávať, zdôveriť. Rodičia zanedbávajú svoje ratolesti a myslia si, že rodičovskú lásku možno nahradiť nespočetnými darmi.

Počas každého dňa sa stretávame s množstvom ľudí, s niektorými častejšie, s inými zriedkavejšie. Viete, ako vám dobre padne, keď niekto, s kým sa dennodenne stretávate, s kým pracujete, prejaví záujem o vás, či už milým pozdravom, alebo venovaním chvíľky času. Je to vždy nesmierne dôležité a povzbudivé. Preto sa pýtajme každý sám seba: Ako je to v tomto prípade so mnou? Ako je to s mojim srdcom? Bije moje srdce vo vzťahu k iným tak ako má? Je v poriadku môj duchovný krvný obeh? Ako je to v mojej rodine, vo vzťahu k príbuzným? Ako je to v práci, v škole?

Aby naše oduševnenie a rozhodnutie sa k otvorenosti srdca voči iným viac vzrástlo, poviem vám jeden skutočný životný príbeh, ktorý sa odohral v americkom kláštore sestier sv. Cyrila a Metoda v meste Danville v Pensylvánii.

Do tohto kláštora rada chodievala na svätú omšu a na duchovné cvičenia mladá študentka Sylvia. Veľmi sa jej páčilo, že sestry sa obetavo starajú o ťažko

postihnutých vozičkárov, medzi ktorých patrí aj jej vlastná matka. A preto Sylvia zatúžila stať sa rehoľnicou, aby celý svoj život zasvätila službe takto postihnutým blíznym. Jej túžba bola vyslyšaná. Vrúcnyimi modlitbami sa pripravovala na sviatok sv. Cyrila a Metoda, na slávnosť prijatia za rehoľnú sestričku. Lenže pár dní predtým jej pošta doručila úžasnú správu, že na tiket, ktorý si kúpila pred mesiacom ako maturantka, vyhrala hlavnú cenu – milión dolárov. A na druhý deň jej predstavitelia stávkovej kancelárie výhru priniesli. Zvest' o tej výhre sa rozšírila v škole aj v meste. Všade sa o tom rozprávalo. Spolužiačky si mysleli takto: Keď má v hrsti milión dolárov, ľahko si nájde ženícha a budú žiť v hojnosti z milióna dolárov. Ale Sylvia sa nevzdala svojej túžby nasledovať Pána Ježiša v službe blíznym ako rehoľnica. Zriekla sa milióna dolárov. Pol milióna darovala svojej rodine, pol milióna darovala svojej reholi a s prázdnyimi rukami, ale so srdcom plným lásky k Pánu Ježišovi zasvätila sa pri nádhernej slávnosti služby blíznym. Ľudia, ktorí sa z celého sveta zhromaždili na slávnosti prijatia do rehole, plakali od radosti a od úžasu, že v dnešnej dobe sa niečo tak neuveriteľné stalo skutkom. A bola to Slovenka.

No povedzte, nie je to krásne, aké veľké otvorené srdce, aké odhodlanie a akú nezištnú lásku voči iným mala jednoduchá študentka, ktorá si mohla skvele žiť s veľkým množstvom peňazí, ale ona sa rozhodla úplne inak.

Otvoriť sa a byť vnímavý voči tým druhým si vyžaduje určitú námahu, čas, ale aj obeť. Netreba sa však toho báť, ani sa tomu vyhýbať, alebo sa tváriť, že mňa sa to netýka. Na začiatku homílie som spomenul výrok, že život je zmena. Áno, táto zmena, zmena v našom živote sa nás kresťanov má týkať hlavne premeny nášho srdca, nášho vzťahu k iným. Ježiš nás k tomu nielen vyzýva, ale aj otcovsky povzbudzuje. Preto ho dnes o túto milosť s pokorným srdcom prosme: „Ježišu tichý a pokorný srdcom, sprav naše srdce podľa srdca svojho.“

Amen.

24. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 8,27-33

Za koho pokladám Krista?

Poukázat' na budovanie osobného vzťahu s Kristom.

Dvaja mladí ľudia, ktorí sa už dlhšiu dobu poznajú a vzniká medzi nimi vzťah úprimného priateľstva, si musia skôr či neskôr položiť vzájomnú otázku. Kto som pre teba, za koho má pokladaš? Som pre teba priateľ, partner do spoločnosti, budúci manžel, alebo len kamarát na zábavu a trávenie voľného

času? Táto otázka určite vyvolá podnet na zamyslenie a prehodnotenie vnútorného postoja k osobe, s ktorou vytváram vzťah. Odpoveď na túto pre budúcnosť existenčnú otázku sa stáva kritériom pre následné rozhodnutie a pokračovanie vzťahu. Vzťah sa vyjasní a ozrejmí, a obidve osoby nadobúdajú istotu pre svoje budúce konanie.

V evanjeliu sa deje niečo podobného. Nejedná sa o dvoch mladých zamilovaných ľudí, ale o Ježiša, ktorý sa cestou pýta svojich učeníkov. „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ Oni mu odpovedajú: **„Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša, iní za Jeremiáša, alebo za jedného z prorokov. “A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich. Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn Boha živého“ (Mt 8,27-30).**

Týmto úryvkom evanjelia Ježiš dosahuje akoby vrcholný bod na ceste svojho pôsobenia. Ježiš vie, že sa blíži chvíľa utrpenia a smrti. Vynára sa tu vážna a naliehavá potreba zasväcovať učeníkov do tajomstva smrti vykúpenia. Ježiš nezjavoval tajomstvo svojej osoby naraz. Odhaľoval im ho postupne. Najprv bol pre nich učiteľom, potom divotvorcom a nakoniec aj Mesiášom. Teraz nastala chvíľa, kedy mal odkryť tajomstvo svojho povolania.

Ježiš sa najprv pýta na mienku ľudí. Dostáva odpoveď, podľa ktorej je zaradený na čisto ľudskej roviny. Hoci Ján Krstiteľ, Eliáš, Jeremiáš, ku ktorým ľudia prirovnali Ježiša, boli významné postavy Starého zákona, ani jedno z mien nevystihovalo podstatu jeho tajomstva. Ľudia nepoznali Ježiša v jeho pravej podobe.

Ježiš sa neuspokojuje so všeobecnou verejnou mienkou a pýta sa na názor a postoj svojich najbližších. **„Ty si Mesiáš“ (Mk 8,29)**, odpovedá Peter. Odpoveď bola správna, keďže Ježiš Petra verejne pochválil.

Nie je ťažké odpovedať na otázku, čo o Kristovi hovoria dnešní ľudia. Tu máme všetci dostatok odpovedí. Jedni ho pokladajú za historickú osobu, druhí za mytologickú osobu, ktorú si vymysleli ľudia zo strachu pred nevysvetliteľnými javmi, pre niektorých je predmetom vysokoškolského štúdia, iní ho zas pokladajú za geniálneho mysliteľa a filozofa, ktorý dokázal strhnúť za sebou množstvo ľudí. Ba nájdú sa aj takí, ktorí sa kvôli nemu zriekli pohodlia a odišli do samoty na púšť, alebo za vieru v Ježiša Krista obetovali svoj život.

Je dobré a užitočné, ak vieme o Ježišovi pekne a pútavo rozprávať, ak máme dostatočné náboženské vedomosti, vieme sa orientovať v teológii, v cirkevných dejinách. Bolo by zaiste veľmi málo, keby sme ostali iba pritom.

Ježiš sa neuspokojil s tým, čo o ňom hovorili ľudia. On ide ďalej. Pýta sa každého osobne: Za koho ma pokladáš, čo pre teba znamenám, aké miesto mám v tvojom živote?

Tu by sme sa s odpoveďami asi neponáhľali. Možno by nastalo aj trápne ticho. Odpoveď na konkrétnu Ježišovu otázku dávame svojím životom, svojimi skutkami a postojmi, ktoré veľmi jasne hovoria o našom vzťahu k nemu.

Náš omyl často spočíva v tom, že si myslíme, že stačí o Pánu Bohu pekne rozprávať, dôstojne sláviť liturgiu, poznať mienky a názory teológov. Aj to je dôležité, ale nie to najpodstatnejšie. Naša každodenná osobná skúsenosť s Bohom, život podľa evanjelia, snaha o kresťanskú dokonalosť – to sú piliere, na ktorých stojí náš vzťah k Bohu, ktorý dáva vyčerpávajúcu odpoveď na otázku dnešného evanjelia.

Ľudia nechcú počuť teologické a filozofické úvahy o Bohu, ani ich nezaujíma, koľko nových cudzích slov sme sa naučili. Oni potrebujú počuť o našom vzťahu ku Kristovi. O tom, čo Kristus znamená pre mňa osobne. Čo som s ním zažil. Ako prežívam s ním spoločenstvo pri modlitbe.

Priateľ kňaz mi spomínal, že spirituál kňazského seminára ho pozval, aby si pripravil duchovnú obnovu pre bohoslovcov. Mladý kňaz pri pozvaní vyjadril obavu a prosil svojho bývalého spirituála o radu, z čoho čerpať a čo hovoriť, keďže len pred niekoľkými rokmi sedával v seminárskych laviciach. Vtedy mu spirituál povedal: „Nehovor im, čo si prečítal a počul o Kristovi. Chlapcov to už nezaujíma. Hovor im o svojom vzťahu ku Kristovi. O tom, čo žiješ.“

Evanjelium dnešnej nedele nám ponúka možnosť zamyslieť sa a prehodnotiť svoj vzťah ku Kristovi.

Na čom vlastne stojí vzťah s Ježišom. Vzťah, ktorý je postavený na dôvere, láske a úprimnosti sa stáva priateľstvom. Všetci sa máme usilovať o priateľstvo s Ježišom.

V čom spočíva a ako sa žije priateľstvo s Ježišom?

V pravom priateľstve medzi ľuďmi túžime po priateľovej prítomnosti, po jeho slovách, po jeho objatí, často naň myslíme. To isté by malo platiť o našom vzťahu k Ježišovi.

Kristus nám ponúka svoje priateľstvo. On je stále k dispozícii.

Mnohí ľudia veria v Boha, v jeho existenciu, ale predstavujú si ho ako niekoho, kto je ďaleko od ľudí, koho nezaujíma človek so svojimi problémami a ťažkosťami. Veria v nejaké vyššie Bytie, ktoré ich prevyšuje. Boh však nie je niečo, Boh je niekto. Niekto, kto je dôvodom našej existencie a zmyslom ľudského života. Naš kresťanský Boh je Bohom osobným. On má ku každému človeku osobitný vzťah a prejavuje záujem o nadviazanie vzťahu.

Možno sa natíska otázka. Či môže ten veľký, nekonečne všemohúci Boh, hovoriť s človekom a či ho môže človek vôbec rozumieť?

Kristus, aby ho mohol každý poznať a počúvať, vzal na seba ľudské telo, stal sa človekom a hovoril nám svojím slovom a príkladom. Pred svojím odchodom k Otcovi ustanovuje sviatosť Eucharistie, v ktorej ostáva prítomný medzi ľuďmi až do skončenia sveta.

Každý vzťah stojí čas a námahu. Opravdivý priateľský vzťah si často vyžaduje zriekanie svojich túžob, predstáv, prispôsobenie sa druhému. Priateľský vzťah žije z obety.

Kde niet vzájomnej obety, tam vzťah hasne, umiera. Pre človeka, ktorého milujeme, sme schopní aj tých najväčších obiet.

Nebojme sa osobného vzťahu s Ježišom, aj keď to nebude ľahké, on sa nenechá zahanbiť vo svojej veľkodušnosti. Hoci Ježiš nesľuboval svojim nasledovníkom ľahký a bezstarostný život, predsa ho toľkí nasledovali a neváhali priniesť kvôli nemu aj obeť vlastného života. Veríme a sme pevne presvedčení, že to neľutovali. Vzťah s Ježišom sa určite oplatí.

Ako je to s nami? Ak sa zamyslíme nad svojím životom a budeme k sebe úprimní, musíme si s pokorou priznať nedostatky a rezervy vo vzťahu ku Kristovi. Formalizmus, náboženská tradícia, zvykovosť, ľahostajnosť, to sú prekážky, ktoré nám bránia v osobnom vzťahu ku Kristovi.

Max Kašparu, český psychiater, stály diakon, v knihe Veromeř opisuje svoju skúsenosť z rozhovoru so svojou spolužiačkou na pomaturitnom stretnutí.

„Počúvaj,“ začala spolužiačka, „počula som, že si bol vysvätený na diakona, už nepracuješ na psychiatrii?“

„Ale áno, pracujem aj na psychiatrii,“ odpovedal som krátko a čakal, kde bude Jarkina téma reči smerovať.

„Ale s kostolom a Cirkvou máš niečo spoločného?“

„To áno, to mám.“

„Ja som tiež veriaca,“ povedala a usmiala sa na mňa.

„To je dobre. A ako sa líšiš od neveriacich?“

Jarka bola vždy pohotová a bystrá a takou sa ukázala aj teraz.

„Chodím pravidelne každý rok na polnočnú.“

„Len na polnočnú omšu?“

„A ako často chodíš do kostola ty?“ spýtala sa ma zvedavo.

„Chodím do kostola pravidelne v nedeľu a v prikázané sviatky a keď mi čas dovoľí, aj vo všedné dni.“

Jarka sa zhlboka nadýchla a s údivom povedala: „To by som musela byť fanatik.“

„Počúvaj, Jarka, máš manžela?“

„To vieš, že mám,“ čudovala sa mojej otázke.

„A ako často ti chodí domov?“

„Predsa každý deň.“

„A nie je ten tvoj manžel nejaký fanatik? Nepreháňa to? Nestačilo by, keby sa na teba prišiel pozrieť raz za rok a ďalších dvanásť mesiacov by hovoril, že verí v tvoju existenciu?“

Jarke došlo aj bez ďalšieho komentára, že kto má niekoho skutočne rád a skutočne mu verí, chodí k nemu čo najčastejšie, túži byť tomu druhému nablízku.

Tak je tomu nielen vo vzťahu medzi ľuďmi, ale tiež vo vzťahu medzi človekom a Bohom. Kresťanská viera to nie sladký sentiment jednej vianočnej noci, ale je to záležitosť vzťahu dvoch bytostí.

Pri čítaní životopisov svätých som často rozmýšľal, kde čerpali títo hrdinovia silu premáhať strach z utrpenia, bolesti a smrti. Áno, bol to práve hlboký a dôverný vzťah priateľstva s Kristom. Určite nie taký, o akom sme počuli v rozhovore s „veriacou“ spolužiačkou.

Aká je naša odpoveď na Kristovu otázku: „Za koho ma pokladáš ty?“ Niet dňa, ktorý by si nežiadal našu osobnú odpoveď. Buď odpovieme teoreticky a možno aj teologicky správne, alebo prakticky svojím životom. Začnime, a to ešte dnes.

Amen.

25. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 9,30-37

Moc spravovať a riadiť je vždy služba

Uvedomiť si, že každý, kto má akúkoľvek moc spravovať, riadiť iných, stáva sa služobníkom pre iných.⁸⁵

„Raz som bol hosťom u starostu istého sicílskeho mestečka,“ hovorí známy slovenský kňaz, páter Hlinka. Sediace v sedemčlennom rodinnom kruhu, prišla reč aj na povinnosti angažovaného kresťana. Vtedy mi starosta s jednoduchosťou vyhlásil:

„Otec, ako vidíte, nie sme bohatí. Máme však toľko, koľko potrebujeme. A predsa sa často pýtam seba samého, či Boh nemá na nás nejaké požiadavky navyše. A vtedy mi príde na um, že síce nemám nič na rozdávanie, ale čosi mi predsa ešte ostáva. A to je čas. Trochu voľného času. A tak som sa už dávnejšie rozhodol sedieť po večeroch – zavše až do polnoci – v lokále odborárov a byť k službám všetkým, ktorí potrebujú radu alebo pomoc od starostu. Píšem žiadosti, vysvetľujem sociálne zákony, usmerňujem núdznych na zodpovedné inštitúcie, atď.“

Starosta sa rozhodol venovať službe svojim spoluobčanom, rozhodol sa správne a čestne vykonávať svoj úrad.

V evanjeliu Ježiš učeníkom, no nielen im, ale zároveň všetkým čo počúvajú Božie slovo, objasňuje jednu zo základných hodnôt Božieho

⁸⁵ Porov.: KATREŇČÍK, M.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

kráľovstva: **„Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých“ (Mk 9,35).**

V celej deviatej kapitole evanjelista Marek uvádza rad rozhovorov Ježiša Krista s učeníkmi. V týchto rozhovoroch im Ježiš objasňuje, ako veľmi sa odlišujú hodnoty Božieho kráľovstva od hodnôt priemerného ľudského chápania. Ježiš tu zvestuje celkom nový spôsob myslenia, než na aký boli učenici zvyknutí.

Cestou do Kafarnauma sa učenici zaoberali, a to veľmi intenzívne, jedinou otázkou: kto je medzi nimi prvý (povedané dnešnou tzv. cirkevnou terminológiou, kto je medzi nimi prímas)! Je pochopiteľné, že učenici, členovia židovského národa, si predstavovali kráľovstvo Mesiáša v pozemských dimenziách a rovnako si predstavovali aj jeho veľkosť – prvé a popredné miesta, veľká sláva, moc. Ich myšlienky boli iste veľmi jednoduché – povedané súčasným jazykom – im patria ministerské kreslá pri úrade Mesiáša; a ako jeho učenici iste budú vodcami ľudu v novom spoločenskom zriadení.

Kristus ich však uvádza hneď z oblakov na zem; tam, kde platí vo svete nadanie, peniaze, politická moc, tam Ježiš stavia nové meradlo nezištnej služby druhým. Vláda v Božom kráľovstve nespočíva v moci, ale v službe, v poníženej každodennej službe. V kráľovstve Božom je veľký a prvý iba ten, kto sa ujíma maličkých.

Žiadne spoločenstvo nemôže existovať bez patričného poriadku, bez náležitej authority, bez určenia niekoho, kto stojí na čele. Každé ľudské spoločenstvo potrebuje na dosiahnutie svojho hlavného cieľa vedenie a koordináciu – usmernenie prostredníctvom authority. Ako príklad nám môže poslúžiť napríklad nejaké družstvo pri športovej činnosti, pracovné odbory alebo odborové združenia, a v neposlednej miere aj štát. Tento základný zákon každého ľudského spoločenstva Kristus nepopiera, len mu dáva nové, lepšie chápanie.

V zmýšľaní dnešného človeka, v dôsledku výchovy, je snaha – dostať sa do kontaktu s vyššími alebo vysoko postavenými tohto sveta pod zámienkou preukazovania im služby, láskavosti, mnohokrát s úmyslom mať z toho nejaký osoh, zisk alebo niečo za niečo.

Kristus chce poučiť nás všetkých, nielen apoštolov. Nás, ktorí máme moc spravovať svet alebo Cirkev. Učí nás, že pri vykonávaní tejto služby – moci spravovať, je nevyhnutná pokora a sebazaprenie. Učí nás, komu máme poskytnúť túto službu, túto riadiacu moc. **„Kto prijme jedno z takýchto detí v mojom mene, mňa prijíma. A kto prijíma mňa, nie mňa prijíma, ale toho, ktorý ma poslal“ (Mk 9, 37).**

Koho máme rozumieť pod obrazom „najmenšieho“, pod obrazom „dieťaťa“? Máme poskytovať túto službu iba deťom alebo niekomu inému?

Ježiš chce, aby sme v dieťati objímali, slúžili obrazne všetkým deťom sveta, ale najmä tým najbezvýznamnejším, najnepovšimnutejším, najchudobnejším, najohrozenejším, tým, ktorí najviac potrebujú našu pomoc, našu službu! Práve službou svojmu blížnemu – službou tomu najmenšiemu, najskromnejšiemu stvoreniu, človeku, svojmu bratovi, svojej sestre a to aj vtedy a tam, kde si nemožno vyslúžiť svetské pocty, svetskú pochvalu – sa získava prvenstvo v Božom kráľovstve. Kto poslúchne Ježišov príkaz a prijme dieťa, to najmenšie, urobí seba samého najmenším, ale v sebe prijme Najväčšieho, ktorý sa pre nás z lásky stal najmenším. Prijme Ježiša, v Ježišovi Boha Otca. Za toto dobrovoľné poníženie sa dostane človeku veľká náhrada. Teda hnacou silou Božieho kráľovstva je alebo má byť úsilie všetkých Kristových učeníkov, nasledovníkov zostupovať dole do chudoby, slabosti a nenáročnosti, aby sa v ňom stali bohatými.

Nepochybne autorita ako taká, milovaní, je nevyhnutne potrebná pre každú spoločnosť a aj v prípade Cirkvi si ju Kristus výslovne želal. Ale v Cirkvi, Kristovom mystickom tele, musí byť vykonávaná podľa vzoru samého Krista, ktorý:

„... neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých“ (Mt 20,28).

Vykonávať autoritu tak ako Kristus, je službou. Aj poslúchať ako Kristus, je službou. Pápežovi sa dáva titul: „Servus servorum Dei – Sluha sluhov Božích“. V týchto slovách, v tomto titule, sa odráža táto hlboká pravda, pravda, ktorej nás dnes Ježiš učí, že prvenstvo v nebeskom kráľovstve má iba ten, ktorý je sluhom všetkých.

Veľkým svedkom služby svojim poddaným, svojim podriadeným nám môže byť aj jeden francúzsky kráľ 13. storočia, Ľudovít IX. (1214-1270).

*Veľký kráľ, udatný vojak, obdivuhodný otec rodiny, múdry a spravodlivý sudca, otec svojho ľudu, jedna z najväčších ozdôb Francúzska a katolíckej Cirkvi. Tieto prívlastky dávajú životopisci Ľudovítovi IX., kráľovi Francúzska, ktorý uprostred dvora, svojej domácnosti, na čele armády a v tisícich starostiach, ktoré prináša panovanie, vedel byť svätým. Vychovávaný v náboženskom duchu svojou matkou, sv. Blankou. Už po nástupe na trón bol obľúbený v národe, ktorému panoval – slúžil príkladom očarujúcej miloty, neohrozenosti, pevnej duševnej rovnováhy, veľkej lásky pre spravodlivosť a najväčšej zbožnosti. Osobitne sa venoval chudobným, biednym a opusteným. Slúžil im skutkami telesného milosrdenstva. Denne vydával pre nich okolo 120 obedov, pozýval ich ku svojmu stolu, a dokonca im posluhoval on sám. Každú sobotu umýval nohy chudobným, slepým.*⁸⁶

⁸⁶ Porov.: MEČIAR, K: *Životy víťazov*. Bratislava, Lúč, 1998, s. 370 – 377.

Úkony nábožnosti a poníženej služby spájal zvlášť pri návštevách cisterciánskeho opátstva Royaumont, ktoré dal vybudovať a ktoré pokladal za svoj druhý domov. Slúžil mníchom pri stole, navštevoval ich chorých, zvlášť istého malomocného rehoľníka, ktorý býval v chatrči, oddelený od ostatných.

Je pochopiteľné, drahí bratia a sestry, že nik z nás nemá kráľovstvo, nie je kráľom, ale väčšina z nás má určitú moc riadiť, spravovať. Záleží len na nás, ako ju využijeme; buď budeme prví despotickou vládou, alebo budeme prvými pokornou službou. Buď budeme ako Mária, ktorá sama seba nazvala Pánovou služobnicou, alebo budeme otrokmi svojich vášní. V kresťanskej spoločnosti, obci, sme všetci navzájom služobníkmi: ako otcovia a matky vo svojich rodinách, ako bratia a sestry v spoločnosti, ako kňazi a veriaci v Cirkvi.

Pamätajme na to, že Pastier je pre stádo, nie naopak; ide o ducha služby, a nie ctižiadostné hľadanie seba. V službe, ktorá je láskou, nepôsobí len človek, ale samotný Kristus v ňom.

Amen.

26. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 9,38-43.45.47-48

Pokušenie

Povzbudiť veriacich v boji proti pokušeniu.

Biblický príbeh hovorí o človekovi menom Jób, ktorý žil spravodlivo, až tak spravodlivo, že diablu to nedalo pokoja a vypýtal si dovolenie od Boha, aby Jób mohol pokúšať na hriech voči Bohu. Jób bol skutočne človek spravodlivý a diabol u Jób so svojimi pokušeniami na hriech nepochodil.

Perikopa evanjelia nám predkladá veľmi vážne Ježišove slová: ***„Ak by ťa zvädzala na hriech tvoja ruka, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života zmračený, ako keby si mal ísť s obidvoma rukami do pekla, do neuhasiteľného ohňa. Ak ťa zvädza na hriech tvoja noha, odtni ju: je pre teba lepšie, keď vojdeš do života krivý, ako keby ťa mali s obidvoma nohami hodiť do pekla. A ak ťa zvädza na hriech tvoje oko, vylúp ho: je pre teba lepšie, keď vojdeš do Božieho kráľovstva s jedným okom, ako keby ťa mali s obidvoma očami vrhnúť do pekla“ (Mk 9,43-48).***

Keď sa človek dá tak omámiť vecami viditeľného sveta, teda tým, čo oko vidí, na čo noha stúpi a čoho sa ruka dotkne, že sa potkne a padne, že zabudne na Boha, že ho už nemá možnosť vidieť, ba sa ho vzdáva, vtedy sa musí bezohľadne odpútať od príslušnej veci. Skutočnosť, že v Ježišových slovách ide

o obraznú reč a nie o sebazmrzačenie, nesmie zvädzať k oslabeniu ich nesmiernej vážnosti. Ježiš, prirodzene, nemá na mysli nijaké vonkajšie zmrzačenie, ktoré by aj tak nič nepomohlo, pretože tým by zlé srdce ostalo aj naďalej nedotknuté. V týchto nanajvýš dojímavých obrazoch o odťatí ruky a nohy a vylúpnutí oka je celkom jasne a dôrazne naznačená vážnosť boja, do ktorého sa treba nemilosrdne pustiť. Ide o tak závažnú vec, že sa žiada boj proti sebe samému, sebazaprenie ešte aj tam, kde je veľmi bolestné, ba dokonca azda aj kruté.⁸⁷

Poznáte jaštericu? Možno ju vídať aj u nás. Na jašterici je zaujímavých niekoľko vecí. Je veľmi ostrážitá voči nebezpečenstvu, pred blížiacim sa nebezpečenstvom vie veľmi rýchlo utiecť a v prípade priameho ohrozenia neváha stratiť aj kúsok chvosta, aby si zachránila život. Keď sa nad tým zamyslíme, zistíme, že jašterica je prototyp niektorých veľmi dôležitých vlastností kresťana. Náš život sa vyznačuje okrem iného aj neustálym nebezpečenstvom zo strany diabla. Preto sa musíme mať stále na pozore pred pokušením. V prípade veľmi blízkeho nebezpečenstva treba veľmi rýchlo odbočiť z cesty, po ktorej sa nebezpečenstvo blíži. No a nakoniec, ako je jašterica ochotná pre záchranu života stratiť chvost, tak i my. No iste nie chvost, ale sebazáporom odoprieť si veci, ktoré nás vzdľujú od Boha a takto v nás zabíjajú život Božích detí. Každý z nás má svoje slabosti a trápenia. Boh nám chce s nimi pomôcť, no diabol práve naopak, on ich zneužíva, aby nás cez ne zvädzel na hriech. Avšak dnes nás Ježiš veľmi dôrazne napomína, aby sme proti pokušeniam bojovali zo všetkých síl a nebáli sa ani tvrdých sebazáporov, pretože tu žiadna cena nie je vysoká za večný život, ktorý sa nám ponúka.

Nám sa ponúka večný život, to znamená život naveky. Tento život nám ponúka Ježiš, ktorý preto, aby nám mal čo ponúknuť, obetoval seba samého. Prichádza však aj diabol so svojou ponukou, ponukou večnej smrti. Diabol má aj ponukový list, ktorého obsahom je aj mnoho pokušení, s ktorými sa stretávame dennodenne. Teda sme postavení, bratia a sestry, vo svojom živote pred rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú našu nekonečnú budúcnosť. Ak sme sa rozhodli pre večný život, treba nám odmietnuť diabla aj s jeho pokušeniami. A to je sebazápor. Sebazápor, kedy sa v určitých situáciách vzdávame vecí, ktoré by nás mohli uvrhnúť do hriechu. Nemusíme ani konkrétne spomínať tieto situácie a skutočnosti, lebo ich okolo seba vidíme viac než dost a vo svojom osobnom živote sme sa s nimi už tiež zoznámili. A poznáme aj hriechy, ktoré našu neobozretnosť pri stretnutí s pokušením nasledovali. A nakoniec dôsledky plynúce z týchto hriechov už tiež poznáme a sledujeme. Ešte nie v pohľade posledného súdu. K tomu sa dostaneme až po skončení tohto pozemského života. Ale už v tomto živote máme možnosť vidieť zlo, ktoré hriech napáchal. Ľudia závislí na alkohole, na drogách, ktoré narúšajú osobnosť človeka,

⁸⁷ Porov.: WUPERTÁSKA ŠTUDIJNÁ BIBLIA: *Evanjeliium podľa Marka*. Bratislava : Creativpress, 1993, s. 168 – 169.

rozpadnuté vzťahy medzi ľuďmi či už v rodine, v spoločnosti, kriminalita, násilie, sebestvo a tak ďalej. Toto všetko je dielo diabla a jeho pokušenie. Sv. Pavol v liste Korint'anom hovorí: **„Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý“** (1Kor 9,24-27). Pavol tu hovorí, ako sa možno zmocniť neporušiteľného venca večného života a premôcť nástrahy diabla. Je to sebazápor, zrieknuť sa vtedy keď treba toho, čo mi môže poškodiť v tomto behu za večným životom. On sám sa o tom vyjadril takto: **„Slobodno všetko. Ale nie všetko osoží. Slobodno všetko. Ale nie všetko buduje“** (1Kor 10,23). Treba nám vedieť ešte dve veci. Prvá je, že Kristus na nás nevalil jarmo absolútnej dokonalosti, lebo nám je v tomto prirodzenom poriadku nemožná. Ale ukázal nám cestu dokonalosti, ktorá nám je s jeho pomocou možná a za to, ako po nej kráčame, sme zodpovední. Mali by sme túžiť po čoraz dokonalejšom, Bohu milom živote, ktorý nájde svoje zavŕšenie v absolútnej dokonalosti vo večnom živote. Druhá dôležitá vec, o ktorej musíme vedieť, je posledné a najnebezpečnejšie pokušenie diabla. Týmto pokušením je zúfalstvo, strata nádeje. Ak by sa nám aj nepodarilo vždy zvíťaziť nad pokušením a upadli by sme do hriechu, neostávajme ležať v prachu hriechu bez nádeje na Božie odpustenie, bez túžby po odpustení. Boh je milosrdný a práve kvôli odpusteniu podstúpil výkupnú smrť.

Príbeh hovorí o starom mníchovi, ktorý bol tak dokonalý, že jednou nohou bol už v raji. Diablove to nedalo pokoja a hútal, ako by ho mohol pokúšať na hriech. No akokoľvek sa snažil, na nič neprišiel. Tak sa plný hnevu rozhodol, že naňho zaútočí priamo. Tak sa vybral k mníchovi. Našiel ho práve vo chvíli, keď si máčal suchý chlieb v prameni vody aby zmäkol.

„Bud' pozdravený,“ povedal diabol. „Vieš, kto som?“

„Diabol,“ odpovedal pokojne mních.

„Boh mi dovolil, aby som ťa pokúšal. Chcel by som, aby si spáchal ťažký hriech.“

„Len hovor,“ odpovedal mních. „Poslúcham.“

„Zabi niekoho.“

„Nie. O tom sa nebudeme rozprávať.“

„Tak prepadni nejakú ženu.“

„To je beštiálne a nechutné. To nikdy neurobím. Chod' si po svojom, diabol.“

„Tak si aspoň daj trochu vína. To nie je ani hriech. Urob mi to pre radosť.“

Mních si povedal, že na tom nie je nič zlé a dal sa nahovoriť. Odpil kúsok, potom ešte raz a musel povedať, že to víno je naozaj dobré. A tak neváhal a popíjal ďalej, až sa sotva držal na nohách. V tom prišla dievčina a pozdravila. „Dobrý deň, svätý muž, priniesla som ti pár jabĺk a trochu chleba.“

Mních v stave opitosti sa vrhol na dievčinu. Ona začala v strachu kričať o pomoc, čo začul jej otec a bežal jej rýchlo na pomoc. Tu mních zobral veľký kameň a udel ním otca tak silno, že ho zabil.

„Myslím, že si ho zabil,“ povedal diabol.

Pustovník sa vrhol na kolená a s hrôzou povedal: „Pane Bože, čo som to len urobil!“⁸⁸

Kde urobil mních chybu? Eva sa pri prvom páde pustila do reči s diablom, ktorý ju svojou šikovnosťou oklamal a následky pádu prvých ľudí trvajú až po dnes. Tak isto aj mních. Vôbec sa nemal ani púšťať do rozhovoru s diablom a už vôbec nie pristúpiť na jeho ponuku, na prvý pohľad nevinnú.

Bratia a sestry, mních bol svätý človek, no urobil jednu veľkú chybu, ktorá ho pripravila o svätosť, o pokoj duše a život Božieho dieťaťa. Dajme sami pozor, aby nás diabol nezviedol svojimi lákavými ponukami, na prvý pohľad nevinnými. Všetko slobodno, no nie všetko osoží, no nie všetko buduje, ako hovorí sv. Pavol. No všetko buduje natoľko, nakoľko pri svojej činnosti máme pred sebou Boha a zodpovednosť za svoju spásu i za spásu našich blízkych. K celému tomuto snaženiu je potrebná modlitba k Bohu Otcovi, aby nám vo svojej veľkej láske pomáhal na ceste boja proti hriechu, na ceste dokonalosti. Preto sa modlím a prosím za vás nášho Pána a nemôžem inak, iba vás prosiť o to isté pre mňa, aby sme takto spoločne dobehli do cieľa a dostali veniec večného života.

Amen.

27. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 10,2-16

Jednota v manželstve

Prehľbiť chápanie jednoty manželov ako Božieho diela a vernosti.⁸⁹

Stalo sa vám, že ste po dlhšom čase stretli spolužiaka, spolužiačku, či nejakého známeho a medzi rečou, keď ste sa pýtali, ako sa mu v živote darí, ste sa dozvedeli, že sa rozviedol, rozviedla. A možno vám aj vyrozprávali svoj príbeh. Pred časom isté noviny priniesli štatistiku, podľa ktorej v minulom roku

⁸⁸Porov.: FERRERO, B.: Další příběhy pro potěchu duše. Praha, Portál, 1997, s. 37-39.

⁸⁹ Porov.: HRIC, M.: Semestrální práce z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

pripadalo na 100 sobášov až 41 rozvodov.⁹⁰ Suché čísla, ktoré však majú za sebou stovky tragédií - príbehov, ktoré sa hlboko vryli do života týchto mužov a žien, ich detí, príbuzných, známych.

Na druhej strane ste už určite videli ísť po ulici šťastný párik manželov v strednom či pokročilom veku, držiac sa za ruku. Vždy ma preniká obdiv, ako sa aj po toľkých rokoch majú radi. Čo teda spôsobuje, že sa manželstvo zapíše do štatistiky buď medzi 41 % ľudských tragédií, alebo medzi tie, o ktorých hovoríme, že sú šťastné?

Isteže, je to veľa faktorov. No jeden z najdôležitejších je vernosť vychádzajúca zo vzájomnej lásky a živá viera v Božiu lásku.

Ježiš v dnešnom evanjeliu odpovedá farizejom, ktorí ho prišli pokúšať, či možno prepustiť svoju manželku: „**Boh ich stvoril od počiatku stvorenia ako muža a ženu. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje**” (Mk 10,6.8-9).

Ježiš má na mysli jednotu manželov a vnútornú nerozlučiteľnosť, teda vernosť. Pretože rozvod, či v Starom zákone prepustenie, je len vonkajším dôsledkom vnútorného odcudzenia sa manželov. Ježiš sa preto vo svojej odpovedi vracia k počiatku.

V prvej knihe Svätého písma, v knihe Genezis, sa nám zachovali dve správy o stvorení človeka a manželstva. V prvej z nich je vyzdvihnutá podobnosť človeka s Bohom. Človek je tu chápaný ako spoločenstvo muža a ženy: „**A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril**” (Gn 1,27). Boh stvoril muža a ženu, teda dvojicu, ktorú požehnal: „**Plodte a množte sa a naplňte zem**” (Gn 1,28). Manželia takto dostali poslanie mať účasť na Božom stvoriteľskom diele. Podobnosť s Bohom znamená, že Božím zámerom bolo, aby manželské spoločenstvo bolo založené na vzájomnej láske a vernosti.

Druhá správa vyzdvihuje jednotu manželov z iného pohľadu. Dôvodom stvorenia ženy bola osamotenosť Adama, ktorý v celom stvorení nenašiel „**pomoc, ktorá by mu bola podobná**” (Gn 2,20). Preto Boh na Adama dopúšťa hlboký spánok a z jeho rebra stvoril ženu. Nie je náhoda, že Boh stvoril z Adamovho rebra len jednu ženu. Tým sa jasne vyjadruje Božia vôľa o manželstve jedného muža a jednej ženy. Svätopisec súčasne naznačuje, že žena má rovnakú prirodzenosť ako muž. Tu je základ ich rovnakej ľudskej dôstojnosti. Ale aj napriek rovnosti dostali obaja rozdielne schopnosti a úlohy, aby si navzájom slúžili a mohli sa jeden druhému odovzdať, darovať sa. Boli stворení, aby sa stali „**jedným telom**” (Gn 2,24).

Vplyvom hriechu sa však tento manželský súlad narušil a do manželstva vstúpil egoizmus a žiadostivosť. Jedným z jeho plodov sa stalo mnohoženstvo

⁹⁰ Porov.: Príloha SME, 4. 3. 2003.

a manželská rozluka. Táto bola kritizovaná už aj v Izraeli prorokmi, pretože sa pri nej často prejavovala svojvôľa muža a žena bola pozbavovaná svojej dôstojnosti.

Ježiš prišiel do práve takéhoto prostredia poznačeného polemikou: rabíni sa dohadovali, či možno prepustiť manželku a ak áno, z akej príčiny. Ježiš sa nestavia ani na jednu z polemizujúcich strán. Prišiel, aby zničil hriech a jeho následky. Mojžišov zákon o prepúšťacom liste charakterizuje ako dočasné riešenie, ktoré Boh trpel pre tvrdosť ľudského srdca, kým nenastane plnosť času; kým toto srdce nezmäkne účinkom Ducha Svätého. Ježiš prichádza, aby navrátil ľudstvo k prvotnému poriadku a súladu. Preto jasne a nekompromisne obhajuje prvotný zámer svojho Otca: **„Boh ich stvoril od počiatku stvorenia ako muža a ženu. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje”** (Mk 10, 6.8-9). Týmto povýšil manželstvo na sviatosť, teda znak, cez ktorý sa uskutočňuje posväcovanie manželov. Manželia sa takto stávajú žijúcim, ba priam možno povedať, zhmotneným obrazom lásky Boha k svojmu ľudu, Ježiša k svojej neveste Cirkvi. Ako je Kristus verný a miluje Cirkev až po smrť na kríži, tak sa majú milovať aj muž a žena, ktorí uzavreli manželstvo.

Pamätáte sa ešte, milí manželia, čo ste si v prítomnosti kňaza sľúbili pred oltárom? Spomeňte si: “Ja M., beriem si teba, M., za manželku (manžela) a sľubujem pred všemohúcim Bohom, že ti budem verným manželom (vernou manželkou) a že ťa nikdy neopustím ani v šťastí ani v nešťastí, ani v zdraví ani v chorobe a že ťa budem milovať a ctiť po všetky dni svojho života.”⁹¹ Čo ste vtedy cítili? A čo cítite teraz? Je vaša láska rovnaká? Je väčšia? Alebo menšia?

Iste mi dáte za pravdu, že manželstvo nie je nemenná vec. Manželstvo sa rodí, rastie a rozvíja, pretože sa rozvíjajú tí, ktorí ho uzavreli. Prvotná sympatia kamarátov prerastá do zaľúbenosti, ktorá sa prerodí na lásku. A táto láska prechádza rôznymi skúškami, je očisťovaná vytriezvením, poznávaním chýb partnera a jeho nedostatkov. Ak je láska pravá, aj napriek tomu sa naučí tolerovať nedostatky toho druhého a prijímať ho takého, aký je, chce sa mu darovať, uvedomujúc si aj vlastnú nedokonalosť. Lebo si povie: „s ním (s ňou) chcem kráčať celým životom, jemu (jej) byť oporou a pomocou”.

Ani po uzavretí manželstva však rast nekončí. Rásť v láske je podmienkou rastu vzťahu, ktorý zduchovnieva. Kým na začiatku hrala najväčšiu úlohu vzájomná telesná príťažlivosť, postupne snúbenci a manželia spoznávajú aj duševné a duchovné hodnoty svojho partnera. Manželia mnoho preberajú jeden od druhého a tieto hodnoty sa pre nich stávajú spoločné.

Telo v biblickej reči znamená celého človeka. Preto výraz byť jedným telom neznamena len telesné spojenie, hoci aj to. Je to spojenie duše a ducha – totálne, nepodmienečné odovzdanie sa celej osoby – svojej slobody, myslenia, vôle, zdieľanie svojich citov. Niektorí by mohli namietat, že je to

⁹¹ Porov.: Ordo matrimonii, s. 159.

nedosiahnuteľný ideál. Nie, to nie je lacné snívanie, stávanie vzdušných zámkov, to je správne chápaný manželský zväzok v sile Ducha Svätého, ktorého sme dostali. Hoci sme poznačení následkami dedičného hriechu a osobnými hriechmi, žiadostivosťou a zmyselnosťou, už nežijeme v snoch “o lepšom zajtrajšku”, ale v milosti, ktorú sme dostali vo sviatosti krstu. A vy, manželia, aj vo sviatosti manželstva. Ňou ste sa stali jedným telom, teda jedným človekom. Ak tomu veríme, žime podľa toho! Ak sa manžel stará o manželku, stará sa o vlastné telo. A naopak: ak sa manželka stará o muža, stará sa o vlastné telo. **„Ved’ nikto nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje”** (Ef 5,29). Je vašou úlohou prinavrátiť zväzku muža a ženy pravú tvár, ktorú jej dal Boh a obnovil Kristus. Už žijeme v stave milosti, v Bohu, ktorý nám dáva silu uskutočňovať to, čo vyžaduje. Tak sa nebojme! Vy, manželia, ste nádejou pre vaše deti, aj pre tých, ktorí sú zvädzaní k povrchnému chápaniu vzťahu muža a ženy. Ste zárukou, že manželstvo možno žiť čestne, čisto a verne. Buďte si vedomí tejto svojej veľmi dôležitej úlohy. Kultúra, ktorá nás obklopuje, a chce pohltiť, redukuje vzťah muža a ženy na uspokojenie čisto telesnej žiadostivosti bez akýchkoľvek záväzkov do budúcnosti. Hľa, kam až zachádza egoizmus: redukuje osobu na telo a telo na vec, ktorú možno sebecky využiť. Nedvíha sa vám z toho žalúdok?

Ale my sme, drahí bratia a sestry, Kristom poslaní prekvasiť túto kultúru na civilizáciu lásky. Či **„neviete, že trocha kvasu prekvasí celé cesto”** (1Kor 5,6)? Buďte teda kvasom! Neprispôsobujme sa tomuto svetu v zmýšľaní a konaní (porov. Rim 12,2), nebuďme len konzumentmi kultúry, ale aj jej tvorcami, nebojme sa byť trňom v oku, znášať potupu a výsmech, buďme ako Kristus.

Manželstvo môže “klapať” jedine vtedy, ak je prežívané v spojení s Bohom ako sviatosť. Ustanovenie manželstva je pre človeka Božím darom, darom jeho lásky. Lebo čo alebo kto prinúti muža alebo ženu 20, 40 či 60 rokov spolu vo vernosti a láske? Myslíte si, najmä vy, manželia, ktorí ste už dlhšie svoji, že je to v ľudských silách? Nie je to snáď Božia láska, ktorá vás posilňuje na spoločnej ceste?

Stalo sa počas oslavy jednej zlatej svadby. Pri slávnostnom obede sedeli starí jubilujúci manželia Peter a Mária uprostred svojich synov, dcér, vnukov, vnučiek a príbuzných. Boli medzi nimi akademicky vzdelaní ľudia i jednoduchí pracujúci. Možno ste už mali príležitosť byť účastní na takejto oslave. Uprostred srdečnej rodinnej vravy sa zrazu jeden z vnukov, lekár, starých rodičov položartovne opýtal: “Máte sa aj teraz tak radi ako vtedy, keď ste sa sobášili?”

Starý otec na chvíľu zvažoval a všetko naokolo stíchlo. Každý s napätím očakával odpoveď. Chytil svoju manželku za ruku a s pátosom starca, no zároveň s vľúdnosťou otca odpovedal: “Neverili by ste, ale teraz je medzi nami väčšia láska, než vtedy, keď sme sa zosobášili. Vtedy to bola prirodzená láska, z veľkej časti telesná príťažlivosť, ktorá ako všetko spaľujúci oheň vyšľahovala z

našich mladých srdc a spojila nás do manželstva. Ale my sme od samého začiatku robili všetko, aby sme túto našu prirodzenú lásku zveľaďovali.

*Keď som pracoval v úrade, zaliečala sa mi moja šéfka, krajšie oblečená ako moja manželka. Vtedy som uvažoval takto: Je síce krajšia, momentálne príťažlivejšia ako moja Mária, ale jej som sľúbil vernosť. A preto s Ježišovou silou som sa zachoval čestným a verným, hoci mi to dala v práci patrične pocítiť. Svoje sebazaprenie som položil ako drievko na vtedy ešte malý ohniček našej lásky. Povedal som si: Z lásky k tebe, Ježiš, a z lásky k mojej Márii. A rovnako si mi hovorievala ty, moja drahá, že keď ti na liečení ponúkal zážitky iný muž, takto si premýšľala: Tento by si ma chcel zobrať na pár dní, len na pár dní, ale ja predsa musím dať prednosť môjmu manželovi, ktorý si ma zobral na celý život. A s Ježišovou silou mu musím ostať verná. A svoje sebazaprenie si položila ako drievko na ohniček našej lásky. A viete, drahé deti, my sme takto prinášali ustavične polienka rozličných obiet a sebazaprení na ohniček našej lásky, a nebolo ich málo, a Pán Ježiš nám manželstvo stále zveľaďoval, takže teraz, po päťdesiatich rokoch manželstva prežitého s Ježišom, je to už celá vatra lásky. Už nie tá prvá, prirodzená telesná láska, ale druhá, duchovná, pretavená ťažkosťami znášanými každý deň s Ježišom v modlitbe.*⁹²

Láska a vernosť až do krajnosti. Ilúzia? Realita? Aj tento, jeden z mnohých príbehov, ktorý napísal život, je nám povzbudením, že s Kristom skrze modlitbu to ide. „**Lebo Bohu nič nie je nemožné**” (Lk 1,37). Sme slabí a náchylní padnúť, ale ak sa modlíme a prijímame Krista do svojho srdca v Eucharistii, on nám pomáha ostať verným. Obeta, modlitba, sviatosť pokánia a Eucharistia, ktoré sú prejavom lásky, prenikajú každodennú všednosť života a stávajú sa základnými prostriedkami šťastného manželstva.

Modlite sa už teraz za svojho budúceho partnera. Manželstvo nie je romantická láska na prvý pohľad z televíznych filmov a kín. To, čo sa tam prezentuje, je často len lacná karikatúra a deformácia lásky. Chráňte si čistotu tela a srdca ako vzácny dar, ktorý prinesiete do manželstva. To je to prvé polienko do ohníčka vzájomnej lásky a vernosti, ktorý sa bude meniť na vatru. Manželstvo nie je prechádzka ružovým sadom. Vyžaduje si veľa obiet a odriekania, premáhanie seba. Ale plodom je potom šťastný, spokojný a radosťou naplnený život.

Napriek nepriaznivej rozvodovej štatistike, vzťah, ktorý vzniká medzi mužom a ženou, je taký silný, že ho Boh povýšil už od počiatku nad pokrvné zväzky medzi deťmi a rodičmi, a Kristus medzi pokrstenými na jednu zo siedmich sviatostí. Láska k Bohu a spolupráca s ním dáva manželstvu stálosť a jednotu. Dáva mužovi a žene silu premáhať svoj egoizmus, aby si ostali verní po celý život a nepodliehali momentálnym závanom citov a chutí. Ich vernosť

⁹² Porov.: VRABLEC, J.: *V službe slova* C. Rim : SÚSCM, 1991, s. 253. In.: KERUL-KMEC, M.: *Priklady, myšlienky a citáty* : K-O. Košice : CASP, 2000.

im dáva vedomie, že sú milovaní. A tak sa modlime za už existujúce manželstvá, ale aj za tých, ktorí sa naň ešte len pripravujú:

Bože, ty si na počiatku videl všetko, čo si stvoril a bolo to veľmi dobré. Ty si stvoril manželstvo ako zväzok jednoty muža a ženy, aby si navzájom pomáhali na ceste do nebeskej vlasti. Zhliadni milostivo na manželov, mužov a ženy tejto doby a daruj im lásku, ktorou Kristus miluje svoju nevestu Cirkev, aby boli žiarivým znamením nádeje, že si stále s nami.

Amen.

28. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 10,17-30

Postoj k hmotným veciam

Priviesť veriacich k tomu, aby si nadobudli správny postoj k hmotným, materiálnym veciam.⁹³

Azda si ešte spomeniete, ako ste vo svojom detstve zbierali rôzne predmety. Možno to boli samolepky alebo plagáty populárnych spevákov, popredných športovcov alebo to možno boli aj prázdne hliníkové plechovky zo zahraničia. Každý z nás mal svoju vlastnú zbierku, na ktorú bol hrdý. Opatroval si ju ako oko v hlave. Málokto mal k nej prístup. Mám pravdu? Ja som napríklad zbieral céčka. Začínal som s desiatimi. Postupne sa mi darilo získavať viac, vďaka výmene za zahraničné poštové známky. A tak sa moja zbierka rozširovala. Neskôr mi mama dala sáčok, aby som ich mohol nosiť ku kamarátom, keď sme sa medzi sebou hádali a vyťahovali, kto má najkrajšie, najzaujímavejšie. Vtedy som bol ochotný za „ixko“ alebo za „paragraf“ vymeniť aj desať céčok. Záležalo mi na mojej zbierke, aby bola jednoducho naj... Nič iné ako céčka nebolo pre mňa v tom čase dôležitejšie. Ony tvorili moje bohatstvo, môj majetok i môj poklad. Stratíť alebo podarovať ich nejakému kamarátovi „len tak“, zadarmo, nepripadalo vôbec do úvahy. Pre mňa predstavovali nesmiernu hodnotu. Myslím si, že iste viete, o čom hovorím.

Niečo podobné zažíval mladík v dnešnom evanjeliu. Mal všetko. Ale pritom však cítil, že ešte niečo mu chýba. Prichádza k Ježišovi a pýta sa ho: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?“ Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: **„Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma“ (Mk 10,17.21).**

⁹³ Porov.: KUPČÁK, R.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

V prvom čítaní dnešnej nedele sa dozvedáme, že bohatstvo v porovnaní s múdrosťou sa pokladá za nič. Pre vyvolený národ bola pravá múdrosť vždy niečím, čo človek nemá len sám zo seba. Múdrosť mu daruje Boh. Všetci poznáme príbeh o kráľovi Šalamúnovi. Keď bol ako mladík zvolený za kráľa, pri preberaní kráľovského úradu prosí Boha: „Pane, daj svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým.“ Bohu sa páčilo, že si Šalamún žiadal túto vec a nie bohatstvo, dlhý vek, ani smrť svojich nepriateľov (porov. 1 Kr 3,9-11). A Šalamún sa stal slávnym práve pre svoju múdrosť, v ktorej sa odzrkadľovala Božia Múdrosť. Veď je i príslovie: Múdry ako Šalamún.

V responzóriovom verši sme spoločne spievali: Obdaruj nás, Pane, múdrosťou srdca. Položme si otázku: Je múdrosť potrebná aj nám? Rozhodne áno! Veď ktorý človek sa nesnaží riadiť múdrosťou? Všetci sa snažíme vyberať si dobro a zriekať sa zla. Zbavujeme sa zbytočných vecí a nechávame si to, čo osoží a môže poslúžiť. Ale je tu možno jedna ťažkosť. Čo vlastne je lepšie a viac osoží?

Mladík sa pýtal Pána Ježiša: „**Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som získal večný život**“ (Mk 10, 17)? Túto otázku mladíka môžeme chápať ako prosbu, ako jeho osobnú túžbu po niečom, čo ho urobí natrvalo šťastným a nebude viac pociťovať nedostatok. Pán Ježiš, ktorý vidí do ľudského srdca, vedel, čo tomuto človekovi chýba k úplnému šťastiu. Je to vrúcny, osobný a živý vzťah k Bohu. Tento osobný vzťah k Bohu bol u tohto človeka zablokovaný tým, že bol zamilovaný do svojho majetku, ktorého mal veľa. A preto mu Pán Ježiš poradil radikálny rez v živote: Rozdaj svoj majetok (porov. Mk 10,21). Lenže táto rada zarmútila bohatého mladíka a odišiel smutný. A keď odchádzal, Ježiš pozrel za ním a povedal svojim učeníkom: Vidíte, ako ťažko vchádzajú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky (porov. Mk 10, 23)?

Niektí si môže pomyslieť: Z týchto Ježišových slov je jasné, že Ježišova náuka je nepravdivá ľudskému šťastiu. Ježiš chce urobiť z človeka žobráka na zemi, ak chce obsiahnuť večný život v nebi. Ale pravda je iná. Ježiš sa nám prihovára ako náš starší brat, ktorý tomu dobre rozumie. Pozná všetky tajomstvá života a prišiel nám ich vyrozprávať. Nebuďme naivní a nenamýšľajme si, že to vieme lepšie ako on.

Pán Ježiš tú pravdu ukázal na sebe, keď žil v Nazarete. Bol tesárom a stolárom a je samozrejmé, že si dal za svoju prácu zaplatiť. Nechcel byť žobrákom a nežiadal to ani od Nikodéma, ani od mýtnika Zacheja, ani od Petrovej svokry, ba ani od Lazarových sestier Márie a Marty. Od nikoho to nežiadal. Nie, on nehlásal, že človek musí hladovať, aby prišiel do neba. Veď sám sa zúčastnil na svadbe, ba dokonca pomohol svadobčanom, keď im chýbalo víno a zázračne rozmnožil chleby, aby ľudia nezostali hladní a do modlitby Otčenáša vložil prosbu o chlieb náš každodenný. Dal sa pohostiť v mnohých

rodinách a nestaval sa proti ľudským radostiam. Takže podľa Pána Ježiša je to celkom prirodzené. Veď vo Svätom písme je napísané: **„Robotník si zaslúži svoju mzdu“** (1 Tim 5,18). Peniaze sú v ľudskom živote potrebné takisto, ako je potrebné mať dom alebo byt, alebo oblek, alebo iný majetok k spríjemneniu života. Je teda majetok podľa Pána Ježiša hriešna vec? Určite nie! Ale hriešny môže byť náš postoj k majetku. Obdivovať a milovať všetko, čo je krásne, ako napr. svojich rodičov, súrodencov, príbuzných, priateľov, taktiež obrazy maliarov, veľkolepé diela stavitel'ov, nádhernú hudbu skladateľ'ov, jedinečné majstrovstvo spisovateľ'ov, šport, oblečenie, neživú a živú prírodu, pretože všetko, čo je krásne, nás môže povznášať k obdivu a k láske Nebeského Otca. Ale je tu ešte niečo. Sú to majetky. Aj majetky môžu byť krásne, a predsa ich nesmieme milovať, lebo kto sa zamiluje do majetku, ten sa stáva egoistom a nie je slobodný milovať ani Boha, ani blížneho. Číže medzi láskou k Bohu a láskou k majetku je radikálny protiklad. Pán Ježiš to jasne vysvetlil: **„Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone“** (Mt 6,24). V osobnom postoji si má každý človek zachovať slobodu pre Boha. Vnútorne slobodný postoj k Bohu. Ako v prípade mladíka – boháča z dnešného evanjelia nemožno vychádzať z množstva majetku, tak i my, nepokladajme veľkosť majetku za rozhodujúce kritérium. Pretože „boháč“ nie je iba ten, kto vlastní majetok, ale každý, koho majetok v jeho živote veľa znamená. A ako to je v našom konkrétnom, každodennom živote? Aj človek s 500 korunami môže byť väčším boháčom ako niekto, kto má pol milióna korún nasporených, ale pritom tieto peniaze, tento jeho majetok nezohráva v jeho živote takú veľkú cenu, lebo i napriek tomu si dokáže všimnúť ľudí okolo seba, ktorí sú chudobní a trpiaci a tým prejavovať lásku nielen k blížnemu, ale cez blížneho i samotnému Ježišovi. A 500-korúnový boháč je skutočným boháčom, pretože viac sa venuje svojim 500 korunám ako Bohu, ako ľudom vo svojom okolí. Avšak ľudský život netvoria len majetky. Veľakrát sú to i starosti, požiadavky, ktoré si sami kladieme, ciele, ktoré považujeme za nevyhnutné. Toto všetko sa má stratiť, ak je to mojou prekážkou na ceste budovania vzťahu s Bohom. Ak Ježiš trvá na svojom, že „bohatý človek“ nie je v priaznivej situácii pre nový život, tak určite nie preto, že by nám to bohatstvo neprial. Skôr sa skláňa nad nami ako matka nad hlúpučkým dieťaťom, ktoré sa hrá so zápalkami a ona ho upozorňuje: To nesmieš!

Sv. Filip Neri, ktorého nazývajú žartovným svätým, mal priateľa. Bol veľmi bohatý, ale skúpy a nepolepšoval sa. Raz, keď ho sv. Filip navštívil, všimol si, že boháč má na vysokej stene zavesený veľký kríž. Napadla mu myšlienka. Žartovne povedal bohatému priateľovi: „Skús, či dosiahaš rukou kríž a či sa dokážeš dotknúť ukrižovaného Ježiša.“ Domáci pán sa namáhal, staval sa na špičky nôh, natáhalo ruku, ako len vládol, ale kríž nedosiahol. „To treba urobiť tak,“ povedal mu Filip a pritiahol pod kríž truhlicu, v ktorej mal boháč uložené peniaze. „Vystúp na túto truhlicu a dotiahneš kríž, dotkneš sa ukrižovaného Ježiša.“ Boháč sa pýta: „A čo to znamená?“ Filip Neri mu hovorí: „Nerozumieš tomu? Kto chce Krista dotiahnuť a dotknúť sa ho, ten musí

*svoje bohatstvo a majetok podložiť pod svoje nohy. Radikálne si podrobuj pod nohy všetko, čo ťa robí bohatým a potom sa dostaneš blízko k Ježišovi a budeš skutočne šťastný!*⁹⁴

Z toho je poučenie aj pre nás: Hmotný svet má i nám slúžiť ako schodíky, po ktorých budeme vystupovať ku Kristovi. To je poslaním každej veci: upriamovať našu pozornosť na Boha a zároveň nasmerovať naše myslenie a chcenie na cestu, ktorá môže viesť k večnému životu.

V detstve sme mali svoje zbierky. Niektoré plagáty, iné samolepky alebo plechovky, ja som mal céčka. Ony boli naším pokladom. Dnes sú to možno iné zbierky, na ktorých nám nesmierne záleží. Komu alebo čomu prevažne venujeme svoj čas? Skúsme sa na to pozrieť a popremýšľať. Prosme Boha, aby nám Božia Múdrost' ukazovala, čo je pravý poklad a zmysel i podstata nášho kresťanského života. Otvorme svoje srdcia Bohu a v duchu sa zjednotíme v modlitbe, ktorá nech nás sprevádza pri vytváraní múdreho postoja k materiálnym veciam:

Pane, vo svojom živote som už dal prednosť rôznym veciam. Koľko síl ma už stálo získať si hmotné veci alebo iné dobré. A ako málo ma stál zápas o tvoju prítomnosť v mojom živote. Chápem toho muža, keď si mu povedal: Pod' za mnou a nasleduj ma! On odišiel od teba smutný, lebo mal svoj majetok. Aj ja mám svoj majetok. Je to môj prospech, moje starosti, moje požiadavky, moje ciele, moje hmotné veci. Bojím sa toto rozdávať v láske k ľuďom a cez lásku k nim tebe, Pane. Chcem sa učiť tvojej múdrosti. Túžim, aby som sa vedel rozhodovať vo svojom živote podľa múdrosti, ktorú si nám zjavil. Prosím ťa, Pane, daj mi silu mať rád druhých. Nech nemyslím len na seba a svoj egoizmus. Pane, potrebujem ťa.

Amen.

29. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 10,35-45

Spolupráca na misijnom poli
Fenomén misií zasahuje už celý svet.

Dnešnú nedeľu voláme „misijnou“. Čo sú to vlastne misie? Ježiš si na začiatku svojho verejného účinkovania vyvolil spomedzi mnohých zo zástupu, ktorý počúval Ježiša, nielen Dvanástich a nazval ich učeníkmi, ale aj iných sedemdesiatich dvoch, ktorých posielal všade, kde sa sám chystal ísť (porov. Lk

⁹⁴ Kerul' – Kmec, M.: *Príklady, myšlienky a citáty A – J*. Košice: 2000, s. 148.

10,1). Počas jeho trojročnej misie, účinkovaní, keď učil, čo je potrebné veriť a živote zachovávať, často sa obracal aj na iných, celé zástupy a povzbudzoval ich v duchu neskoršieho poverenia apoštolov po svojom zmŕtvychvstaní: „**Chod'te teda, učte všetky národy... a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal**“ (Mt 28,19.20). Ježišove slová „**Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Proste teda Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu**“ (Lk 10,2) sú aktuálne i dnes, a budú až do konca sveta.

Na začiatku tretieho tisícročia, keď zo šesť miliárd obyvateľov pozná učenie Ježiša len dve miliardy ľudí, slová „**priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo**“ (Lk 10,11) sú výzvou.

Výzva je oslovením nielen cirkevnej hierarchie, biskupov a kňazov, ale aj laikov, mužov a žien vo všetkých stavoch a veku, na všetkých kontinentoch, v diecézach a farnostiach.

Výzva zaangažovať sa za misie, nielen priamo ohlasovať evanjelium, ale i rôznym spôsobom pomáhať, je túžbou Cirkvi najmä po Druhom vatikánskom koncile, hoci myšlienka nového misijného diela je staršia. Dnešnú nedeľu si zvlášť spomíname na štyri apoštolské diela, ktoré sa nazývajú aj pápežskými, lebo ich rímsky biskup uznáva za svoje.

Zakladateľka Pápežského diela pre šírenie viery, Paulína Mária Jarico, sa narodila 22. júla 1799. Ako dcéra majiteľa továrne na hodváb v Lyone sa dozvedela, že misie sa nachádzajú vo veľkej biede. Jej brat bol totiž misionár a Paulína sa zaoberala myšlienkou pomôcť čím viacerým ľuďom poznať Ježiša Krista. Stala sa priekopníčkou misijnej myšlienky laického apoštolátu, keď v továrni založila spolok, ktorý si určil cieľ: modlitbou a almužnou napomáhať misám. V roku 1822 začalo Pápežské dielo pre šírenie viery svoju činnosť ako jedno z prvých misionárskych spolkov na svete. Tým bol položený základ neskorších Pápežských misijných diel. Paulína za svoje dedičstvo kúpila tovareň a tiež iné milodary posielala na rozvoj misií. V roku 1862 zomrela. Priala si jednoduchý pohreb, aby aj tým oslovila svoje okolie, aby pamätali na podporu misií. Pápež Lev XIII. sa stal podporovateľom tejto laickej snahy starostlivosti o misie a v jednom z listov sa pochvalne vyjadril o Paulíne: „Sme jej zaviazaní za to, že sa zasadila o získanie robotníkov k aktívnej činnosti Cirkvi.“ Pápež Pius XII. nielen schválil stanovky spolku, ale dielo začlenil do kongregácie, ktorá sa dnes volá Kongregácia pre šírenie evanjelia, na čele ktorej je kardinál Jozef Tomko, slovenský rodák. Pápežské dielo pre šírenie viery i dnes napomáha materiálne i duchovne chudobným diecézám, najmä kňazom a seminaristom. Škoda, že sa na myšlienku zaangažovať laikov do tak požehnaného diela zabúda.

Druhé dielo má názov Pápežské dielo detinstva Ježišovho. Už v roku 1843 ho založil Mons. Augustín Forfín Janson, neskorší biskup v Nancy, ktorý si

vytýčil úlohu *zaangažovať* do misií deti. *Deti deťom*. To je snaha, aby deti pomáhali deťom. Tie, ktoré majú dostatok hmotných vecí, aby mysleli na deti vo veľkej núdzi. Najmä deti, ktoré vo svojom živote spoznávajú učenie Ježiša Krista. Tak vznikol spolok pre deti do 12 rokov, ktoré najmä modlitbou, ale aj malými milodarmi, dobrovoľne zrieknutými vecami budú myslieť na deti v misiách, ktoré trpia biedou. Dnes financie sa poskytujú na pomoc sirotám, školám pre chudobné deti a tiež deťom, ktoré sú choré na malomocenstvo.

Pápežské dielo sv. Petra apoštola svoju činnosť usmerňuje na pomoc pri výchove domorodých kňazov. Patrónkou diela je Učiteľka Cirkvi sv. Terézia z Lisieux. V roku 1899 sa listom biskup z Nagasaki obrátil s prosbou o pomoc, aby mohol udržať chod kňazského seminára. Najmä v krajinách, kde je dostatok povolaní ku kňazskému stavu, je naopak nedostatok financií na udržanie seminárov a vôbec výchovu budúcich kňazov. Dielo u svojich členov podporuje myšlienku adopcie budúcich kňazov. Tak jednotlivci, skupiny či organizácie svojimi milodarmi napomáhajú rozvoju kňazských povolaní. Pápež Benedikt XV. od roku 1920 zbral toto dielo pod ochranu pápežov.

Štvrtým z Pápežských misijných diel je Jednota duchovenstva pre misie. Zakladateľom je Paulo Manna z Milána, ktorý bol v diecéze predstaveným cudzineckých misií. Veľmi povzbudzoval kňazov, aby sami pre budúce povolania v misiách boli štedrými darcami. Povzbudzoval kňazov k zakladaniu farských spoločenstiev, ktoré by modlitbou i milodarom sa zaangažovali na vec misií. Rovnako boli vyzvaní rehoľníci i seminaristi v Európe. Pápež Benedikt XV. rovnako túto iniciatívu prijal. Nasledujúci pápeži rôznymi dokumentmi a pri rôznych podujatiach povzbudzujú toto dielo.

Činnosť Pápežských misijných diel má rozpracovanú činnosť, ku ktorej oslovuje každý rok najmä v jednu nedeľu v mesiaci október o finančnú pomoc pre misie. Kto môže, a koľko môže, prispeje na dielo, ktoré prináša Božie požehnanie. Už sv. Pavol vo svojich listoch povzbudzuje bratov a sestry k štedrosti. Tí, čo nemajú ani pre seba, sú vyzvaní, aby napomáhali modlitbou. Modliť sa za dobrodincov, modliť sa za rozkvet misijných diel, modliť sa za tých, čo pracujú mimo vlasti, často vo veľmi sťaženom prostredí, aby vykonávali svoju prácu tak, akoby ju konali samému Kristovi. Modlitba pre misie je vítaná, potrebná, žiaduca, cenná.

Dnešná nedeľa má za cieľ aj informovať veriacich o takejto misijnej činnosti. Nie je vedľajšou snahou pozývať tak kňazov, budúcich kňazov i laikov pracovať do misií. Ide o prebúdzanie povolaní, oduševňovanie aktívne sa podieľať na činnosti a podpore misií.

Cirkev len vtedy žije naplno, keď sa na celom svete plní vôľa Božia takým spôsobom, ktorý hovorí o láske k bratom a sestrám. Nestačí len modlitba, keď je možné napomôcť aj hmotne, finančne. A rovnako nemožno pri hmotných

podporách zabúdať na modlitby. Všetci patríme do jednej duchovnej rodiny a z toho vyplýva zodpovednosť za bratov a sestry na celom svete. Veriaci sa neuspokoja so stavom hojnosti u seba, keď inde bratia a sestry trpia núdzou, nedostatkom, hladom... Každá biskupská konferencia má preto povereného biskupa koordinovaním riadenia starostlivosti o misie. Rovnako každý biskup, okrem starostlivosti o zverenú diecézu, musí pamätať na tie diecézy, ktoré trpia núdzou.

Každý vo vlastných intenciách urobme pre rast misií čo najviac. Sv. František Xavierský, sv. Terézia z Lisieux, všetci svätí a sväté orodujte za misie.
Amen.

30. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 10,46-52

Nasledovať Krista

*Povzbudiť k vytrvalosti v nasledovaní Krista.*⁹⁵

Pred niekoľkými rokmi, bol som ešte malý chlapec, som sa vybral na vežu nášho kostola v Lendaku. Bolo tam treba čosi opraviť a náš údržbár ma tam vzal so sebou. Vyšli sme hore na podkrovie. Aby sme sa však dostali až na miesto tej opravy, bolo treba prejsť veľmi úzkym a členitým terénom, popod veľké trámy. Keď som videl, ako sa pokrčený driape cez ten úzky priestor, zľakol som sa a nechcel som ísť ďalej. Vtedy mi on pokojným hlasom povedal: „Neboj sa, pod' za mnou!“ V tej chvíli som pochopil, že to „... pod' za mnou “ neznamená len ísť za ním, ale aj robiť to, čo on a urobiť to tak ako on.

V dnešnom evanjeliu nám evanjelista sv. Marek opisuje dramatickú situáciu, ktorá sa končí podobne ako tento zážitok na veži. Odohrala sa v blízkosti mesta Jericho. Keď Ježiš odtiaľto odchádzal, istý slepec Bartimej za ním úpenlivo volal, aby ho Ježiš uzdravil. Ako píše evanjelista Marek, Ježiš ho uzdravil slovami: „**Chod', tvoja viera ťa uzdravila**“ (Mk 10,52). Čo je však zaujímavé, evanjelista ďalej dodáva: „**A hneď videl a šiel za ním po ceste**“ (Mk 10,52).

Evanjelista už ďalej nepíše, či šiel za ním dlho, či krátko, či s ním ostal, alebo nie, ale očividne tu dáva dôraz na okamih jeho prvého rozhodnutia. „A hneď videl a šiel za ním po ceste.“ Podobné prípady, kedy sa človek

⁹⁵ Porov.: FUDALY, F.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 20003.

rozhoduje pre Krista, sú v Písme spomínané na viacerých miestach. Napríklad v stati o bohatom mládencovi, alebo o učeníkovi, ktorý prosil Ježiša, aby si aspoň mohol pochovať vlastných rodičov. Ježiš mu však na to odpovedá: „**Pod' za mnou a nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych**“ (Mt 8,22). Ježiš nenaráža na pochovanie rodičov, ale na prehodnotenie jeho vzťahov. Aj Židia boli radostne a pod Božou ochranou povolaní z Egypta, no v púšti prežívali mnohé strasti a veľa z nich sa chcelo vrátiť. Ak by sme sa pozreli do ďalekej minulosti, tak zistíme, že aj Abraháma Boh povolal a hneď nato ho aj poriadne vyskúšal. Z týchto faktov môžeme vybadať, že každé naše rozhodnutie sa pre dobro, je vzápätí ohrozené nejakou väčšou, či menšou skúškou. Tieto skúšky však nikdy neslúžia na to, aby nás od dobra odradili, ale naopak, aby v nás toto rozhodnutie upevnili a očistili ho od rozčarovania, falošných cieľov, či „ružových okuliarov“ ako sa zvykne hovoriť. Tieto veci človeka mnohokrát len zbytočne odvádzajú od prvotného rozhodnutia. V prípade bohatého mladíka to bol majetok. V prípade Abraháma zase láska k jeho jedinému synovi, keďže bol starý a viac detí už nemal. Podobne to bolo i v ostatných prípadoch, ktoré sa spomínajú v Písme. Isté je teda, že každý, kto sa rozhodne nasledovať Krista, býva ťažko skúšaný.

Sme skúšaní aj my, alebo nie? Iste áno! Myslíme si však, že Boh nás skúša len tak pre nič za nič, alebo preto, že by mál z toho potešenie? Isteže nie! Boh nám dáva zadarmo mnohé vzácne dary ako Otec svojim deťom, lebo nás má rád. A vôbec nechce, aby tieto dary vyšli nazmar. Slepý Bartimej dostal od Ježiša zdravie a ako hovorí evanjelista, hneď išiel za ním. Skúsme porozmýšľať, ako ideme za Ježišom my. Ježiš nechcel od apoštolov, aby ho nasledovali len tak zadarmo. Ani od nás nechce, aby sme ho nasledovali len tak zadarmo, ale ak mu budeme verní, sľubuje nám hojnú odmenu v nebi. Na tejto odmene však už teraz máme účasť, vďaka krstu, v ktorom sme prijali od Boha posväcujúcu milosť. Skúšky viery a života teda patria ku kresťanstvu. Otázkou však je, aký postoj k nim ako kresťania zaujímame.

Ak sme naozaj kresťania, boli sme pokrstení a v krste sme prijali od Boha mnohé milosti. Niektorí by však mohli namietat: Vtedy som bol ešte malý a nemal som možnosť sám sa rozhodnúť pre kresťanský život. Neskôr sme však prijali sviatosť Eucharistie a napokon i sviatosť birmovania, v ktorej sme dostali dary Ducha Svätého. Toto sa už považuje za sviatosť kresťanskej dospelosti. Ak ani teraz ešte nie sme stotožnení s kresťanským životom, čo by pre nás znamenalo svedčiť svojím statočným životom o zmŕtvychvstalom Kristovi, potom by sme sa mali zamyslieť, či naozaj nasledujeme Krista. Povedzme si pravdu. Kedy sa chceme konečne rozhodnúť nasledovať Pána Ježiša? Kedy sa mu naozaj odovzdáme celí a s nerozdeleným srdcom? Až budeme starí? Kto z nás vie s istotou, že sa dožije zajtrajšieho rána? Najmä teraz, keď proti sebe povstali národy s nebezpečnými zbraňami a ohrozujú celú zem. Dokedy chceme takto žiť? V Knihe žalmov sa píše: „**Eudia, dokedy ešte budete mať srdcia tvrdé? Prečo máte záľubu v márnosti a vyhľadávate klamstvá**“ (Ž 4,3)? Naozaj,

veľakrát sa necháme zlákať hlúposťami. Úzkostlivo sa začneme zháňať za mnohými vecami, ktoré majú iba jednu spoločnú vlastnosť: veľmi rýchlo sa pominú a zanechajú v srdci len prázdnotu. Taký človek s vyprázdneným srdcom si potom začne namýšľať, že to čo robil, asi nebolo to, čo chcel, alebo že zvolil nesprávny spôsob, ako to dosiahnuť. A tak sa znovu vrhá za ďalšími zbytočnosťami a padá do ďalšieho bahna. Toto zháňanie sa za „dôležitými vecami“ človeka vždy dost' zamestnáva a vyčerpáva, a tak sa stane, že človek začne zanedbávať svoje povinnosti. Napr.: otec – svoju prácu i rodinu, lebo musí ísť do krčmy vybavovať dôležité kšefty a pritom nezabudne každého presvedčiť o svojom najsprávnejšom politickom názore. Matka – zabudne doma upratať a navariť, lebo ona musí každý deň aktualizovať svoj zoznam novôt a klebiet, aby, nebodaj, nezaostala za svojou susedou či kolegyňou z práce. Ona síce vie dobre navariť i napiect', ba všetko vie najlepšie, ale nie rukami a srdcom, ale len jazykom. Ale i kňaz má svoje „neodkladné záležitosti“, najmä vtedy, keď je to nevhodné. Stáva sa totiž aj to, že kňaz musí krmiť včely, keď treba ísť zaopatriť chorého, musí cestovať, keď treba vo farnosti spovedať, musí sa výhradne sám zaoberať opravou kostola práve vtedy, keď jeho farnosť je na pokraji duchovného krachu. Sem patria i mnohé iné nehodnoty, ktoré sú pre nás zdanlivo dôležité. A tu miera aj slová Pána Ježiša adresované farizejom: „**Toto bolo treba robiť, a tamto zanedbávať**“ (Mt 23,23).

Iste sa každý z nás už viackrát pristihol pri takomto falošnom úsilí. A aká je vtedy naša reakcia? Zvyčajne sa začneme ospravedlňovať sami pred sebou. Povieme si: Ale veď naozaj je to veľmi dôležité. Veď kto iný by to za mňa urobil? Však aj to auto, peniaze i vysoké postavenie, to všetko veľmi potrebujem. Zdá sa však, že niekedy oveľa viac ako Boha, či svoju rodinu.

Toto však človeku nestačí. Potom sa začne ospravedlňovať i pred Bohom a začne vyhľadávať množstvo dôvodov a výhovoriek, len aby čím skôr oklamal svoje svedomie i svojich blízkych. Ba i Boha by chcel oklamať, čo však nie je možné. Človek dokáže naozaj navymýšľať veľa klamstiev, keď chce ospravedlniť svoje nerozumné alebo nečisté konanie. Teraz nehovorím o deťoch, lebo aj tie vedia dobre vymýšľať, ale o nás dospelých. Lebo práve dospelí, ak si tak hovoria, by mali vedieť, čo chcú robiť a čo majú v prvom rade robiť ako dospelí kresťania, rodičia, či kňazi. Takým typickým znakom nefungujúcej rodiny je, že si v nej každý robí to, čo chce, ale nikto nerobí to, čo má. A práve to je potrebné pre zdravé fungovanie rodiny, aby v nej každý robil to, čo mu prislúcha, podľa svojho stavu. Pravda, že bez vzájomnej lásky to nepôjde.

Boh, ktorý nás povoláva ku kresťanskému životu, nás nikdy nenechá bez pomoci, odkázaných len samých na seba. Preto často klope na naše svedomie. Nie na našu hlavu, to nie, lebo tá je tvrdá. Klope na naše svedomie, pretože to nám dal on a to je citlivejšie. Cez neho sa k nám Boh veľakrát prihovára. Deje sa to práve vtedy, keď cítime, že s nami čosi nie je v poriadku, a robíme to, čo by

sme asi nemali robiť, lebo je to zlé. Záleží len od nás, či tento Boží hlas v sebe zahlušíme a urobíme si po svojom, alebo očistíme svoje srdce od všetkých klamných túžob, ktoré nás odvádzajú od pravej cesty a vykročíme za Kristom.

Taliansky spisovateľ Bruno Ferrero opisuje v jednej knižke svoj sen a hovorí: „Raz v noci sa mi prisnil nádherný sen. Videl som dlhú cestu, cestu, ktorá sa dvíhala zo zeme a stúpala do výšky až do neba. Nebola to však cesta pohodlná, naopak, plná prekážok, posiatá zhrdzavenými klinecami, ostrými špicatými kameňmi a kúskami skla. Ľudia šli po nej bosí. Klinec sa im zapichávali do nôh. Mnohí z nôh krvácali. Ľudia však neustávali. Chceli prísť do neba. No každý krok bol pre nich veľkým utrpením. Kráčali pomaly a s námahou. A potom som vo svojom sne videl Ježiša, ktorý šiel vpredu. Aj on bol bosý. Kráčal pomaly, ale rozhodným krokom. A ani raz si nezranil nohy. Ježiš stúpala a stúpala. Nakoniec prišiel do neba a sadol si na svoj veľký trón. Pozeral sa na tých, ktorí sa na ceste namáhali a povzbudzoval ich pohľadom a gestami.

Hneď za ním kráčala Mária, jeho matka. Mária však vykračovala rýchlejšie ako ostatní. Lebo Mária stúpala do Ježišových stôp. A tak čoskoro prišla až k Ježišovi, ktorý ju posadil na veľké kreslo po svojej pravici. Aj Mária začala povzbudzovať kráčajúcich a radila im, aby stúpali do stôp, ktoré tam zanechal Ježiš, ako to robila aj ona. Múdri ľudia tak robili a rýchlo vystupovali k nebu. Ostatní sa ponosovali na rany a často sa na ceste zastavovali, niektorí sa vzdávali a zmalomyselneli. Zostali na okraji cesty, premožení smútkom.⁹⁶

I my patríme k týmto pútnikom do nebeskej vlasti. Pán Ježiš aj nás povoláva k pravému životu, ku konaniu dobra. Ponúka nám pravé hodnoty a nie márnosti tohto sveta, ktoré sa pominú tak rýchlo, ako sa objavili. Nezabúdajme, že veci boli stvorené pre človeka ako prostriedky, aby nám pomáhali rozvinúť sa a priblížiť sa k Bohu a nie aby nás od neho odvádzali. Ak sa na ne vrháme akoby na pravé hodnoty, nie sme lepší od zaslepených farizejov, ktorí mali Krista medzi sebou, a predsa ho nevideli. Nechcime patriť medzi tých, ktorí často zaostávajú, ktorí váhajú a postávajú na okraji cesty. Pri tomto našom putovaní nech nám svieti Ježiš Kristus ako jasný vzor a zdroj života, lebo všetky ostatné vzory a hodnoty tohto sveta sú len polovičné a nedokonalé. A nikdy nenaplnia vnútro človeka, ktorý je určený k plnosti života. Preto prosme i Máriu, Ježišovu matku, i všetkých svätých, ktorí vytrvali na ceste za Kristom, aby nám pomáhali a vyprosovali Božie milosti, aby sme tak nakoniec podľa vôle Ježiša Krista všetci prišli do nebeskej blaženosti.

Amen.

⁹⁶ FERRERO, B.: *Malé príbehy na potešenie duše : Niekedy stačí jeden slnečný lúč*. Vydavateľstvo Don Bosko, Bratislava, 1998, s. 68.

31. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 12,28b-34**

Najdôležitejšie prikázanie
*Ako milovať Pána Boha a blížneho.*⁹⁷

Vo svete sa stretávame s rôznymi zákonmi, či už štátnymi, alebo medzinárodnými, princípmi alebo filozofiami, ktorými sa riadia ľudia a ktoré slúžia pre ich dobro. Každý z týchto zákonov, princíпов, alebo každá z týchto filozofií má svoj základný bod, základný článok, prípadne prvý alebo základný príkaz, ktorý je nosným a na základe ktorého sa ustanovujú, odvíjajú ostatné príkazy zákona, body filozofie či životných princíпов, ktoré ho podrobnejšie a zreteľnejšie vysvetľujú.

Aj my, bratia v Kristovi, sme počuli v dnešnom evanjeliu o takomto prvom príkaze v Zákone. O príkaze, na ktorý sa pýtal zákonník Pána Ježiša. Vtedy Pán Ježiš zákonníkovi i tým, čo boli okolo nich hovoril toto najhlavnejšie a najdôležitejšie zo všetkých prikázaní: **„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej sily.“** Druhé je toto: **„Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého“ (Mk 12,30–31).**

Boh chce byť milovaný dvojitou cestou lásky, dvoma spôsobmi lásky: priamo oddanou vďačnosťou viery ale aj nepriamo skrze ľudí. Skrze ľudí, ktorých máme okolo seba a snažíme sa ich milovať.

Kresťan nemá byť dualistom, čiže človekom, ktorý sa zmieta medzi Bohom a človekom a nevie, koho má milovať. Ale nemá byť ani monistom, čiže tým, u ktorého Boh splynul s človekom. Teda kresťan si nepopletie nedovolené to, čo je nezlučiteľné, a je ochotný k láske k Bohu i k blížnemu v správnom poradí a v patrične určenej miere.

Ďalej musíme si povedať aj to, že keď chceme milovať blížneho ako seba samého, musíme milovať seba, svoj život, pretože nám ho dal Pán Boh ako dar z veľkej lásky. Pravdaže, správnu mierou, ktorú hľadáme cez meditáciu, cez modlitbu, cez stálu kontrolu a stálu snahu o vlastnú nápravu, lebo by mohlo dôjsť k egoizmu.

Pán Ježiš chce od nás, aby sme sa o seba rozumne starali, a tak mali správnu mieru lásky k blížnemu, čiže milovali blížneho a cez neho nepriamo aj Pána Boha, ktorý je žriedlom lásky. Starosť o vlastné zdravie, vzdelanie, odpočinok, rozvoj schopností a podobne, nemá byť sebeckým cieľom, ale prostriedkom. Prostriedkom, pomocou ktorého slúžime Pánu Bohu, čiže mu svojím správnym

⁹⁷ Porov.: FLOREK, J.: Seminárna práca. Spišská Kapitula :2003.

životom prejavujeme lásku, ktorou ho chceme milovať priamym spôsobom a ho milujeme.

Toto prikázanie lásky znamená dvojitý spôsob lásky k Pánu Bohu. Teda neexistujú, akoby sme si mysleli, dve prikázania. Ale existuje len jedno prikázanie lásky s dvojakým spôsobom a to priamym a nepriamym spôsobom. Tieto dve formy alebo spôsoby nie je možné od seba odlúčiť, ani ich postaviť do protikladu. Každá jedna polovica z tohoto prikázania lásky by bola neúplná a viedla by ku skostnateniu tohoto príkazu.

Bratia v Kristovi, môžeme sa opýtať alebo hľadať odpoveď na lásku k Bohu, o ktorej nám hovorí Pán Ježiš: „**Milovať budeš Pána, svojho Boha z celého srdca, z celej duše, z celej mysle a z celej sily**“ (Mk. 12,30). Môžeme ju nájsť v Katechizme Katolíckej cirkvi: „Boha milujeme nadovšetko pre neho samého teologálnou čnosťou – láskou. Láskou, ktorá je ovocím Ducha a plnosťou zákona. Ona zachováva prikázania Boha Otca a jeho Syna Ježiša Krista. Láska posilňuje a očisťuje našu ľudskú schopnosť milovať a povyšuje ju do nadprirodzenej dokonalosti Božej lásky (porov. KKC – 1822,1824,1827). Katechizmus hovorí o láske, ale kde ju získať? Odkiaľ zobrať túto čnosť, aby sme mohli milovať Boha. Túto čnosť, čiže túto lásku sme dostali ako dar od Boha spolu s inými čnosťami a milosťami pri svojom krste. Ale mnohými prestúpeniami prikázaní, mnohými hriechmi a mnohými skutkami, ktorými sme ublížili svojim blížnym, ale i svojej pravej a správnej sebaláske, sme si ju akoby zapratali špinou, haraburdím, odpadom, a tak máme problém milovať Boha. Máme problém nájsť túto schopnosť milovať ho bez tejto čnosti lásky. Preto nájdime ju, odpracme ten neporiadok, ktorý zacláňa našej pravej láske, našej schopnosti priamym spôsobom milovať Boha, veriť mu a ďakovať mu za všetko. Našli sme odpoveď na otázku, ako milovať Boha. Ale toto je iba jedna časť prikázania. Pán Ježiš hovorí, že máme milovať aj svojho blížneho. Tu sa určite zamyslíme nad otázkou: Ako sa mi podarí milovať blížneho, napríklad suseda alebo človeka, ktorý mi je úplne nesympatický? Juraj Kamas vo svojej knihe Lámanie slova II. píše: „Na rozdiel od toho že nemôžeme mať radi každého, milovať môžeme všetkých, lebo milovať je záležitosťou vôle. A zase mať rád, je záležitosťou citu a temperamentu. Mať rád, či nemať rád, to je istý druh reakcie, ktorú nemôžeme kontrolovať. Teda nemusíme mať radi niekoho, napr. klebetnú susedku, nepríjemného spolužiaka, prísneho učiteľa, nespravodlivého sudcu, ale predsa ich môžeme milovať, lebo je to Boží príkaz a je to dobré pre našu dušu a pre Božiu slávu.“ Sv. Tomáš Akvinský povedal: „Milovať znamená chcieť dobro druhému.“ A toto dokážeme len s veľkou láskou k Pánu Bohu.

Bratia a sestry v Kristovi, nech nás k hľadaniu lásky tejto schopnosti milovať Boha a zároveň blížneho povzbudí aj tento príklad:

Pilot precedil cez zuby: „Nemožno letieť, bude víchor a búrka.“ Muž v koženom kabáte, asi štyridsiatnik, nervózne zaťal päste. „Musím letieť za každú cenu! Černosi nám štrajkujú. Ak neodletíme včas, bude to znamenať ohromnú finančnú stratu. Naučím tých čiernych poslúchať,“ zašomral nervózny Jacques Neuille. V tej chvíli z bokov motora vyšľahli plamene. Čelo pilota sa zvrátilo. Jeho oči so zúfalým výrazom sa upreli do diaľky. Medzi vlnami mora bolo vidieť černieť sa malú škvrnu: ostrov. Lietadlo zamierilo k nemu. Boli to hrozné chvíle. Z pravého boku lietadla blízko vrtule vyšľahli plamene a dym.

Jacques Neuille vyskočil prvý. Pilot za ním asi o pol minúty. Lietadlo sa zrútilo do mora. Pilotovi sa padák otvoril neskôršie, preto sa vznášal o niekoľko metrov nižšie. Ach, čože je to? Jacquesovi Neuillovi sa hrôzou zastavil dych: pilotov padák horel. Ešte malá chvíľka – a poslednýkrát pozrel pilot vydeseným pohľadom na Jacquesa. V nasledujúcom momente sa jeho telo zrútilo do strašnej hlbiny.

Keď Jacques bol už nízko nad zemou, uzrel na pobrežných skalách telo pilota. Mrazenie hrôzy mu prebehlo po všetkých nervoch, potom omdlel. Od námahy, strachu a prudkého duševného otrasu. Prišiel k sebe, až keď mu lejak zmáčal horúcu tvár. Otvoril oči a zahľadel sa na príšery okolo seba, na ich hnijúce telá, zúfalé tváre... a zachvel sa. Tých príšerných tvorov je čoraz viac. Vynorili sa z hŕstín, obklopili cudzinca a zvedavo sa dívali na neho. Tamtomu chýba pravá ruka i ľavú má na mnohých miestach rozožratú strašnou chorobou. Ten vedľa neho zas na mieste nosa má strašný čierny otvor... Jacquesovi vystúpil na čelo studený pot. Ostrov malomocných! A znovu omdlel. Nevedel, ako dlho bol v bezvedomí. Keď sa prebral, nechápavo sa začal obzerať okolo. Kde je? Ležal v malej izbičke na primitívnej posteli, zhotovenej z bambusu a palmových listov. Nad ním sa skláňala zarastená tvár s dobráckym úsmevom. Beloch. Ved' je to beloch! „Vy ich ošetrujete?“ spýtal sa s údivom belocha. Až teraz si všimol jeho dlhý biely habit. Misionár s usmiateou tvárou prikývol. Jacques si vzrušene sadol na posteľ: „Ale ved' sa nakazíte!“ „Obetoval som sa,“ odpovedal. „Viem, akému nebezpečenstvu som sa vydal. No pritom som nesmierne šťastný. Stovkám a stovkám týchto úbožiacov vlievam do duši nádej a radosť. Učím ich pravdám katolíckej viery. Hlásam im večný život, vrcholnú blaženosť po smrti.“ Jacques Neuille nechápal. „Láska. Nesmierne milujem Boha a v ňom všetkých ľudí. Som šťastný, keď môžem malomocnému obviazať ranu. Medzi týmito malomocnými sa cítim ozaj šťastný, lebo tu nachádzam plnosť života. Učím ich milovať ich strašný kríž. Vstupujem do ich duší lásku. Lásku ku každému. Lásku, ktorá odpúšťa a dobrorečí, kde iní nenávidia, ktorá miluje, kde iní zabíjajú, ktorá žehná, kde iní preklínajú. Keby láska ako žiarivé more prevalila sa všetkými dušami, nebolo by na svete vojen, vrážd, krívd a zúfalstva...“ Jacques Neuille počúval s najväčším úžasom. Jeho nervy sa prudko rozochveli zážitkami posledných chvíľ: pád lietadla, smrť pilota, hnijúce telá malomocných... V tejto chvíli on namiesto pilota mohol ležať mŕtvy na pobrežných skalách. Či nemá Komusi d'akovať, Kohosi milovať, že má zdravie,

kým iní zaživa hnijú? V duši Jacquesa zvláštny pocit súcitnej lásky. Čo on poznal doteraz, aký život?! Hnal sa za šťastím. Ale kde ho hľadal? V peniazoch, v utláčaní a vykorisťovaní druhých. Na fronte videl, ako človek človeka vie vraždiť a nenávidieť. Neveril už v nič vznešené a krásne. A hľa - tu tento bledý misionár ukazuje mu novú a krásnu cestu, cestu lásky.

Keď prišiel večer, Jacques kľačal na kolenách v misionárovej chatrči a spovedal sa: „Bolo to dávno,...“ šepká Jacques. „Mal som vtedy práve 19 rokov. Umrela mi matka. Neplakal som však za ňou. Moje srdce bolo už zatvrdnuté, skazené zlým svetom. Horel som strašnou túžbou po bohatstve, hoci otec bol dosť zámožný. Otec a ja sme mali rovnakú povahu. Matka a môj mladší brat boli zase pravým opakom. Dávali almužny, modlili sa a chodili do kostola. Pre tieto vlastnosti som ich nenávidel. Keď matka umrela, ostal môj brat bez opory. Mal vtedy 11 rokov. Raz v opilosti prebehla mi hlavou krutá myšlienka: Zabijem brata a celý otcov majetok pripadne mne. Otec bol totiž ťažko chorý, lekári čakali na jeho smrť. Raz v noci s kuchynským nožom v ruke priblížil som sa k posteli brata. Ako opitý človek nevedel som ísť potichu. Tak sa stalo, že miesto srdca prebodol som mu celú dlaň pravej ruky. Medzi hrubými nadávkami, ktoré opití chrlia zo seba, vyzradil som, prečo som ho chcel zabiť. Na druhý deň brat zmizol... a odvtedy nebolo po ňom chýru... Rád by som chcel napraviť svoj hriech. Rád by som rozširoval na zemi lásku... Lež žiť takým životom ako vy, dôstojný otče, na to nemám sily.“

Misionárova tvár bola stále rozžiarená milým úsmevom. „Nemusíte predsa žiť tak, ako ja. O dva týždne pôjde tadeto loď, ktorá mi dovezie lieky a povinnosti. Odídete s ňou... A doma môžete pokojne rozširovať lásku. Dávajte almužny. Majte súcit s trpiacimi. Rozdávajte úsmevy a život vám bude úsmevy vracať. Rozdávajte šťastie biednym a budete šťastný. Ale hlavne - upevňujte vo svojej duši každodenným kratším rozjímaním lásku a dosiahnete duševné blaho.“

More pri pobreží bolo plytké. Loď preto zakotvila ďalej od brehu. Na vlnách sa hojďá čln. Jacques Neuille si sadá doň medzi veslárov a čln sa pohol smerom k lodi. Misionár stojí na brehu v žiari zapadajúceho slnka. Dvíha pravú ruku a žehná odchádzajúcemu Jacquesovi.

Jacques zrazu vyvalil oči. V žiari slnka videl celkom zreteľne žehnajúcu misionárovu ruku. Križom cez jej dlaň tiahla sa hrubá červenkastá jazva! Misionár sa milo usmial. Jacques Neuville je neschopný pohnúť jazykom. Stojí celkom zmeravený vo vzdialujúcom sa člne. Zdá sa mu, že v duši mu znejú slová: „Láska, ktorá odpúšťa a dobrorečí, kde iní nenávidia, ktorá miluje, kde iní zabíjajú, ktorá žehná, kde iní preklínajú.“

Bratia a sestry v Kristovi, ďakujme Bohu Otcovi za to, že nám poslal svojho Syna, ktorý nám nielen povedal, ktoré prikázanie je prvé a najväčšie. Ale svojím životom nám ukázal, ako máme tento zdvojený príkaz uskutočňovať

v našom živote. No zároveň ho aj prosme o silu, aby sme toto základné prikázanie lásky vždy plnili v ostatných príkazoch Desatora.

Nebeský Otče, prosíme ťa, daj nám túžbu a silu hľadať čnosť lásky, tento možno už stratený, alebo nejakým hriechom zakrytý dar v našich srdciach. Lásku, ktorou budeme milovať teba i svojich blížnych.

Amen.

32. nedeľa v Cezročnom období „B“

Mk 12,38-44

Sloboda ducha

*Vzbudiť u veriacich túžbu po viere a veľkodušnosti srdca.*⁹⁸

Žijeme v dobe, ktorá je do veľkej miery poznačená egoizmom a sebestvom. Je to doba, pre ktorú je charakteristický zhon a starosť o vlastnú budúcnosť. A práve pri takomto nezdravom spôsobe života sa celkom vytráca zmysel pre obetu. Bojíme sa púšťať na cestu, ktorá znamená opustiť všetky naše doterajšie istoty. Ale sú to naozaj istoty? Sú to istoty v pravom slova zmysle, na ktoré sa môžeme spoľahnúť? Iste nie!

Každý veriaci človek si je vedomý, že jedinou a pravou istotou na tomto svete môže byť jedine Boh. Jedine on nás môže urobiť skutočne šťastnými a slobodnými ľuďmi.

O skutočnom živote viery a dôvery nám hovorí aj dnešné evanjelium: ***„Veru, hovorím vám: Táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci, čo hádzali do pokladnice. Lebo všetci dávali zo svojho nadbytku, ale ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie“ (Mk 12,43–44).***

Evanjelista Marek dáva do ostrého protikladu spôsoby farizejov, ktorí boli v čase Ježiša Krista veľmi vplyvnou vrstvou vtedajšieho židovského národa a postavu chudobnej vdovy, ktorá pri svojom obetovaní bola úplne iná ako farizeji. A práve na túto vdovu Ježiš upriamuje pozornosť svojich učeníkov. Ona hoci bola chudobná, prejavila veľkú lásku a dôveru voči Bohu. Lásku, ktorá bola ochotná dať zo seba všetko, teda celý svoj majetok. Jej nepatrný dar nemal síce veľkú cenu. Veď jedna minca mala vtedy iba halierovú hodnotu. Ale v očiach Božích mala nesmiernu hodnotu. Ježiš na tejto vdove chce poukázať, s akou vnútornou odovzdanosťou je potrebné prinášať svoje dary a obety. Táto vdova, hoci bola chudobná, nepomýšľala na to, že by si mohla jednu mincu ponechať.

⁹⁸ Porov.: CVENGROŠ, L.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2003.

Veď mala dve. Ale práve naopak, dala všetko. A dala to s veľkou dôverou a láskou v Božiu pomoc. Boží chrám mal pre ňu takú veľkú hodnotu, že bola ochotná zriecť sa všetkého. Teda celého svojho majetku, ba dokonca aj svojho vlastného života. Táto vdova našla v Bohu istotu. Istotu pre dnešok, pre zajtrajšok, ako i pre večnosť. A práve preto sa stala bohatšia než všetci tí, čo síce hádzali do chrámovej pokladnice, ale hádzali zo svojho nadbytku. A Ježiš túto ženu vyzdvihuje. Vyzdvihuje ju ako príklad dôvery a lásky. Jej viera v Boha bola väčšia ako viera farizejov. A jej chudobný dar prevýšil všetky dary bohatých.

Tu je možné vidieť rozdiel v postoji tejto chudobnej vdovy oproti bohatému mladíkovi, ktorý sa napriek celému svojmu nadšeniu a vzletným plánom nevedel celkom sa odovzdať do Božích rúk. Chudobná vdova prejavila úplnú dôveru a jej dôvera bola veľmi veľká. Nemala starosti a obavy o svoj budúci život. Stala sa úplne slobodná pre tento svet. A práve preto bohatý mladík nemohol dosiahnuť túto vieru a dôveru v Boha.

Liturgia tejto nedele nám predstavuje ešte jednu ženu, ktorá podobne ako žena z evanjelia si zaslúžila Pánovu pochvalu. Nachádzame ju v prvom čítaní z Prvej knihy kráľov, kde Pán posielal proroka Eliáša do Sarepty pri Sidone k vdove, ktorá ho mala živiť. Hoci kraj trpel suchom a hladomorom, žena sa o proroka postarala. A to preto, lebo dôverovala jeho slovám: **„Múky z hrnca neubudne a v krčahu nebude chýbať olej až do dňa, keď Pán zošle dážď na zem“** (1Kr 17,14). A toto sa skutočne aj splnilo.

V živote sú chvíle, kedy Boh od nás očakáva nejakú obeť. Obetu, ktorá má byť vyjadrením našej opravdivej lásky a dôvery voči nemu. Obetovať znamená zriecnuť sa niečoho, čo je nám zvlášť blízke a možno pre náš život aj nevyhnutne potrebné. Pravá obeta nikdy nehľadá na veľkosť daru a ani na vynaloženú námahu. Je to dar, ktorý sa dáva slobodne a z lásky. Láska je tou hybnou silou, ktorá pohýna ku konaniu každého dobrého skutku. Veď najkrajší dar je práve ten, ktorý sa dáva z úprimného a čistého srdca. A takýmito darmi a obetami sa človek stáva slobodnejší, ale aj otvorenejší voči Bohu a zároveň aj voči bližnému. Pravá obeta, ktorá je konaná s láskou, je Bohu vždy veľmi milá. Preto Boh na takéto obety zhliada a odmieňa ich. Svätý arský farár zvykol hovoriť: „Dom plný skutkov milosrdenstva nikdy netrpí chudobou.“ Preto sa nemusíme báť, že naša obeta ostane kdesi v zabudnutí a Boh na nás zabudne.

Ježiš chce, aby sme boli úplne slobodní. Slobodní od všetkého, čo nás akýmkoľvek spôsobom zväzuje, zotročuje. Hovorí: **„Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpateľný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde ho ani niekto nenichá. Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce“** (Lk 12,33–34). Ježiš nehľadá na darovanú čiastku, ale skôr hľadá do srdca darcu. Jemu je vždy milý ten, kto sa mu vie dať celý. Kto mu až natoľko dôveruje, že sa nebojí kráčať za ním. Pravá odpútanosť od všetkého vedie k veľkodušnosti voči Bohu i voči bližnému. Boh hľadá na všetky

tieto naše dary so záujmom a láskou. A o tomto nás uistuje aj dnešné evanjelium. Boh nám dá za naše obety a dary oveľa viac, než si vieme predstaviť. Keď sa začneme dávať, spoznáme, čo je to skutočná sloboda. Je to sloboda, ktorá sa nebojí riskovať. Sloboda, ktorá naplno verí Kristovým slovám a prísľubom.

Almužna priťahuje Božie požehnanie a zároveň produkuje hojné ovocie. Je dôležité, aby sme sa naučili dávať almužnu so správnym úmyslom. To znamená, aby sme mali svoje srdcia vždy upriamené na Boha, podobne ako chudobná vdova z dnešného evanjelia. Musíme sa snažiť o veľkodušnosť. A to zvlášť vo veciach, ktoré sú nám najdrahšie. Dary, ktoré prinášame, musia vytryskovať zo súcitného srdca naplneného láskou k Bohu a blížnemu. Duch pravej dobročinnnej lásky je vnútorne prepojený s radostným srdcom. A Boh stále odmení našu veľkodušnosť.

Šťastný život s Ježišom má neuveriteľne vysokú hodnotu, ktorú nedávno obdivovali aj americké agentúry, keď referovali o dedičskom konaní, ktoré sa odohralo v New Yorku po smrti multimilionára Monforta. Jeho osobný advokát otvoril v preplnenej notárskej sieni obálku s testamentom a čítal: „Svoj majetok dávam svojej jedinej dcére Grácii. Ale majiteľkou sa stane až vtedy, keď sa vzdá katolíckej viery. Toto je moja posledná vôľa.“

Prítomná dcéra Grácia vstala a v sieni nastalo hrobové ticho. Oči všetkých sa upriamili na ňu. A ona do napätého ticha jasným a rozhodným hlasom prehlásila: „Katolíckej viery sa nezrieknem.“

Prítomní nahlas užasli. Nato vstal predsedajúci notár a oznámil, že v takomto prípade majetok prepadá v prospech štátu. A Grácia pokojne odpovedala: „Čo sú mi všetky milióny po mojom otcovi v porovnaní so šťastím života prežívaného s Ježišom?“⁹⁹

Na tejto dievčine môžeme vidieť, čo znamená skutočne milovať. Čo znamená trpieť pre Krista a pre svoje životné presvedčenie. Toto je veľké svedectvo života. A Boh, ktorý je nekonečne spravodlivý, iste odmení jej skutok a dá jej oveľa viac, ako tento pominuteľný majetok. Preto ten, kto okúsil život s Bohom, nikdy sa ho nevzdá. Pravá viera je vždy veľkým darom a zároveň veľkým ziskom.

Všemohúci Bože, daj, aby sme spoznali, čo je to opravdivá láska, čo je to skutočná vernosť a odovzdanosť. Daj, nech naše srdce túži po tebe, ako po pravom prameni, ktorý nikdy nevysychá. Daj, nech naše srdce nachádza v tebe pravý pokoj, ktorý tento svet dať nemôže.

Amen.

⁹⁹ Porov.: Kerul'-Kmec; M.: *Příklady, citáty a myšlienky*. s. 271.

33. nedeľa v Cezročnom období „B“**Mk 13,24-32*****Chápanie znamenia konca časov¹⁰⁰****Pozerať sa na Ježišove znamenia očami nevinného dieťaťa.*

Sme takmer na konci ďalšieho cirkevného roka. Na budúcu nedeľu budeme sláviť Krista Kráľa. Nedeľa, ktorá nasleduje po tomto sviatku, je už prvá adventná. Zaujímavosťou v živote človeka je, že stojí kdesi na rozhraní. Aj teraz. Na rozhraní takmer konca cirkevného roka a začiatku nového. Každé rozhranie prináša určité napätie, určitý nepokoj. Človek, a teda my všetci, na jednej strane vieme, čo všetko sme prežili, čo sme zakúsili, s čím sme sa stretli a vedeli sa vysporiadať s mnohými situáciami, udalosťami. Iste sme urobili veľa dobrého. Ale veľa sme aj zanedbali práve pre našu ľudskú slabosť, pre nedokonalosť človeka. Na jednej strane hodnotíme toto všetko. Na druhej strane stojíme pred niečím neznámym, čo nás ešte len čaká. Stojíme znova pred tajomstvom. Nebude to jedno tajomstvo, ale v každodennom živote ich znova stretneme oveľa viac. A tak stojíme vždy pred niečím, s čím sa musíme konfrontovať. S čím vstúpime do vzťahu a bude závisieť od nás, ako správne zareagujeme. Čím je človek starší, tým si určite dokáže ľahšie poradiť s mnohými vecami, ktoré ho ešte len čakajú, pretože tu má skúsenosť. Nie nadarmo sa hovorí, že starí ľudia majú istú múdrosť. Ale sú udalosti, s ktorými sa človek ešte nekonfrontoval.

Aj dnešné Božie slovo hovorí o takejto udalosti, o takomto tajomstve, s ktorým sa človek nielen môže stretnúť, ale určite stretne. Buď tu, počas tohto pozemského života, alebo vo večnosti. Ide o Ježišovu reč, ktorú povedal svojim učeníkom: **„V tých dňoch, po onom súžení slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoj jas, hviezdy budú padať... Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať na oblakoch s veľkou mocou a slávou... Až uvidíte, že sa toto všetko deje, vedzte, že je blízko pred dvermi... Nepominie sa toto pokolenie, kým sa toto všetko nestane... Ale o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec“ (Mk 13,24-32).**

Všetci, alebo aspoň väčšina z nás, máme radi konkrétnosť. Tak je stavaná naša prirodzenosť. Dokonca máme radi, keď to môžeme vidieť zmyslami, keď sa toho môžeme dotknúť, zacítiť... Táto Ježišova reč je pre človeka nielen do istej miery nezrozumiteľná, ale v dnešnej, už ani nie vedeckej dobe, ale supervedeckej, dobe technických informácií a komunikačných systémov azda trochu nevedecká. Dnešný človek si dokáže vedecky zdôvodniť mnohé javy. Vy mladší, ktorí ešte študujete, mnohí, ktorí máte vzťah k prírodným vedám, ako je

¹⁰⁰ BRTOŠ, S.: Semestrálna práca. Spišská Kapitula : 2003.

matematika, fyzika, chémia, si dokážete vysvetliť mnohé z týchto javov, o ktorých rozprával Pán Ježiš.

„Slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoj jas, hviezdy budú padat’ z neba...” (Mk 13,24-25), to sú udalosti, ktoré pozná už každý stredoškolač. Slnko sa zatmie, keď sa dostane medzi Slnko a našu Zem do jednej osi Mesiac. Podobne Mesiac nevydá svoj jas, keď sa do tejto osi medzi Slnko a Mesiac dostane Zem. A padanie hviezd možno pozorovať bežne na oblohe. Ved’ pojem meteority nám nie je neznámy a prírodný úkaz horenia meteoritov pozná snád’ každý z nás. Tak pokročila veda človeka. Ak Pán Ježiš rozprával v takejto reči svojim učeníkom a učeníci a ich žiaci to takto zachytili, to bol spôsob vtedajšieho chápania sveta a spôsobu myslenia i vyjadrovania. Aký má ale pre nás význam takýto spôsob reči? Ako máme spoznať tieto časy?

Konkrétnejšia reč pre dnešného človeka je už podobenstvo o figovníku. **„Ked’ ratolesť mladne a vyháňa lístie, viete, že je blízko leto. Tak aj vy, až uvidíte, že sa toto deje, vedzte, že je blízko, pred dvermi“** (Mk 13,28-29). Ale znova je pozornosť upriamená na zmysly človeka.

Zmysly človeka ale nestačia. Svojimi zmyslami by sme sa mohli zaradiť do sveta prírody. Človek je oveľa viac. Človek dokáže vnímať i inak. Dokáže rozmýšľať, uvažovať, meditovať nad mnohými súvislosťami. Dokáže vnútorne vycítiť, čo to asi môže znamenať. Človeka z tohto sveta prírody dvíha práve duch. Človek nie je len telo, zmysly, on je oveľa viac.

O to ide, aby sme sa dívali na Ježišove slová duchovným zrakom. Svojou vierou, ktorú sme prijali ako Boží dar už pri svojom krste. Takto možno ľahšie pochopiť slová Pána Ježiša Slová, ktoré sa nám dnes môžu zdať tvrdé, nepochopiteľné, pretože sme sa stali príliš modernými, pozemskými, súčasnými ľuďmi tohto sveta. Takýchto nás do istej miery spravila aj veda, ktorá má slúžiť človekovi. Čoraz viac si privykáme na technizáciu, na to, že druhí budú za nás premýšľať, bádať, skúmať. My sa často uspokojujeme iba s hotovým produktom toho, čo nám technický priemysel dnešnej doby ponúka. Hotový produkt a jeho obsluha podľa priloženého návodu. Toto je však veľké nebezpečenstvo pre dnešného človeka práve pre jeho duchovný rozmer a pre jeho vieru. Ak totiž človek takto zmýšľa, ak takto koná, ak sa vžije do takéhoto spôsobu života, potom sa to môže preniesť i do jeho duchovnej roviny. Aj v duchovnom živote sa bude usilovať hľadať určité pohodlie. Čo mu ponúknu druhí ako nejaký servis, službu. Tým iste dôjde jednak k degradácii samotných duchovných úkonov, ale ešte viac dôjde k degradácii človeka. Dôjde k degradácii jeho modlitby, ktorá ho už nebude rozvíjať, povznášať, naplňovať, ale bude ju cítiť ako určitú príťaž. Ako nejakú povinnosť, ktorej musí zadost’učiniť a to je všetko. A nielen modlitba. Celý duchovný život človeka zostane hlboko zasiahnutý. Celé jeho vnútro. Celá religiozita. Všetko si dokážeme zaškatuľkovať, presne podľa plánov, tak ako technika. Plány, výkresy, návody, obsluha. Toľko a toľko času, vtedy a vtedy, presne na dni, hodiny, minúty, sekundy. Oveľa viac

začínáme veriť vede, technike, komunikačným systémom, ako napr. sami sebe. A predsa i tu sú zlyhania. Vedci dokážu s presnosťou vypočítať mnohé projekty, výskumy, plány... A koľkokrát dôjde k zlyhaniu. Letecké nešťastia, námorné katastrofy, havárie. Koľko priemyselných zlyhaní. Za tým všetkým stojí presný výpočet človeka. A toto všetko prenášame i do oblasti ducha. Robíme si plány, plánuje svoj budúci život. Tým zároveň plánujeme čas. A to samozrejme predpokladá dlhý život každého jedného z nás. Všetko sa snažíme naprogramovať, naplánovať tak, akoby sme boli sami tvorcami toho všetkého. Dokonca akoby sme sami sebe boli určovateľmi toho, kedy to všetko splníme, aj čo sa týka samotného ľudského života. Všetko stanoviť na čas, presne podľa našich výpočtov. Až takto ďaleko sa dokážeme poddať výdobytkom ľudskej vedy.

Udalosti, o ktorých hovorí Ježiš, sa nedajú vypočítať matematickými vzorcami, metódami. To sú udalosti, ktoré sa dajú chápať jedine vnútram človeka, ktoré je správne formované, ktoré neustále udržuje kontakt so živým Božím slovom. Vnútram človeka, ktorý žije z Božieho slova. Človek musí poznať predovšetkým Krista, ak chce porozumieť jeho slovám. A poznať Krista znamená prežívať jeho prítomnosť vo svojom živote uprostred tohto sveta. Kristus sa vždy prihovára človekovi. Záleží len od samotného človeka, či je ochotný ho počúvať. Či je ochotný Krista vnímať a prijať.

Mnohí sa v dejinách snažili z týchto Ježišových slov vytážiť len pre seba. Vydávali sa často za takých, ktorí vraj rozumejú správne týmto slovám. Považovali sa za tzv. „pravých“ prorokov a ohlasovali mnohým s presnosťou dátumu, kedy sa toto všetko stane. Nielenže pomýlili mnohých, ale sami sa veľmi zmýlili, preto chceli vykladať to, o čom Pán Ježiš jasne povedal: **„Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec“** (Mk 13,32). Preto o nich na inom mieste Pán Ježiš hovorí, že povstane mnoho falošných prorokov.

Čo to všetko pre nás znamená, drahí bratia a sestry? Človek nikdy nedokáže Ježišove slová, ktoré sú také živé ako on sám, vtesnať do svojich vedeckých výpočtov. Človek sa jednoducho nemôže porovnávať s Bohom a vtesnať ho do svojej vedy. O to viac musíme vnímať, že slová Ježiša Krista, ktorý je skutočný Boží Syn, nemožno podrobiť ľudskému vedeckému výskumu. Jeho slová sú platné, nadčasové, ale zasahujúce každého človeka. Sám Pán Ježiš to pripomína, keď hovorí: **„V tých dňoch“** (Mk 13,24); **„Vtedy uvidia“** (Mk 13,26); **„Až uvidíte“** (Mk 13,29); **„Kým sa toto všetko nestane“** (Mk 13,30); **„Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik“** (Mk 13,32). Hovorí o nejasnom termíne, ale udáva znamenia. Nie však také, ktoré by sme mohli vedecky s istou presnosťou odhaliť, zmerať. Správnym meradlom týchto znamení je jednoducho vnútorný život človeka. Život človeka s Ježišom Kristom a v Ježišovi Kristovi. Život

v Cirkvi, v ktorej je Ježiš Kristus neustále prítomný. Nie nadarmo sv. Pavol apoštol hovorí: „*V ňom žijeme, hýbeme sa a sme*“ (Sk 17,28).

O týždeň budeme sláviť sviatok Krista Kráľa, kedy Pán Ježiš verejne vyzná pred Pilátom, že je kráľom a jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta. Ale preto sa narodil a prišiel na svet, aby vydal svedectvo o pravde.

Čo je pre nás pravdou a pre aké kráľovstvo sme žili počas tohto celého kresťanského roka? Žili sme iba pre tento svet, pre jeho výdobytky vedy, alebo aj pre nášho kresťanského ducha? Rozumieme správne Ježišovým slovám z dnešného evanjelia? Alebo sa nad tým len pousmejeme, že je to kdesi ešte ďaleko, o čom teraz nie je potrebné hovoriť, nad čím ešte nemusím uvažovať? Kedy sa však skončí beh tohto sveta? A ešte dôležitejšia otázka, kedy sa skončí beh môjho života? Som si istý, že to bude trvať ešte dlho? Možno niekto z nás ešte dnes alebo zajtra dôjde k poslednému cieľu. To nevie nikto z nás, iba Boh. Aj o tom hovorí Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu. Všetko sa teda pomíne. I náš život, i kariéra, i plány, výpočty. Zostanú však v platnosti slová Pána Ježiša: „*Nebo a zem sa pomínú, ale moje slová sa nepomínú*“ (Mk 13,31). On nás neustále vyzýva, aby sme boli pripravení. Kristus prišiel preto na svet, aby nás zachránil pre večný život. Ak nám hovorí i tieto vážne slová, to len preto, aby sme spoznali skutočnú pravdu, aby sme spoznali skutočné kráľovstvo. Kráľovstvo, ktoré nikdy nezanikne, v ktorom môže nájsť každý jeden z nás ten opravdivý domov. K tomu je potrebná úplná dôvera Ježišovým slovám. On sám je pre nás istotou, ktorá nás môže do tohto kráľovstva priviesť. Pamätajme ale na to, že do tohto kráľovstva sa vstupuje cez Boží súd.

Ako to všetko môže dospelý človek pochopiť? Ako to zbadáť, ak sme príliš upriamení na všetko cez materiálne oči súčasnosti? Vidieť a chápať znamenia môžeme najlepšie cez detskú nevinnosť. Tá nemá problém poznať Boha, prijať Krista a jeho všetko premieňajúcu a stravujúcu lásku.

V knihe Môj filozofický testament¹⁰¹ filozof Jean Guittton v rozhovore s francúzskym prezidentom, ktorý až v svojej chorobe začínal chápať význam týchto slov, odpovedá na prezidentove obavy ohľadom Božieho súdu takto:

Prezident (P) – Budem zatratený?

Guittton (G) – Boh rozmýšľa ináč. Prečítajte si ešte raz evanjelium. „Neprišiel som kvôli spravodlivým, ale kvôli hriešnikom.“ Boh ospravedlňuje.

P – Nikdy som Boha nevidel.

G – Ani ja.

P – Nikdy som ho nestretol.

G – Ja som nikdy iné nerobil, len to.

¹⁰¹ GUITTON, J.: *Môj filozofický testament*. Bratislava : s. 262 - 263.

P – Ako ho možno stretnúť, keď ho človek nevidí?
G – A čo keby sa vám to prihodilo práve v tejto chvíli?
P – Vy nie ste Boh.
G – Boha dáva poznať Kristus.
P – Vy nie ste Kristus.
G – Cirkev je Kristovým predĺžením a jeho sprostredkovaním.
P – Cirkev, to je klérus. Vy nie ste Cirkev.
G – Cirkev, to je Kristovo telo.
P – Vy ste Kristovo telo?
G – Áno, ak som v stave milosti.
P – A ste v ňom?
G – Odkiaľ to mám vedieť?
P – Uistite sa o tom.
G – Boží súd nás o tom uistí.
P – Ako sa pripraviť teda na tento súd?
G – Prestať sa ospravedlňovať, odhodiť masky.
P – Ako to mám urobiť?
G – Znova sa stať dieťaťom.
P – Prečo?
G – Čím sme slabší, bez túžob, tým sa viac hodíme na to, aby v nás pôsobila táto premieňajúca a všetko stravujúca láska.

Toto nám veľmi chýba v našom živote. Hľadiet' v tomto svete nevinnými očami dieťaťa. Úplne jednoducho, bez zložitosti, bez vedeckých metód, výpočtov, plánov, konštrukcií. V úprimnosti a pokore dieťaťa. Nevinné dieťa veľmi ľahko obstojí pred súdom. Jeho nevinnosť zaváži v očiach Nebeského Otca, ktorý jediný vie o hodine, o dni, kedy sa to má stať.

Snažme sa tento týždeň pripraviť na sviatok Krista Kráľa aj v tomto rozmere, v tomto pohľade. Cez pohľad nevinného dieťaťa. Bez akýchkoľvek túžob, plánov, predstáv našej dospelosti. A tiež aj cez modlitbu dnešného 16. žalmu:

Ty, Pane, si môj podiel na dedičstve a na kalichu, v твоjich rukách je môj osud. Pána mám vždy pred očami a pretože je po mojej pravici, nezakolíšem sa. Preto sa raduje moje srdce a moja duša plesá, aj moje telo odpočíva v nádeji. Lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedovolíš, aby tvoj svätý videl porušenie. Ukážeš mi cestu života. U teba je plnosť radosti, po tvojej pravici večná slasť.

Amen.

Krista Kráľa – „B“**Jn 18,33b-37*****Kráľovstvo pravdy***

*Poukázat na Kristovo kráľovstvo, ktoré je kráľovstvom pravdy.*¹⁰²

V čase, keď sa svet po prvej svetovej vojne dvíhal z trosiek a ohliadal, na akom princípe, pod akým vedením sa má spoločnosť usporiadať, vtedy pápež Pius IX. v roku 1925 vyhlasuje sviatok Krista Kráľa. Týmto chcel zdôrazniť všetkým vládam a režimom, že Kristus kraluje nad celým svetom i keď nemá za sebou moc zbraní, neovláda mediálne prostriedky a neovláda politické strany. Jeho kralovanie a kráľovstvo je založené na pravde.

V evanjeliu sme počuli svedectvo apoštola Jána o súdnom procese, ktorý viedol Pilát, predstaviteľ vtedajšej rímskej moci, s Ježišom z podnetu židovskej veľrady. Pričom mu predkladá dôležitú otázku, či je predsa židovský kráľ. Ježiš mu odpovedal: **„Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas“ (Jn 18,37).**

Židia chceli Ježiša predstaviť ako politického rebela, ako falošného Mesiáša, ktorý ohrozuje práva Ríma v Palestíne. Preto sa Pilát pýta, či Ježiš je „kráľ židovský“. Tak mohol otázku formulovať iba pohan, lebo žid by hovoril o „kráľovi Izraela“. Pilát vyslovuje hlavný dôvod súdneho procesu – Ježišovo kráľovstvo. Ježiš na túto otázku nemôže odpovedať jednoduchým ÁNO, lebo v tejto situácii by to bolo nanajvýš zavádzajúce. Je skutočným kráľom, ale nie v zmysle „svetskom“, takže tomu Pilát nemôže rozumieť. Jeho kráľovská vláda a jeho kráľovstvo nemajú s pozemskými predstavami o kráľovstve nič spoločného. Jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta. V jeho ríši platia iné pravidlá ako v svetských ríšach, neplatia tam zákony moci, násilia, panovania a útlatu. Ježiš neprišiel preto, aby si pomocou svetských mocenských prostriedkov zriadil panstvo. Jeho moc je božského pôvodu; zmyslom jeho života na zemi a cieľom jeho príchodu je „vydať svedectvo pravde“ tým, že zjaví Božiu prítomnosť vo svete ako moc milosrdnej lásky. To ale neznamená, že by jeho „kráľovstvo“ bolo čisto vnútorné a nemalo s týmto svetom vôbec nič spoločného. Ježišov príchod a pôsobenie má za cieľ premenu tohto sveta a jeho mocenských štruktúr na kráľovstvo pravdy. Každý, kto počúva a uznáva Ježišovu pravdu, patrí do jeho kráľovstva, do kráľovstva pravdy. Každá pravda znamená vo svete hodnotu. Lenže pravdu, ktorú nám Ježiš dosvedčil, má najvyššiu hodnotu. Grécke slovo „aletheia“ v slovenčine znamená „pravda“. Nie hocikaká pravda, ale pravda o tom, že Boh je duch, ktorý nie je ďaleko od nás, ale v ňom žijeme, hýbeme sa a sme. On je láskyplný Otec, ktorý nás miluje, a keď zotrváme v jeho

¹⁰² Porov.: BOLIBRUCH, V.: Seminárna práca z homiletiky. Spišská Kapitula : 2003.

láske, budeme žiť šťastne a večne. Toto svedectvo pravdy nám priniesol Ježiš a toto svedectvo potvrdil nielen svojou smrťou na kríži, ale aj svojím zmŕtvychvstaním. Preto jeho svedectvo je pravdivé a vierohodné.

Ježiš sa nebojí ani pred Pilátom vyznať svoj kráľovský majestát. A tým dokazuje, že pravda ostáva pravdou, aj keď je ponížená a pribitá na kríž. Za vernosť pravde sa vždy bude platiť obetami, niekedy aj tou najväčšou obetou, a to vlastným životom. Ved' si len všimnime, koľko ľudí bolo ochotných obetovať svoj život za pravdu. Dejiny sú toho svedkami.

Ježiš k nám prišiel, aby vydal svedectvo o pravde. Keď chceme poznať pravdu o Bohu i o človeku, musíme sa obrátiť na Ježiša Krista. On jediný môže o sebe povedať: „***Ja som cesta, pravda a život***“ (Jn 14,6). Prežil aj všetkých svojich nepriateľov a prenasledovateľov, lebo ten, ktorý vstal z mŕtvych, viac už neumiera. Nemôžeme prejsť okolo neho len tak, bez povšimnutia. Musíme k nemu zaujať postoj, rozhodnúť sa pre neho, alebo proti nemu. Ježiš nikoho z nás nenúti, aby ho prijal do svojho života. Rešpektuje slobodu každého.

Zaiste mi dáte za pravdu, že Ježišova pravda je životne dôležitá. Keď prijmeme jeho pravdu, staneme sa milovanými synmi a dcérami Nebeského Otca a na každého z nás sa budú vzťahovať tieto jeho slová: Ty si môj milovaný syn, v tebe mám zaľúbenie. Ty si moja milovaná dcéra, v tebe mám zaľúbenie.

Niektorí môžu odmietat' Krista a zároveň neprijímať jeho náuku a jeho pravdu o živote. Môžu si vytvoriť vlastný filozofický systém, vlastnú životnú filozofiu. Je samozrejmé, že ak to nebude preniknuté Ježišovou pravdou, potom s vlastnou filozofiou, s vlastnou pravdou nám nie vždy bude všetko vychádzať.

Kristus zveril svoje kráľovstvo pravdy Cirkvi, ktorá ho má uskutočniť v sile a s pomocou „Ducha pravdy“. Každý je krstom včlenený do Cirkvi. Stali sme sa Božími deťmi, členmi Božieho kráľovstva, alebo ešte lepšie povedané, toho kráľovstva, ktorého kráľom je Ježiš. Nesieme ho vo svojom srdci, vo svojom živote. Je uprostred nás a my sa denne modlíme za jeho rozšírenie a sme súčasne zaviazaní prinášať svedectvom svojho života tieto hodnoty do sveta, v ktorom žijeme.

Pozrime sa, čo zažila osoba, o ktorej sa dnes veľa hovorí, Edita Steinová. Bola rodom židovka. Až do dvadsiateho prvého roku bola ateistkou. Nevedela uveriť, že jestvuje Boh. Ale bola mimoriadne nadaná a študovala filozofiu a dejiny. Stala sa vedeckou pracovníčkou a vynikajúcou univerzitnou profesorkou a hľadala poctivo pravdu.

Do hľadania pravdy jej vstúpila táto udalosť. Dostala správu, že na fronte padol jej univerzitný asistent. Navštívila jeho manželku, našla ju síce v čiernom, ale úplne spokojnú. To ju prekvapilo. Dozvedela sa, že viera v Boha ju robí takou spokojnou. Profesorka nič také v živote nepočula a nezažila. Zatúžila teda spoznať vieru v Boha. Prečítala knihu sv. Terézie z Avily za celý deň a celú noc na jeden dúšok. Keď na druhé ráno trochu privrela oči, aby si odpočinula,

vzdychla si nahlas: „Toto je pravda, ktorú som hľadala. Boh človeku stačí.“ A dala sa pokrstiť. Viera, že Boh nás miluje, ju tak uchvátila, že zatížila sa zasvätiť celá Bohu. A preto vstúpila do kláštora karmelitánok. Vravievala: „Som super šťastná, prešťastná, našla som všetko, dosiahla som cieľ života.“

Jej radosť vyplývajúca z viery láskyplného Boha bola taká úžasná, že sa nezlomila ani vtedy, keď ju odviekli do lágru uväznených židov, ani vtedy, keď ju viedli ako židovku na popravu plynom. Umrela šťastná, pretože Boh jej ukázal cestu do nebeskej blaženosti.

Na tomto životnom príbehu sme mohli vidieť, aká veľká zmena nastala v jej živote a aká veľká radosť naplnila túto ženu, keď našla pravdu. A kvôli tejto pravde neváhala podstúpiť ani smrť. Vedela, že to čo získala, je omnoho viac. Nebeská blaženosť – kráľovstvo pravdy je cieľom, ku ktorému má smerovať náš život.

Milovaní, rozhodnime sa v dnešný sviatok hlbšie prijať Kristovo kráľovstvo pravdy a tým prispejeme k nášmu osobnému a rodinnému šťastiu, a pripravíme sa na život vo večnom Božom kráľovstve.

Amen.